

Jaarstukken 2022

|

|

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2022	1
Inhoudsopgave	3
Voorwoord en leeswijzer	5
Voorwoord	5
Financieel resultaat	7
Financieel resultaat nader beschouwd	7
Bestuur en ondersteuning	10
Overhead en ondersteuning organisatie	12
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	14
Veiligheid	17
Preventie en vergunningverlening	17
Handhaving	20
Verkeer en vervoer	22
Infrastructuur	22
Gedrag/Gebruik Infrastructuur	23
Economie	25
Economische ontwikkeling, infrastructuur en Organisatie	25
Promotie / Vrijtijdseconomie	28
Onderwijs	31
Onderwijshuisvesting	31
Onderwijs- en leerlingzaken	31
Sport, cultuur en recreatie	33
Sport en bewegen	33
Cultuur	34
Sociaal domein	37
Participatie	37
Wmo	39
Inkomensregelingen	40
Jeugd	41
Vrijwilligers	43
Volksgezondheid en milieu	46
Volksgezondheid	46
Riolering	47
Duurzaam grondstoffengebruik/afval	47
Kwaliteit van de leefomgeving	47
Klimaat	48
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing	51
Bebouwd	51

Onbebouwd	52
Paragrafen	55
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	55
Lokale heffingen	61
Bedrijfsvoering	66
Financiering	71
Onderhoud kapitaalgoederen	74
Grondbeleid	77
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	84
Verbonden partijen	84
Corona	91
Jaarrekening	95
Balans	95
Balans per 31 december 2022	95
Balansopbouw	96
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	97
Toelichting op de balans per 31 december 2022	102
Emu-saldo	125
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	126
Overzicht van baten en lasten en toelichting	127
Opbouw baten en lasten	127
Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	128
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	129
Toelichting op investerings- en projectbudgetten	143
Overzicht aanwending onvoorzien	150
Overzicht van incidentele baten en lasten	151
Wet normering topinkomens (WNT)	154
Begrotingsrechtmatigheid	155
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen	158
Controleverklaring accountant	167
Bijlagen	168
1. Overzicht afschrijvingstermijnen	168
2. Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	170
3. Evaluatie starterleningen	172
4. Afkortingen	173

Voorwoord

Algemeen

Hierbij bieden wij u de jaarrekening en jaarverslag 2022 aan. Ook nu wederom in digitale vorm. Te vinden op <https://bladel.begrotingsapp.nl/>. Met de jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid in 2022. Qua vorm en inhoud sluit de verslaglegging aan bij de begroting 2022.

Nadat in 2020 en 2021 Corona een zware stempel heeft gedrukt op de gemeenschap van Bladel, werd in 2022 onze samenleving aangesproken op humanitaire veerkracht om in gezamenlijkheid de Oekraïense vluchtelingen een veilig onderdak te bieden. Ook Bladel levert haar bijdrage door de vluchtelingen verspreid over de gemeente op te vangen. We mogen trots zijn dat we, met de inzet van vele vrijwilligers, binnen zo'n korte termijn de noodzakelijke hulp hebben kunnen bieden. De oorlog in Oekraïne heeft ook economische gevolgen. Terugkijkend kan gesteld worden dat 2022 ook een jaar was dat "gedomineerd" werd door de energiecrisis en de oplopende inflatie als gevolg van de Russische inval in Oekraïne. Dit leidde niet alleen voor onze gemeente, maar vooral ook voor onze inwoners en bedrijven, tot hogere lasten. We vertrouwen erop dat de financiële consequenties middels steunmaatregelen en compensaties door de Rijksoverheid voor een belangrijk deel kunnen worden opgevangen.

In 2022 konden we weer terug naar het nieuwe normaal. Nagenoeg alle coronamaatregelen werden gelukkig afgeschaald of helemaal opgeheven. De effecten van de coronapandemie hebben we wederom opgenomen in een (verkorte) paragraaf, waarbij we een analyse maken van de gevolgen voor de gemeentelijke inkomsten en uitgaven.

In het jaarverslag maken we weer gebruik van smileys. Deze smileys geven in één oogopslag het resultaat weer. De algemene betekenis van een smiley is goed, matig of slecht. Het onderdeel waar de smiley voor wordt gebruikt bepaalt de verdere betekenis.

Goed - Volgens planning uitgevoerd, binnen financiële kaders, risico's worden beheerst.

Matig - Niet geheel volgens planning, niet geheel binnen financiële kaders, onzekerheid over bepaalde risico's. Het onderdeel is nog in uitvoering.

Slecht - Niet volgens planning, overschrijding financieel budget, hoog risico. Het onderdeel is niet of slechts beperkt uitgevoerd.

Een groot deel van de geplande werkzaamheden hebben we uitgevoerd of is in uitvoering. Waar het afwijkt van de (financiële planning) is dit toegelicht in dit verslag.

Verantwoording over de uitvoering van het beleid

Met deze jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over de uitvoering van het gemeentelijk beleid en de daaruit voortvloeiende financiële baten en lasten in 2022. De uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Op 4 november 2021 stelde de gemeenteraad de begroting 2022 vast. In de bestuursrapportages over 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd over tussentijdse financiële ontwikkelingen en bijstellingen. Deze rapportages zijn vastgesteld in de raadsvergaderingen van 7 juli 2022 en van 22 december 2022. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de budgetcyclus van 2022.

Positief resultaat jaarrekening

Financieel sluiten we 2022 zeer goed af. Het resultaat van de jaarrekening is € 9.177.000,- positief. In de najaarsnota gingen we nog uit van een geraamd positief resultaat van € 2.950.000,-. Vergeleken met de najaarsnota is dit een aanzienlijke verbetering van € 6.227.000,-. De toelichting op het resultaat vindt u in het onderdeel Financieel resultaat. Hoewel wij vanzelfsprekend blij zijn met het resultaat, vraagt het grote verschil met de najaarsnota toch onze aandacht. De voornaamste afwijkingen worden veroorzaakt door

uitgestelde activiteiten en over te hevelen / te bestemmen budgetten. Ook de uitkering uit het Gemeentefonds is aanzienlijk toegenomen, met name voor de compensatie van de energietoelagen. Het meest opvallende voordeel is de opvang van Oekraïners. Dit wordt veroorzaakt doordat de werkelijke kosten aanzienlijk minder bedragen dan de som van de te ontvangen normbedragen. Vanaf 1 maart tot en met 14 oktober 2022 ontvingen we € 100,- per gerealiseerde plek per dag en met ingang van 15 oktober is dit aangepast naar € 83,- per gerealiseerde plek.

We tekenen hierbij wel aan dat in dit resultaat nog rekening gehouden is met de voorlopige eindcijfers van het sociaal domein. Zoals bekend maken de geldstromen van het sociaal domein, waaronder Wmo Begeleiding en Jeugdzorg onderdeel uit van de jaarrekening 2022. Op dit moment hebben wij (c.q. de SK), net als vorige jaren, nog niet alle controle informatie ontvangen. De controle en verantwoording door zorgaanbieders en hun accountants kosten meer tijd dan voorzien. Dit is overigens een landelijke ontwikkeling en niet uniek voor onze gemeente. Definitieve cijfers van het sociaal domein verwachten wij eind mei 2023 te ontvangen. Wij moeten daarom rekening houden dat dit mogelijk nog tot (marginale) financiële aanpassingen kan leiden. Met name door de hiervoor genoemde oorzaken moeten binnen het sociaal domein de werkelijke inkomsten en uitgaven nog verrekend worden door de SK (uitvoerder namens de gemeente). We verwachten dat we van onze accountant eind mei 2023 de accountantsverklaring ontvangen. De accountant heeft ons laten weten voornemens te zijn een goedkeurende verklaring af te geven voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

De accountant licht zijn bevindingen dan mondeling toe aan de Auditcommissie van 8 juni 2023. Deze verklaring en het definitieve verslag van bevindingen worden, na ontvangst, toegevoegd aan de definitieve stukken en voor u ter inzage gelegd.

Leeswijzer

De jaarstukken 2022 zijn opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken bestaan uit de navolgende indeling:

Het jaarverslag, waarin opgenomen:

- de programmaverantwoording en
- de paragrafen.

De jaarrekening, waarin opgenomen:

- de balans en de toelichting
- het overzicht van baten en lasten in de rekening en de toelichting
- het overzicht van de investeringen en de toelichting
- het overzicht van incidentele lasten en baten
- de verplichte verantwoording op basis van de Wet Normering Topinkomens (WNT)
- de analyse van de begrotingsrechtmatigheid en
- de verantwoordingsinformatie van specifieke uitkeringen.

In het jaarverslag leggen wij verantwoording aan u af over het gevoerde beleid in 2022. Het jaarverslag gaat in de op de belangrijkste gemeentelijke inspanningen en de jaarrekening is hiervan een financiële vertaling. Dit betekent ook dat we de financiële toelichtingen en analyses in hoofdzaak opgenomen hebben in de jaarrekening. We ronden de bedragen in het jaarverslag en jaarrekening af op € 1.000,-. Het kan zijn dat er in een overzicht of tussen overzichten kleine afrondingsverschillen zijn.

Burgemeester en wethouders van Bladel
de secretaris,
drs. E.L.C.M. Mol

de wnd. burgemeester
W.I.I. van Beek

Financieel resultaat

Financieel resultaat nader beschouwd

De begroting 2022 van de gemeente werd op 4 november 2021 vastgesteld door de raad. Daarmee heeft de raad een financieel mandaat aan het college van burgemeester en wethouders gegeven om het vastgestelde beleid met de daarvoor beschikbare middelen uit te voeren. Gaandeweg het begrotingsjaar hebben zich ontwikkelingen voorgedaan, of werden keuzes gemaakt, die leiden tot begrotingswijzigingen. Deze worden apart of in de perspectief- of najaarsnota door uw raad vastgesteld. De primitieve begroting en deze aanpassingen vormen de referentiepunten van de jaarstukken. De bijgestelde begroting voorzag daardoor een positief resultaat van ca € 2.950.000,-. Dit was de stand van eind september 2022.

In het rekeningresultaat, dat nu voorligt, komen de afwijkingen naar voren van de laatste drie maanden van 2022, en de afwijkingen die zich over het hele jaar voordoen, maar die niet zodanig in het oog springen dat de budgetten eerder aangepast werden.

Vele kleintjes kunnen toch een fors bedrag opleveren. Dat geldt zeker voor procentueel kleine afwijkingen van een groot budget. Dat blijkt, want uiteindelijk sluiten we de jaarrekening af met een (voorlopig) positief resultaat van € 9.177.000,-. Vergeleken met de najaarsnota is dit een aanzienlijke verbetering van € 6.227.000,- (of 10,0%). Voor ca. 2,6% van de totale lasten wordt dit veroorzaakt door de incidentele budgetten voor activiteiten waar we in 2023 nog verder mee aan de slag gaan. Omdat we graag onze ambities willen voortzetten stellen we voor om voor deze activiteiten netto € 1.614.000,- van het positieve resultaat naar 2023 over te hevelen. De overige afwijking ten opzichte van het geraamde overschot bedraagt dan € 4.613.000,- (is ca 7,4% van de totale lasten) van de totale lasten inclusief mutaties reserves. Het zijn nagenoeg allemaal incidentele meevallers. In hoofdstuk "Jaarrekening" vindt u het uitgebreide financiële overzicht van baten en lasten, en toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
0. bestuur en ondersteuning	n -1.638	n -1.785	n -2.364	n -1.919	v 445
0.1 overhead en ondersteuning organisatie	n -5.239	n -6.077	n -6.356	n -5.859	v 497
0.2 algemene dekkingsmiddelen	n -547	v 67	n -962	n -852	v 110
1. veiligheid	n -1.866	n -1.756	n -2.008	n -1.843	v 165
2. verkeer en vervoer	n -2.560	n -2.575	n -3.123	n -2.723	v 400
3. economie	n -620	n -782	n -808	n -626	v 182
4. onderwijs	n -4.502	n -2.443	n -4.500	n -3.753	v 747
5. sport, cultuur en recreatie	n -4.491	n -4.513	n -5.551	n -4.792	v 759
6. sociaal domein	n -23.020	n -22.628	n -24.606	n -23.474	v 1.132
7. volksgezondheid en milieu	n -6.498	n -5.881	n -6.913	n -6.369	v 544
8. VHROSV	n -2.829	n -5.593	n -7.170	n -6.984	v 186
totaal gerealiseerde lasten	n -53.810	n -53.966	n -64.361	n -59.194	v 5.167
baten:					
0. bestuur en ondersteuning	v 540	v 499	v 639	v 581	n -58
0.1 overhead en ondersteuning organisatie	v 253	v 199	v 284	v 305	v 21
0.2 algemene dekkingsmiddelen	v 39.745	v 39.906	v 44.065	v 44.687	v 622
1. veiligheid	v 201	v 90	v 191	v 163	n -28
2. verkeer en vervoer	v 305	v 79	v 393	v 429	v 35
3. economie	v 1.203	v 1.333	v 2.403	v 2.468	v 65
4. onderwijs	v 2.133	v 36	v 2.074	v 1.415	n -659
5. sport, cultuur en recreatie	v 942	v 661	v 1.063	v 859	n -204
6. sociaal domein	v 4.035	v 2.545	v 3.315	v 4.397	v 1.082
7. volksgezondheid en milieu	v 4.828	v 4.224	v 4.786	v 4.753	n -33
8. VHROSV	v 2.345	v 5.132	v 7.376	v 8.006	v 630
totaal gerealiseerde baten	v 56.530	v 54.704	v 66.589	v 68.063	v 1.473

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
saldo van gerealiseerde baten en lasten	v 1.010	n -1.431	v 1.164	v 2.720	v 1.556
reserves:					
toevoegingen reserves	n -1.300	n -452	n -2.932	n -2.886	v 46
onttrekkingen reserves	v 3.048	v 1.607	v 3.654	v 3.194	n -460
totaal gerealiseerde reserves	v 1.748	v 1.155	v 722	v 308	n -414
gerealiseerd resultaat	v 4.468	v 1.893	v 2.950	v 9.177	v 6.227

(+ = voordeel en - = nadeel)

Belangrijkste afwijkingen

We hebben de belangrijkste afwijkingen in onderstaand tabel weergegeven:

analyse op hoofdlijnen (€)	nadeel	voordeel
rekeningresultaat		9.177.000
geraamd voordelig resultaat (najaarsnota 2022)		2.950.000
verschillen		6.227.000
<u>belangrijkste afwijkingen:</u>		
budgetoverhevelingen diverse hoofdtaakvelden	* 256.000	* 2.308.000
verrekening loonkosten incl. verrekening overhead		98.000
vrijval voorzieningen wethouderspensioenen (begeleidingskosten)	12.000	228.000
opbrengst grondverkoop	52.000	
diverse bestuurskosten		57.000
loonkosten ambtelijke organisatie		256.000
diverse bedrijfsvoeringskosten		263.000
renteresultaat / bespaarde rente		102.000
bezwaarschriften OZB - WOZ		7.000
algemene uitkering		541.000
voorziening dubieuze debiteuren / vennootschapsbelasting	110.000	260.000
lagere inzet van BOA's		63.000
overige kosten veiligheid		25.000
wegen, straten en pleinen / openbare verlichting	60.000	226.000
project verkeer en vervoer Kempenregio		49.000
bijdrage Huis Brabantse Kempen wegens opheffing		31.000
toeristenbelasting / onderzoekskosten		74.000
lagere uitgaven kempische vrijetijdseconomie		6.000
Inkomensoverdracht scholen / gemeentelijke lasten onderwijs	22.000	83.000
binnensportaccommodaties / buurtcoaches / compensatieregeling	40.000	14.000
buitensportaccommodaties		68.000
onderhoud openbaar groen		70.000
25-jarig jubileum gemeente Bladel		94.000
overige kosten sport, cultuur en recreatie		39.000
kwijtschelding gemeentelijke belastingen / uitkering energietoeslag	299.000	
uitvoering Tozo vorig jaar	27.000	
bijstand zelfstandigen / BUIG BBZ / BUIG Wet werk en bijstand	5.000	

analyse op hoofdlijnen (€)	nadeel	voordeel
praktijkhuis / praktijkwinkel /pand Bleyenhoek		60.000
uitvoering Jeugdwet		294.000
project dementievriendelijke gemeente		10.000
uitvoering Wmo		354.000
inburgering nieuwkomers / opvang ontheemden	144.000	1.282.000
algemeen maatschappelijk werk		48.000
garantiebanen		42.000
exploitatiekosten MFA's		22.000
overige kosten sociaal domein	13.000	
milieubeheer / transitie landelijk gebied	48.000	40.000
Omgevingsdienst ZO-Brabant		173.000
afvalverwijdering / afwikkeling claim Attero	484.000	320.000
riolering	344.000	380.000
advieskosten ruimtelijke ordening		70.000
kwaliteit buitengebied		** 50.000
gemeentelijke leges omgevingsvergunningen		296.000
grondexploitatie	582.000	673.000
dotatie voorziening tekorten grondexploitatie	81.000	
winstuitname grondexploitaties		144.000
algemene reserve: budgetoverhevelingen		74.000
algemene reserve: budgetoverhevelingen	* 438.000	
reserve kwaliteit buitengebied	** 50.000	
sub-totalen	3.067.000	9.294.000
verrekening saldo nadeel		-3.067.000
totaal resultaat (voorlopig) voordelig resultaat t.o.v. geraamd resultaat		6.227.000

Resultaatbestemming

We stellen voor het resultaat in te zetten voor twee doeleinden.

1. budgetoverhevelingen en
2. verrekening met algemene reserve

1. Budgetoverheveling

Over de netto-budgetoverheveling ad € 1.614.000,- hebben wij u al eerder geïnformeerd in de raadsvergadering van 11 mei 2023. Voor de nadere specificatie hiervan wordt verwezen naar raadsmededeling RM23.008 met de daarbij behorende bijlage 23.03531. Het betreffen budgetten voor zeer diverse activiteiten die in 2022 zijn vertraagd of niet geheel zijn afgerond.

2. Verrekening algemene reserve grondexploitatie

Een bedrag van € 37.000,- toevoegen aan de algemene reserve grondexploitatie om aan de gewenste omvang te komen.

3. Verrekening met algemene reserve

Het restant van het resultaat verrekenen we met de algemene reserve tot een bedrag ad € 7.526.000,-.

Bestuur en ondersteuning

Algemeen

Dit beleidsveld gaat over het bestuur, de ondersteuning daarvan en de relatie tussen de burger en het bestuur. Betrokkenheid en dienstverlening zijn vanuit de gemeente uitgangspunt voor deze relatie. Het beleidsveld bevat de overkoepelende taakvelden van raad en college op het terrein van het openbaar bestuur en de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie.

Wat wilden we bereiken?

Betrokkenheid en dienstverlening zijn vanuit de gemeente uitgangspunt voor deze relatie.

Wij zijn een gemeente die dicht bij onze inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen wil staan. Wij denken mee. Onze dienstverlening is klantgericht. We verplaatsen ons in de behoeften van de ander in plaats van te wijzen op regels en onmogelijkheden. Wij communiceren snel, toegankelijk en betrouwbaar. Het is belangrijk dat we zoveel mogelijk inwoners bereiken en mee laten doen. Wij willen weten wat er speelt. Wij faciliteren en regisseren. Wij kunnen niet alles oplossen, maar samen kunnen we wel het verschil maken. Daarom werken we zoveel mogelijk samen. We maken verbinding met diverse partners. Lokaal en regionaal. Maatschappelijk en professioneel.

We maken duidelijke keuzes. Wat we doen, doen we goed. Efficiënt en effectief. We zijn betrouwbaar en proactief. We staan nadrukkelijk open voor vernieuwing en kiezen voor aansluiting bij (maatschappelijke) ontwikkelingen en veranderingen. Daarom zijn we als bestuur voortdurend in beweging en op zoek naar (nieuwe) toegevoegde waarde.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Financieel gezonde gemeente

De financiële situatie van onze gemeente is gezond, zowel structureel als incidenteel. Ook ons weerstandsvermogen is meer dan voldoende om onze risico's op te kunnen vangen. De werkelijke ratio weerstandsvermogen bedraagt in 2022 14,56 (voor resultaatbestemming 2022) en voldoet hiermee aan de door de raad gestelde norm.

Rechtmatigheidsverantwoording college

Aanvankelijk was voorzien dat met ingang van verslagjaar 2022 de jaarrekening voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording zou moeten bevatten. Dit is een jaar uitgesteld. Desondanks hebben wij in deze jaarrekening hierop voorgesorteerd. In de paragraaf bedrijfsvoering hebben we de geconstateerde afwijkingen toegelicht.

In de vergadering van 23 maart 2023 heeft de raad de verantwoordingstolerantie vastgesteld op 3%.

Tevens is besloten om hiervoor een groeiproses toe te passen, waarbij het percentage van 3% in 4 jaar afgebouwd wordt naar 1%.

Strategische agenda

De thema's van de Strategische Kempenagenda zijn eind 2019 vastgesteld. Over de manier waarop het beste kan worden samen gewerkt ten aanzien van de Strategische Kempenagenda (de HOE-vraag) heeft Berenschot eind 2021 een advies uitgebracht. Dit advies heeft geleid tot eensluidende raadsbesluiten bij alle deelnemende gemeenten om twee maal per jaar een "Kempencongres" te organiseren. Op 16 november 2022 heeft het eerste Kempencongres plaatsgevonden. Dit betrof een incidenteel door de gemeente Reusel-De Mierden georganiseerd congres, waar een meer structurele wijze van organiseren gewenst is zonder dat elke gemeente per toerbeurt deze taak op zich neemt. Om te zorgen dat de Kempencongressen goed georganiseerd, aantrekkelijk en functioneel zijn, is door elke gemeenteraad een structureel bedrag van € 15.000,- per jaar beschikbaar gesteld.

Organisatie

😊 We hebben inwonersbijeenkomsten, een digitaal inwonerspanel, digitale toegankelijkheid en fotowedstrijden georganiseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Voortgang realisatie investeringen

Voor een nadere toelichting van de realisatie van de investeringen wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting in de jaarrekening "toelichting investeringen en projecten". Dit ter voorkoming van doublures.

Beleidsindicatoren

Er zijn geen beleidsindicatoren uit het BBV-basisset van toepassing.

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Metropoolregio Eindhoven

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
bestuur en ondersteuning	n -1.544	n -1.690	n -2.227	n -1.824	403
beheer overige gebouw en en gronden	n -94	n -95	n -137	n -96	41
gerealiseerde lasten	n -1.638	n -1.785	n -2.364	n -1.920	v 444
baten:					
bestuur en ondersteuning	v 310	v 306	v 411	v 387	-24
beheer overige gebouw en en gronden	v 231	v 193	v 228	v 194	-34
totaal gerealiseerde baten	v 541	v 499	v 639	v 581	n -58
toevoegingen reserves	n -1.300	n -452	n -2.932	n -2.886	v 46
onttrekkingen reserves	v 3.048	v 1.607	v 3.654	v 3.194	n -460
geraamd/gerealiseerd resultaat	v 651	n -131	n -1.003	n -1.031	n -28
bestemming van gerealiseerd resultaat	n -4.468	n -1.893	n -2.950	n -9.177	n -6.227
gerealiseerd resultaat	n -3.817	n -2.024	n -3.953	n -10.208	n -6.255

Overhead en ondersteuning organisatie

Algemeen

Bedrijfsvoering is ondersteunend – niet ondergeschikt - en faciliterend aan ontwikkelingen (uitvoering van speerpunten) in de organisatie. Daarnaast is er een aantal speerpunten waarbij de bedrijfsvoering zelf een leidende rol heeft. Waarvan een deel al eerder in gang is gezet.

Enerzijds vraagt de uitvoering van speerpunten om flexibiliteit en maatwerk, anderzijds vragen ze om consistentie en beheersbaarheid / controleerbaarheid. Voor een goede bedrijfsvoering dienen al deze aspecten in een goede balans met elkaar te staan. Om deze balans te behouden, dient continu tussen bestuur en ambtelijke organisatie een open gelijkwaardige dialoog van afstemming / invulling / timing / bijstelling van alle ambities (wettelijke verplichtingen, gemeentelijke speerpunten, maatschappelijk ontwikkelingen etc.) plaats te vinden.

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke bedrijfsvoering volgt en anticipeert op ontwikkelingen in de maatschappij, door de optimale ondersteuning van het primaire proces (klant-leverancier).

Wat hebben we gedaan in 2022?

Administratieve organisatie / interne financiële beheersing

😊 Vanaf het boekjaar 2023 (was aanvankelijk 2022) wijzigt de manier waarop de rechtmatigheidsverantwoording opgesteld moet worden (zie ook toelichting bestuur en organisatie). Het college dient dan een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening waarmee verantwoording wordt afgelegd over het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Hierin wordt gerapporteerd over verschillende rechtmatigheidscriteria, zoals het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium.

De administratieve organisatie / interne financiële beheersing zullen we daarvoor op een (nog) hoger niveau moeten brengen. Momenteel zijn we bezig met het treffen van de nodige voorbereidingen om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording over 2023 welke afgegeven wordt in 2024 door het college.

Klantgerichte dienstverlening bij uitvoerende taken

😊 Voor een optimale dienstverlening aan onze externe- en interne klanten heeft de gemeente Bladel een dienstverleningsconcept en bedrijfsvoeringvisie ontwikkeld die op elkaar aansluiten. Deze twee strategische documenten geven samen de ontwikkelingsrichting in het dienstverlening en bedrijfsvoering van de gemeente Bladel weer. De ontwikkeling van onze medewerkers is hierbij cruciaal. Hiernaast nemen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid door een werkplek te bieden aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Strategisch HR beleid

😊 In de HR-visie zijn de volgende HR-speerpunten opgenomen waarmee we continu werken aan de invulling van de bestuurlijke en organisatiedoelstellingen:

- Passende formatie en bezetting
- Houding en gedrag
- Duurzame inzetbaarheid / de vitale medewerker
- Diversiteit van het personeelsbestand

Ook in 2022 werd volop ingezet op deze speerpunten. Voor de verdere toelichting op dit speerpunt wordt verwezen naar de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.

Voortgang realisatie investeringen

Voor een nadere toelichting van de realisatie van de investeringen wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting in de jaarrekening "toelichting investeringen en projecten". Dit ter voorkoming van doublures.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Naam Indicator	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	eenheid	Bron
Formatie	2021: 4,03	2022: 4,12	fte per 1.000 inwoners	Eigen rekening
Bezetting	2021: 3,98	2022: 4,01	fte per 1.000 inwoners	Eigen rekening
Apparaatskosten	€ 417,-	€ 458,-	per inwoner	Eigen rekening
Externe inhuur	5,42%	11,01%	% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen rekening
Overhead	9,05%	8,87%	% van totale lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)	Eigen rekening

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Samenwerking Kempengemeenten
- Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob)

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
overhead	n -5.239	n -6.077	n -6.356	n -5.859	v 497
totaal gerealiseerde lasten	n -5.239	n -6.077	n -6.356	n -5.859	v 497
baten:					
overhead	v 253	v 199	v 284	v 305	v 21
totaal gerealiseerde baten	v 253	v 199	v 284	v 305	v 21
gerealiseerd resultaat	n -4.986	n -5.878	n -6.072	n -5.554	v 518

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

Gemeente Bladel voert een solide financieel beleid. We doen geen uitgaven die we niet kunnen betalen en kiezen voor goede lange termijn investeringen. Door realistisch te begroten en regelmatig te rapporteren, houden we grip op onze financiën. We spannen ons in om de gemeentelijke lasten voor onze inwoners op een laag niveau te houden.

Wat wilden we bereiken?

Voorzieningenniveau in evenwicht met beschikbare middelen.

De gemeente Bladel voert een solide financieel beleid. We streven er naar dat over de verschillende begrotingsjaren sprake is van een evenwichtig financieel beleid en voldoende weerstandsvermogen in relatie tot risico's.

- Een reëel en structureel sluitende begroting.
- Belastingen en andere baten heffen om ambities waar te maken.
- Een goede risicobeheersing en een weerstandsvermogen van voldoende omvang om de risico's op te kunnen vangen.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Belastingen en andere baten heffen om ambities waar te maken.

😊 Door de gemeente worden onroerende zaakbelastingen (OZB), afvalstoffenheffing, rioolheffing en diverse andere belastingen, zoals leges, opgelegd aan burgers en bedrijven. Het uitgangspunt hierbij is dat de OZB in beginsel wordt geïndexeerd met een nagecalculeerd inflatiepercentage. Voor 2022 bedroeg dit 1,40%. Voor de heffingen en leges gaan we uit van 100% kostendekkendheid. Zie voorts toelichting hierna en de paragraaf lokale heffingen.

Een goede risicobeheersing en een weerstandsvermogen van voldoende omvang om de risico's op te kunnen vangen.

😊 Wij beschouwen de algemene reserve als eigenstandig normkader voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Of de gemeente in staat is de gevolgen van de geactualiseerde risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt uitgebreid weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De werkelijke ratio algemene reserve bedraagt in 2022 14,56 (voor resultaatbestemming 2022) en voldoet hiermee ruimschoots aan de door de raad gestelde norm van 1,4.

Een reëel en structureel sluitende begroting.

😊 Om de gemeentefinanciën goed gezond te houden is het belangrijk om voorzichtig en reëel te begroten. Na het vaststellen van de begroting 2022 vertoonde de jaarschijf 2022 een voordelig saldo van € 1.893.000,-. Dit was de resultante van een structureel voordeel van € 1.680.000,- en een incidenteel voordeel van € 213.000,-. We hebben de baten en lasten in de begroting consequent getoetst of ze structureel of incidenteel van aard zijn. De BBV-notitie structurele en incidentele baten en lasten hebben wij hierbij als leidraad gehanteerd.

De doorwerking van de mutaties van de najaarsnota 2021, de perspectiefnota 2022 en de najaarsnota van 2022 op het resultaat van de begroting 2022 leidde uiteindelijk tot een geraamd positief exploitatiesaldo van € 2.950.000,-. De rekening 2022 laat per saldo een (voorlopig) voordelig saldo zien ter grootte van € 8.683.000,-. In het voordelig resultaat is rekening gehouden met per saldo circa € 308.000,- onttrekking aan de reserves.

Beleidskaders

Nota risicomangement en weerstandsvermogen 2006

Nota activeren, waarderen en afschrijven van vaste activa 2021

Nota reserves en voorzieningen 2021
Treasurystatuut 2014
Nota verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen 2019
Financiële verordening gemeente Bladel 2021

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Toelichting algemene dekkingsmiddelen:

a. lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

Bladel kent twee heffingen waarvan de aanwending vrij is. Naast de onroerende zaakbelasting gaat het om de toeristenbelasting. De OZB-tarieven voor 2022 zijn bijgesteld aan de hand van de gemiddelde ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden (woningen +10,0% en 0% voor niet-woningen) zodat er in eerste aanleg sprake is van een gelijkblijvende opbrengst. Daarna werden de tarieven verhoogd met een nagecalculeerde inflatiecorrectie van 1,40%. De OZB-opbrengst was pro saldo ca € 6.000,- lager dan geraamd. De tarieven voor de toeristenbelasting werden verhoogd met 3,24%. De opbrengst toeristenbelasting was pro saldo ca € 60.000,- meer dan geraamd. Voor een nadere toelichting van de lokale heffingen wordt verwezen naar paragraaf Lokale heffingen.

b. uitkeringen uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De algemene uitkering wordt door het rijk op grond van diverse verdeelsleutels (maatstaven) toegerekend aan de gemeenten. De uit te keren bedragen worden in circulaire bekendgemaakt. In raadsmededelingen RM22.035 en RM22.085 en raadsvoorstel R22.063 is reeds uitgebreid verslag gedaan over de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds. Deze bijstellingen zijn enerzijds gevolg van de autonome ontwikkeling in de rijksuitgaven en anderzijds door de doorwerking van de beleidsintensivering en/of beleidsextensivering door het rijk. De verantwoorde algemene uitkering is gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie uit de decembercirculaire 2022. De accres (de jaarlijkse toe- of afname van de groei van het gemeentefonds) zijn daarentegen verantwoord op basis van de accresmededeling zoals opgenomen in de septembercirculaire 2022, omdat de decembercirculaire geen bijstellingsmoment is voor het accres. Samengevat resulteert de uitkering uit het gemeentefonds in een positief resultaat van € 541.000,-.

c. dividenden

De gemeente heeft deelnemingen door kapitaalbreng bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) en NV Brabant Water. Van de BNG wordt jaarlijks dividend ontvangen. Brabant Water keert nog geen dividend uit. Door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) is voor de solvabiliteit een bandbreedte van 45%-50% vastgesteld voor het doen van dividenduitkeringen. Het actuele percentage van Brabant Water bedraagt 55,8%. Hoewel dit percentage boven de bandbreedte valt is door de AvA besloten om nog geen uitkeringen te doen in afwachting van een lopende aansprakelijkheid. Daarnaast moet Brabant Water de komende jaren aanzienlijke investeringen doen. Hierdoor stijgt het balanstotaal, maar daalt de solvabiliteit. Conform regelgeving wordt de dividenduitkering verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen.

d. saldo van de financieringsfunctie

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde en berekende rente over onze financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten en de doorberekende rente over de vaste activa. De rentelasten worden toegerekend aan de (hoofd)taakvelden met het renteomslagpercentage van 0,65%. Voor MFA Hart van Hapert wordt een uitzonderingsrente gehanteerd van 0,497%. Het percentage voor toerekening aan de in exploitatie genomen grondexploitaties bedraagt daarentegen 0,588% (werkelijke rentelasten op basis van verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen). Het verschil tussen het omslagpercentage en de betaalde rente wordt ten gunste van de financieringsfunctie verantwoord.

Het financieringsresultaat voor 2022 was geraamd op € 103.000,- nadelig. Het gerealiseerde resultaat is € 102.000,- voordeliger, met name door hogere rentebaten in combinatie met hogere doorbelastingen van rentelasten aan de diverse hoofdtaakvelden. In de paragraaf Financiering wordt naast de beleidsvoor-

mens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht gegeven in de rentelasten uit externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening.

e. overige algemene dekkingsmiddelen

Aan algemene- en bestemmingsreserves wordt met ingang van 2021, op grond van de "Nota reserves en voorzieningen 2021", in zijn algemeenheid geen rente meer bijgeschreven. Hierop maken we een uitzondering voor de dekkingsreserve kapitaallasten investeringen. Hiervan wordt de rente toegevoegd aan deze reserve, omdat naast de afschrijvingslasten ook de rentelasten van een investering (onder de noemer kapitaallasten) gedekt worden ten laste van deze reserve. De rentevergoeding voor het eigen vermogen wordt op grond van het BBV gebaseerd op het gewogen samenstel van de externe rentelasten over de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen en bedraagt daarmee 0,809%.

f. vennootschapsbelasting

Jaarlijks inventariseren we de ondernemingsachtige activiteiten van de gemeente. De meeste activiteiten komen niet door de "ondernemingspoort". Dit komt omdat deze activiteiten geen winst genereren of doordat in fiscale zin de gemeente niet deelneemt aan het economische verkeer. Voor een drietal geclusterde werkvelden wordt in principe door de ondernemingspoort gegaan, te weten: inzameling en verwerken van huishoudelijke afvalstromen, woningexploitatie en grondexploitatie.

Met betrekking tot de verwerking van de afvalstromen is intussen door de fiscus opgelegd dat normatief 1% van de restwaarde in de belastingheffing wordt betrokken. Duidelijk is dat grondexploitatie als de grootste belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting moet worden gezien.

g. onvoorzien en stelposten

In de primitieve begroting was een bedrag opgenomen van ca € 13.000,-. Daarnaast waren een aantal stelposten aanwezig. Stelposten waaraan nog geen specifieke bestemming gegeven was, zoals o.a. de stelpost voor dekking van loon- en prijsmutaties, onderuitputting kapitaallasten en overhead e.d.. Zowel de post onvoorzien als de stelposten werden ultimo 2022 volledig aangewend, enerzijds voor de dekking van bestedingsvoorstellen en anderzijds door vrijval ten gunste van het begrotingsresultaat. Aan de hand van de risico's op onze openstaande vorderingen bepalen we hoe hoog de voorziening dubieuze debiteuren moet zijn. Op grond van de analyse hebben we deze verhoogd met € 109.000,-. In het overzicht van baten en lasten en toelichtingen wordt de aanwending van het bedrag voor onvoorzien uitgaven en de stelposten weergegeven. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?"

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
algemene dekkingsmiddelen	n -547	v 67	n -962	n -852	v 110
totaal gerealiseerde lasten	n -547	v 67	n -962	n -852	v 110
baten:					
algemene dekkingsmiddelen	v 39.745	v 39.906	v 44.065	v 44.687	v 622
totaal gerealiseerde baten	v 39.745	v 39.906	v 44.065	v 44.687	v 622
gerealiseerd resultaat	v 39.198	v 39.973	v 43.103	v 43.835	v 732

Veiligheid

Algemeen

Het beleidsveld veiligheid richt zich op het verbeteren van de veiligheid in de gemeente Bladel en het vergroten van het gevoel van veiligheid van de inwoners en bezoekers van de gemeente. De gemeentelijke organisatie heeft daarbij een regiefunctie en kan zelf ook instrumenten inzetten om dit te bereiken. Voorbeelden hiervan zijn preventie, vergunningverlening en handhaving en ketenaanpak voor overlast. De gemeente Bladel streeft naar een samenleving waar mensen veilig kunnen wonen, werken en recreëren. De gemeente vervult hierbij een regierol en geeft op een integrale wijze vorm aan veiligheid en is daarbij een betrouwbare partner voor andere disciplines binnen het integrale veiligheidsbeleid.

Haar regisserende rol in het lokale integrale veiligheidsbeleid wordt op een doelmatige wijze vormgegeven door uitvoering te geven aan het Integrale Veiligheidsplan De Kempen (IVP) 2019-2022. Het welslagen van het veiligheidsbeleid is onlosmakelijk verbonden met een gedegen, consequente integrale handhaving. Daarnaast is de ambtelijke organisatie voorbereid op incidenten die zich voor kunnen doen binnen de gemeentegrenzen. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de inwoners van Bladel. Het lokaal veiligheidsbeleid moet leiden tot een vergroting van de objectieve en subjectieve veiligheid en daarmee van de leefbaarheid, alsmede tot een verkleining van de veiligheidsrisico's in de gemeente Bladel.

Preventie en vergunningverlening

[Wat wilden we bereiken?](#)

Het verbeteren van de veiligheid in de gemeente Bladel en het vergroten van het gevoel van veiligheid van de inwoners en bezoekers van de gemeente.

Integrale veiligheid

De gemeenteraad stelt iedere 4 jaar een integraal veiligheidsplan vast waarin de regionale en lokale prioriteiten worden vastgelegd en waarin de contouren van het veiligheidsbeleid binnen onze gemeente worden aangegeven. Centraal uitgangspunt blijft een integrale aanpak van de veiligheidsproblemen.

[Wat hebben we gedaan in 2022?](#)

Brandveiligheid

Doelstelling: Het voorkomen van brand en risico's bij brand zo veel mogelijk beperken. De aandacht dient hierbij met name uit te gaan naar verminderd zelfredzamen. De Veiligheidsregio Brabant Zuidoost voert voor de gemeente brandveiligheidscontroles uit. Daarnaast geeft de gemeente signalen door van brandonveilige situaties aan de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio voert naar aanleiding van deze meldingen een controle uit, waarbij gecontroleerd wordt op het Bouwbesluit. Zo ook in 2022. Voor wat betreft Brandveilig Leven is er vanuit de Veiligheidsregio gefaciliteerd op het gebied van kennis en middelen om de burger te informeren over brandveilig leven in de eigen woning. In de zomer van 2022, en de maanden daaraan voorafgaand (de droge maanden), is zoals gebruikelijk veel inzet gepleegd op risicocommunicatie inzake het voorkomen van natuurbranden. De klimaatverandering heeft zijn effect op de kans en de ernst van natuurbranden. Omdat repressief optreden bij een grote natuurbrand lastig is dient met name veel aandacht uit te gaan naar preventie. Ook gaat er vanuit het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) structureel aandacht uit naar brandveiligheid op zowel de bedrijventerreinen als in de winkelgebieden.

Buurtpreventie

De gemeente Bladel heeft al enkele jaren een volledig dekkend netwerk van buurtpreventieteams. De samenwerking tussen de gemeente, de politie en de ruim 140 buurtpreventievrijwilligers verloopt goed en blijft zich ontwikkelen. De jaarlijkse overlegvormen per wijk en met de wijkcoördinatoren leveren veel

informatie op. In 2022 hebben de fysieke bijeenkomsten weer doorgang kunnen vinden. Er hebben 18 inbraakpreventieacties plaatsgevonden, 21 wijkoverleggen, 6 coördinatorenvergaderingen en er is een eindejaarsbijeenkomst geweest. De acties zijn goed ontvangen door de inwoners en hebben mooie resultaten opgeleverd. De eindejaarsbijeenkomst stond dit jaar in het teken van ondermijning. Deze avond is als goed en interessant ervaren door onze vrijwilligers.

Een aantal jaar geleden is er een start gemaakt met het oprichten van WhatsAppgroepen. Dit communicatiemiddel blijkt zeer effectief om mensen te bereiken en communicatie snel te laten verlopen in het geval van incidenten en dreigingen in de wijk. Het aantal aangesloten leden is nog steeds jaarlijks stijgende, waardoor het buurtpreventienetwerk blijft groeien. Daarnaast is de Facebookgroep "Buurtpreventie gemeente Bladel" in 2022 des te meer een belangrijk communicatiemiddel geworden. Het aantal volgers van deze Facebookgroep is ook gestegen. Men wordt via de Facebookpagina op de hoogte gehouden van incidenten in de gemeente en gevraagd om informatie naar aanleiding van deze incidenten te melden bij de politie.

Crisisbeheersing

Doelstelling: We zijn goed voorbereid op een ramp of crisis binnen het basisteam De Kempen (door opleiding, training en oefening) en hebben in iedere gemeente een professionele crisisbeheersingsorganisatie staan die adequaat bevolkingszorgtaken uitvoert.

In 2022 zijn er meerdere (digitale) oefenmomenten geweest om de crisisbeheersingsorganisatie, zowel lokaal als regionaal, voor te bereiden op een mogelijke ramp of crisis. 2022 heeft met name in het teken gestaan van de oorlog in Oekraïne en het vluchtelingenprobleem. Zowel landelijk, regionaal als gemeentelijk. Op gemeentelijk niveau is met regelmaat een crisisteam bijeengekomen om zaken af te stemmen en de crisis ook op lokaalniveau zo goed als mogelijk te managen. Dit heeft een behoorlijke impact gehad op de gemeentelijke capaciteit. De coronacrisis, maar ook de Oekraïne crisis maakt duidelijk dat herijking van de wet op de Veiligheidsregio's noodzakelijk is voor dit type langdurige rampen. Die herijking is in gang gezet.

Cybercrime en cybersecurity

Doelstelling: We zijn een betrouwbare partner voor burgers, bedrijven en instellingen op het gebied van informatievoorziening en informatiebeveiliging. Verder werken we mee aan een veilige, open en stabiele informatiesamenleving. Dit doen we door te investeren in vergroting van de weerbaarheid en het geven van informatie aan onze inwoners, instellingen en ondernemers.

In 2022 is vanuit het KVO een bijeenkomst georganiseerd voor ondernemers van de bedrijventerreinen in de gemeente Bladel. Het doel van deze bijeenkomst was de ondernemers weerbaarder te maken tegen cybercriminelen. De bijeenkomst is positief ontvangen. Verder is ook aangehaakt bij de communicatiecampagne 'Senioren & veiligheid'. Gedurende vier weken is aandacht besteed aan verschillende vormen van criminaliteit waar ouderen regelmatig slachtoffer van worden, met als doel senioren bewust te maken en handelingsperspectief te bieden in wat ze zelf kunnen doen om slachtofferschap te voorkomen. Binnen deze campagne is met name de aandacht uitgegaan naar vormen van digitale oplichting, te denken valt hierbij aan 'spoofing' en 'phishing'.

Georganiseerde criminaliteit

Doelstelling: Het zoveel mogelijk voorkomen, stoppen, tegenhouden en frustreren van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit alsmede het herstellen/vergoten van het vertrouwen in de overheid, zorg voor wijken en slachtoffers. In 2022 zijn verschillende activiteiten georganiseerd met als doel de bewustwording rondom het onderwerp georganiseerde criminaliteit te verbeteren. Dit is ingezet vanuit de invalshoeken maatschappelijke weerbaarheid en bestuurlijke weerbaarheid. Zo zijn onder andere checklists 'Veilig verhuren' vanuit het KVO verspreid onder de ondernemers van de winkelgebieden en bedrijventerreinen. Ook hebben huisbezoeken plaatsgevonden in samenwerking met de politie en woningstichting waarbij ook voorlichting is gegeven over georganiseerde criminaliteit. Met dezelfde partners is ook een voorlichtingsdag georganiseerd voor inwoners tijdens de weekmarkt in Bladel. Daarbij was onder andere een drugscontainer aanwezig maar ook de 'Bijtende bende' (ziet toe op het vergoten van awareness rondom drugsafval). Verder is er in samenwerking met de politie, Taskforce-RIEC en ZLTO een

informatiebijeenkomst georganiseerd voor het buitengebied inzake ondermijnende criminaliteit. Daarnaast heeft ook een informatiebijeenkomst inzake integriteit en ondermijnende criminaliteit plaatsgevonden voor de gemeenteraad waarbij aan de hand van een spel diverse realistische dilemma's gezamenlijk zijn besproken.

Tot slot zijn ook in 2022 bestuurlijke instrumenten toegepast in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit, waaronder de Wet Bibob en de Wet Damocles.

High Impact Crimes (HIC)

😊 Doelstelling: Het voorkomen en terugdringen van het aantal HIC-feiten binnen het basisteam De Kempen, door in te spelen op trends en ontwikkelingen. Daarbij ligt de focus op het actief stimuleren en faciliteren van de zelfredzaamheid en bewonersinitiatieven op het gebied van buurtpreventie en WhatsApp-groepen. We hebben specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen en mensen met een verhoogde slachtofferkans en aanpak van veelplegers. Nazorg na een incident verdient ook nadere aandacht.

In de gemeente Bladel is al vele jaren een volledig dekkend buurtpreventienetwerk actief bestaande uit 23 wijken. Vanuit dit netwerk zijn de bekende 'besmettingsbrieven' verspreid onder inwoners van een straat of buurt waar recent een woninginbraak had plaatsgevonden. Middels deze brieven wordt beoogd de inwoners bewust te maken van inbraakrisico's en hen te bewegen preventiemaatregelen te nemen. Daarnaast wordt in deze besmettingsbrief gevraagd om verdachte situaties te melden, om zo de politie te helpen in de opsporing. Tot slot zijn ook goede tips opgenomen ter voorkoming van woninginbraken. Verder is middels de Facebookpagina van buurtpreventie gecommuniceerd over HIC-feiten. Tot slot werd bij bepaalde HIC-feiten ook slachtofferhulp ingeschakeld voor zover gewenst.

Jeugd in relatie tot overlast, criminaliteit en middelengebruik

😊 Doelstelling: Jeugd moet veilig kunnen opgroeien in het basisteam De Kempen en waar nodig ondersteuning krijgen. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit moeten zo veel mogelijk worden voorkomen en adequaat aangepakt. Met betrekking tot alcoholgebruik willen we door beleidsmaatregelen en lokale interventies de gewenste cultuurverandering (op lange termijn) teweeg brengen. We gaan voor denormalisatie van drugsgebruik en willen daarmee het gebruik van zowel soft- als harddrugs terugdringen.

In 2022 zijn overlastmeldingen van jeugd(groepen) periodiek besproken met onder andere de politie, jongerenwerk, buurtpreventie met als doel overlast van jeugd(groepen) in de openbare ruimte te voorkomen, dan wel te beperken. Zowel preventieve, als repressieve maatregelen zijn genomen en waar nodig is maatwerk toegepast. In 2021 en 2022 zijn het aantal meldingen 'overlast jeugd' in de gemeente Bladel fors gestegen t.o.v. voorgaande jaren. Ter illustratie: het aantal meldingen overlast jeugd in 2019 en 2020 is respectievelijk 50 en 64. In 2021 betreft het aantal meldingen maar liefst 124. Het aantal meldingen is in 2022 gedaald naar 84, maar blijft daarmee hoog. De stijging in het aantal meldingen overlast jeugd is een landelijke trend. Meerdere gemeenten binnen het politiebasis team de Kempen hebben hiermee te maken. Opvallend voor de gemeente Bladel is wel dat een groot deel van de overlastmeldingen terug te brengen is naar één groep overlastgevend jeugd. De gemeente voert hierop samen met partners een integrale aanpak vanuit zowel de zorg- als veiligheidsketen. De gemeente is hierin regisseur. Naast de gemeente en politie zijn ook de Jeugdcoaches, het Centrum Jeugd en Gezin plus (CJG+), Vluchtelingenwerk, Leerplicht en het Pius X-College betrokken. Daarnaast heeft de gemeente een outreachende partij ingeschakeld om contact te krijgen met deze jeugdigen, hen preventief uit de criminaliteit te houden en tevens te begeleiden naar passende jeugdhulp waar nodig.

Personen met verward gedrag

😊 Doelstelling: Het, in samenwerking met het sociaal domein, waar mogelijk voorkomen en waar nodig aanpakken van de overlast en onveiligheid veroorzaakt door personen met verward gedrag en ander-soortige problematiek door tijdig passende hulp en ondersteuning te bieden aan hen die dat behoeven. Personen met verward gedrag zijn indien noodzakelijk besproken in het periodieke Casuïstiek Overleg Bladel (COB). Het COB is een platform waar casussen worden besproken die zowel vanuit zorg als veiligheid de nodige aandacht behoeven. Vanuit dit platform wordt bekeken in hoeverre een persoon al bekend is bij zorg en of er al dan niet aanvullende acties noodzakelijk zijn. Ook is er op bestuurlijk niveau

een COB en daarmee dus verbinding tussen de wethouder Zorg, Jeugd en de burgemeester. Ten opzichte van eerdere jaren zijn het aantal meldingen van personen met verward gedrag grofweg gelijk gebleven. Nog steeds geldt dat het overgrote deel van de meldingen veelal wordt veroorzaakt door een kleine groep personen.

Polarisatie, radicalisering en maatschappelijke onrust

😊 Doelstelling: Basisteam De Kempen zet zich in op het voorkomen van problemen als gevolg van radicalisering en polarisatie, met als doel om onze open en vrije samenleving te beschermen tegen angst en verdeeldheid. We willen kwetsbare groepen beschermen, waar nodig de verbinding zoeken en de dialoog aangaan en inzetten op risico's.

In 2022 zijn (net zoals in voorgaande jaren) trainingen vanuit het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR) aangeboden aan eerstelijnsprofessionals in het (semi-) publieke domein. De training verschaft kennis en inzicht in radicalisering. Daarbij leert men hoe signalen van (mogelijke) radicalisering te herkennen en waar men met deze signalen terecht kan. De prioriteit 'polarisatie en radicalisering' is hoofdzakelijk vanuit regioniveau aangevlogen. Zo is er o.a. een webinar georganiseerd door het Regio-bureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant, de Zorg- en Veiligheidshuizen Brabant Zuidoost en Brabant Noordoost en Expertise-unit Sociale Stabiliteit voor medewerkers van de gemeenten en ketenpartners inzake 'Polarisatie, radicalisering, extremisme en jeugd' dit ter vergroting van de awareness op dit thema.

Handhaving

Wat wilden we bereiken?

Veiligheidsbeleid is onlosmakelijk verbonden met een gedegen, consequente integrale handhaving.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Repressief handhaven

😊 Zowel preventieve als repressieve inzet heeft plaatsgevonden in de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid. Hierbij kan worden gedacht aan activiteiten in het kader van voorlichting en bewustwording (o.a. via sociale media) maar daarnaast ook aan bestuurlijke controles en daadwerkelijke handhaving (waaronder de inzet van bestuurlijke maatregelen).

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Naam indicator	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	eenheid	Bron
Verwijzingen Halt	2020: 9	2021: 8	verwijzingen per 1.000 inwoners	Bureau Halt
Winkeldiefstallen	2021: 0,2	2022: 0,7	winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	CBS
Geweldsmisdrijven	2021: 2,7	2022: 2,7	geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	CBS
Diefstallen uit woning	2021: 1,5	2022: 1,0	diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	2021: 4,9	2022: 4,1	vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	CBS

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	n -66	n -83	n -85	n -76	v 9
handhaving	n -388	n -273	n -497	n -357	v 140
rampenbestrijding / crisisbeheersing	n -1.412	n -1.401	n -1.426	n -1.410	v 16
totaal gerealiseerde lasten	n -1.866	n -1.757	n -2.008	n -1.843	v 165
baten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	v 11	v 16	v 16	v 10	n -6
handhaving	v 125		v 99	v 79	n -20
rampenbestrijding / crisisbeheersing	v 65	v 74	v 76	v 74	n -2
totaal gerealiseerde baten	v 201	v 90	v 191	v 163	n -28
gerealiseerd resultaat	n -1.665	n -1.667	n -1.817	n -1.680	v 137

Verkeer en vervoer

Algemeen

Mensen en goederen verantwoord en veilig verplaatsen. De openbare ruimte is ingericht volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon, waardoor een prettige woonomgeving in stand wordt gehouden.

Infrastructuur

Wat wilden we bereiken?

Het verantwoord en veilig maken van het verplaatsen van mensen en goederen. Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Aanpassing Oude Provincialeweg Hapert

Herinrichting Oude Provincialeweg

In 2022 is het ontwerp samen met alle bewoners besproken en is het bestuurlijk traject afgerond. In 2023 start de realisatie van de herinrichting.

Aanpassen De Hoeve Neterse!

In 2022 heeft het college hier een besluit over genomen en zijn de voorbereidingen en aanbesteding afgerond. Realisatie is voorzien in 2023.

Uitvoering geven aan de nieuwe verkeersvisie

In 2022 is de verkeersvisie vastgesteld door de gemeenteraad. Er is een uitvoeringsprogramma opgesteld, dat in 2023 door het college is vastgesteld. De uitvoering is gestart.

Uitvoering herinrichting N284

In 2022 is een herzien voorkeursalternatief (VKA) opgesteld, omdat bleek dat het oorspronkelijke VKA op onderdelen niet haalbaar is. In 2023 wordt dit voorgelegd aan de raad. Voor meer info zie

www.n284.nl.

Verbetering/gepland groot onderhoud wegen 2022-2026

In 2022 hebben we de wegen onderhouden zoals opgenomen in het wegenbeheerplan 2020 - 2024. Het ombouwen van de fiets- en voetpaden op de Europalaan is uitgesteld naar 2023. Dit heeft met de aanleg van een nieuwe glasvezelnetwerk te maken. Dit krediet is ook in combinatie met uitvoeringsprogramma GRP 2021-2025 ingezet voor het project Klimaatmaatregelen fase 1 en 2 in Hoogeloon.

Verbreden fietspaden Cartierheide

De bestemmingsplanprocedure is opgestart, waarbij ook de omgevingsdialogen met diverse partijen gevoerd zijn met als doel bestuurlijke vaststelling in 2023 en uitvoering in 2024.

Vervanging openbare verlichting 2022-2026

Conform het beleid dienen de huidige masten die een leeftijd van 40 jaar bereiken en armaturen die een leeftijd van 20 jaar bereiken te worden vervangen. In 2022 zijn de geplande vervangingen van conventionele verlichting naar duurzame LED-verlichting uitgevoerd.

Gedrag/Gebruik Infrastructuur

Wat wilden we bereiken?

Energietransitie

In 2030 is een reductie van 4.132 ton CO2 emissie behaald binnen deze sector t.o.v. 2020.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Energietransitie Verkeer en Vervoer

- 😊 We hebben gewerkt aan de doelstelling door onder andere de volgende acties:
  - We hebben onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om meer tegemoet te komen aan de behoeften van fietsers ten aanzien van aantrekkelijkere en efficiëntere verbindingen.
  - We hebben onderzoek gedaan naar de energieopwekkingspotentie van bermen en geluidswallen.
  - We hebben actief het aantal laadpunten uitgebreid.

Wat wilden we bereiken?

Het stimuleren van verantwoord, veilig en slim gebruik van de infrastructuur en openbare ruimte.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Herinrichten N284

- 😊 Zie info op www.n284.nl.

Het uitvoeringsprogramma bij de nieuwe verkeersvisie

- 😊 De nieuwe verkeersvisie is in 2022 vastgesteld en het uitvoeringsprogramma is opgestart. Hierin is het gedrag en gebruik van de infrastructuur structureel geborgd.

Realiseren van schoolzones

- 😊 In 2022 is in Hapert, nabij de MFA, een schoolzone ingericht.

Wat wilden we bereiken?

Het verbeteren van de bereikbaarheid en leefbaarheid in het 'daily urban system' van de regio.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Lanceren meerij-app

- 😊 Het project is in 2022 overgedragen van de Kempen aan MRE voor een bredere uitrol van de app in de regio.

Regiobreed inzetten op maatregelen op het gebied van fiets, OV, auto, smart mobility en multimodaliteit / knooppunten

- 😊 In 2022 is de Kempische mobiliteitsvisie breed opgenomen in de regionale stukken over de regionale mobiliteitstransitie.

Snelfietsroute Reusel-Eersel-Veldhoven aanleggen tot aan stedelijk gebied

- 😊 In 2022 hebben de 4 Kempengemeenten gezamenlijk een intentieovereenkomst gesloten voor de realisatie van een snelle fietsroute tussen Reusel en het stedelijk gebied. Voor Bladel is gepland om deze route in combinatie met de N284 te realiseren.

Voortgang realisatie investeringen

Voor een nadere toelichting van de realisatie van de investeringen wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting in de jaarrekening "toelichting investeringen en projecten". Dit ter voorkoming van doublures.

Beleidsindicatoren

Er zijn geen beleidsindicatoren uit het BBV-basisset van toepassing.

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- KempenPlus
- Metropoolregio Eindhoven

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
infrastructuur:	n -2.012	n -2.100	n -2.362	n -2.131	v 231
investeringen					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	n -4	n -8	n -11	n -9	v 2
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	n -355	n -265	n -377	n -320	v 57
doorstroming	n -189	n -152	n -322	n -263	v 59
openbaar vervoer		n -51	n -51		v 51
totaal gerealiseerde lasten	n -2.560	n -2.576	n -3.123	n -2.723	v 400
baten:					
infrastructuur:	v 216	v 70	v 250	v 304	v 54
investeringen					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	v 4	v 4	v 4	v 4	
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	v 6	v 5	v 10	v 9	n -1
doorstroming	v 79		v 129	v 111	n -18
openbaar vervoer					
totaal gerealiseerde baten	v 305	v 79	v 393	v 428	v 35
gerealiseerd resultaat	n -2.255	n -2.497	n -2.730	n -2.295	v 435

Economie

Algemeen

Voldoende werkgelegenheid, een toekomstbestendig voorzieningenniveau en zo min mogelijk leegstand. Onderwijs, ondernemers, organisaties en andere overheden in de regio worden betrokken bij veranderingen vanwege hun kennis en ervaring met hun omgeving. Gemeente Bladel en de Kempen zijn een belangrijk onderdeel van Brainport Eindhoven en we hebben ons in hoog tempo samen met het stedelijk gebied ontwikkeld als economische topregio. De groei van de Brainportregio heeft ons gemaakt tot de tweede economie van Nederland. Daar zijn we trots op!

Nieuwe technologieën, verdere digitalisering, maatschappelijk en duurzaam ondernemen, het creëren van een inclusieve arbeidsmarkt en de bereikbaarheid van (economische) toplocaties, zijn allemaal uitdagingen die we enkel het hoofd kunnen bieden door intensief en structureel samen te werken met onderwijs, ondernemers, organisaties en overheden binnen onze regio.

Economische ontwikkeling, infrastructuur en Organisatie

Wat wilden we bereiken?

Behoud voorzieningenniveau

Wat hebben we gedaan in 2022?

Creëren van een centrumgevoel

Binnen de centrumvisie is er ruimte gecreëerd voor aantrekkende functies binnen het centrum. Zie voor meer informatie over de centrumvisie de tekst bij “Realiseren compacte winkelgebieden Hapert en Bladel”.

Optimale randvoorwaarden voor centrumgebieden realiseren

Versterken Centrummanagement Bladel

In 2022 hebben we als gemeente Bladel samen met ondernemers en vastgoedeigenaren gewerkt aan de visie op doorontwikkeling Centrummanagement Bladel Meerjarenplan 2023-2027. Hierin is de inhoudelijke koers die we de komende jaren in het centrummanagement willen gaan varen beschreven. Dit visiedocument is in december 2022 door de raad vastgesteld samen met de nieuwe BIZ verordeningen, waarmee we de activiteiten die in de visie zijn beschreven financieren (samen met onze eigen gemeentelijke bijdrage).

MKB-Hapert

In 2022 is de samenwerking tussen de gemeente Bladel, MKB-Hapert en de centrummanager gecontinueerd. Deze samenwerking verliep evenals voorgaande jaren soepel en prettig.

KVO-W

Het Keurmerk Veilig Ondernemen voor Winkelgebieden (KVO-W) is in 2022 gecontinueerd.

KVO-B

Bedrijventerreinen De Beemd, Leemskuilen, De Sleutel, Hapert en Kempisch Bedrijvenpark in de gemeente Bladel hebben in 2022 wederom het Keurmerk Veilig Ondernemen Continu Samenwerken behaald. Een belangrijke voorwaarde in het proces om het Keurmerk te behouden is, dat de Ondernemersvereniging Bedrijventerreinen Gemeente Bladel (OBGB) samen met de gemeente, politie en brandweer afspraken maakt om overlast, criminaliteit, brandveiligheid en onderhoud en beheer aan te pakken. Dit levert een veiligere omgeving op met als resultaat een groter gevoel van veiligheid en minder schade. De bedrijventerreinen in de gemeente Bladel voldoen aan alle eisen en kregen het Keurmerk Veilig Ondernemen toegewezen.

Realiseren compacte winkelgebieden Hapert en Bladel

Centrumvisie Bladel

Op 6 december 2022 heeft het college besloten aan Moeskops' Bouwbedrijf opdracht te verlenen voor realisatie van een (nieuw) Gemeenschapshuis aan de Markt. Met de realisatie van een gemeenschaps-huisfunctie in de voormalige Rabobank wordt een belangrijke ambitie uit het sociale domein maar zeker ook de Centrumvisie geconcretiseerd. De verwerving van de Rabobank in 2019 was destijds immers ook ingegeven door de Centrumvisie om op die manier regie te houden op de (stedenbouwkundige) ontwikkeling van een prominente positie aan de Markt in het centrum van Bladel.

Ook de Posthof is voor de ontwikkeling van het centrum (en daarmee implementatie van de Centrumvisie) zeer relevant. Aan de ambitie van het in de Centrumvisie vastgelegde haltermodel, als twee sterke koppen met de Sniederslaan er tussen, zijn door de gemeente in 2022 samen met eigenaars van de Posthof positie(s) veel stappen gezet. In een vertrouwelijke bijeenkomst is de gemeenteraad hierover op 6 december 2022 geïnformeerd.

Centrumvisie Hapert

In 2022 is gestart met de uitwerking van het voorbeeldplan uit de vastgestelde stedenbouwkundige visie van OD205. Ook zijn de benodigde procedures met betrekking tot de sloop van de bestaande panden opgestart (Flora & Fauna, Asbest). Ruimtelijk is een beoordeling gemaakt welke uitgangspunten bekrachtigd moeten worden om een concrete, duidelijke, marktconsultatie op te stellen voor de herinrichting van de vrijkomende locatie van het Palet en den Tref. Na doorrekening van de verschillende alternatieven voor het Palet en den Tref (hoogte, parkeren, verschillende functies van gebouwen etc.) kan een voorstel aangeboden worden aan de raad.

Reduceren m2 detailhandel buiten winkelgebieden

Wanneer detailhandelsactiviteiten buiten het centrumgebied stoppen, hebben we gekeken wat er met de achterblijvende locatie gebeurt. Het heeft een voorkeur om de detailhandelsbestemming dan van de locatie te halen. In 2022 waren er geen partijen waar dit van toepassing was.

Wat wilden we bereiken?

Liquidatie Kempisch Bedrijvenpark

Wat hebben we gedaan in 2022?

Liquidatie Gemeenschappelijke Regeling KBP en overdracht van de openbare ruimte

De opheffing van de gemeenschappelijke regeling is voorzien op 1 januari 2024. Het beheer en onderhoud fase II is per 1 januari 2023 overgegaan naar de gemeente Bladel.

Wat wilden we bereiken?

Verduurzaming bedrijven

In 2030 is een reductie van 6.900 ton CO2 gerealiseerd ten opzichte van 2020 in deze sector. Dat is een daling van 20% ten opzichte van 2020. In totaal zou dan in 2030 binnen deze sector 47% reductie worden behaald ten opzichte van 1990.

Wat hebben we gedaan in 2022?

KBP

In 2022 heeft het KBP afspraken gemaakt met o.a. Enexis om de mogelijkheden van een energiehubs te onderzoeken en uit te werken.

Wat wilden we bereiken?

Vestigingsklimaat en infrastructuur

Wat hebben we gedaan in 2022?

Bereikbaarheid en Mobiliteit

😊 In 2022 is gemeente Bladel samen met gemeente Reusel-De Mierden, de Provincie en een ingenieursbureau gestart met de planvorming voor de aanleg en realisatie voor de verbindingsweg naar de 2e aansluiting van bedrijventerrein De Sleutel op de N284.

Talentontwikkeling

😊 In samenwerking met de Kempische triple helix verkleinen we het gat tussen onderwijs en arbeidsmarkt, wat vooral tot uiting komt door de intensieve samenwerking binnen het project Sterk Techniek Onderwijs. Het KOP heeft techniekcoaches aangesteld, die op de basisscholen in de regio technieklessen aanbieden. Verder zijn er techniekkisten beschikbaar voor basisschooljongeren en heeft het Pius X college sinds kort Pius X Plore, daarbij kunnen basisschoolleerlingen op het Pius X college kennis maken met techniek onderwijs.

Triple helix samenwerking

😊 We hebben geïnvesteerd in een nauwe samenwerking met onze partners in de Kempen, met de Metropoolregio Eindhoven en de Stichting Brainport Development. Met MRE is een samenwerkingsagenda opgesteld waar we de komende 4 jaar als regio op in gaan zetten.

Wat wilden we bereiken?

Vitale en toekomstbestendige Kempische bedrijventerreinenmarkt

Wat hebben we gedaan in 2022?

Locatieonderzoek duurzame bedrijventerreinen in gemeente Bladel

😊 In 2022 zijn we gestart met een locatieonderzoek en concrete samenwerkingsafspraken, in navolging op het vaststellen van de ambities en doelstellingen in 2021. In 2023 is dit onderzoek afgerond.

Energielandschap de Kempen

😊 Eind 2022 hebben enkele bedrijven op het KBP, stichting KBP, Enexis, provincie en Brainport Development een intentieverklaring ondertekend voor de verdere uitwerking van een Energy Hub op het KBP zowel technisch, financieel als organisatorisch. Zij hebben uitgesproken dat zij zich gezamenlijk zullen inspannen om tot oplossingen te komen voor de uitdagingen met betrekking tot netcongestie, zodat deze niet langer een beperkende factor is voor het vestigingsklimaat en klimaatdoelstellingen van gemeente Bladel. Partijen hebben in de overeenkomst ook vastgelegd dat medio 2023 duidelijkheid over de haalbaarheid van dit project dient te bestaan alsook sprake dient te zijn van overeenstemming met partijen over een vervolg of beëindiging van het project.

Wat wilden we bereiken?

We zijn en blijven een topregio met een uitstekend internationaal vestigingsklimaat (Bladel- Brabantse Kempen- Brainport).

Dit doen we door in te zetten op een vitale en toekomstbestendige Kempische bedrijventerreinenmarkt en door het verder ontwikkelen van ons vestigingsklimaat en bijbehorende infrastructuur. Om in te toekomst een leefbare en vitale gemeente te blijven, zetten we in op het realiseren van een toekomstbestendig voorzieningenniveau waarbij kwalitatieve vernieuwing van het winkelaanbod voorop staat door te kiezen voor plekken met toekomstig perspectief.

Promotie / Vrijtijdseconomie

Wat wilden we bereiken?

De Brabantse Kempen is in 2026 een toeristisch en recreatief onderscheidende regio met grote naamsbekendheid in Nederland, België en Duitsland.

Door steeds vernieuwende producten voor haar belangrijke doelgroepen aan te bieden weet de regio steeds meer bezoekers aan zich te binden.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Regiomarketing

Kempenvisie Vrijtijdseconomie

😊 Boek van Bladel op gebied van vrijetijdseconomie:

In 2022 is het adviesrapport betreffende de vrijetijdseconomie – Positionering gemeente Bladel - aan het College ter kennisname voorgelegd. Het rapport geeft inzicht in de eigen identiteit en de daaruit vloeiende lokale aanpak. Dit rapport geeft daarmee een basis zodat duidelijk is hoe de gemeente Bladel binnen het geheel van de Kempen onderscheidend neergezet kan worden. In 2023 zal aan de hand van dit rapport de positionering verder opgepakt worden.

😊 Lokale sterke netwerkorganisatie

Per 1 januari 2022 is de nieuwe stichting actief. Op dit moment is er een dienstverleningsovereenkomst met de gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden getekend. Het doel is een sterke netwerkorganisatie die zowel regionaal als bovenregionaal aanhaakt. De organisatie heeft o.a. als taak een professioneel netwerkbeheer, het aanjagen van product-/marktcombinaties en het actief deelnemen in regionale en gemeentelijke samenwerkingen. In 2022 lag de focus op het neerzetten van de basisstructuur en uitwerken van projecten.

Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2022-2026

😊 Eind 2021 is het Uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 geaccordeerd door het college. In de perspectiefnota 2022 is budget vrijgemaakt voor de projecten. Afgelopen jaar zijn we concreet gestart met:

- Het (her)inrichten van het stakeholdersplatform: we werken intensief samen met de Visitororganisaties. Afspraken en de manier van samenwerken zijn op papier vastgelegd.
- Samenwerking tussen partijen stimuleren: Er vinden gesprekken plaats met het Land van de Brabantse Kempen om tot een manier van samenwerking te komen. Deze samenwerking komt in 2022 meer tot uiting in o.a. het gezamenlijk organiseren van netwerkbijeenkomsten voor ondernemers.
- Aansluiten bij de Regioradar: Via de lokale websites sluiten we aan bij de Regioradar waar het totale evenementen aanbod onder een breed publiek kenbaar wordt gemaakt.
- Promotie: Er is gestart met een project rondom 'marketing'. Samen met een externe partij kijken we naar mogelijkheden hoe we het gebied het beste kunnen vermarkten m.b.v. o.a. bijzondere product-markt combinaties.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Naam Indicator	2018	2020	2021	2022	Bron
Aantal vestigingen bedrijven per 1.000 inwoners van 15 tot 64 jaar	163,8	176,5	179,3	nbn	www.waarstaatjegemeente.nl
Aantal banen per 1.000 inwoners van 15 tot 64 jaar	1.118,9	1.152,7	1.157,1	nbn	www.waarstaatjegemeente.nl
M² winkelvoeroppervlak (excl leegstand) binnen kernwinkelgebied - Gemeente	43.301		51.699	51.041	Locatus
M² winkelvoeroppervlak (excl leegstand) binnen kernwinkelgebied - De Kempen	140.803		156.377	157.449	Locatus
M² winkelvoeroppervlak leegstand Gemeente Bladel	2.636		1.789	720	Locatus
M² winkelvoeroppervlak leegstand De Kempen	1.375		14.092	9.094	Locatus
Aantal overnachtingen		462.723	589.324	nbn	
Aantal overnachtingen t.o.v. basisjaar (%)		66,7%	85,0%	nbn	
Aantal banen in de vrijetijdseconomie (absoluut) *		59,3	57,9	50,1	
Funciemenging**	62,5%	63,0%	63,0%	nbn	www.waarstaatjegemeente.nl

** de funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) tot 100 (alleen werken)

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Metropoolregio Eindhoven
- Kempisch Bedrijvenpark
- NV Brabant Water

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	n -77	n -79	n -81	n -77	v 4
regionale samenwerking	n -39	n -54	n -68	n -81	n -13
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	n -27	n -46	n -46	n -26	v 20
overige infrastructuur		n -1	n -1		v 1
organisatie:					
werkgelegenheid	n -173	n -171	n -171	n -134	v 37
overleg / beheer / samenwerking	n -194	n -156	n -242	n -207	v 35
promotie	n -110	n -275	n -199	n -101	v 98
totaal gerealiseerde lasten	n -620	n -782	n -808	n -626	v 182

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
baten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	v 77	v 75	v 77	v 77	
regionale samenwerking				v 12	v 12
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	v 23	v 33	v 957	v 947	n -10
overige infrastructuur					
organisatie:					
werkgelegenheid	v 3				
overleg / beheer / samenwerking	v 18	v 11	v 25	v 26	v 1
promotie	v 1.082	v 1.214	v 1.344	v 1.406	v 62
totaal gerealiseerde baten	v 1.203	v 1.333	v 2.403	v 2.468	v 65
gerealiseerd resultaat	v 583	v 551	v 1.595	v 1.842	v 247

Onderwijs

Algemeen

Goed onderwijs draagt bij aan de inclusie (gaat over het meedoen en erbij horen van mensen met een beperking) en participatie van onze jongeren in de samenleving. Onderwijs draagt er mede aan bij dat jongeren kennis vergaren, weerbaar zijn. Onderwijs helpt op de weg naar zelfstandigheid. Wij streven daarom naar een gevarieerd aanbod van onderwijs op verschillende niveaus.

Onderwijshuisvesting

[Wat wilden we bereiken?](#)

Zorgen voor onderwijshuisvesting in gezonde, veilige en stimulerende gebouwen. We streven ernaar dit zo dicht mogelijk in de eigen leefomgeving van het kind te bieden.

[Wat hebben we gedaan in 2022?](#)

Integraal huisvestingsplan

😊 In 2022 is onderzoek uitgevoerd naar uitbreiding van de Vest in Hoogeloon. Daarnaast zijn in 2022 geen grote projecten uitgevoerd. De wetswijziging in het kader van het integraal huisvestingsplan is uitgesteld tot nader order. Toch zijn in 2022 voorbereidende plannen gemaakt in het kader van het IHP.

Onderwijs- en leerlingzaken

[Wat wilden we bereiken?](#)

Leerlingenvervoer

We streven passend onderwijs na, zo thuisnabij mogelijk, waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is.

[Wat wilden we bereiken?](#)

Leerplicht

We waarborgen dat jongeren in gemeente Bladel onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs.

[Wat wilden we bereiken?](#)

Participatie (o.a. Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB), volwasseneneducatie / laaggeletterdheid, en voorschoolse voorzieningen)

We bestrijden en voorkomen negatieve effecten op leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van inwoners die het gevolg zijn van bijvoorbeeld sociale, economische en culturele omstandigheden.

[Wat hebben we gedaan in 2022?](#)

Laaggeletterdheid

😊 Er is een nauwere samenwerking tussen de gemeentes en het DigiTaalhuis door middel van periodiek overleg. Daarnaast zijn de rollen van de uitvoerende vrijwilligers duidelijker beschreven om invulling te geven aan de doelstelling van het DigiTaalhuis.

Voorschoolse voorziening educatie (vve)

😊 De VVE monitor is in 2022 afgerond, waarbij we de jaarlijkse gegevens hieruit gericht inzetten op toeleidingsactiviteiten van peuters naar het aanbod vve. Via de stuurgroep bewaakt de gemeente structureel de verbeteringen uit de verbeteropgave (onderdeel van de VVE monitor). Daarnaast heeft o.a. de gemeente gezorgd voor toeleiding van Oekraïense kinderen richting het VVE aanbod.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Naam Indicator	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	eenheid	Bron
Aantal leerplichtige leerlingen	2870	2832		DUO/leerplicht
Absoluut verzuim	2020: 0,0	2021: 0,0	aantal per 1.000 leerlingen	Ingrado
Relatief verzuim	2020: 2	2021: 2	aantal per 1.000 leerlingen	Ingrado
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	2020: 1,3%	2021: 1,1%	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie RMC regio Zuidoost-Brabant		1,83		DUO/leerplicht
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie landelijk		1,87		DUO/leerplicht

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost
- Samenwerking Kempengemeenten

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
onderw ijs-huisvesting	n -3.084	n -1.927	n -3.358	n -3.053	v 305
onderw ijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvoer	n -661	n -317	n -323	n -342	n -19
leerplicht	n -213	n -185	n -186	n -184	v 2
participatie / onderw ijs achterstandenbeleid e.d.	n -544	n -14	n -633	n -174	v 459
totaal gerealiseerde lasten	n -4.502	n -2.443	n -4.500	n -3.753	v 747
baten:					
onderw ijs-huisvesting	v 1.181	v 12	v 1.444	v 1.186	n -258
onderw ijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvoer	v 378				
leerplicht	v 39	v 24	v 11	v 23	v 12
participatie / onderw ijs achterstandenbeleid e.d.	v 535		v 619	v 206	n -413
totaal gerealiseerde baten	v 2.133	v 36	v 2.074	v 1.415	n -659
gerealiseerd resultaat	n -2.369	n -2.407	n -2.426	n -2.338	v 88

Sport, cultuur en recreatie

Algemeen

Bladelse inwoners zijn tevreden over de voorzieningen in de eigen woonomgeving op het gebied van sport, cultuur en recreatie, ze zijn tevreden over de mate waarin ze maatschappelijk kunnen participeren hierin en ze nemen in toenemende mate verantwoordelijkheid voor hun eigen leefomgeving.

Binnen het hoofdtakveld sport, cultuur en recreatie worden activiteiten ontplooid die bijdragen aan het gewenste imago en aan de promotie van onze gemeente en activiteiten gericht op een recreatieve, gezonde en educatieve tijdbesteding van inwoners en bezoekers van onze gemeente. Hierbij gaan we uit van de eigen kracht van inwoners en participatie en betrokkenheid hierbij van maatschappelijke organisaties en netwerken. De gemeente heeft hierbij de regierol.

Sport en bewegen

Wat wilden we bereiken?

Het mogelijk maken van een levenlang plezier aan sporten en bewegen in een inclusieve sport- en bewegingomgeving, zowel individueel als in verenigingsverband.

Daarnaast zorgen voor een divers, uitdagend en toegankelijk speelaanbod voor alle kinderen en jongeren.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Fusie korfbalverenigingen Hapert en Hoogeloon

☹ Gedurende het jaar 2022 heeft afstemming met korfbalvereniging KVC plaatsgevonden over ver-/nieuwbouw van de korfbalaccommodatie te Hapert. Eind 2022 is een eerste schets van de gewenste situatie gemaakt. Aan de hand hiervan worden de stichtingskosten becijferd en bepaald welk aandeel daarvan voor rekening van de gemeente zal komen en welk deel door de vereniging zelf moet worden bekostigd. In Q1 van 2023 zal hierover worden besloten en het bestek verder uitgewerkt worden. Daarnaast zal voor de gefuseerde vereniging en nieuw kunstgrasveld worden aangelegd. Eind 2022 is een ingenieursbureau gecontracteerd dat ons zal begeleiden van inventarisatie tot en met uitvoering. Eerste gesprekken over PvE kunstgrasveld zijn in jan./febr. 2023 opgestart.

Herontwikkeling sportpark Casteren

☹ Dorpsraad Casteren is gevraagd om een voortrekkersrol te vervullen bij de inventarisatie van (latente) behoeften in Casteren aan veld- en gebouwelijke accommodatie, die gecombineerd kan worden met aanstaande ver-/nieuwbouw van de bestaande voetbal accommodatie op het lokale sportpark. Om multifunctioneel / gecombineerd gebruik van voorzieningen te stimuleren (en daarmee de investeringen daarin aan meer inwoners ten goede te laten komen), wordt de reguliere opzet van de te vernieuwen voetbal accommodatie daar eventueel op aangepast. Eind 2022 is de situatie dat de gemeente aan Casteren heeft verzocht de aangedragen wensen en ideeën nader te concretiseren, om er van verzekerd te zijn dat aanpassingen / extra investeringen vanwege dat gecombineerd gebruik ook daadwerkelijk tot dat extra gebruik zullen leiden. Begin 2023 is hierover nader overleg geweest met alle betrokken partijen. Bij VV Casteren is één veld voorzien van LED-verlichting. Op basis van het huidige gebruik en ledenaantal van VV Casteren is het verlichten van een tweede trainingsveld niet noodzakelijk. Vooralsnog kan de huidige conventionele verlichting voor dit tweede trainingsveld worden gebruikt.

Het stimuleren van burgerinitiatieven gericht op speelvoorzieningen

😊 Het afgelopen jaar zijn er meerdere initiatieven vanuit burgers gekomen met betrekking tot een verbetering van het (huidige) speelaanbod in de gemeente. Binnen de mogelijkheden is gekeken of bepaalde verzoeken ingewilligd konden worden. Afgelopen jaar heeft dit geresulteerd in o.a. een nieuwe kabelbaan aan de Planetenlaan in Hapert en een nieuwe indeling van de speeltuin aan de Leeuweriklaan in Hapert. Daarnaast is er aan de Sterakkers in Hoogeloon een compleet nieuwe speeltuin gecreëerd.

Buurtbewoners hebben hierbij zelf de wensen kenbaar gemaakt en daar is het nieuwe ontwerp op gebaseerd.

Uitvoering van het sportakkoord 2020 t/m 2022 (Kempenbreed)

😊 De stichting Kempen in Beweging heeft meerdere projecten in de Kempen kunnen ondersteunen met het door onder andere door gemeente Bladel beschikbaar gestelde budget. Dit allemaal om de ambities en doelstellingen uit het sport- en beweegakkoord waar te maken. Ook heeft er in de MFA Hapert een eerste Kempische Kaderdag plaatsgevonden. Daarnaast hebben wij in de gemeente Bladel een aantal projecten van een bijdrage uit het uitvoeringsbudget kunnen voorzien, zoals de gerealiseerde projecten Kwiek/beweegroutes in Hoogeloon en Hapert, Duo fietsen in Hapert en Bladel en voetbaldoeltjes en tafeltennistafels op verschillende locaties in Hapert.

Vergroten toegankelijkheid bij vervanging van speeltoestellen

😊 Aan de Planetenlaan en Leeuweriklaan in Hapert, Sterakkers te Hoogeloon en het Hofplein in Bladel zijn meerdere speel/sporttoestellen aangelegd en/of vervangen. Er is hier nadrukkelijk rekening gehouden met de toegankelijkheid. Aan het Hofplein in Bladel zijn in hoogte verstelbare basketbalpalen geplaatst, zodat deze door meerdere doelgroepen te gebruiken zijn. Daarnaast zijn er in Hapert en Hoogeloon vogelnestschommels en familieschommels geplaatst die ook voor mensen met een beperking (bijvoorbeeld rolstoelgebruikers) te gebruiken zijn. Ook is er meer naar de bereikbaarheid van deze toestellen gekeken. Er zijn geen toestellen geplaatst waarbij los (val)zand rondom toestellen vereist is, dus zo blijven de toestellen voor iedereen goed bereikbaar.

Cultuur

Wat wilden we bereiken?

Beschermen van het cultuurhistorische erfgoed van Bladel

We beschermen het cultuurhistorische erfgoed van Bladel door instandhouding en beheer te stimuleren (en waar nodig te ondersteunen) en door de aanwezige cultuurhistorische waarden als inspiratiebron te gebruiken en op een verantwoorde wijze in nieuwe ontwikkelingen in te passen.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Cultuur en Verbinding

😬 Dit jaar is de lokale stuurgroep Cultuurplaza opgeheven en is er een regionaal kernteam Cultuureducatie opgezet dat 3 keer per jaar samenkomt. Hierin zijn basis- en middelbaar onderwijs, gemeenten en cultuurcoaches vertegenwoordigd.

Het stimuleren van verenigingen om de verenigingsmonitor van het LKCA in te vullen, zodat de gemeente gericht kan inspelen op de ontwikkelingen en behoeften van verenigingen is niet uitgevoerd, doordat we hebben ingezet op optimalisering van o.a. de subsidieregeling muzikale en culturele vorming en de samenwerking met Art4U.

Herzien van en uitvoering geven aan de aansturing van de combinatiefunctionaris cultuur

😊 De uitvoering van de aansturing van de combinatiefunctionaris cultuur met Art4u, onderwijsinstellingen, gemeente Eersel, Bladel en Reusel-de Mierden is herzien en loopt.

Monitoring uitvoeringsprogramma cultuurnota

😊 De voortgang van het uitvoeringsprogramma is bijgehouden. De (voorbereidingen voor) activiteiten zijn opgepakt. Een aantal zaken hebben we nog niet kunnen oppakken doordat sommige zaken meer tijd bleken te kosten dan verwacht en dat bijv. de exposities weer zijn opgepakt.

Ontwikkeling nieuw erfgoedbeleid

☹ De omgevingsvisie is een integrale visie, waar erfgoed een onderdeel van is. Daarom hebben we de keuze gemaakt om het erfgoedbeleid hierin op te nemen en geen apart erfgoedbeleid meer vast te stellen. De omgevingsvisie is echter nog in ontwikkeling. Het erfgoedbeleid zal zodra dit mogelijk is meegenomen worden in het proces van de ontwikkeling van deze visie.

Cultuur en participatie

☹ De vernieuwing van de lokale uitvoering op het bibliotheekwerk is niet uitgevoerd, door de wisseling van directeur en het extra werk dat bij de verhuizing naar MFA Hapert kwam kijken.

Voortgang realisatie investeringen

Voor een nadere toelichting van de realisatie van de investeringen wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting in de jaarrekening "toelichting investeringen en projecten". Dit ter voorkoming van doublures.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Naam Indicator	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	eenheid	Bron
Niet-sporters	2016: 45,8%	2020: 47,8%	percentage	CBS, RIVM

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- KempenPlus
- Bosgroep Zuid-Nederland

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
sport en beweging:					
accommodaties	n -1.292	n -1.438	n -1.724	n -1.465	v 259
bevorderen deelname en activiteiten	n -388	n -454	n -372	n -366	v 6
cultuur:					
cultuur en verbinding	n -190	n -201	n -415	n -306	v 109
cultuur en participatie	n -431	n -308	n -291	n -372	n -81
accommodaties	n -575	n -579	n -568	n -557	v 11
erfgoed en kunst	n -64	n -70	n -105	n -57	v 48
natuur	n -1.551	n -1.463	n -2.076	n -1.669	v 407
totaal gerealiseerde lasten	n -4.491	n -4.513	n -5.551	n -4.792	v 759
baten:					
sport en beweging:					
accommodaties	v 499	v 469	v 501	v 471	n -30
bevorderen deelname en activiteiten	v 87		v 76	v 76	
cultuur:					
cultuur en verbinding	v 11	v 11	v 11	v 11	
cultuur en participatie	v 147	v 21	v 39	v 119	v 80
accommodaties	v 105	v 104	v 114	v 114	
erfgoed en kunst	v 11	v 9	v 9	v 9	
natuur	v 82	v 47	v 313	v 59	n -254
totaal gerealiseerde baten	v 942	v 661	v 1.063	v 859	n -204
gerealiseerd resultaat	n -3.549	n -3.852	n -4.488	n -3.933	v 555

Sociaal domein

Algemeen

Iedereen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, fysieke of economische situatie, neemt als volwaardig lid deel aan de samenleving. Aan mensen voor wie zelfredzaamheid en meedoen niet vanzelfsprekend is, wordt ondersteuning geboden.

Als gemeente dragen we hier onder meer aan bij door uitvoering van de participatiewet, WMO en jeugdwet. Daarbij werken we samen met onder andere vrijwilligersorganisaties, de jeugdcoach, mantelzorgondersteuner en ouderenconsulent. Tot slot hebben we een subsidiebeleid hiervoor en zijn we een dementievriendelijke gemeente.

Participatie

[Wat wilden we bereiken?](#)

Accommodaties zoals gemeenschapshuizen en steunpunten.

Naast de primaire doelstelling van het faciliteren van lokale activiteiten en initiatieven met passende zaal-, oefen- en vergaderruimten, meer nadruk leggen op ontmoeten, betrekken, verbinden, deelnemen en samenwerken, in lijn met onze doelen/opgaven in het sociaal domein.

[Wat hebben we gedaan in 2022?](#)

Ontwikkelen nieuw gemeenschapshuis voor Bladel

Gemeenschapshuis aan de Markt

In 2022 is als gevolg van de bovenmatig gestegen bouwkosten veel tijd besteed aan optimalisaties van het ontwerp van november 2021 voor een nieuw Gemeenschapshuis aan de Markt (in de voormalige Rabobank). Dit traject heeft op 6 december 2022 geresulteerd in het besluit tot gunning aan Moeskops' Bouwbedrijf voor de bouw van een nieuw gemeenschapshuis binnen het financiële kader van de totale stichtingskosten. In de perspectiefnota 2023 zal een aanvullend krediet worden gevraagd aan de raad.

MFA Hart van Hapert

Met het nieuwe Hart van Hapert als laagdrempelige basisvoorziening voor de doelen in het sociale domein, is in 2022 getracht om, gekoppeld aan de openingsfestiviteiten, het (bestaande) lokale inhoudelijke programma-aanbod (verder) uit te bouwen. Dat is in 2022 nog onvoldoende gelukt. Logischerwijs is in 2022 veel aandacht en energie uitgegaan naar de verhuizing en de (beheers)organisatie. Maar ook bleek dat de professionele begeleiding (van de vrijwilligers) voor het aanvullende programma onvoldoende ondersteuning kon bieden. Eind 2022 zijn daarover door de gemeente met ondersteuningsorganisaties nieuwe afspraken gemaakt die in 2023 effect moeten hebben.

[Wat wilden we bereiken?](#)

Algemeen toegankelijke individuele ondersteuning, zoals cliëntondersteuning, maatjesprojecten en maatschappelijk werk.

[Wat hebben we gedaan in 2022?](#)

Doelgroepen Ouderen

 Op 22 maart 2022 hebben de vijf Bladelse ouderenbonden tijdens een plenaire bijeenkomst de functie van Ouderenconsulent geëvalueerd. Er is in gezamenlijkheid geconcludeerd dat Covid 19 van grote invloed is geweest op de mogelijkheden voor individuele ondersteuning door de Ouderenconsulent maar er is zeer brede steun voor de functie en de wijze waarop deze functie 'persoonlijk' wordt ingevuld. Gelet op de wens van de ouderenorganisaties (zoals vastgelegd in het Visiedocument) om een nadrukkelijker inzet van de gemeente bij woningbouwinitiatieven voor senioren werd als onderdeel van de evaluatie van de functie ouderenconsulent -wederom- een pleidooi gehouden voor uitbouw van de

ouderenconsulentfunctie met een planduwarsrol. In 2022 is hier door de ouderenconsulent onderzoek naar gedaan en in 2023 zal hiermee worden gestart, gevolgd door een voorstel voor structurele inzet bij de perspectiefnota 2023.

Wat wilden we bereiken?

Arbeidsparticipatie: Kempenplus & praktijkhuis

Iedereen werkt naar zijn of haar mogelijkheden, bij voorkeur bij een reguliere werkgever en wanneer dat (nog) niet mogelijk is, door maatschappelijk te participeren.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Gefaseerde implementatie Garantiebanenproject Bladel

☹️ Op 29 september 2022 heeft de gemeenteraad besloten om het ambitieniveau ten aanzien van het aanbieden van garantiebanen bij te stellen en aan te laten sluiten bij de quotumregeling. De gemeente Bladel biedt inmiddels 1,17 fte werk aan onder de noemer garantiebanen. Om de quotumregeling te realiseren moet nog 2,23 fte aan garantiebanen gecreëerd worden. In 2023 krijgt dit een vervolg als onderdeel van organisatieontwikkelingen.

Implementatie Wet Inburgering

😊 Vanaf 1 januari 2022 geeft de gemeente uitvoering aan de nieuwe Wet Inburgering.

Vervolg geven aan de evaluatie KempenPlus

😊 In 2022 is het proces gestart voor de doorontwikkeling van KempenPlus. Vanuit dit proces wordt aan de hand van de evaluatie en overige ervaringen en ontwikkelingen de koers voor de komende jaren bepaald.

Voortzetten en zo nodig bijstellen trainings- en diagnose traject TalentPlus

😊 TalentPlus is zoals gepland voortgezet en waar nodig bijgesteld.

Voortzetten Praktijkhuis Bladel

☹️ In 2022 is het project praktijkhuis verder voortgezet volgens het bestaande inhoudelijke programma. De evaluatie die gepland stond voor 2022 heeft wat vertraging opgelopen vanwege personele wisselingen. Deze evaluatie wordt in 2023 aangeboden aan de gemeenteraad.

Voortzetten werkwijze Social Return

😊 De werkwijze rondom Social Return is in 2022 voortgezet.

Wat wilden we bereiken?

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn optimaal toegerust voor hun taken, zodat zij deze zo lang en optimaal mogelijk zelfstandig (met behulp van ondersteuning) kunnen blijven uitvoeren.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Voorliggende voorzieningen zoals indicatievrije inloop en dagopvang

😊 Dit is onderdeel van de reguliere werkzaamheden, hiervoor waren geen specifieke acties opgenomen in begroting 2022.

We vullen de functie van mantelzorgondersteuner opnieuw in

😊 In de raadsvergadering van november 2022 is de evaluatie van het mantelzorgbeleid vastgesteld. De pilot voor de mantelzorgondersteuner is daarmee ten einde gekomen. Cordaad Welzijn zal voortaan invulling blijven geven aan de ondersteuning van mantelzorgers.

Wmo

Wat wilden we bereiken?

Aanpak complexe casuïstiek

Het middels een actieve integrale aanpak bieden van passende en integrale ondersteuning in de steeds meer voorkomende casussen met een intensieve multidisciplinaire participatie- en/of zorgvraag.

Wat wilden we bereiken?

Maatwerkdienstverlening 18+

Het bieden van voorzieningen en hulpvormen die op de leefsituatie en gezondheid van de persoon zijn afgestemd, wanneer is gebleken dat deze persoon niet in staat is om de ervaren problemen zelf, met behulp van het sociaal netwerk of met voorliggende of algemene voorzieningen op te lossen.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Doordecentralisatie beschermd wonen naar WMO beschermd wonen

😊 De inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid voor de uitvoering van beschermd wonen als onderdeel van de Wmo ligt nu nog bij de centrumgemeenten (in het geval van gemeente Bladel is dit gemeente Eindhoven). Bedoeling was dat deze verantwoordelijkheid vanaf 2023 fasegewijs overgeheveld zou worden naar alle gemeenten. Inmiddels is besloten dat dit (opnieuw) uitgesteld is naar 1 januari 2024. Er zijn daarom voor 2023 opnieuw bestuurlijke afspraken en mandaten afgesproken om gezamenlijk te blijven werken aan de voorbereidingen aan de decentralisatie per 1 januari 2024.

Inkoop begeleiding naar WMO begeleiding

😊 Vanaf 1 april 2022 is de nieuwe overeenkomst voor Wmo begeleiding op basis van inspanningsgerichte financiering ingegaan. De implementatie vergt veel van zowel onze eigen lokale toegang (Wmo-consulenten) als van de betrokken aanbieders Wmo begeleiding. Sinds de ingangsdatum van de nieuwe contracten zijn er verschillende inspanningen gedaan om kinderziektes uit de uitvoering te halen en om zaken soepel te laten verlopen. Aan het einde van 2022 is er nog steeds sprake van ontevredenheid bij de aanbieders over verschillende onderdelen (denk aan tarieven, wijze van indicatiestelling e.d.). Ambtelijk blijft er worden gewerkt aan verbetering van de samenwerking en uitvoeringspraktijk om de kwaliteit van ondersteuning binnen Wmo begeleiding te waarborgen.

Wat wilden we bereiken?

Zorgloket

Wat hebben we gedaan in 2022?

Sociaal Huis

😊 Het proces rondom het opzetten van het Sociaal Huis is gewijzigd, zoals toegelicht aan de gemeenteraad op 7 november 2022. Voordat het Sociaal Huis wordt opgezet, wordt eerst een brede visie op het sociaal domein opgesteld.

Inkomensregelingen

Wat wilden we bereiken?

Bijzondere bijstand

Het bieden van een vergoeding voor onverwachte bijzondere en/of dringende noodzakelijke kosten aan mensen die dit op grond van hun financiële situatie niet kunnen betalen.

Wat wilden we bereiken?

Minimabeleid

Het bevorderen van deelname aan de maatschappij, het voorkomen van sociale uitsluiting en het voorkomen van uitsluiting van gezondheidsvoorzieningen voor mensen die leven in armoede.

Wat wilden we bereiken?

Schuldhulpverlening

Het bieden van hulp en ondersteuning aan mensen met problematische schulden om hun schulden te kunnen aflossen. Dit met als hoger doel dat de schuldenaar de geldzaken weer onder controle krijgt, problemen in de toekomst worden voorkomen en zij weer kunnen participeren in het sociale en maatschappelijke leven.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Uitvoering geven aan de kadernota armoedebestrijding

😊 Door met name de 'energiearmoedeproblematiek' heeft ook het jaar 2022 voor wat betreft armoede, minima en schuldhulpverlening veel in het teken gestaan van het spoedig opstellen van beleid n.a.v. regelingen vanuit de rijksoverheid, snelle besluitvorming en vervolgens het inregelen van de regelingen die nodig waren. Hierdoor is niet aan alle doelstellingen uit de kadernota armoedebestrijding gewerkt, zoals de Kempenpas en de pilots vroegsignalering schulden. De belangrijkste zaken waar wel aan gewerkt is, zijn als volgende:

Energiearmoede/ de Eenmalige energietoeslag

In de gemeente Bladel hebben in totaal 189 inwoners de regeling eenmalige energietoeslag (EET) 2022 ambtshalve ontvangen en zijn er 534 individuele aanvragen ingediend. Tot op heden zijn er hiervan 341 toegekend. Kempenbreed zijn er meer dan 2500 individuele aanvragen ingediend. De verwachting is dat hiermee 90 tot 95% van de totale doelgroep in beeld is.

Om inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen in deze financieel lastige tijd, hebben we ingezet op het zoveel mogelijk onder de aandacht brengen van de reeds bestaande regelingen en hulpaanbod vanuit het voorliggend veld. Zo is er bij alle beschikkingen voor de EET een bijlage bijgevoegd, waarop alle regelingen en mogelijkheden voor ondersteuning binnen de Kempen staan vermeld.

Goedkope energie

Vanuit bureau BS&F is het initiatief 'goedkope energie', welke deel uitmaakt van 'gezondverzekerd.nl' opgestart met als doel om de energiekosten voor de doelgroep huishoudens met een laag inkomen te verlagen. Sinds april 2022 zijn de Kempengemeenten hierbij aangesloten en kunnen inwoners hiervan gebruik maken. In het geval dat overstappen van energieleverancier loont, dan biedt goedkope energie samen met een aantal grote energieleveranciers goedkopere energiecontracten aan. Het grootste voordeel voor minima zit hem in het feit dat via goedkope energie het nog mogelijk is om een energiecontract met vaste tarieven af te sluiten, wat tegenwoordig via de energieaanbieders haast onmogelijk is geworden.

De individuele bijzondere bijstand

De beleidsregels bijzondere bijstand zijn twee keer gewijzigd in 2022. De eerste wijziging Beleidsregels

bijzondere bijstand gemeente Bladel 2022 gaven een kader voor de beoordeling van individuele aanvragen bijzondere bijstand voor energiekosten. Hier werd ook het vermogen en de daadwerkelijke energiekosten van de inwoner in acht genomen. Het rijk heeft aangekondigd per januari 2023 een prijsplafond op gas en elektriciteit voor alle huishoudens en kleinverbruikers te hanteren. Daarom zijn eind 2022 de beleidsregels bijzondere bijstand tbv energiekosten voor een tweede keer gewijzigd. Er wordt gekeken of de energiekosten boven het prijsplafond uitkomen en in hoeverre je deze met je inkomen en je spaargeld zelf kunt betalen.

Het project Speaking Minds (taboedoorbreking)

In 2022 zijn we aan de slag gegaan met het project Speaking Minds, een project dat mooi aansluit op één van de doelstellingen uit de kadernota armoebestrijding 'taboedoorbreking'. In dit project hebben we de samenwerking gezocht met het PiusX en projectorganisatie van Save the Children, met als doelstelling: maatschappelijke betrokkenheid vergroten van leerlingen van het praktijkonderwijs en het taboe op armoede doorbreken. In dit traject kregen praktisch opgeleide jongeren een vraag voorgelegd vanuit de Kempengemeenten gericht op taboedoorbreking. Daaruit zijn een aantal adviezen gekomen waar de gemeenten concreet mee aan de slag kunnen. Dit project heeft een duurzaam karakter: er wordt een interne trainer binnen het PiusX opgeleid, zodat we dit project in de toekomst zelf kunnen herhalen.

Vroegsignalering en preventie

Voor Vroegsignalering hebben we convenanten gesloten met diverse vaste lasten partners die op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verplicht zijn om betalingsachterstanden te melden (denk aan woningcorporaties, energieleveranciers en zorgverzekeraar). Hiervoor is in eerste instantie een aparte mailbox geopend als meldpunt vroegsignalering, waar meldingen vanuit deze partijen terecht (konden) komen. Dit blijkt echter niet goed te werken, aangezien bepaalde wettelijke kaders ervoor zorgen dat zij eerst toestemming van een inwoner moeten vragen alvorens zij mogen melden. Om nog intensiever en effectiever met meldingen in het kader van vroegsignalering aan de slag te gaan werken we sinds maart 2022 met de applicatie Vindplaats van Schulden (VPS) van stichting BKR.

Jeugd

Wat wilden we bereiken?

Kinderen en jongeren met problemen ontvangen op tijd goede en effectieve jeugdhulp zodat ze veilig, gezond en kansrijk opgroeien

Als gemeente hebben we een aantal taken binnen de Jeugdwet die we moeten doen. Een aantal taken die wij doen zijn het aanbieden van jeugdhulpaanbieders van goede kwaliteit, een beleidsplan voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg opstellen, voorzieningen op het gebied van jeugdhulp treffen, jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering aanbieden, maatregelen voor de aanpak van kindermishandeling nemen, de samenwerking met andere sectoren zoals zorg, onderwijs, politie en justitie zoeken, vertrouwenspersonen aanwijzen voor jeugdigen en (pleeg)ouders die te maken hebben met jeugdhulpverlening.

Wat hebben we gedaan in 2022?

In het meerjarenbeleidskader jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 zijn per actielijn activiteiten uitgewerkt om het doel te kunnen bereiken.

Evaluatie en actualisatie MJBK

2022 zou in het teken staan van evaluatie en proces nieuw MJBK. De Raad wordt echter voorgesteld om het meerjarenbeleidskader met twee jaar te verlengen.

Meting resultaten MJBK

In 2022 zijn de indicatoren uit het MJBK voor de tweede keer gemeten. Het CJG+ de Kempen rondt het intakeproces sneller af, het aantal verwijzingen naar specialistische jeugdhulp neemt af evenals het aantal verblijfsplaatsen. Cliënten bevestigden deze trends ten dele. Aan de ene kant wordt een afname van pro-

blemen na inzet van CJG+ gerapporteerd, aan de andere kant wordt de doorlooptijd van de toegang minder goed gewaardeerd.

Regionale samenwerking

Per 1 juni 2022 is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst en governance. Hiermee werken we gezamenlijk aan transformatie van (hoog)specialistische jeugdhulp en gezamenlijk tweedelijns jeugdhulp inkoop. Gemeenten en CJG+ werken aan de in het MJBK vastgelegde ambities en ondernemen veel om deze waar te maken.

In onderstaande tekst worden enkele voorbeelden genoemd van projecten waarop is geïnvesteerd en de resultaten die daarmee zijn bereikt. Voorbeelden daarvan:

Project 'Grip op'

In gezamenlijkheid is besloten dat een beweging naar een sterkere preventieve aanpak vanuit het CJG+ noodzakelijk is; preventieve interventies wanneer mogelijk, maatwerk/jeugdhulp wanneer noodzakelijk. Een Preventietool is opgeleverd en de focus 'Sturing op de Poorten' is ontstaan. Praktisch betekent dit dat vanaf medio 2022 wordt gewerkt met 'preventieve gesprekken' wanneer inwoners zich melden bij het CJG+. In eerste instantie wordt gekeken of het CJG+, scholen of lokale gemeenten zelf in de preventieve sfeer bij kunnen dragen aan het antwoord op de hulpvraag, dit alles in samenwerking en afstemming met het gezin.

Samenwerking Onderwijs

Begin 2022 is de pilot "Samen Doen" uitgerold over alle scholen in de Kempen. Dat betekent dat op elke school wekelijks een vaste jeugd- en gezinswerker een bepaalde tijd aan het werk is met leerlingen, ouders en leerkrachten. Door op de scholen aanwezig te zijn zien we dat er minder instroom in het CJG+ plaats vindt doordat casuïstiek vroegtijdig of zelfs al preventief kan worden afgevangen. Daarnaast is merkbaar dat ondersteuning laagdrempelig en in gezamenlijkheid met school en ouders kan worden opgepakt, waardoor de ondersteuning sneller kan worden verleend en beter aansluit op de behoefte vanwege de brede context die met elkaar kan worden geschetst. Sinds maart 2022 biedt het CJG+, los van het project Samen Doen maar wel volgens deze visie, ondersteuning bij onderwijs aan alle Oekraïense vluchtelingenkinderen.

Medische poort

Zoals eerder aangegeven worden een aantal interne processen verbeterd dan wel doorontwikkeld waardoor we nog beter kunnen sturen op de poorten. Een van deze poorten is de medische poort die nu wordt opgezet en in ontwikkeling is. Het doel van deze medische poort is de samenwerking met huisartsen, praktijkondersteuners en jeugdartsen te versterken, waardoor eventuele verwijzingen vanuit de medische specialisten mogelijk positief beïnvloed worden.

Verder is op het gebied van jeugd ingezet op:

Inkoop jeugdhulp

De colleges van de vijf gemeenten hebben in mei 2021 besloten tot de aanbesteding van de contractering Jeugdhulp vanaf 2022. De inkoop is opgedeeld in vier onderdelen te weten; Specialistisch, Hoogspecialistisch, Verblijf en Crisis. Ieder onderdeel heeft zijn eigen standaardcontract. Alle onderdelen zijn succesvol afgerond en binnen de vastgestelde begroting gecontracteerd. Het onderdeel Crisis is medio 2022 afgerond.

De contractering heeft een grootschalige verandering tot gevolg voor de financieringsstructuur; de Variant B financiering is afgeschaft en nu is er sprake van een eenduidige financieringsvorm voor alle aanbieders. Iedere aanbieder wordt betaald naar de inspanning die geleverd wordt bij een cliënt (per uur/etmaal enz.). In de eerste vier maanden van 2022 is deze overgang zowel bij aanbieders als bij de gemeenten vrij soepel verlopen en hebben zich geen ernstige problemen voorgedaan.

Verordening Jeugdhulp

Medio 2022 heeft iedere gemeenteraad van de vier Kempengemeenten de aangepaste verordening

Jeugdhulp vastgesteld. Tevens zijn de nadere regels pgb en het protocol gebruikelijke zorg geactualiseerd en vastgesteld en heeft er een aanpassing plaatsgevonden in de pgb-tarieven.

Islands preventiemodel (Kempenbranie)

Begin 2022 hebben de vier colleges ingestemd met de beleidsnotitie Kempenbranie, waarmee zij voor ten minste vier jaar opnieuw commitment uitspreken om verder te gaan met Kempenbranie. De aanpak vraagt om een lange termijn investering. Ook in 2022 zijn de vier Kempengemeenten samen met de aangesloten partners (GGD, Jeugdcoaches, scholen en Novadic Kentron) aan de slag gegaan met het uitvoeringsprogramma van Kempenbranie. Projecten zoals Join Us, een lezing over slaap, Lab of Life en de mobiele spot en spot zijn hieruit voort gekomen.

Extra inzet specialistisch straatboekwerk

De gemeente Bladel heeft te maken met een overlast gevende jeugdgroep. Problematiek die speelt bij deze jeugdigen (o.a. jonge aanwas, middelen, criminaliteit) vraagt om een specifieke aanpak, die kennis en kunde van onze lokale jeugdcoaches te boven gaat. Bestuurlijk is daarom in 2022 de wens uitgesproken om extra in te zetten op deze groep. In juni 2022 is Backbone Academy gestart voor gemeente Bladel en later ook voor gemeente Reusel-de Mierden. Backbone werkt met ervaringsdeskundige jongerenwerkers.

Locatie jeugdhulp en onderwijs (traject Vessem)

In 2022 heeft het PiusX de gemeente Bladel benaderd met het verzoek mee te denken in het realiseren van een onderwijslocatie waar jongeren ook jeugdhulp kunnen krijgen. Het gaat met name om een aantal jongeren uit de overlast gevende jeugdgroep. Het PiusX is daartoe een samenwerking gestart met Ali Topsan in Vessem. Een aantal jongeren krijgen hier onderwijs en tegelijkertijd intensieve begeleiding. Deze pilot wil het PiusX in 2023 evalueren en wellicht structureel voorzetten in samenwerking met de gemeente Bladel en het samenwerkingsverband.

Vrijwilligers

Wat wilden we bereiken?

Stimuleren, faciliteren en ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en de individuele vrijwilliger om het sociale karakter van Bladel in stand te houden

De gemeente wil een stimulerende, faciliterende en ondersteunende rol spelen richting vrijwilligersorganisaties en de individuele vrijwilliger om het sociale karakter van Bladel in stand te houden. De gemeente Bladel vindt vrijwilligers van grote waarde voor de Bladelse gemeenschap. Met het werk dat vrijwilligers verzetten, leveren ze een grote bijdrage aan het totale aanbod van voorzieningen in onze gemeente. Dit betreft voorzieningen die geheel door vrijwilligers worden gedragen. Maar er zijn ook professionele instellingen die voor de kwaliteit van hun aanbod voor een niet onbelangrijk deel afhankelijk zijn van de inzet van vrijwilligers. Daarmee drukken de vrijwilligers een belangrijke stempel op het sociale karakter binnen de gemeente Bladel. Dankzij inzet van deze vrijwilligers hebben inwoners van Bladel een volwaardige plaats in de gemeente. Ook voor de vrijwilliger zelf, kan het werk van grote betekenis zijn.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Uitvoering geven aan het vrijwilligersbeleid 2019+

 Er is in 2022 uitvoering gegeven aan het vrijwilligersbeleid 2019+ door o.a. waarderingssubsidie voor vrijwilligers van niet-gesubsidieerde organisaties en het onderhouden en aansturen van het Vrijwilligers Bureau Bladel.

Voortgang realisatie investeringen

Voor een nadere toelichting van de realisatie van de investeringen wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting in de jaarrekening "toelichting investeringen en projecten". Dit ter voorkoming van doublures.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Naam Indicator	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	eenheid	Bron
Banen	2020: 1.152,7	2021: 1.157,1	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	LISA
Jongeren met een delict voor de rechter	2019: 1,0%	2020: 1,0%	% van 12 t/m 21 jarigen	Kinderen in Tel
Kinderen in uitkeringsgezin	2020: 2,0%	2021: 2,0%	% van kinderen tot 18 jaar	Kinderen in Tel
Netto arbeidsparticipatie	2021: 74,1%	2022: 74,5%	% van de werkzame beroepsvolking ten opzichte van de beroepsvolking	CBS
Werkloze jongeren	2020: 2,0%	2021: 1,0%	% van 16 t/m 22 jarigen	Kinderen in Tel
Personen met een bijstandsuitkering	2020: 157,0	2021: 140,5	aantal per 10.000 inwoners	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	2019: 141,1	2020: 108,4	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	CBS
Jongeren met jeugdhulp	2021: 11,6%	2022: 13,2%	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	2021: 0,7%	2022: 0,4%	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	2021: 0,4%	2022: 0,4%	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS
Clënten met een maatwerkarrangement WMO	2021: 700	2022: 660	aantal per 10.000 inwoners	GMSD

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- KempenPlus
- Samenwerking Kempengemeenten
- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost
- Metropoolregio Eindhoven

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
Lasten:					
participatie:					
accommodaties	n -1.622	n -1.773	n -1.828	n -1.645	v 183
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	n -253	n -222	n -762	n -708	v 54
mantelzorg	n -83	n -59	n -49	n -52	n -3
voorgiggende voorzieningen	n -538	n -497	n -537	n -553	n -16
arbeidsparticipatie	n -204	n -293	n -293	n -202	v 91
overige lokale initiatieven	n -110	n -198	n -384	n -372	v 12
Wmo:					
zorgloket	n -426	n -496	n -698	n -597	v 101
maatwerk dienstverlening 18+	n -4.951	n -4.516	n -5.264	n -4.986	v 278
complexe casuïstiek					

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
inkomensregelingen:					
inkomensvoorzieningen	n -9.484	n -8.661	n -8.653	n -8.634	v 19
minimabeleid	n -515	n -416	n -1.316	n -1.222	v 94
bijzondere bijstand					
schuldhulpverlening	n -3	n -5	n -8	n -5	v 3
jeugd:					
preventie	n -1.019	n -1.041	n -1.104	n -1.235	n -131
maatwerkdienstverlening 18-	n -3.408	n -4.078	n -3.262	n -2.820	v 442
geëscaleerde zorg 18+					
geëscaleerde zorg 18-	n -330	n -303	n -378	n -343	v 35
vrijwilligers (w aardering / ondersteuning)	n -74	n -70	n -70	n -100	n -30
totaal gerealiseerde lasten	n -23.020	n -22.628	n -24.606	n -23.474	v 1.132
baten:					
participatie:					
accommodaties	v 87	v 130	v 130	v 177	v 47
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	v 57	v 5	v 260	v 1.357	v 1.097
mantelzorg					
voorzittende voorzieningen	v 56	v 12	v 12	v 8	n -4
arbeidsparticipatie	v 22	v 22	v 23	v 26	v 3
overige lokale initiatieven	v 7	v 3	v 136	v 136	
Wmo:					
zorgloket					
maatwerkdienstverlening 18+	v 140	v 140	v 180	v 183	v 3
complexe casuïstiek					
inkomensregelingen:					
inkomensvoorzieningen	v 3.547	v 2.164	v 2.502	v 2.439	n -63
minimabeleid	v 30	v 30	v 30	v 30	
bijzondere bijstand					
schuldhulpverlening					
jeugd:					
preventie	v 38	v 39	v 42	v 41	n -1
maatwerkdienstverlening 18-					
geëscaleerde zorg 18+					
geëscaleerde zorg 18-	v 51				
vrijwilligers (w aardering / ondersteuning)					
totaal gerealiseerde baten	v 4.035	v 2.545	v 3.315	v 4.397	v 1.082
gerealiseerd resultaat	n -18.985	n -20.083	n -21.291	n -19.077	v 2.214

Volksgezondheid en milieu

Algemeen

Elke burger krijgt een gelijke kans op een gezond leven, ongeacht zijn sociaal economische status. Het leefmilieu in onze gemeente is gezond. Als gemeente willen we een gezond leefmilieu en in het bijzonder de zorg voor milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering en riolering bevorderen en in stand houden. Uitgangspunt is dat de vervuiler betaalt.

Volksgezondheid

Wat wilden we bereiken?

Bladel Gezond! is kort en krachtig de ambitie van de gemeente Bladel

Naast uitvoering van diverse wettelijke taken vanuit de Wet Publieke Gezondheid bekommerd de gemeente zich om de gezondheid en vitaliteit van haar inwoners, en voelt zich hiervoor mede verantwoordelijk. Een belangrijke manier om gezondheid bij de inwoners te bereiken is door het uitvoeren en sturen op preventie.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Het actualiseren van het lokaal gezondheidsbeleid (LGB)

In 2022 is het lokaal gezondheidsbeleid nog niet geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Het is name-lijk onmogelijk om op basis van de fluctuerende gezondheidssituatie door de coronapandemie en nog on-duidelijke gezondheidsuitdagingen een duurzaam gezondheidsbeleid op te stellen. Om die reden hebben we de evaluatie van het Gezondheidsbeleid en het schrijven van eventueel nieuw beleid uitgesteld tot na 2022. Dit is via een raadsmededeling gedeeld met de raad.

Weerbaarheid

Om de jeugd tot 18 jaar, maar ook volwassen inwoners weerbaarder te maken hebben we een aantal projecten uitgevoerd in 2022, o.a. JoinUs. Deze zijn verweven met de aanpak van een gezonde leefstijl en zullen daaronder benoemd worden.

Gezonde leefstijl

In samenwerking met GGD, scholen en Kempengemeenten zijn er binnen dit thema in 2022 een groot aantal acties uitgevoerd. Naast de jaarlijks terugkerende gezondheidscampagnes (zoals Stoptober en NIX18), liep het project Skip (denormalisering van drugs) ook door in 2022. Daarnaast hebben er in het kader van het Kempisch Preventieakkoord en bijv. in samenwerking met de GGD en de GGZe trainingen plaatsgevonden over het onderwerp sociale vaardigheden en eenzaamheid voor vrijwilligers, professionals en inwoners. Ook hebben programma's als JoinUs en LofJoe hun eerste bijeenkomsten gedraaid in 2022. Ook Heel Netersel Gezond, een initiatief van onze inwoners is gestart in 2022.

Daarnaast is de Kempische coalitie van Kansrijke start in de Kempen dit jaar meerdere malen bij elkaar gekomen. De coalitie is verdeeld in werkgroepen waarin we per thema concreet aan de slag gaan. Zo is er een werkgroep ouderbetrokkenheid, die zich na een leertraject bij Pharos richt op de samenwerking met de (toekomstige) ouders om wie het gaat.

Gezonde leefomgeving

Net als voorgaande jaren hebben er, in samenwerking met VTH, weer campagnes op het gebied van gehoorschade plaatsgevonden. Daarnaast vinden er op structurele basis overleggen plaats met VTH en de Kempengemeenten om dit onderwerp onder de aandacht te blijven brengen.

Psychische gezondheid

De projecten zoals JoinUs en LofJoe, maar ook de training sociale vaardigheden dragen bij aan de psychische gezondheid van onze inwoners.

Uitvoeren van het project voor het tegengaan van normalisering (en bespreekbaar maken) van drugsgebruik samen met onze partners

In 2022 is verdere uitvoering gegeven aan het project voor het tegengaan van de normalisering van drugsgebruik op regionaal niveau (Zuidoost-Brabant) en lokaal niveau (de Kempen / Bladel). Hiervoor is onder andere een monitor over drugsgebruik en een communicatie toolbox ontwikkeld.

Riolering

Wat wilden we bereiken?

Volledig voorzien in de wettelijke taakstelling voor zorgplicht op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater, waardoor er geen water in gebouwen of woningen komt. Klimaatadaptatie en burgerparticipatie zijn expliciet onderdeel hiervan.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Invulling van klimaatadaptatie, door betere waterstructuren aan te leggen

Invulling gegeven aan klimaatadaptatie door het aanleggen van een Blauwe ader op de Hoofdstraat in Hoogeloon. Dit is fase 2 van de watervisie Hoogeloon. Het project zou in 2022 afgerond zijn maar dit is niet helemaal gelukt. Tijdens de uitvoering zijn er conflicten ontstaan door onbekende ligging van kabels. Fase 2 klimaatmaatregelen Hoogeloon zal in Q1 2023 verder afgerond worden. In 2022 is er nog niet gestart met de uitvoering van het klimaatbestendig maken van het bedrijventerrein in Hapert. Er moet nog meetapparatuur geplaatst worden om de waterkwantiteit en waterkwaliteit te bepalen. Dit onderzoek loopt nu op bedrijventerrein De Sleutel.

Duurzaam grondstoffengebruik/afval

Wat wilden we bereiken?

Zoveel mogelijk afgedankte materialen van een zo goed mogelijke kwaliteit gescheiden inzamelen en daarmee tegelijkertijd de hoeveelheid restafval (nog) verder terugdringen en dat alles tegen zo laag mogelijke kosten.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Een gezamenlijk grondstoffencentrum realiseren

De raden van gemeente Bladel, Reusel de Mierden en Eersel zijn niet akkoord gegaan met het raadsvoorstel voor aankoop van de grond op het KBP om daar een grondstoffencentrum te realiseren. De optie tot koop van de grond is 1 januari 2023 verlopen. Tegelijkertijd is een amendement aangenomen, waarin de raad van Bladel het College heeft opgedragen contact op te zoeken met de gemeente Reusel-De Mierden en Eersel. Op 13 februari 2023 is door de gemeenten Bladel, Reusel de Mierden en Eersel besproken welke ambities en in welke vorm haalbaar zijn.

Kwaliteit van de leefomgeving

Wat wilden we bereiken?

Een goed woon- en leefklimaat en een aantrekkelijke, toekomstbestendige omgeving voor onze inwoners.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Beweegvriendelijke omgeving

Zie bij Sport en bewegen.

Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

In 2021 heeft de gemeenteraad keuzes gemaakt ten aanzien klimaatadaptatie. In 2022 zijn de keuzes uitgewerkt in een kadernota. Deze kadernota klimaatadaptatie is op 22 december 2022 vastgesteld door de raad.

De Kadernota klimaatadaptatie is uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Deze is in 2022 door het college vastgesteld.

Uitvoeringsprogramma bomen opstellen

In het in ontwikkeling zijnde groenbeheerplan is een lijst opgenomen van klimaatbestendige beplanting, inclusief bomen.

Toetsing wet Natuurbescherming

Het proces van toetsen is in 2022 niet geëvalueerd en geoptimaliseerd.

Voorbereiden invoering Omgevingswet

De taken die naar ons toekomen met de omgevingswet op het gebied van de Wet Bodembescherming borgen in onze werkzaamheden. Er zijn afspraken gemaakt met de ODZOB over het uitvoeren van de taken met betrekking tot bodem.

Klimaat

Wat wilden we bereiken?

Energietransitie - in 2030 49% minder CO2 uitstoten t.o.v. 1990, conform de ambitie van het Nationaal Klimaatakkoord.

Met de nieuwe kadernota energie en klimaat heeft de gemeente Bladel zich aangesloten bij de ambitie van het Nationaal Klimaatakkoord om in 2030 49% minder CO2 uit te stoten ten opzichte van 1990.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Opstellen subsidieverordening 2023-2025

Gemeente Bladel kent al enkele jaren een subsidieregeling voor duurzame energievoorzieningen. Woningeigenaren kunnen op grond van die regeling een financiële bijdrage vragen voor het aanbrengen van een duurzame energievoorziening in hun woning. In 2022 hebben we de procedure omtrent deze subsidie aangepast om de dienstverlening richting inwoners te verbeteren. Inwoners moeten nu voorafgaand aan het plaatsen van de verduurzamingsmaatregelen in plaats van achteraf hun subsidieaanvraag indienen. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen in de subsidie aangebracht. De producten waar we subsidie voor verstrekken zijn niet gewijzigd.

Uitvoering geven aan de Transitievisie Warmte (TVW)

In 2022 is de keuze gemaakt om te gaan starten met de uitvoering van alle drie in de Transitievisie Warmte opgenomen hoofdpijlers. Dit zijn:

- Het ontwikkelen van een pilot Wijkuitvoeringsplan in 1 van de 3 aangewezen focusbuurten (Hapert-Noord, Hapert-Centrum en Casteren).
- Onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheid om de rioolwaterzuiveringsinstallatie aan de Castersedijk als warmtebron te benutten voor het verwarmen van een deel van de kern Bladel en de mogelijke

toepassing van zonthermie vanaf de bedrijfsdaken van bedrijventerrein De Sleutel en het Kempisch Bedrijventerrein.

- Het opstellen van een gemeentebreed isolatieplan.

Na het doorlopen van een Europees aanbestedingstraject hebben we een adviesbureau geselecteerd dat ons gaat ondersteunen bij het uitvoeren van de hierboven genoemde projecten. In november 2022 zijn we samen met dit bureau van start gegaan.

Uitvoeringsprogramma klimaat en energie

😊 In 2022 zijn we aan de slag gegaan met het uitvoeringsprogramma Energie en Klimaat. Per sector hebben we doelstellingen gesteld, waar we samen met de betreffende sector mee aan de slag gaan. Het gaat om:

- De gebouwde omgeving: De toelichting hiervan staat bij 'Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing' – bebouwd
- Landbouw en Natuur: De toelichting hiervan staat bij 'Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing' – onbebouwd
- Mobiliteit: De toelichting hiervan staat bij 'Verkeer en vervoer'
- Industrie: De toelichting hiervan staat bij 'Economie'
- Elektriciteit: De toelichting hiervan staat bij 'Verkeer en vervoer'

Daarnaast hebben we de samenwerking in de regio versterkt via de RES en de samenwerking met Kempenenergie verder vorm gegeven.

Voortgang realisatie investeringen

Voor een nadere toelichting van de realisatie van de investeringen wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting in de jaarrekening "toelichting investeringen en projecten". Dit ter voorkoming van doublures.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Gemeente Bladel voldeed en voldoet nog steeds ruim aan de doelstellingen op het gebied van huishoudelijk restafval. De piek in 2020 houdt waarschijnlijk verband met Corona, waarbij veel inwoners de gelegenheid hebben benut om thuis eens goed op te ruimen. De daling in 2022 is voornamelijk te verklaren door de verminderende hoeveelheid ingeleverd afval bij de milieustraat en houdt waarschijnlijk verband met afnemende corona-effecten.

Naam Indicator	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	eenheid	Bron
Fijn huishoudelijk restafval	2019: 43	2020: 48	2021: 43	kg/inwoner	CBS
Hernieuwbare elektriciteit	2019: 8,4%	2020: 15,6%	nmb	percentage	RWS
Omvang huishoudelijk restafval (max. 100 kg/inwoner *)	2020: 66,49	2021: 61,40	2022: 49,65	kg	
Scheidingspercentage (min. 75% *)	2020 85,21%	2021: 86,23%	2022: 85,45%	percentage	

* norm 2020 Rijksoverheid

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
volksgezondheid:					
preventie	n -810	n -772	n -868	n -822	v 46
acute zorg		n -7	n -2	n -2	
riolering	n -2.015	n -1.917	n -1.899	n -1.848	v 51
duurzaam grondstoffengebruik / afval	n -2.109	n -1.773	n -1.908	n -2.054	n -146
kw aliteit van de leefomgeving					
preventie	n -666	n -629	n -796	n -509	v 287
handhaving	n -98	n -151	n -152	n -87	v 65
natuur (aanleg)	n -75	n -147	n -47	n -57	n -10
klimaat	n -725	n -485	n -1.241	n -990	v 251
totaal gerealiseerde lasten	n -6.498	n -5.881	n -6.913	n -6.369	v 544
bat en volksgezondheid en milieu					
volksgezondheid:					
preventie	v 51		v 42	v 43	v 1
acute zorg					
riolering	v 2.209	v 2.100	v 2.098	v 2.083	n -15
duurzaam grondstoffengebruik / afval	v 2.423	v 2.074	v 2.247	v 2.228	n -19
kw aliteit van de leefomgeving					
preventie	v 4		n -28	n -28	
handhaving					
natuur (aanleg)					
klimaat	v 142	v 50	v 427	v 427	
totaal gerealiseerde bat en	v 4.829	v 4.224	v 4.786	v 4.753	n -33
gerealiseerd resultaat	n -1.669	n -1.657	n -2.127	n -1.616	v 511

Algemeen

Met volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing richten we ons op het planmatig inrichten van de leefruimte, waarbij rekening wordt gehouden met individuele en gemeenschappelijke belangen. Wij realiseren voldoende woningen afgestemd op de behoefte. De gemeente heeft daarin de regiefunctie. Zowel in de bestaande als in de nieuwbouw. Wij werken aan een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners, waarbij het kernbegrip duurzaamheid leidend is. Verzoeken om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen benaderen wij volgens het 'ja, tenzij principe'. Wij bewaken, behouden en verbeteren de kwaliteit van de bebouwde omgeving. Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon met als doel een prettige woonomgeving in stand te houden. Betrokkenheid van bewoners is wezenlijk omdat zij in de betreffende wijk of het dorp wonen en omdat zij waardevolle kennis en ervaring hebben over de behoeften ter plaatse en mogelijke veranderingen daarin. Het is prettig wonen en verblijven in de gemeente Bladel. De bevolking laat zien dat zij wil komen tot een duurzame samenleving.

Bebouwd

[Wat wilden we bereiken?](#)

Energietransitie

We willen een emissiereductie voor de sector gebouwde omgeving behalen van 6.500 ton CO₂. De CO₂ emissie daalt dan vanaf 2020 met 8%. In totaal zou met deze opgave in 2030 binnen deze sector 27% reductie van CO₂-uitstoot worden behaald ten opzichte van 1990. Dit is lager dan de landelijke ambitie van 49% en de ambitie uit de nieuwe kadernota energie en klimaat van 49%, die is vastgesteld door de gemeenteraad van Bladel.

[Wat hebben we gedaan in 2022?](#)

Energietransitie Bebouwd

We hebben verdere uitvoering gegeven aan de energietransitie voor de bebouwde omgeving door in te zetten op een aantal activiteiten, onder andere:

We werken aan de doelstelling door onder andere de volgende acties:

- We voeren onderzoek uit naar de mogelijkheden om meer tegemoet te komen aan de behoeften van fietsers ten aanzien van aantrekkelijkere en efficiëntere verbindingen.
- We voeren onderzoek uit naar mogelijkheden voor verdere beperkingen van fossiel verkeer, waar- onder samenwerking met OV-bedrijven.
- We stimuleren emissiearm vervoer door de inrichting van de openbare ruimte.
- We doen onderzoek naar de energieopwekkingspotentie van bermen en geluidswallen.
- We breiden het aantal laadpunten actief uit volgens een nog op te stellen plaatsingsbeleid.

[Wat wilden we bereiken?](#)

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

[Wat hebben we gedaan in 2022?](#)

Nieuwe ontwikkelingen

Waar mogelijk hebben we meegewerkt aan nieuwe ontwikkelingen, onder andere Kempenland, Lange Trekken, Egyptische Poort en de achterblijvende locaties van de MFA Hapert en het gemeenschapshuis aan de Markt.

Vorbereiden invoering Omgevingswet

😊 De taken die naar ons toekomen met de omgevingswet op het gebied van de Wet Bodembescherming borgen in onze werkzaamheden. Er zijn afspraken gemaakt met de ODZOB over het uitvoeren van de taken met betrekking tot bodem.

We actualiseren de bestemmingsplannen voor de bebouwde komen en het buitengebied

😊 Het veegplan stedelijk gebied 2022 is vastgesteld, de voorbereidingen voor het veegplan 2023 is niet gestart door het verwachte in werking treden van de omgevingswet. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor het veegplan voor het buitengebied lopende.

Woningbouwprogramma

😊 **Woningbouwprogramma**

Op onze website zijn kaarten per kern toegevoegd waarin de grootste woningbouwontwikkelingen te zien zijn: <https://www.bladel.nl/woningbouwprojecten-gemeente-bladel-0>.

In de Woonvisie 2016, Actualisatie 2018 is afgesproken dat jaarlijks verantwoording wordt afgelegd over het Woningbouwprogramma in de vorm van een overzicht van de gerealiseerde nieuwbouw. In 2022 zijn er 74 woningen gereedgekomen, 73 eengezinswoningen en 1 appartement. In 2021 zijn er 57 koopwoningen en 17 huurwoningen gereedgekomen. Van de 74 zijn er 16 opgeleverd in het sociale segment (zowel huur als koop). Hiermee is in 2022 niet voldaan aan de eis uit de woonvisie dat 40% van de nieuw woningen in het sociale segment wordt gerealiseerd. Dit komt doordat in 2022 veel losse woningen zijn toegevoegd (projecten van 1 of 2 woningen). Informatie over het totale woningbouwprogramma is in de bijlage 'Woningbouwprogramma' terug te vinden.

😊 **Starterslening**

In 2022 zijn 10 startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 250.000,-. Meer informatie is te vinden in bijlage 4 'evaluatie startersleningen'.

😊 **Huisvesten statushouders**

De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar het aantal statushouders dat gemeenten moeten huisvesten. De taakstelling voor huisvesting van statushouders bedroeg in 2022 in totaal 28 personen. Op 1 januari 2022 was er een achterstand van vijf personen, waardoor in totaal 33 personen gehuisvest moesten worden over het gehele jaar. De gemeente heeft in 2022 28 statushouders gehuisvest, waarmee de achterstand op vijf personen blijft staan.

Onbebouwd

Wat wilden we bereiken?

Energietransitie - Landbouw en Natuur

Wat hebben we gedaan in 2022?

We werken aan de reductie van broeikasgassen.

😊 We hebben conform het vastgesteld beleid gehandeld aan de reductie van broeikasgassen. De bouwnormen voor zonnevelden kleiner dan 2 hectare op en rond een bouwvlak zijn nog niet versoepeld.

Wat wilden we bereiken?

We verhogen biodiversiteit door systeemherstel in het buitengebied.

We nemen een actieve rol in het realiseren van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en grijpen kansen aan om hierbij toekomstbestendige combinaties te maken met economische activiteiten.

Wat hebben we gedaan in 2022?

Aanpassen landschapsbeleidsplan en landschapsontwikkelplan aan actuele situatie

☹️ Het landschapsbeleidsplan en landschapsontwikkelplan zijn niet meegenomen in de nieuwe omgevingsvisie, omdat de nieuwe omgevingsvisie consoliderend van aard is en op hoofdlijnen beschreven. Het is wenselijk om meer in te zoomen op natuur- en landschapsontwikkeling en het huidige landschapsbeleidsplan te actualiseren.

Realisatie Natuurnetwerk (NNB)

😊 We werken actief mee aan de realisatie van nieuwe natuur door externe partijen. In 2022 was met name Waterschap de Dommel hier actief mee bezig. Wij zijn actief betrokken bij de werkzaamheden van het Waterschap en hebben waar nodig ondersteund. De 60 hectare nieuwe natuur die gepland is in en rond de Kroonvensche Heide is gekoppeld aan windpark de Pals. Aangezien dit project vertraging heeft opgelopen zal ook de realisatie van de nieuwe natuur later plaatsvinden. De voorbereidingen hiervoor zijn wel gestart.

Toetsing wet Natuurbescherming

☹️ Het proces van toetsen is in 2022 niet geëvalueerd en geoptimaliseerd.

Uitwerken Groene Long

😊 Dit project is inmiddels in de realisatiefase, in 2023 wordt het dorpspark fase 1 opgeleverd, iets later dan gepland. Voor de invulling van fase 2 (verbinding voor wandelaars vanaf de Zwartakkers, via aan te kopen percelen) is nog geen plan gemaakt.

Verhogen biodiversiteit

😊 In januari 2023 wordt het Groenbeheerplan opgeleverd. Hierin wordt aandacht besteed aan biodiversiteit. We hebben de laatste jaren de biodiversiteit al veel verhoogd door het poten van bloembollen en het planten van vaste planten. Maar ook het aanplanten van meer diversiteit aan bomen en het aanpassen van het maaibeeld, draagt bij aan het verhogen van de biodiversiteit (in ongeveer 11.000 m2 zijn gazons voorzien van bloembollen).

Verhogen waterstanden in natuurgebieden

😊 De gemeente is bezig om in het gebied rond het Kroonven de waterstanden te verhogen. Het waterschap werkt samen met de gemeente om in Bladel zuid als onderdeel van een GGA (gebiedsgerichte aanpak) de grondwaterstanden te verhogen.

Verminderen stikstofdepositie

😊 We werken mee aan de provinciale aanpak stikstof. Dat doen we onder andere samen met het waterschap, ZLTO en andere maatschappelijke partners door de gebiedsgerichte aanpak Kempenland West. Er zijn geen cijfers beschikbaar over de totale stikstofemissies per gemeente. De landelijke trend is dat de emissie tot 2010 is afgenomen en sindsdien ongeveer gelijk is gebleven, maar helaas nog wel te hoog is.

Voortgang realisatie investeringen

Voor een nadere toelichting van de realisatie van de investeringen wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting in de jaarrekening "toelichting investeringen en projecten". Dit ter voorkoming van doublures.

Beleidsindicatoren

Hieronder worden de meest actuele beleidsindicatoren uit de BBV-basisset gepresenteerd. Voor vergelijking met andere gemeenten verwijzen wij u naar de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording").

Naam Indicator	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	eenheid	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	2021: 331.000	2022: 367.000	euro	CBS
Nieuw gebouwde woningen	2021: 15,5	2022: 10,9	aantal per 1.000 woningen	BAG
Demografische druk	2021: 75,1%	2022: 75,5%	percentage	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	2021: 525	2022: 558	euro	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2021: 717	2022: 756	euro	COELO

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
- Samenwerking Kempengemeenten
- KempenPlus

Wat heeft het beleidsveld gekost?

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het gekost heeft?" Voor een nadere analyse wordt verwezen naar het "Overzicht van baten en lasten en toelichting".

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
bebouw d:					
w onen	n -787	n -994	n -1.507	n -1.407	v 100
grondexploitaties	n -771	n -3.565	n -3.929	n -4.083	n -154
overig gebruik ruimte	n -1.266	n -837	n -1.657	n -1.489	v 168
onbebouw d:					
cultuurlandschap	n -5	n -197	n -77	n -5	v 72
natuur / w ater					
totaal gerealiseerde lasten	n -2.829	n -5.593	n -7.170	n -6.984	v 186
baten VHROSV					
bebouw d:					
w onen	v 1.045	v 1.092	v 2.203	v 2.479	v 276
grondexploitaties	v 1.090	v 3.650	v 3.261	v 3.566	v 305
overig gebruik ruimte	v 186	v 175	v 1.793	v 1.842	v 49
onbebouw d:					
cultuurlandschap	v 24	v 215	v 119	v 119	
natuur / w ater					
totaal gerealiseerde baten	v 2.345	v 5.132	v 7.376	v 8.006	v 630
gerealiseerd resultaat	n -484	n -461	v 206	v 1.022	v 816

Paragrafen

Voorwoord

In de paragrafen worden onderwerpen die versnipperd in de begroting staan bij elkaar in beeld gebracht. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten, die grote financiële gevolgen kunnen hebben voor het realiseren van de (hoofd)taakvelden. Zij geven een horizontale dwarsdoorsnede van de begroting. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en lange(re) termijn.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleid voor risicomanagement

De paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in:

- de mate waarin de gemeente belangrijke financiële risico's loopt;
- de financiële buffer (weerstandsvermogen) die zij daarvoor achter de hand heeft.

Voor een beoordeling van het weerstandsvermogen worden in deze paragraaf de bedoelde risico's geconfronteerd met de aanwezige weerstandscapaciteit.

In raadsvergadering van 27 april 2006 is de nota 'weerstandsvermogen en risicomanagement' vastgesteld en in de vergadering van 25 maart 2021 de nota 'reserves en voorzieningen 2021'. Deze nota's en de paragraaf weerstandsvermogen hebben nauw verband met elkaar. In deze nota's zijn vooral de beleidslijnen en de totale positie aan de orde gesteld. In de paragraaf weerstandsvermogen worden met name de financiële risico's en het weerstandsvermogen geactualiseerd op basis van de laatste inzichten. Op deze wijze krijgt uw raad periodiek goed inzicht in de omvang en de mogelijkheden om financiële risico's op te vangen. De ratio weerstandsvermogen wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de algemene reserve en het gemiddelde van de geïnventariseerde risico's. We sturen op de aanwezigheid van een ratio weerstandsvermogen binnen de grenzen van de waardering 3 (voldoende) in de bandbreedte van >1,0 tot <1,4.

Waarderingsschaal	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
1	$x > 2,0$	Uitstekend
2	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
3	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
4	$0,8 < x < 1,0$	Matig
5	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
6	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Risico-inventarisatie

Indien een redelijke inschatting van het gewenste weerstandsvermogen kan worden gegeven, kan hieruit een indicatie voor de gezondheid en flexibiliteit van de gemeentelijke financiën op de korte én langere termijn worden gegeven. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de gemiddelde omvang van de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste omvang van de algemene reserve enerzijds en de omvang van de algemene reserve anderzijds. Het beschikbare weerstandsvermogen is tenminste even groot als de omvang van het bepaalde risicoprofiel. De gewenste omvang van het weerstandsvermogen moet zich tenminste op de waardering 3 (voldoende) begeven.

De financiële risico's worden hierna per hoofdtaakveld nader toegelicht. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat de aangegeven gebeurtenis zou kunnen optreden. Hierbij worden drie categorieën onderscheiden, namelijk 'laag', 'midden' en 'hoog'. Gesproken wordt van een 'laag'

risicoprofiel 😊 indien de kans gemiddeld voor 25% zou kunnen optreden. Een 'midden' risicoprofiel 😐

beweegt zich op 50% en een 'hoog' risicoprofiel op gemiddeld 75%. Vervolgens is een financiële indicatie opgenomen van de omvang van het risico door de kans te vermenigvuldigen met het gemiddelde effect en is aangegeven of het risico van incidentele dan wel structurele aard is.

Hoofdtakveld: Bestuur en ondersteuning

- (1) Wachtgelden wethouders

Het is mogelijk dat een wethouder wegens een politiek conflict of in verband met verkiezingen uit het college stapt met recht op wachtgeld. Bij vertrek van één wethouder kan het risico bepaald worden op ca € 60.000,- per jaar gedurende ca 3 jaren. In voorkomende gevallen wordt hiervoor een voorziening gevormd voor de totale verplichting jegens de voormalige wethouder.

- (2) Personeelsvoorzieningen

In het geval van ziekte en/of arbeidsongeschiktheid moet de gemeente als werkgever maximaal twee jaar het salaris aan de betrokken werknemer doorbetalen. Wanneer zich een geval van ziekte voordoet, waarvoor vervanging nodig is, kost dit de gemeente extra geld. Daarnaast geldt dat er binnen onze organisatie ook een behoorlijke mate van kwetsbaarheid is ten aanzien van specifieke kennis, omdat deze ingevuld worden door zgn. "éénmensfuncties". Om alles tijdig te realiseren moet er evenwicht zijn tussen de te leveren prestaties en de beschikbare menskracht. Het is de taak van ons college om samen met het management dit evenwicht te zoeken en te handhaven. Waar dat niet mogelijk is zullen keuzes onvermijdelijk zijn. Het financiële risico wordt ingeschat op een bandbreedte van € 25.000,- tot € 55.000,-.

- (3) Risico's op eigendommen

De gemeente Bladel wordt ook steeds meer geconfronteerd met toenemende vernielingen aan de gemeentelijke eigendommen. Daar de dader(s) vaak niet meer te achterhalen zijn kunnen de kosten van herstel niet in alle gevallen verhaald worden. Op basis van uitgevoerde risicoanalyses uit het verleden wordt dit incidenteel risico ingeschat op een bandbreedte van € 15.000 tot € 25.000,-.

- (4) Gevolgen waardering activa

De raad heeft in zijn vergadering van 25 maart 2021 het nieuwe afschrijvingsbeleid vastgesteld, waarin uitgangspunt is dat afgeschreven wordt tot een boekwaarde van € 0,-. Voor sommige vaste activa kan echter van tevoren vastgesteld worden dat sprake dient te zijn van een restwaarde, omdat een deel van het actief geacht wordt altijd zijn waarde te behouden (tot het moment van verkoop of buitengebruikstelling natuurlijk). Het hanteren van een restwaarde kan voor de langere termijn daarentegen onzekerheden geven met financiële consequenties tot gevolg. Om deze onzekerheid weg te nemen willen we hiervoor bij de bepaling van de omvang van het weerstandsvermogen een bedrag opnemen binnen een bandbreedte van € 100.000,- tot € 500.000,-. Het incidentele risicoprofiel schatten wij vooralsnog als 'laag' in. Jaarlijks monitoren we het risicoprofiel in de reguliere P&C-documenten.

- (5) Informatiebeveiliging en privacy

Zowel bij het gebruik van gegevens binnen de gemeente, als bij de uitwisseling van informatie, moet de gemeente rekening houden met beveiligings- en privacyaspecten. Als uitgangspunt worden de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) gebruikt voor informatiebeveiliging en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) voor privacy. Door zo goed mogelijk te voldoen aan de normen van de BIO en de AVG worden de risico's verkleind.

Middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) wordt getoetst in hoeverre er wordt voldaan aan de BIO. Op basis van ENSIA en een jaarlijkse risico-inventarisatie- en evaluatie wordt het informatiebeveiligingsplan bijgesteld. Het plan is bedoeld om middels een prioritering te komen tot een situatie waarin zo goed mogelijk wordt voldaan aan de eisen in de BIO, om hiermee de informatieveiligheid te vergroten. Ook worden er 'Privacy Impact Assessments' (PIA's) uitgevoerd op een aantal werkprocessen waarbij gevoelige persoonsgegevens verwerkt worden. Middels deze PIA's wordt beoordeeld of de verwerking van persoonsgegevens op een juiste manier plaatsvindt. Hier komen eventueel aanbevelingen uit voort die opgepakt worden om nog beter met persoonsgegevens om te gaan. Op die manier wordt het risico van onjuiste omgang met persoonsgegevens verkleind.

Er blijft echter altijd een risico bestaan dat er een informatiebeveiligingsincident of datalek plaatsvindt. Naast dat bijvoorbeeld hackers zich blijven ontwikkelen en slimmer worden, kunnen ook medewerkers onbewust informatie lekken. Daarom blijft bewustwording een belangrijk aspect voor de bescherming van gegevens. Dit blijkt ook uit de soort informatiebeveiligingsincidenten die afgelopen jaar hebben plaatsgevonden, waarbij er verkeer met persoonsgegevens is omgegaan. Gelukkig waren dit kleine incidenten waarbij het risico op misbruik verwaarloosbaar was.

Beveiligingsincidenten en datalekken hebben voor gemeenten het risico op imagoschade en financiële schade. Financiële schade kan voortkomen uit boetes, herstellkosten of aansprakelijkstellingen. Voor de financiële schade wordt een bedrag van € 30.000,- als risico opgenomen.

Hoofdtakveld: Verkeer en vervoer

- (6) Gladheidbestrijding

De gladheidbestrijding is middels een contract ondergebracht bij een aannemer voor de duur van vijf jaren en eindigt 1 mei 2026. De duur en hevigheid van een winterperiode laat zich moeilijk voorspellen. Tijdens extreme situaties, bijvoorbeeld bij (hevige) sneeuwval in combinatie met strenge vorst, moet dan ook intensiever worden geschoven en gestrooid. Bij de beschikbare gestelde middelen wordt uitgegaan van normale winterse omstandigheden, wat per winterseizoen neer komt op 27 maal de vooraf bepaalde routes schuiven en strooien. Zodra sprake is van extreme situaties kunnen de meerkosten oplopen doordat vaker dan gemiddeld wordt gestrooid. Rekening houdend met extremere situaties, waarbij een toename van 35% extra werkzaamheden met betrekking tot gladheidbestrijding aannemelijk wordt geacht, is er sprake van een risico van ca. € 25.000,- aan extra kosten.

Hoofdtakveld: Volksgezondheid en milieu

- (7) Verwerkingsovereenkomst restafval Attero

De Hoge Raad heeft op 7 maart 2023 uitspraak gedaan over de minderlevering restafval 2015-januari 2017. Dit is voor de gemeente(n) in het nadeel uitgevallen. Het uiteindelijke gevolg van de uitspraak is dat de procedure met betrekking tot de naheffing over de jaren 2015-2017 tussen Attero en de Vereniging van Contractanten (VvC) tot een definitief einde is gekomen en dat Attero weer aanspraak kan maken op de in de tweede arbitrage toegekende suppletievergoedingen. De uitspraak van de Hoge Raad is definitief en hier is geen verweer meer tegen mogelijk. Op basis van een concept berekening van de Metropoolregio hebben wij in de jaarstukken hiervoor een voorziening gevormd van € 310.000,-. Het streven is om het Algemeen Bestuur hierover nog dit jaar een besluit te laten nemen. Zodra besluitvorming over de definitieve verdeling over de gemeenten heeft plaatsgevonden, zal een eindafrekening plaatsvinden. Dat risico is vooralsnog ingeschat op pm.

Hoofdtakveld: Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

- (8) Actualisatie winstuitnames grondexploitatie

De gemeente Bladel neemt tussentijds winst als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan (laag risicoprofiel). In het BBV (notitie grondexploitatie) zijn regels vastgelegd over de wijze van winstnemingen. In de notitie wordt aangegeven dat bij tussentijdse winstnemingen de percentage of completion methode (POC) dient te worden gevolgd: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

Eerdere jaren nam de vraag naar grond weer toe, het lijkt erop dat de hausse voorbij is. De verkopen lijken in een rustiger vaarwater te komen. Dit heeft ook als consequentie dat de aanvankelijk geprognosticeerde winstuitnames, gelet op het vastgestelde beleid in de Nota Grondbeleid 2019 en de nieuwe voorschriften BBV bijgesteld moeten worden.

Wij hebben nu rekening gehouden met een normale fasering in gronduitgifte en gelijkblijvende grondprijzen, beide ingegeven door het economische klimaat en de signalen in de woningbouw. Vanaf 2016 zijn we als gemeente verplicht om vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen over de fiscale winsten. Voorts wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

In de grondexploitaties wordt voor de boekjaren 2023 tot en met 2029 (commerciële) winst verwacht. Het (conjuncturele) risico wordt ingeschat op een bandbreedte van 15% en 25% van de geraamde (commer-

ciële) winstuitname gedurende de planperiode. Het risico wordt dan ingeschat op een bandbreedte van € 103.000,- tot € 172.000,-. Dit risico schatten wij als midden in.

Coronavirus

De gevolgen van de coronacrisis zijn - net als vorig jaar - zorgvuldig in kaart gebracht in de paragraaf corona. De conclusie is dat er ook dit jaar geen risico's (meer) zijn voor de gemeente Bladel als gevolg van de pandemie.

Financiële indicatie risico-inventarisatie en -kwantificering

De omvang van de geïnventariseerde risico's beweegt zich tussen een bedrag van € 358.000,- en een bedrag van € 987.000,- (zie kolom c). Indien alle risico's zich tegelijk zouden voordoen, gaat het gemiddeld dus om een bedrag van € 673.000,-. Maar de kans hierop is niet erg groot. Uitgaande van de gemiddelde omvang en de geraamde 'kansen' bedraagt het totaal aan de nu geïnventariseerde risico's een aanzienlijk lager bedrag: gemiddeld € 236.000,-, waarvan een deel incidenteel (€ 236.000,-) en een deel structureel (€ 0,-).

Overigens suggereren deze bedragen een nauwkeurigheid die zich absoluut niet voordoet; het is de toevallige uitkomst van een kansberekening en niet een met zekerheid te voorspellen uitkomst. In onderstaande tabel is een financiële indicatie opgenomen van de omvang van het risico door de kans te vermenigvuldigen met het gemiddelde effect en is aangegeven of het risico van incidentele dan wel structurele aard is.

nr.	omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	geraamde omvang *	kans			gemiddeld effect (c : 2)	kans x effect incidenteel (d,e of f x g)	kans x effect structureel (d,e of f x g)
			25%	50%	75%			
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)
1	Wachtgelden wethouders	60-180		x		120	60	
2	Personeelsvoorzieningen	25-55			x	40	30	
3	Risico's eigendommen	15-25			x	20	15	
4	Gevolgen waardering activa	100-500	x			300	75	
5	Informatiebeveiliging	30-30	x			30	8	
6	Gladheidbestrijding	25-25		x		25	13	
7	Afvalverwijdering Attero	0-0		x			33	
8	Actualisatie winstuitnames grond-exploitatie	103-172	x			138	35	
9	Gevolgen Stikstofbesluit	pm	x			pm		
Ondergrens risico's		358						
Bovengrens risico's		987						
Totaal gemiddelde risico's						673		
Totaal na kansberekening							269	pm

Weerstandsvermogen

Ten aanzien van de geraamde stand van de algemene reserve willen wij -met nadruk- vermelden dat het vooralsnog geprognosticeerde resultaten betreffen. Daadwerkelijke bestedingsvoorstellen moeten steeds beoordeeld worden aan de hand van werkelijk gerealiseerde resultaten.

In onderstaand tabel wordt de prognose van de omvang van het weerstandsvermogen (algemene reserve: exclusief resultaatbestemming) weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	rekening 2021	begroting 2022	rekening 2022
a. noodzakelijke omvang (voldoende)	1.218	781	942
b. geïnventariseerde risico's (gemiddeld)	461	251	673
c. stand algemene reserve begin van het jaar	9.350	10.276	10.276
d. stand algemene reserve eind van het jaar	10.276	16.351	13.719
e. algemene reserve (vrije ruimte eind van het jaar): d - a	9.058	15.570	12.777
f. ratio algemene reserve eind van het jaar f / c	8,44	20,94	14,56
g. betekenis	uitstekend	uitstekend	uitstekend

Kengetal en de signaleringswaarde

Het opnemen van financiële kengetallen in (de begroting en) de jaarstukken past in het streven naar meer transparantie. Ook geven de kengetallen meer inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Het biedt de mogelijkheid om normen te stellen, net als bij de beoordeling van het weerstandsvermogen gebeurt. We relateren de normering zoveel mogelijk aan normen die door de VNG zijn voorgesteld.

Kengetallen: landelijke risico profielen	categori e A	categorie B	categori e C
1 A. netto schuldquote	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
1 B. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
2. solvabiliteitsrisico	> 50%	van 20% t/m 50%	< 20%
3. grondexploitatie	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
4. structurele exploitatieruimte	>= 0%	0%	< 0%
5. belastingcapaciteit	< 100%	van 100% t/m 105%	> 105%

Financiële kengetallen

Om de kengetallen te kunnen duiden is per kengetal een omschrijving opgenomen.

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten (rente en aflossing) er zijn waardoor een begroting minder flexibel wordt. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote begeeft zich binnen de bandbreedte van categorie A.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. De netto gecorrigeerde schuldquote begeeft zich binnen de bandbreedte van categorie A.

2. De solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het activabezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen uitgedrukt in een

percentage van het balanstotaal. In feite wordt er naar gekeken in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald.

De solvabiliteitsratio van de jaarrekening 2022 bedraagt 30% ten opzichte van 24% in 2021. Dit wordt veroorzaakt, doordat het eigen vermogen in 2022 is toegenomen met het jaarresultaat.

3. Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) jaarlijkse baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van het kengetal grondexploitatie worden bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarden van verliesgevendende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. Het risicoprofiel van de gemeente ten aanzien van grondexploitaties is vrij beperkt. Dit vertaalt zich in een laag kengetal grondexploitatie.

De boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie is ook van invloed op beide schuldquotes en op de solvabiliteitsratio, omdat de bouwgronden zijn gefinancierd met vreemd vermogen. De balanswaarde (exclusief voorziening) van de bouwgronden in exploitatie bedraagt ca € 2,7 miljoen.

4. Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Voor de berekening van het kengetal structurele exploitatieruimte wordt het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten (exclusief de mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Op basis van het kengetal blijkt dat er structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Dit past binnen ons financieel beleid om strak te begroten.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor. Het is de bevoegdheid van uw raad met welke omvang de belastingen worden aangepast.

Kengetallen:	streefwaarde	Verloop van de kengetallen		
		Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
netto schuldquote	< 90%	92%	68%	76%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	88%	65%	73%
solvabiliteitsrisico	> 30%	24%	31%	30%
grondexploitatie	< 35%	3%	3%	4%
structurele exploitatieruimte	>= 0%	2%	5%	10%
belastingcapaciteit	< 105%	94%	91%	91%

Conclusie houdbare financiële positie

In onze optiek spreken we over houdbaar als de gemeente in het geval van 'slecht weer' nog voldoende vrij beschikbare middelen heeft om de klappen op te kunnen vangen. Dit betekent dat de gemeente voldoende flexibel moet zijn en dus niet teveel verplichtingen (financieel, juridisch en bestuurlijk) moet heb-

ben die meerjarig (langer dan vijf jaar) vastliggen. De gemeente moet wendbaar zijn om snel te kunnen reageren. Enerzijds organisatorisch wendbaar om goed in te kunnen spelen op uitbreiding of inkrimping van het takenpakket. Anderzijds financieel wendbaar door de begroting op orde te hebben en een financiële buffer aan te houden. Flexibiliteit en weerbaarheid zijn in dit verband belangrijke termen en vormen de pijlers voor het spelregelkader.

Op basis van de uitkomsten van bovenstaande kengetallen is de financiële positie van de gemeente Bladel in 2022 weerbaar en voldoende robuust. Er zijn voldoende buffers (zowel structureel als incidenteel) voorhanden om de risico's, als deze zich voordoen, en andere onvoorziene tegenvallers op te kunnen vangen. Daarnaast worden de incidentele lasten volledig gedekt door de incidentele baten, zodat de begroting 2022 in materieel opzicht meer dan sluitend is.

Ten slotte merken wij op dat de stuurbaarheid op de kengetallen betrekkelijk is. De financiële kengetallen hebben vooralsnog een indicatieve waarde. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden beoordeeld, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente.

Lokale heffingen

Voorwoord

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen. Het heffen van lokale belastingen en heffingen stelt de gemeente in staat om maatschappelijke voorzieningen op een evenwichtige wijze in stand te houden.

Algemene uitgangspunten

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn we onder meer gebonden aan de:

- Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- Algemene wet bestuursrecht (Awb), (inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur);
- Invorderingswet 1990;
- Gemeentewet;
- Wet waardering onroerende zaken
- diverse Uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Gemeentelijke heffingen kunnen daarnaast worden onderscheiden in ongebonden heffingen en heffingen die gebonden zijn aan bepaalde leveringen en diensten van de gemeente. Ongebonden heffingen (belastingen) behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet voor een specifiek en wettelijk bepaald doel maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen mogen worden ingezet.

Voor de gebonden heffingen is er wel sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Onze dienstverlening dient kostendekkend te zijn. Ook de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting beschouwen we als een gebonden heffing, omdat de opgelegde belastingen één-op-één doorbetaald worden aan de ondernemers (OVb) en de vertegenwoordiging van de eigenaren.

Ongebonden heffingen

De gemeente Bladel kent de onroerende zaakbelastingen en de toeristenbelasting als heffingen die aan de algemene middelen worden toegevoegd.

- Onroerende zaakbelastingen

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen (OZB):

- een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;

- een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De heffingsgrondslag is de vastgestelde economische waarde naar de peildatum 1 januari 2021. De OZB-tarieven voor 2022 zijn in eerste instantie neerwaarts bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden zodat er in sprake is van een gelijkblijvende opbrengst. Daarna is de inflatiecorrectie van 1,40% toegepast. De inflatiecorrectie en de areaaluitbreiding leiden tot een hogere opbrengst.

Er zijn 518 formele bezwaren tegen de WOZ-waarde van onroerende zaken in de WOZ-beschikkingen binnengekomen tegen waardepeildatum 1 januari 2021. In 347 (66.99%) van de gevallen betrof het bezwaren van no cure no pay bureaus. Van de bezwaarschriften tegen de WOZ-beschikking is 22,78% (2021: 30.83%) gegrond en 77,22% (2021: 69.96%) ongegrond verklaard. Het gevolg hiervan is dat aanslagen worden aangepast. In de raming is rekening gehouden met het toekennen van bezwaren. De werkelijke belastingopbrengst begeeft zich net onder de geraamde opbrengst. De navolgende opbrengsten werden gerealiseerd:

Onroerende-zaakbelasting (€)	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Verschil
Eigenaar woningen	2.484.000	2.606.000	2.598.000	-8.000
Eigenaar niet-woningen	1.128.000	1.235.000	1.235.000	
Gebruiker niet-woningen	844.000	924.000	926.000	2.000
Totaal onroerende zaakbelastingen	4.456.000	4.765.000	4.759.000	-6.000

(- = nadeel en + = voordeel)

- Toeristenbelasting

Via de exploitanten van recreatieve ondernemingen wordt een toeristenbelasting geheven van personen die in de gemeente Bladel verblijven maar niet zijn ingeschreven in de gemeentelijke basisregistratie personen. De toeristenbelasting kan worden gezien als een bijdrage in de kosten van de (algemene) voorzieningen die de gemeente treft. Met ingang van 2022 worden arbeidsmigranten ook betrokken in de heffing van de toeristenbelasting. In afwijking van het geldende tarief bedraagt het tarief voor het verblijf in huisvesting waarvan de huisvester gecertificeerd is door en ingeschreven is in het register van de Stichting Normering Flexwonen per persoon, per overnachting 50%, van het geldende tarief.

In het (vorige) raadsprogramma is aangegeven dat voor de raadsperiode 2018-2022 een stapsgewijze verhoging van de toeristenbelasting wordt toegepast van 3,24% per jaar. Het tarief voor 2022 werd voor verblijf in vaste onderkomens vastgesteld op € 1,66 per overnachting (2021: € 1,61) en voor het verblijf in mobiele onderkomens op € 1,56 (2021: € 1,51).

De opbrengst van de toeristenbelasting 2022 is gebaseerd op een ontvangen prognose van het aantal overnachtingen voor 2022 van de grootste ondernemer in onze gemeente aangevuld met een inschatting van het aantal overnachtingen voor de overige verblijfsaccommodaties en campings op basis van het aantal overnachtingen in 2022. Dit leidt pro saldo tot een hogere opbrengst van € 60.000,-. De lagere opbrengst 2021 wordt veroorzaakt door de gevolgen van de genomen coronamaatregelen. Via de algemene uitkering werden we hiervoor gecompenseerd.

Toeristenbelasting (€)	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Verschil
Toeristenbelasting	979.000	1.284.000	1.344.000	60.000
Toeristenbelasting afwikkeling vorige jaren	98.000	54.000	54.000	
Totaal toeristenbelasting	1.077.000	1.338.000	1.398.000	60.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Gebonden heffingen

Onder de gebonden heffingen worden die vergoedingen begrepen waarvoor de gemeente een individuele dienst wordt geleverd. Voor heffingen waarbij kosten worden verhaald, geldt dat de gemeente er geen

winst op mag maken en alleen de daadwerkelijke kosten in rekening mag brengen. De kostendekkendheid is het percentage van de geraamde lasten ten opzichte van de geraamde baten.

Toerekening overhead aan tarieven

De grondslagen voor de toerekening van overhead zijn in de Financiële verordening gemeente Bladel 2021 vastgelegd. De toerekening van overhead aan de heffingen geschiedt op basis van een opslag met een vast percentage. Het percentage wordt vastgesteld met de formule: $(\text{totale kosten overhead} / \text{omvang totale personeelslasten inclusief totale kosten overhead}) \times 100\%$. Het is een eenvoudige methode om de overhead toe te rekenen aan de doorbelaste loonkosten. Op basis van de cijfers uit de begroting 2022 bedraagt deze opslag 65% (afgerond). Met deze opslag benaderen we dan de integrale kostprijs.

BTW wordt meegerekend in tarieven

De btw speelt bij de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de leges een speciale rol omdat wij in de kosten, die we via die heffingen verhalen, ook de te betalen btw mogen meerekenen. Die betaalde btw is weliswaar verhaalbaar via het BTW-compensatiefonds, maar omdat dat fonds wordt gevoed vanuit het gemeentefonds (uitname), is dat feitelijk een 'sigaar uit eigen doos'. Ter compensatie daarvan loopt de btw dus mee in de kosten, die via de betreffende heffingen worden verhaald. Daardoor zijn in de jaarrekening de werkelijke baten ook hoger dan de werkelijke corresponderende lasten.

- Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting

Voor een toekomstbestendig koopcentrum in Bladel is behoefte aan een structurele samenwerking tussen publieke en private partijen, op basis van gelijkwaardigheid en met een gezamenlijke inzet van middelen. De BIZ belasting maakt het mogelijk voor ondernemers om gezamenlijk te investeren in een aantrekkelijke bedrijfsomgeving door het bevorderen van de leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander publiek belang in de openbare ruimte van het BIZ-gebied. De navolgende opbrengsten en lasten worden gerealiseerd:

Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting (€)	Werkelijk 2021	Begroet 2022	Werkelijk 2022	Vershil
Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting	77.000	77.000	77.000	
Doorbetaling Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) belasting	-77.000	-77.000	-77.000	
Totaal BIZ				

(- = nadeel en + = voordeel)

- Rioolheffing

Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De tarieven voor de rioolheffing zijn in 2022 voor 4-persoonshuishouden gestegen met 0,36% en voor 2-persoonshuishouden met 1,73%. Met onderstaande tabel verantwoorden we of de rioolheffing inderdaad kostendekkend is geweest, ofwel of de werkelijke baten de gerealiseerde lasten niet hebben overschreden.

Kostendekkendheid van de rioolheffing (€)	taakveld	Werkelijk 2021	Begroet 2022	Werkelijk 2022	Vershil
Kosten taakveld riolering	7.2	-1.741.000	-1.774.000	-1.395.000	379.000
Vrijval voorziening renovatie riolering	7.2	137.000			
Kosten taakveld inkomensregelingen	6.3	-23.000	-17.000	-23.000	-6.000
Inkomsten taakveld riolering (exclusief heffingen)	7.2	15.000	40.000	33.000	-7.000
Netto kosten taakveld riolering		-1.612.000	-1.751.000	-1.385.000	366.000
Toegerekende kosten:					
Overhead (inclusief rente omslag)	0.4	-58.000	-47.000	-45.000	2.000
BTW		-171.000	-181.000	-212.000	-31.000
Egalisatie taakveld riolering	7.2	-215.000	-78.000	-407.000	-329.000
Totale kosten taakveld riolering		-2.056.000	-2.057.000	-2.049.000	8.000
Opbrengst heffingen	7.2	2.056.000	2.057.000	2.049.000	-8.000
Dekkingspercentage		100%	100%	100%	

(- = nadeel en + = voordeel)

- Afvalstoffenheffing

Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer en de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn in 2022 voor 4-persoonshuishouden gedaald met 7,61% en voor 2-persoonshuishouden met 8,23%. Met onderstaande tabel verantwoorden we of de afvalstoffenheffing inderdaad kostendekkend is geweest, ofwel of de werkelijke baten de gerealiseerde lasten niet hebben overschreden.

Van de Metropoolregio hebben wij een voorlopige berekening ad € 310.000,- ontvangen van ons aandeel in de claim van Attero. Dit naar aanleiding van uitspraak van de Hoge Raad op 7 maart 2023 over de minderlevering restafval 2015-januari 2017. Wij hebben hiervoor een voorziening gevormd. Wij hebben in onze vergadering van 18 april 2023 besloten om de helft van dit nadeel te verrekenen met de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing en het andere helft ten laste te brengen van het rekeningresultaat. Het laatste genoemd nadeel is daarom niet vertaald in onderstaand overzicht.

Kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing (€)	taakveld	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Vershil
Kosten taakveld afval	7.3	-1.744.000	-1.789.000	-1.781.000	8.000
Inkomsten taakveld afval (exclusief heffingen)	7.3	976.000	868.000	787.000	-81.000
Kosten taakveld verkeer en vervoer	2.1	-52.000	-52.000	-52.000	
Kosten taakveld inkomensregelingen	6.3	-26.000	-14.000	-23.000	-9.000
Netto kosten taakveld		-846.000	-987.000	-1.069.000	-82.000
Toegerekende kosten:					
Overhead (inclusief rente omslag)	0.4	-55.000	-67.000	-65.000	2.000
BTW		-288.000	-325.000	-307.000	18.000
Egalisatie taakveld afval	7.3	-258.000	25.000	96.000	71.000
Totale kosten taakveld afval		-1.447.000	-1.354.000	-1.345.000	9.000
Opbrengst heffingen	7.3	1.447.000	1.354.000	1.345.000	-9.000
Dekkingspercentage		100%	100%	100%	

(- = nadeel en + = voordeel)

- Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven. Er mag geen winst gemaakt worden.

Aan de kostenonderbouwing worden steeds hogere eisen gesteld. Dit betekent dat het tarief dat voor een product wordt gerekend op een inzichtelijke manier samengesteld moet worden uit de kosten en baten zoals opgenomen in de (primitieve) begroting en daarnaast uit de beleidsinhoudelijke keuzes die gemaakt worden. Kortom: het maakt de afwegingen over de hoogte van tarieven inzichtelijk en het maakt daarmee het besluitvormingsproces helder. Niet alleen voor de gemeente zelf maar ook voor de burger.

leges (€)	taakveld	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Verschil
Kosten taakveld burgerzaken	0.2	-217.000	-364.000	-217.000	101.000
Kosten taakveld burgerzaken	1.2	-35.000	-35.000	-35.000	3.000
Kosten taakveld verkeer en vervoer	2.1	-17.000	-28.000	-17.000	6.000
Kosten taakveld samenwerking en participatie	6.1	-24.000	-50.000	-24.000	20.000
Kosten taakveld wonen en bouwen	8.3	-1.008.000	-948.000	-1.008.000	-26.000
Netto kosten taakvelden		-1.301.000	-1.425.000	-1.301.000	104.000
Toegerekende kosten:					
Overhead (inclusief rente omslag)	0.4	-275.000	-322.000	-359.000	-37.000
BTW		-51.000	-108.000	-87.000	21.000
Totale kosten taakvelden		-1.627.000	-1.855.000	-1.747.000	88.000
Opbrengst leges titel I t/m III		1.279.000	1.856.000	2.133.000	277.000
Dekkingspercentage		79%	100%	122%	365.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Leges onderbouwing

De werkelijke legesopbrengsten (inclusief rijksleges) waren in 2022 per saldo € 277.000,- meer dan de geraamde opbrengst. We lichten de belangrijkste afwijkingen van de opbrengsten onderstaand nader toe:

Bevolkingsleges (inclusief rijksleges) (taakveld 0.2, 0.4, 2.1 en 6.1)

De netto opbrengst bevolkingsleges laat zich moeilijk ramen omdat de opbrengst sterk afhankelijk is van het aantal verstrekkingen van o.a. reisdocumenten, rijbewijzen, eigen verklaringen, huwelijksvoltrekkingen e.d.. De gerealiseerde opbrengst begeeft zich in totaliteit onder het niveau van de geraamde opbrengsten. Het is een resultante van minder afgegeven reisdocumenten en een hogere opbrengst leges kabels en leidingen.

Leges omgevingsvergunningen (taakveld 8.1 en 8.3)

De werkelijke opbrengst leges omgevingsvergunningen, vrijstellingen en schetsplannen laat in 2022 een hogere opbrengst zien van circa € 295.000,-. Dit wordt met name veroorzaakt door een aantal grote omgevingsvergunningen ter plaatse van het KBP.

Leges bijzondere wetten (taakveld 1.2)

Met betrekking tot bijzondere wetten zijn geen bijzonderheden te vermelden. De legesopbrengst valt lager uit dan begroot.

De navolgende opbrengsten werden gerealiseerd:

opbrengst leges (€)	taakveld	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Verschil
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	0.2	248.000	309.000	278.000	-31.000
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	0.4	2.000	2.000	1.000	-1.000
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	2.1	63.000	63.000	83.000	20.000
Titel I: Secretarieleges (inclusief rijksleges)	6.1	3.000	4.000	4.000	
Titel II: Leges omgevingsvergunningen	8.1	5.000	6.000	6.000	
Titel II: Leges omgevingsvergunningen	8.3	947.000	1.456.000	1.751.000	295.000
Titel III: Leges bijzondere wetten	1.2	11.000	16.000	10.000	-6.000
Totaal leges		1.279.000	1.856.000	2.133.000	277.000

(- = nadeel en + = voordeel)

Kruissubsidiëring

Binnen titel 1 is kruissubsidiëring (een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit) toegestaan. Zo mag bijvoorbeeld het tarief voor huwelijksvoltrekkingen meer dan kostendekkend worden vastgesteld ter compensatie van een niet kosten-

dekkend tarief voor paspoorten. Ook binnen titel 2 is kruissubsidiëring toegestaan. Bij de invoering van de omgevingsvergunning in 2010 was het weliswaar de wens van de wetgever dat alleen binnen de omgevingsvergunning kruissubsidiëring zou worden toegepast en niet met dienstverlening daarbuiten. Maar inmiddels heeft de rechter geoordeeld dat kruissubsidiëring tussen titel 1 en titel 2 niet verboden is. Niet kostendekkende tarieven voor de diensten die vallen onder titel 1 mogen dus gecompenseerd worden door meer dan kostendekkende tarieven voor de omgevingsvergunning. Op grond van de Europese Dienstenrichtlijn is binnen titel 3 kruissubsidiëring niet toegestaan. Voor elk van de tarieven van titel 3 geldt de norm van maximaal 100% kostendekking.

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Voor de meeste inwoners van onze gemeente levert het betalen van de gemeentelijke belastingen en heffingen geen probleem op. Er zijn echter ook personen voor wie de betaling van de gemeentelijke belastingen een buitengewone inspanning betekent. Voor hen is er de mogelijkheid om een beroep te doen op de kwijtscheldingsregeling die in de gemeente wordt toegepast.

De gemeente heeft beperkte beleidsvrijheid, aangezien deze sterk is gekoppeld aan normen die door het Rijk worden opgelegd. Bij besluit van 20 december 2001 heeft uw raad de "kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen" vastgesteld. Deze regeling heeft uitsluitend betrekking op de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing bedroeg in 2022 € 23.000,- en voor de rioolheffing € 23.000,-. De totale kwijtschelding bedraagt derhalve € 46.000,- (2021: €49.000,-).

Aanslagoplegging gemeentelijke belastingen 2022

Voor belastingjaar 2022 hebben we gekozen voor één gecombineerde aanslag gemeentelijke belasting die eind februari 2022 werd opgelegd met daarop:

- de WOZ-beschikking
- de aanslag onroerende-zaakbelastingen
- het vastrecht afvalstoffenheffing
- het vastrecht rioolheffing
- BIJ-belasting voor eigenaren en gebruikers
- het variabele tarief afvalstoffenheffing 2021 (diftar)

Bij het betalen van de gecombineerde aanslag via automatisch incasso wordt uitgegaan van 10 termijnen. Voor diegene die geen gebruik maken van het automatisch incasso blijft het aantal betaaltermijnen 2.

Lokale lastendruk

Gemiddeld daalde de belastingdruk voor 2-persoonshuishouden met 1,09% en voor 4-persoonshuishouden met 1,15%. Hieronder wordt de lastendruk 2022 ten opzichte van 2021 weergegeven:

Ontwikkeling belastingdruk twee persoonshuishouden (€)	Tarief 2021	Tarief 2022	perc.
Onroerende zaakbelasting: eigenaar woningen op basis van gemiddelde waarde	293,00	297,00	1,37%
Afvalstoffenheffing op basis van 9 ledigingen (5 GFT en 4 restafval)	168,86	154,97	-8,23%
Rioolheffing op basis van twee persoonshuishouden	173,00	176,00	1,73%
Totaal per 2 persoonshuishouden	634,86	627,97	-1,09%

Ontwikkeling belastingdruk vier persoonshuishouden (€)	Tarief 2021	Tarief 2022	perc.
Onroerende zaakbelasting: eigenaar woningen op basis van gemiddelde waarde	293,00	297,00	1,37%
Afvalstoffenheffing op basis van 11 ledigingen (6 GFT en 5 restafval)	178,28	164,71	-7,61%
Rioolheffing op basis van vier persoonshuishouden	274,00	275,00	0,36%
Totaal per 4 persoonshuishouden	745,28	736,71	-1,15%

Bedrijfsvoering

Voorwoord

De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente, interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen.

Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de inwoner, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- de beschikbaarheid van gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Een nieuw thema in deze paragraaf is de "Rechtmatigheidsverantwoording". Vanaf het verslagjaar 2023 legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties. Geconstateerde afwijkingen worden opgenomen in de jaarrekening. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt beschreven welke acties door het college ondernomen worden om deze afwijkingen in de toekomst te kunnen voorkomen. Aangezien de accountant heeft aangegeven dat de uitgevoerde interne controle een goede uitgangspositie biedt voor het verantwoorden van de rechtmatigheid, is ervoor gekozen om in de jaarrekening 2022 alvast een eerste opzet van de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen. De eventuele afwijkingen worden voortaan beschreven in de paragraaf bedrijfsvoering. Zie hiervoor paragraaf 6.

Organisatiebeleid

1. Ambtelijke organisatie

- *Opnieuw Verbinden afgerond*

Opnieuw Verbinden was de naam voor de heroriëntering op de samenwerking in de Kempen. In de gemeenschappelijke regeling GRSK zaten voor Bladel VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving), Maatschappelijke Dienstverlening (Uitvoering sociaal domein; o.a. jeugdzorg en WMO), SSC voor automatisering en P&O. VTH en P&O worden vanaf 2023 weer onderdeel van de gemeentelijke organisatie. In 2022 zijn deze onderdelen opgebouwd. Tegelijkertijd zijn voor de GRSK en de deelnemende gemeenten nieuwe softwarepakketten aangeschaft. De inrichting hiervan is belangrijk. De samenwerking hierbij is niet altijd even soepel verlopen. Toch is het gelukt alles tijdig operationeel te hebben.

- *Post-Corona jaar*

Achteraf gezien is 2022 het jaar waarin we Corona achter ons gelaten hebben. In ieder geval als maatschappelijk ontwrichtend fenomeen. Voor de organisatie betekende het, dat we langzaam weer terug zijn gegaan naar het "oude normaal". Het kantoor is langzaam weer "volgelopen". Niet in alles zijn we teruggekeerd naar hoe het was voor Corona. In verhouding wordt er meer thuisgewerkt, eenvoudige overleggen vinden digitaal plaats via Teams. Dit is vooral handig als er veel reistijd door bespaard wordt. We moeten ook constateren dat Corona zijn effect heeft gehad op veel informele contacten. Zowel binnen de organisatie als in de regio. Zeker op de langere termijn moet de waarde van deze contactmomenten niet onderschat worden. Hopelijk komt ook dit weer op gang.

De Coronaperiode lijkt ook gevolgen te hebben gehad voor de mobiliteit van medewerkers. Landelijk is door het UWV geconstateerd dat 20% van de werknemers van baan gewisseld is in 2022. Veel meer dan gebruikelijk. Dat geldt ook voor onze organisatie. Onduidelijk is nog of het een inhaaleffect is na Corona, omdat er toen gekozen werd voor meer zekerheid, of dat het komt omdat veel mensen meer tijd hebben gehad om over hun eigen toekomst na te denken en het roer omgooien. De verhitte arbeidsmarkt zorgde ervoor dat veilig een nieuwe richting uitgeprobeerd kon worden. In beide gevallen zou het betekenen dat het een incidentele piek is. Komende jaren zal blijken of het dat was, of dat het een trend is die blijft. De arbeidsmarkt, zeker voor de overheid, blijft de komende jaren in ieder geval uitdagend.

- *Personeelsbeleid*

Het salarisgebouw in gemeentelijke organisaties is gekoppeld aan het salaris van de burgemeester dat in de Gemeentewet vastligt. Grote gemeenten kunnen daardoor voor dezelfde functies altijd meer salaris bieden. Voor een deel wordt dit verzacht omdat er bij kleinere gemeenten, zoals wij, minder managementlagen zijn. Zolang de situatie zo blijft moeten wij blijven inzetten op andere aspecten die het werk aantrekkelijk maken; de arbeidsomstandigheden, ontwikkelmogelijkheden en de inhoud van het werk. Het beleid om jaarlijks dit te versterken hebben we in 2022 voortgezet.

Een belangrijk onderdeel hiervan is het Vitaliteitsprogramma. De werkgroep heeft ook in 2022 weer nieuwe activiteiten uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn onder andere een fit challenge, masterclass kantoor yoga, darttoernooi en een gezonde hapjesborrel voor onze medewerkers.

2. Personeelsgegevens ambtelijke organisatie

- Personeelsformatie

Op 31 december 2022 bedroeg de formatieomvang van de ambtelijke organisatie (excl. raad, college van burgemeester & wethouders en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand) 84,16 fte's. Deze formatie werd bezet door 92 personen.

- Opleidingskosten

Gedurende het jaar 2022 is totaal € 89.000,- aan cursussen besteed.

3. Overige bedrijfsvoeringsinformatie

- Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Op korte termijn leidt dit niet tot grote wijzigingen. In de toekomst zal op basis van de Woo verplicht worden om een aantal categorieën van documenten actief openbaar te maken. Daarvoor zal personele inzet nodig zijn. Wanneer dit precies gaat spelen is op dit moment niet duidelijk. Ten behoeve van het actief openbaar maken wordt de landelijke voorziening PLOOI ontwikkeld. Dit ICT-project heeft onlangs vertraging opgelopen. De adviescommissie ICT projecten heeft namelijk geadviseerd dat het systeem dat nu ontwikkeld wordt te ingewikkeld is en dat men het beste opnieuw kan beginnen met een eenvoudiger ontwerp. Dit advies wordt opgevolgd en pas wanneer PLOOI af is kan gestart worden met het actief openbaar maken van documenten. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de "Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid".

- Informatiebeveiligingsbeleid

Jaarlijks wordt een zelfaudit uitgevoerd op het gebied van informatiebeveiliging middels ENSIA, wat staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Hiermee leggen we ook verantwoording af aan de betrokken ministeries. Om de normen te vertalen naar maatregelen zijn en worden er verschillende procedures vastgesteld (denk bijvoorbeeld aan het Digitaal en Fysiek Toegangsbeleid), maar wordt er ook een informatiebeveiligingsplan opgesteld. Dit plan is een vertaalslag van een zelfaudit waarin wordt bekeken in hoeverre de gemeente voldoet aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), samen met een risico inventarisatie en -evaluatie. Op basis hiervan wordt een plan met concrete maatregelen opgesteld, gerangschikt naar urgentie. In 2022 is het informatiebeveiligingsplan gecontroleerd en zijn de zaken met een hoge prioritering die bij gemeente Bladel liggen aangepakt. In 2023 zetten we dit door en gaan we aan de slag met de zaken waaraan een middelhoge of lage prioritering is toegekend. Ook geven we extra aandacht aan bewustwording van de medewerkers. Dit gaan we doen middels een nieuw platform, als vervanging van GoodHabit. Dit platform (nog nader te bepalen) wordt Kempengemeenten aangeschaft en zal zich meer focussen op periodieke (korte) bewustwordingstrainingen. De prioriteit gaat in het begin van 2023 liggen op het informatiebeheerplan. Een informatiebeheerplan geeft inzicht en overzicht in de informatiehuishouding en bevordert samenwerking binnen het informatiedomein. Ook bij het implementeren en invullen van het ISMS betrekken we medewerkers. Voor de middel en lage prioriteit wordt er gekeken naar het verbeteren van het IDU-proces, instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers. Verschillende beleidsstukken zullen aangepast worden naar de hedendaagse wet- en regelgeving waarin de BIO, de Baseline informatiebeveiliging Overheid als uitgangspunt wordt gebruikt. Door het opzetten van het informatiebeheerplan kunnen tegelijkertijd ook stappen worden gezet in de opschoning van harde schijven en het afbakenen van informatie & data. Zodat medewerkers alleen toegang hebben tot de informatie die ze nodig hebben. Vanuit de samenwerking met de Kempengemeenten werken we in 2023 aan een bedrijfscontinuïteitsplan, crisisplan en het nieuwe informatieveiligheidsbeleid.

4. Digitalisering

- Digitaliseren bouw- en milieudossiers

Het afgelopen jaar heeft de gemeente weer flink geïnvesteerd in het digitaliseren van het archief. Het grootste blok aan bouwvergunningen (1902-1989) is inmiddels ter beoordeling aangeboden aan het RHCE. Ook voor het tweede blok (1990-1996) en de milieudossiers (t/m 2022) zijn al flinke stappen gemaakt.

- e-Depot

Er kan naast de gedigitaliseerde bouw- en milieudossiers nog veel meer informatie worden opgenomen in

het e-Depot. In 2022 is in samenwerking met Divault eindelijk een oplossing gevonden voor archivering van de raads- en commissievergaderingen (incl beeldmateriaal) in het e-Depot. Begin 2023 volgt de eerste test. Ook is er aan de koppeling tussen het e-depot en Powerbrowser gewerkt, zodat nieuwe zaken onder VTH- en mogelijk ook RO-processen (denk aan ruimtelijke plannen) kunnen worden veilig gesteld in het e-depot voor blijvende bewaring. Ook dit project wordt in 2023 verder opgepakt.

- Grip op informatie

Ieder jaar probeert de gemeente haar grip op informatie te verstevigen door nieuwe maatregelen aan te dragen en moderne technieken toe te passen voor archivering. De visie op het informatiebeleid wordt alsmaar scherper en bij nieuwe inkopen of integratie van bestaande oplossingen wordt al goed op deze visie voorgesorteerd. De kwaliteitsverbeteringen behalen geleidelijk aan resultaat, maar het blijft lastig om de gelaagdheid en benodigde flexibiliteit van het informatiebeheer vast te leggen in een effectief en duurzaam beheerssysteem.

5. Communicatie

- Bladel 25 jaar

In 2022 bestond de gemeente Bladel 25 jaar. Dat werd op verschillende manieren gevierd. De gemeente plaatste in elke kern een blijvende herinnering in de vorm van een picknickbank bij de start van de wandelingen in het kader van 'Gemeente Bladel verbindt'. Elk kind in de basisschoolleeftijd kreeg ter gelegenheid van het jubileum twee kermismuntjes cadeau. Er werd een creatieve wedstrijd voor alle basisscholen binnen de gemeente georganiseerd waarmee de leerlingen een uitje naar Speelboerderij De Hooiberg en de Winter Efteling konden winnen. Wim Daniëls verzorgde in elk dorp een voorstelling voor alle 65+ers binnen de gemeente. De laatste week van het jaar werd afgesloten met "Winter op de Markt" met gratis nostalgische attracties en poffertjes voor de inwoners. Ook is er door verenigingen binnen de gemeente veel georganiseerd met behulp van de jubileumsubsidie die beschikbaar is gesteld. Van opening van padelbanen tot kerst-sing-a-longs; voor jong en oud was er het hele jaar wel wat te doen.

- Pers

De persvragen die in 2022 binnen kwamen, gingen voornamelijk over de domeinen Veiligheid, Milieu, Duurzaamheid & Energie en Klimaat. Ook kwamen er veel vragen over onze opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en van asielzoekers in Den Tref in Hapert. Tot slot was Sociaal domein een onderwerp waarover veel persvragen binnen kwamen. Veel van die vragen gingen over (de rechtszaak over) de fraude bij KempenPlus.

Team Communicatie verzorgt iedere week de gemeentelijke publicaties en artikelen in de weekkrant. Daarnaast is er tweewekelijks een persgesprek met een journalist van het Eindhovens Dagblad, waarbij het college toelichting geeft op allerlei gemeentelijke ontwikkelingen en onderwerpen. De gemeente Bladel stond 113 keer met artikelen in het Eindhovens Dagblad (in de krant en online). Elke week plaatsen we zelf alle belangrijke gemeentelijke informatie via de gratis huis-aan-huiskrant PC55 (op papier of digitaal). Die service bieden we om ervoor te zorgen dat iedereen de kans heeft gemeentelijk nieuws te lezen. Officiële bekendmakingen publiceren we op de website van Gemeentebled.

- Online media

Traditionele media blijven dus onverminderd belangrijk voor de gemeente. Daarnaast wordt naast onze website ook de inzet van sociale media steeds belangrijker, allereerst omdat we daarmee duizenden inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden op een redelijk makkelijke manier bereiken. Veel van deze mensen zitten met hun telefoon of computer elke dag op sociale media. De kans dat zij zo een bericht, aankondiging of update van ons zien, is dus heel groot. Ons bereik via sociale media groeide aanzienlijk in 2022. Per medium is dit het aantal volgers dat we eind december hadden op onze kanalen:

- Facebook 3.200
- Twitter 2.330
- LinkedIn 1.987
- Instagram 1.355

- Inwonersbijeenkomsten

In 2022 waren er reguliere dorpsraden in de verschillende kernen van de gemeente. Daarbij zijn alle

inwoners welkom. Ook werden er diverse inwonersbijeenkomsten georganiseerd, voor allerlei verschillende projecten van de gemeente; het waren er zo'n 31 in totaal, die allemaal live werden georganiseerd.

- Digitaal inwonerspanel

Via het digitale inwonerspanel van de gemeente Bladel werden in 2022 vier onderzoeken uitgezet. De panelleden werden in één onderzoek gevraagd hun mening te geven over de leefbaarheid en veiligheid in hun wijk en in de gemeente als geheel. Waar mogelijk worden de resultaten gebruikt om de veiligheid en leefbaarheid te verbeteren. Andere onderzoeken gingen over het aanpassen aan klimaatverandering, de behoefte aan woningbouw en behoeften aan supermarkten.

- Digitale toegankelijkheid

In 2021 is de gemeentelijke website vernieuwd. Overheidsinstanties zijn verplicht om te zorgen dat hun websites en apps (zo goed als mogelijk) toegankelijk zijn voor iedereen. Voor de vernieuwde website is een onderzoek uitgevoerd naar de digitale toegankelijkheid. Momenteel hebben we label B (Er zijn vijf labels, A voldoet volledig en E voldoet niet). In 2024 laten we nieuw onderzoek doen naar de toegankelijkheid.

- Fotowedstrijd

Ook dit jaar werd inwoners gevraagd om via een fotowedstrijd mooie foto's aan te leveren van de vijf dorpen van de gemeente Bladel. Deze wedstrijd leverde weer prachtige plaatjes op en een selectie daarvan kreeg een mooie plaats in het nieuwe gemeentemagazine. De foto's worden verder gebruikt op ons Instagram account.

Tot slot: team communicatie ondersteunde ook bij reguliere projecten van de gemeente Bladel. Denk aan allerlei communicatie rondom energiemaatregelen, hulp bij inkomensvragen, opvang asielzoekers in denTref, jongerenoverlast, Reppido als nieuw klacht- en meldingssysteem en klimaat- en energieprojecten. Ook organiseerden we de feestelijke opening van de MFA Hart van Hapert.

6. Voorsortering afwijkingen rechtmatigheidsverantwoording

Hieronder worden de geconstateerde afwijkingen uit de jaarrekening toegelicht en worden eventuele actie- en verbeterpunten opgenomen. Feitelijk worden alleen de afwijkingen in de jaarrekening en aanvullend in deze paragraaf toegelicht indien deze de goedkeuringstolerantie overschrijdt. Aan de raad is geadviseerd om een goedkeuringstolerantie van 3% (met een groeiproses) te hanteren van de totale lasten inclusief reservetoevoegingen. Aangezien de geconstateerde afwijkingen niet hoger zijn dan de goedkeuringstolerantie, hoeven deze eigenlijk niet toegelicht te worden. Aangezien wij voor de eerste keer verantwoording afleggen over de rechtmatigheidsverantwoording, willen we toch de afwijkingen op transparante wijze weergeven.

Uit de rechtmatigheidsverantwoording is de volgende afwijking op de interne beheersing geconstateerd:

- Interne controle op de aanbestedingsrechtmatigheid: -Aanbestedingsonrechtmatigheid inzake ontwerp verbouwing Rabobank tot gemeenschapshuis ad € 304.000,-

Voor het ontwerp van de verbouwing van de voormalige Rabobank tot een nieuw gemeenschapshuis was een Europese aanbestedingsprocedure gevolgd. Naar aanleiding hiervan is met een architect een overeenkomst afgesloten met een opdrachtwaarde van € 550.000,- (gebaseerd op een geraamd bouwbudget van € 6.000.000,-). Vanwege o.a. aanvullende wensen vanuit de gemeente en het toevoegen van extra gebruikersgroepen wordt de bouwsom geraamd op € 12.500.000,-. Dit heeft als gevolg dat de architect recht heeft op meerwerk. De meerkosten voor deze extra werkzaamheden bedragen € 432.000,-.

Als gemeente hadden we twee opties: 1) opdracht verstrekken voor meerwerk of 2) geen opdracht verstrekken.

1. We zijn akkoord gegaan met de door de architect voorgestelde wijziging in het honorarium, zodat alsnog € 128.000,- (noodzakelijke wijziging: € 73.000,- en wijziging opdrachtwaarde met 10%: € 55.000,-) als rechtmatig kan worden bestempeld. Voor het restant € 304.000,- (€ 432.000,- minus € 128.000,-) zouden we een heraanbesteding moeten doen. Omdat we hier niet voor gekozen hebben is er sprake van een onrechtmatige inkoop.

2. Indien we de opdracht opnieuw hadden aanbesteed dan zou dat onzes inziens leiden tot ongewenste vertraging in de planning, onzekerheid inzake ingeslagen ontwerprichting en eventueel mogelijke auteursrechtelijke discussies met de huidige architect indien een andere architect de opdracht gegund krijgt.

Wij hebben er daarom voor gekozen om de opdracht te verstrekken voor meerwerk aan de huidige architect en daarmee de onrechtmatige inkoop te accepteren. In 2022 zijn de uitgaven tot circa € 115.000,- aangemerkt als onrechtmatig.

Verbonden partijen

De navolgende verbonden partijen worden betrokken bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen:

- BIZOB
- Samenwerking Kempengemeenten.

Financiering

Inleiding

Financiering is de manier waarop wij de benodigde geldmiddelen aantrekken en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen beleggen. Dit gebeurt binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving geldt voor de gemeente een Treasurystatuut. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, beheersen en controleren. In 2019 hebben we de mogelijkheden van geld uitleenen en garanties afgeven vastgelegd in de “Beleidsnota verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen”.

Financieringsbeleid

Ons financieringsbeleid heeft de volgende doelstellingen:

- beschikbaar hebben van voldoende liquiditeiten om de door de raad vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren;
- beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals de kasgeldlimiet en de renterisiconorm;
- minimaliseren van de kosten van geldleningen en het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- zo lang mogelijk de uitgaven met 'kort (goedkoper) geld' te financieren en pas vaste leningen aan te trekken (consolideren) wanneer dat noodzakelijk is;
- verkrijgen en handhaven van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities.

In 2022 is de rente op zowel de geld- als de kapitaalmarkt aanzienlijk gestegen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de Russische inval in Oekraïne en de gevolgen hiervan voor de economie en de daardoor hard stijgende prijzen.

Risicobeheer

Het onderdeel risicobeheer is een weergave van het verwachte risicoprofiel van de gemeente Bladel. De risico's vallen in vijf soorten uiteen:

- renterisico's op vlottende schuld;
- renterisico's op vaste schuld;
- liquiditeitsrisico's;
- risico's op verstrekte gemeentegaranties en
- debiteurenrisico's.

- Renterisico's op vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Het renterisico op korte termijn financiering (leningen met een looptijd korter dan één jaar) wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze stelt beperkingen aan financiering van uitgaven met korte termijn

leningen. Als referentiekader voor de bepaling van de kasgeldlimiet geldt het begrotingstotaal en een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage voor gemeenten van 8,5%. De kasgeldlimiet mag maximaal twee achtereenvolgende kwartalen overschrijden. Uit onderstaand overzicht blijkt dat we ruim binnen de kasgeldlimiet blijven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022
Toegestane kasgeldlimiet	4.786	4.786	4.786	4.786
Vlottende schuld 1)	-11.566	-10.114	-5.073	-3.138
Vlottende middelen 2)	9.798	9.158	7.760	8.603
Saldo (1) - (2)	-21.363	-19.273	-12.833	-11.741
Overschrijding van de kasgeldlimiet				
Onderschrijding van de kasgeldlimiet	26.150	24.059	17.619	16.527

- Renterisico's op vaste schuld (renterisiconorm)

Uitgangspunt van de renterisiconorm is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	begroot na wijziging	werkelijk 2022	verschil
1 renteherziening			
2 aflossingen	6.485	6.485	
3 renterisico (1 + 2)	6.485	6.485	
4 renterisiconorm	11.262	11.262	
5a ruimte onderder renterisiconorm (4 > 3)	4.777	4.777	
5b overschrijding renterisiconorm (3 > 4)			
berekening renterisiconorm			
4a begrotingstotaal 2021	56.311	56.311	
4b percentage regeling	20%	20%	
4 renterisiconorm	11.262	11.262	

- Liquiditeitsrisico's

De liquiditeitsrisico's betreffen voornamelijk interne liquiditeitsrisico's. Dit zijn risico's ten aanzien van mogelijke afwijkingen van de liquiditeitsplanning met reguliere exploitatie, de investeringen, de grond-exploitatie en de leningen als gevolg waarvan financieringskosten hoger uit kunnen vallen. Het liquiditeitsgebruik wordt beperkt door de fysieke geldstromen op gemeenteniveau op elkaar af te stemmen.

- Risico's op verstrekte gemeentegaranties

In de raadsvergadering van 21 maart 2019 is de beleidsnota 'verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen' vastgesteld. Op basis van deze nota gaan we voortaan uit van het eigen kunnen en eigen kracht van onze inwoners. Het is niet aan ons om te sturen en te regelen, maar als dat nodig en mogelijk is willen we wel kunnen ondersteunen. Het verstrekken van een garantie of lening past hierbij. Anderzijds moeten we de financiële houdbaarheid van onze garantie- en leningportefeuille niet uit het oog verliezen. Daarom hanteren we hiervoor het *Nee, tenzij-beleid*.

- Debiteurenrisico's

Dit betreft het risico dat vorderingen op debiteuren niet kunnen worden geïnd en afgeboekt. Ter afdekking van mogelijke oninbare vorderingen (belasting)debiteuren is de voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Deze voorziening bedraagt per 31 december 2022 € 176.000,-. Verder is er nog een voorziening gevormd ter afdekking van de risico's met betrekking tot debiteuren sociale zaken/KempenPlus voor een bedrag van € 173.000,-.

Financieringspositie / Leningenportefeuille

Financiering binnen de gemeente Bladel gaat - in beginsel - volgens het systeem van totaalfinanciering. Wij zien er continue op toe dat de liquiditeitspositie voldoende is om steeds te garanderen dat wij onze financiële verplichtingen tijdig kunnen nakomen. Tussentijdse schommelingen in de financieringspositie vangen we middels de rekeningcourantovereenkomst en kasgeldleningen op.

Onderstaand een overzicht van de totale aangetrokken lang- en kortlopende geldleningen, welke zoals hiervoor toegelicht in totaliteit in 2022 als gevolg van aflossingen afgenomen is ten opzichte van 2021.

Aangetrokken geldleningen (bedragen x € 1.000)	realisatie 2022	realisatie 2021
langlopende leningen	66.749	72.384
kortlopende leningen		
rekening courant BNG	0	0

Renteresultaat

In het renteresultaat is rekening gehouden met de te betalen rentevergoeding in het kader van de claim van Attero. Er wordt meer rente toegerekend aan de verschillende taakvelden dan het totaal aan rentelasten. Bij de toerekening is gerekend met een afgerond percentage. Daardoor ontstaat dit renteresultaat van € 1.000,-. Indien de werkelijke rentelasten in Euro's die aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in Euro's die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. De afwijking in 2022 bedraagt slechts -0,20%, zodat correctie niet nodig is. Onderstaand overzicht geeft dat inzicht.

renteresultaat (bedragen x € 1.000,-)	% realisatie 2021	% begroting 2022	% realisatie 2022	verschillen
a. externe rentelasten over de korte en lange financiering	591	624	665	41
b. externe rentebaten	46	96	184	88
<i>totaal toe te rekenen externe rente</i>	<i>545</i>	<i>528</i>	<i>481</i>	<i>-47</i>
c1. rente door te berekenen aan grondexploitatie	0,7048% 17	0,5880% -12	0,5880% 14	26
c2. rente door te berekenen aan projectfinancieringen	0,4970% 35	0,4970% 57	0,4970% 77	20
<i>saldo door te berekenen externe rente</i>	<i>493</i>	<i>483</i>	<i>390</i>	<i>-93</i>
d1. rentelasten over het eigen vermogen	0,9931% 99	0,8090% 102	0,8090% 102	
d2. rentelasten over voorzieningen				
<i>de aan beleidsvelden toe te rekenen rente</i>	<i>592</i>	<i>585</i>	<i>492</i>	<i>-93</i>
e. werkelijk aan beleidsvelden toe te rekenen rente (rente-omslag)	1000% 714	0,650% 482	0,6500% 491	9
f. saldo renteresultaat treasury	122	-103	-1	102

procentuele afwijking is minder dan 25% (maximale toegestane afwijking o.b.v. BBV) **20,61%** **-17,61%** **-0,20%**

Uitzettingen / beleggingen en overig liquiditeitsbeheer

De gemeente verstrekt in beginsel geen leningen aan derden. Aanvragen van derden, die geen leningen kunnen aantrekken van financiële instellingen, zonder gemeentegarantie, worden afzonderlijk aan het bestuur voorgelegd.

- Uitzettingen (leningen u/g)

In de vergadering van 15 december 2016 heeft de gemeenteraad besloten om de “Verordening starterslening gemeente Bladel 2017” vast te stellen. In 2022 zijn daadwerkelijk 9 startersleningen afgehandeld en is door de SVn, namens de gemeente Bladel, een bedrag van € 225.000,- uitgeleend. Voor een totaal beeld wordt verwezen naar bijlage 3.

- Uitzettingen op lange termijn

De gemeente heeft deelnemingen door kapitaalinbreng bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten en NV Brabant Water. Van de Bank Nederlandse Gemeenten wordt jaarlijks dividend ontvangen. Brabant Water keert nog geen dividend uit. Door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) is een bandbreedte van 45-50% vastgesteld voor het doen van dividenduitkeringen. Het actuele percentage van Brabant Water bedraagt 55,8%. Hoewel dit percentage ruim boven de bandbreedte valt is door de AvA besloten om nog geen uitkeringen te doen in afwachting van een lopende aansprakelijkheid. Ook moet Brabant Water de komende jaren flink investeren, waardoor de ratio daalt. Conform regelgeving wordt de dividenduitkering verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen. De gemeente heeft geld vastgelegd in aandelen bij de volgende instanties (per 31 december 2022):

NV Bank voor Nederlandse Gemeenten	62.790 aandelen á € 2,50 nominaal	€ 157.000,-	dividend € 143.000,-
Brabant Water NV	17.706 aandelen á € 0,10 nominaal	€ 2.000,-	dividend € 0,-

- Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden van decentrale overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staats-schuld dalen. Een beperkte hoeveelheid geld mag de gemeente op haar eigen bankrekeningen aanhouden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De openbare ruimte is één van de pijlers van onze samenleving met een groot maatschappelijk rendement. Het is van belang dat de openbare ruimte goed wordt beheerd. De belangrijkste kapitaalgoederen hebben betrekking op wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud en moeten in de exploitatie worden opgenomen. Deze paragraaf biedt inzicht in de beleidskaders voor de instandhouding van de kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan. Er is bij de hierna genoemde onderdelen geen sprake van achterstallig onderhoud. Het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt, mits mogelijk, ook zoveel mogelijk in samenhang met de diverse projecten uitgevoerd in integrale projecten.

Wegen, straten en pleinen

In 2022 hebben we de wegen onderhouden zoals opgenomen in het wegenbeheerplan 2020-2024. Het ombouwen van de fiets- en voetpaden op de Europalaan is uitgesteld naar 2023. Dit in verband met de aanleg van een nieuwe glasvezelnetwerk.

Openbare verlichting

Onderhoud van de openbare verlichting geschiedt op basis van het Beleidsplan en het bijbehorende beheerplan Openbare Verlichting. In de gemeente Bladel is het beheer en onderhoud per 1 februari 2017 voor een periode van (maximaal) 10 jaar aanbesteed middels een geïntegreerd contract. De geactualiseerde budgetten zijn voldoende om het in stand houden, beheren en onderhouden naar behoren te kunnen uitvoeren. Voor de jaarlijkse exploitatie van de openbare verlichting (elektriciteitsverbruik, onderhoud advieskosten en incidentele vervangingen) is er een structureel budget beschikbaar van € 190.000,-

(exclusief ambtelijke kosten en kapitaallasten). De werkelijke exploitatiekosten bedroegen in 2022 circa € 226.000,-. In het meerjaren investeringsprogramma (MIP) zijn op basis van het beheerplan tevens jaarlijkse kredieten voor vervangingen van masten en armaturen opgenomen van gemiddeld € 121.000,- per jaar.

Waterlossingen

Voor het onderhoud aan waterlossingen en sloten is een berm- en slootbeheerplan vastgesteld. Voor de benodigde onderhoudskosten is in de begroting 2022 een budget van circa € 90.000,- opgenomen. In 2022 is planmatig onderhoud uitgevoerd aan waterlossingen en sloten voor een totaalbedrag van circa € 106.000,- inclusief de extra kosten ad € 22.000,- voor het vrijmaken van duikers op diverse locaties binnen de gemeente.

Openbaar groen

In de raadsvergadering van 6 juli 2017 is het groenstructuurplan 2018 – 2027 vastgesteld. Op basis van de vastgestelde Groenvisie en het groenbeheerplan wordt onderscheid gemaakt in kosten van regulier (jaarlijks) onderhoud en structurele vervangingen/ombouw van openbaar groen. Voor het jaarlijks onderhoud is in de begroting 2022 een budget opgenomen van circa € 1.497.000,-. In 2022 is planmatig onderhoud uitgevoerd voor een totaalbedrag van € 1.348.000,-. Voor de kosten renovaties / vervangingen / ombouw openbaar groen wordt in het meerjarenprogramma een jaarlijks krediet van € 110.000,- opgenomen.

In 2022 zijn we gestart met het opstellen van een Groenbeheerplan. Op basis van opnieuw geïnventariseerde hoeveelheden openbaar groen binnen de gemeente, loon- en prijsontwikkelingen binnen de groensector en rekening houdend met de gestelde beleidskaders, zijn de financiële consequenties voor de komende jaren in beeld gebracht. Het groenbeheerplan wordt in Q1 2023 vastgesteld door het college en daarna ten uitvoer gebracht. De financiële consequenties van het nieuwe Groenbeheerplan zullen worden verwerkt in de perspectiefnota.

Onderhoud van openbaar groen geschiedt op basis van een beeldkwaliteitsbestek. Daarbij zijn Kempen-Plus en de gemeente een contract overeengekomen waarbij de uitvoering van de groenvoorziening gedurende een periode van vijf jaar (op basis van alleenrecht) onderhouden moet worden. Het contract is al 2 keer verlengd. Voor 2023 en 2024 wordt het nog één keer verlengd op basis van alleenrecht.

Riolering

Het beleid wordt vastgelegd in een Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP). Naast het feit dat een VGRP een wettelijk verplicht plan is, is dit ook het middel om de gemeentelijke watertaken hierin vast te leggen. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Doelstelling(en):

1. Anticiperen op klimaatveranderingen;
2. Participatie en communicatie;
3. Inzicht in sturing watersystemen;
4. Gebiedsgericht beheer.

Maatregelen:

1. Vervanging van riolering wordt integraal opgepakt samen met wegen, groen en klimaat adaptieve maatregelen. Adaptieve maatregelen zijn daarbij het overtollige regenwater bovengronds afvoeren naar verlaagde bermen, regenwater tijdelijk bergen in groen en daarna langzaam afvoeren naar een infiltratieriool. Ook wordt er steeds vaker voor gekozen om parkeerplaatsen uit te voeren als open verharding om het regenwater niet af te voeren naar het riool.
2. In 2022 is het project klimaatmaatregelen fase 2 in Hoogeloon in uitvoering gegaan. Hier is het bestaande gemengde riool vervangen door een gescheiden riool. Het regenwaterriool is hier uitgevoerd als een infiltratieriool daardoor wordt het grondwater direct aangevuld.
3. Ten aanzien van participatie zijn op alle scholen de kinderboeken de Klimaatjes uitgereikt. Ook zijn er bloemenzaadzakjes uitgedeeld om daardoor meer bewustwording te creëren en de biodiversiteit te

versterken. Ook hebben we deelgenomen aan het NK tegelwippen om inwoners te stimuleren om de tuin te ontharden. Met het Pius X heeft een pitch wedstrijd plaatsgevonden om ook hier meer bewustwording te creëren.

4. Op bedrijventerrein De Sleutel is een waterkwaliteitsonderzoek uitgevoerd waarbij nagegaan wordt of er minder regenwater afgepompt kan gaan worden naar de rioolwaterzuivering.
5. In 2022 zou er een nieuw digitaal grondwatermeetnet ingericht gaan worden samen met Brabant Water en Waterschap De Dommel. Doordat er niet voldoende chips voorhanden waren is de uitvoering doorgeschoven naar 2023.

Gemeentelijke gebouwen

Elk jaar wordt naast dagelijks / correctief onderhoud ook preventief (groot) onderhoud gepleegd aan de gemeentelijke gebouwen. Hierbij is het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) gemeentelijke gebouwen leidend. Uitgangspunt van het beheer van de gebouwen en de daarbij behorende buitenruimten is/blijft soberheid maar doelmatigheid. Het beheerplan geeft een doorkijk naar de geprognosticeerde onderhoudskosten voor een periode van 25 jaar. Vanuit deze doorkijk zijn onder andere strategische beslispunten te genereren (renovatie – verkoop – sloop e.d.).

Het actualiseren van het DMJOP is een jaarlijks voortschrijdend proces. Met ingang van 1 januari 2021 is met Antea Group een raamovereenkomst afgesloten voor de uitvoering van de actualisatie van het DMJOP. Deze overeenkomst eindigt op 31 december 2024. Jaarlijks volgt er een deelopdracht, ter continuering van deze raamovereenkomst, met een maximum van 4 deelopdrachten (zijnde de duur van deze raamovereenkomst).

De laatste aanpassingen van de dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen gemeentelijke gebouwen hebben plaatsgevonden bij de perspectiefnota 2022 waarbij tevens een aantal kredieten zijn bijgesteld en nieuwe kredieten beschikbaar zijn gesteld voor de verduurzaming en vervanging van technische installaties van een aantal gemeentelijke gebouwen. Door de nasleep van de Covid-19 crisis hebben voorbereidingen, aanbestedingen, schaarste van (basis)materialen (met als gevolg verlate leveringen), uitval en een te kort aan personeel, invloed gehad op planningen van projecten / uitvoering van werkzaamheden, waardoor deze (wederom) de nodige vertraging hebben opgelopen. Daarnaast hebben de extra werkzaamheden rondom de renovatie en transformatie, inclusief de bouwkundige en installatietechnische voorbereidingen, van de (fusie) korfbal locatie in Hapert en de renovatie en transformatie, inclusief de bouwkundige en installatietechnische voorbereidingen van diverse gebouwen, het afgelopen jaar weer extra inzet gevraagd.

Voor het werkprogramma 2022 was een totaalbudget geraamd van € 783.000,- waarvan ultimo 2022 voor een bedrag van € 231.000,- aan planmatig onderhoud is uitgevoerd. Als gevolg van de hiervoor aangegeven oorzaken dienen een aantal onderhoudswerkzaamheden te worden uitgesteld of te worden doorgeschoven naar 2023. Dit betreft o.a. werkzaamheden met betrekking tot de tribune VV Hapert en tennis / korfbal sportpark de Lemelvelden, sporthal Eureka, voormalige Praktijkschool, gemeentehuis en voormalige gemeentewerf. Binnen de reguliere P&C-cyclus zullen de restantbudgetten van het werkprogramma 2022 tezamen met het budget voor het werkprogramma 2023 ad € 522.000,- worden geactualiseerd en gefaseerd qua uitvoering in de komende jaren.

Daarnaast zijn de afgelopen jaren diverse kredieten beschikbaar gesteld voor de verduurzaming, renovaties en de vervanging van technische installaties van de gemeentelijke gebouwen. Ook deze investeringen hebben door de aangegeven oorzaken de nodige vertraging opgelopen. In 2022 zijn voor een aantal projecten al wel reeds voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. De uitvoering en afronding van het merendeel van deze projecten staat gepland voor het jaar 2023. De werkzaamheden met betrekking tot de accommodaties van de korfbalverenigingen in Hapert en Casteren zijn tijdelijk on hold gezet in verband met het onderzoek naar de fusiemogelijkheden van deze verenigingen. De restantkredieten voor voornoemde projecten zullen bij de jaarrekening 2022 worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid (vastgelegd in de nota Grondbeleid 2019-2023) van de gemeente bevat uitgangspunten voor de wijze waarop en met welke middelen het grondgebied wordt ingevuld; het instrument om ruimtelijke doelstellingen te bereiken. Die doelstellingen liggen op het terrein van de volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, economische en maatschappelijke ontwikkeling, openbare ruimte, infrastructuur, recreatie en natuur. We geven in deze paragraaf het beleid weer dat we toepassen van de lopende, af te ronden en toekomstige woningbouwprojecten, de prioritering en het instrumentarium van control en beheersing alsmede de kaders van het grondbeleid. De controlerende taakstelling van de grondexploitaties op dit beleid vindt plaats via het door de raad voor het eerst nieuw vast te stellen document; Meerjarenprognose grondexploitaties. In dit document legt het college overzichtelijk haar verantwoording af aan de raad van alle lopende woningbouwplannen. De raad kan vervolgens haar controlerende taak uitvoeren en daar waar nodig bijstellen.

Het grondbeleid van de gemeente Bladel is vastgelegd in de nota Grondbeleid 2019. Grondexploitaties zijn gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

Grondexploitaties

Grondexploitaties zijn gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde (of nog te verwerven) grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd. Er is derhalve sprake van actief grondbeleid.

- *Actief grondbeleid* omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de eerste aankoop van gronden, sloop, (bodem)onderzoeken, bouwrijp- en woonrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. De gemeente heeft de grond in eigendom, of koopt deze aan, en is actief betrokken bij de ontwikkeling van de grond. De uitvoering van de grondexploitatie en de daaraan verbonden risico's komen voor rekening van de gemeente. De gemeente is in deze gevallen verantwoordelijk voor het aanleggen van onder andere de openbare voorzieningen zoals riolering, bouwwegen, etc. Nadat de grond bouwrijp is gemaakt, worden de bouw kavels uitgegeven aan kopers die binnen de grenzen van het bestemmingsplan tot ontwikkeling kunnen overgaan. Na realisatie van de bebouwing verzorgt de gemeente het woonrijp maken, waarbij de definitieve inrichting van het openbaar gebied plaatsvindt.
- *Faciliterend grondbeleid* houdt in dat de gemeente het voor particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie moet zij volgens de kostensoortenlijst Wet ruimtelijke ordening op de particuliere exploitant verhalen. Deze kosten worden via een anterieure overeenkomst verhaald bij de initiatiefnemer. Hierdoor zijn de kosten anderszins verzekerd. De gemeente koopt dus zelf geen grond aan. De gemeente beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het door de raad te laten vaststellen van een exploitatieplan.

BBV-verslaggeving regels rondom grondexploitaties

Voor een goede uitvoering van de eventuele Vpb belastingplicht heeft de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in maart 2016 een Notitie Grondexploitaties opgesteld. In deze Notitie Grondexploitaties worden richtlijnen gegeven over de afbakening van grondexploitaties en aan de grondexploitaties toe te rekenen kosten. Hieronder een samenvatting van de wijzigingen die gelden en daarmee van invloed zijn op gemeente.

1. Bouwgronden in Exploitatie (BIE)

Definitie Bouwgrond in exploitatie (BIE) is als volgt opgenomen in BBV: Gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

1. Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex. Vanaf dat moment kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans (zie strategische gronden).

2. Richttermijn van duur grondexploitatie wordt 10 jaar en hier kan alleen goed gemotiveerd van worden afgeweken.
3. Bij kostentoerekening wordt het verplicht aan te sluiten op de kostenverhaalsmogelijkheden benoemd in de Wet ruimtelijke ordening.
4. De toegestane rente die wordt toegerekend aan grondexploitaties moet worden gebaseerd op daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen en wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de totale leningenportefeuille van de gemeente naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen indien niet is gekozen voor projectfinanciering.
5. De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van een verliesvoorziening van negatieve grondexploitaties is gelijk aan het maximale streefpercentage van de Europese Centrale Bank (2%).
6. De presentatie van de te verwachten resultaten in de paragraaf grondbeleid dient te gebeuren tegen de eindwaarde.
7. Het treffen van een afboeking of een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van het volledige verlies, zoals opgenomen in de MPG.

2. Materiële vaste activa, strategische gronden

Onder de Materiële Vaste Activa worden de categorieën strategische gronden en Overige gronden en terreinen opgenomen. Strategische gronden worden gedefinieerd als gronden zonder vaste bestemming die (nog) geen onderdeel zijn van een transformatieproces. Overige gronden en terreinen worden gedefinieerd als gronden met een vaste bestemming die geen onderdeel zijn van een transformatieproces.

1. Afschaffing van de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) in het BBV. Zolang de gronden niet gekwalificeerd worden als BIE staan ze op de balans onder de Materiële Vaste Activa (MVA) als strategische gronden.
2. Toerekenen van rente en andere kosten is niet langer toegestaan voor gronden die (nog) niet in exploitatie zijn genomen.
3. Strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder huidige bestemming). Dit is conform de bestaande waarderingsgrondslagen voor gronden en terreinen onder de Materiële Vaste Activa (MVA).
4. Het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling onder de immateriële vaste activa is toegestaan onder de volgende voorwaarden: De kosten moeten passen binnen de kostenlijst van het Bro en mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit.

Visie op grondbeleid

In onze nota grondbeleid 2019-2023 zijn de volgende punten opgenomen als te voeren gemeentelijke grondstrategie:

- De gemeente Bladel voert bij locatieontwikkeling altijd een regierol en zal proactief zijn bij de keuze van het voor haar beschikbare instrumentarium. De instrumenten die ingezet worden moeten leiden tot het gewenste ruimtelijke resultaat.
- Mocht de gemeente Bladel vanuit ruimtelijk perspectief aangewezen zijn op actieve grondpolitiek, voert zij deze uit, tenzij uit een haalbaarheidsstudie en risicoanalyse blijkt dat:
  - het grondexploitatierisico te groot is;
  - de verwervingskosten en overige productiekosten van de locatieontwikkeling dermate hoog zijn dat een sluitende grondexploitatie niet mogelijk is waarbij wordt uitgegaan van een fasering afgestemd op de volkshuisvestelijke behoefte voortvloeiend uit de woningbouwmatrix;
  - faciliterend grondbeleid betere resultaten genereert.
 Deze politiek geldt voor de ontwikkeling van woonlocaties ten behoeve van de in de (nieuwe) Woonvisie te benoemen doelgroepen van beleid en verwerving van de in de Structuurvisie als belangrijke ontwikkelingslocaties aangegeven gebieden/locaties.
- De gemeente Bladel kiest op strategische wijze voor een samenwerkingsvorm die past bij het project dat aan de orde is.
- De keuze van contractpartijen geschiedt met inachtneming van de nationale en Europese regelgeving, algemene beginselen van behoorlijk bestuur en voorts transparant, openbaar en non-discriminair.

Het uitgangspunt bij faciliterende grondpolitiek is dat de gemeente kostenverhaal moet kunnen toepassen voor de door haar gemaakte kosten in verband met de voorbereiding van het bestemmingsplan, de aanleg van openbare voorzieningen, planschade, bovenwijkse voorzieningen en het houden van toezicht. Het basis uitgangspunt in Bladel is dat de gemeente locatie-eisen volgens het woningbouwprogramma stelt en de aanleg van infrastructurele voorzieningen in eigen hand houdt met het oog op de te realiseren kwaliteit, het feit dat deze voorzieningen door de gemeente moeten worden onderhouden en vanwege het feit dat de aanleg van infrastructurele voorzieningen aanbestedingsplichtig is. Mocht een private eigenaar een beroep doen op zelfrealisatie dan zal de gemeente, voordat de private eigenaar over gaat tot de aanleg van openbare voorzieningen, eisen stellen aan het woningbouwprogramma en de inrichting van de openbare ruimte welke terug te zien zijn in bestekken die door de private eigenaar aan de gemeente aangeboden worden ter goedkeuring. Daarnaast worden er in een anterieure overeenkomst afspraken vastgelegd ten aanzien van locatie-eisen (bouwplan), programma van eisen openbare voorzieningen, plankosten toetsing bestemmingsplan, planschade afhandeling, natuurcompensatie, gemeentelijk toezicht, oplevering, garantietermijn (evt. met borgstelling) en fasering bouw- en woonrijp maken.

Bevoegdheden B&W

Het college is bevoegd tot het besluiten en verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Wel moet het college vooraf inlichtingen verstrekken over de uitoefening van deze bevoegdheden, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. Ter bevordering van een efficiënte en vlotte afdoening van zaken heeft het college respectievelijk de burgemeester, de bevoegdheid tot afdoening van een aantal zaken opgedragen aan ambtenaren.

Woningbouwprognoses

De provincie heeft de gemeente een woningbouwcontingent toegewezen. Dit is het maximaal aantal woningen dat in een bepaalde periode in de gemeente door de gemeente, de woningbouwcorporaties en de projectontwikkelaars samen mag worden gerealiseerd. Het contingent is daarmee een heel belangrijke parameter voor de woningbouwprojecten. In de door de gemeente Bladel opgestelde woonvisie zijn de woningaantallen gebaseerd op dit contingent. De woningaantallen en de fasering hiervan zoals opgenomen in de grondexploitaties zijn afgeleid van de woningaantallen opgenomen in de woonvisie.

Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG)

In de MPG wordt de stand van zaken per grondexploitatie van een woningbouwplan tekstueel en cijfermatig weergegeven. De grondexploitaties zijn afgeleid van het woningbouwprogramma. Het woningbouwprogramma is derhalve opgenomen in de MPG. Hierdoor kan de raad controle uitvoeren over de grondexploitaties en daar waar nodig bijsturen. De MPG loopt mee met de planning & control cyclus en wordt drie maal per jaar geactualiseerd (begroting, perspectiefnota en jaarrekening). Het document voldoet aan de gestelde eisen vanuit de commissie Besluit Begroting en Verantwoording en is een samenvattend document voor de accountant. De MPG is als bijlage (23.08929) toegevoegd aan deze jaarstukken.

Bouwgrond exploitaties (BIE)

Jaarlijks geven wij, in het kader van de begroting en de jaarrekening, een toelichting op de financiële positie van de “grondexploitatie-activiteiten” per 31 december van het begrotingsjaar. Dit gebeurt op basis van de meest actuele grondexploitatieberekeningen van de complexen en de tot deze datum geraamde inkomsten en uitgaven. Tevens is rekening gehouden met de wijzigingen in de regelgeving. De belangrijkste wijzigingen met betrekking tot de BIE's zijn:

- Om de risico's op de voorraadpositie met zeer lang lopende projecten te beperken mag de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar bedragen;
- Jaarlijks zal een herziening van de grondexploitatiebegroting moeten plaatsvinden;
- Voor de kosten die aan BIE kunnen worden gerekend tot de vervaardigingskosten wordt aangesloten op de kostensoortenlijst, zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening;
- De toegestane toe te rekenen rente aan BIE moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het is niet toegestaan om rente over het eigen vermogen toe te rekenen aan BIE.

In de MPG worden de in grondexploitatie lopende en af te sluiten woningbouwplannen in 2022 weergegeven voorzien van een tekstuele toelichting over de stand van zaken per project en cijfermatig over het verloop, boekwaarde, tussentijdse winstneming, resultaten, risicoanalyse en weerstandvermogen (algemene reserve grondexploitaties) van de grondexploitatie.

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de in exploitatie genomen plannen weergegeven:

verloop in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	overheveling vanuit (IM)MVA	vermeerde- ringen	verminde- ringen	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2022	voorziening	balanswaarde 31-12-2022
-bp Akkerstraat Hoogeloon	1.429		189	1.654	7	-29		-29
-bp Beemd	-130					-130	26	-156
-Beemd / paardensportterrein	-147			213	77	-283		-283
-bp Lange Trekken		594	2.119			2.713		2.713
-locatie Kerkeneind	327		29	505	149			
-locatie oude sporthal	-50		15		35			
-Hoeve 11 en 13 Netersel	-57		2			-55		-55
-Kerkstraat Casteren	480		191	116		555	60	495
totaal	1.852	594	2.545	2.488	268	2.771	86	2.685

Tussentijdse winsten

Indien er sprake is van (tussentijdse) winsten in de grondexploitatie, dan komen deze over het algemeen tot uitdrukking in het begrotings- of jaarrekeningresultaat. Veelal worden de batige saldi uit grondexploitatie tussentijds reeds toegevoegd aan de algemene reserve grondexploitaties. Indien het zich voordoen zijn de tussentijdse winsten opgenomen in de MPG.

In het BBV (notitie grondexploitatie) zijn ook regels vastgelegd over de wijze van winstnemingen. In deze notitie is aangegeven dat bij tussentijdse winstnemingen de percentage of completion methode (POC) dient te worden gevolgd: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Er bestaat voldoende zekerheid om winst te nemen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

In 2022 zijn volgens deze methode de volgende (tussentijdse) winstuitnames genomen:

plan bedragen x € 1.000	winstuitname geraamd	winstuitname tussentijds	winstuitname afrondding	winstuitname totaal	winstuitname verschil
plan Beemd paardensportterrein	91	77		77	-14
plan Kerkeneind			149	149	149
plan locatie oude sporthal	18		35	35	17
plan Akkerstraat		7		7	7
plan Hoeve 11 - 13	15				-15
totaal	124	84	184	268	144

Voorziening tekorten grondexploitatie

Voor een aantal plannen hebben we een voorziening moeten vormen om het gecalculerde exploitatie-tekort hiermee op te kunnen vangen. In de jaarrekening 2021 was ervoor gekozen om de gevormde voorzieningen voor de plannen Beemd, Kerkeneind en Kerkstraat direct te verrekenen met de "post voorraad". In 2022 is een aanvullende voorziening gevormd voor de plannen Beemd en Kerkstraat. Het verloop van de voorziening is als volgt:

plan	saldo	vermeerdering	vrijval	vermindering	saldo
bedragen x € 1.000	1-1-2022	2022	2022	2022	31-12-2022
plan Beemd		26			26
plan Kerkstraat Casteren		60			60
totaal voorziening tekort grondexploitatie		86			86

Algemene reserve grondexploitaties

Op basis van artikel 16 van het BBV moeten de beleidsuitgangspunten omtrent de algemene reserve grondexploitatie in relatie tot de risico's van de grondzaken toegelicht worden. Voor het berekenen van de benodigde hoogte van het weerstandsvermogen middels het kwantificeren van de risico's gebruiken we op grond van de vastgestelde grondnota 2019 de veelgebruikte IFLO-methode. Volgens deze methode wordt het weerstandsvermogen berekend aan de hand van een % van het geïnvesteerd vermogen en een % van de nog te realiseren opbrengsten. Met het hanteren van een percentage van 5% van het geïnvesteerd vermogen en 5% van de nog te realiseren opbrengsten is ons inziens een toereikende omvang opgenomen, gelet op het relatief laag geïnvesteerd vermogen. Het risicobedrag dat wordt bepaald middels de zogenaamde IFLO-methode wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandsvermogen.

De financiële positie (op langere termijn) van grondexploitaties moet worden beoordeeld vanuit de som van de gerealiseerde en nog te realiseren opbrengsten in relatie tot de aanwezige risico's bij de grondexploitatie. Deze norm toegepast op de Bladelse situatie resulteert in het volgende bedrag voor 2022:

5% van de netto boekwaarde (na aftrek voorziening) ad € 2,772 miljoen	€ 138.000,-
5% van de nog te realiseren opbrengsten ad € 8,840 miljoen	<u>442.000,-</u>
Totaal benodigd weerstandsvermogen grondexploitaties	€ 560.000,-

De omvang van de reserve bedraagt € 595.000,- zodat de reserve per saldo tot een bedrag van € 35.000,- vrij kan vallen.

Onttrekkingen en toevoegingen aan de “algemene reserve grondexploitaties” vinden plaats bij het treffen van een voorziening voor een grondexploitatie met een begroot verlies of indien een grondexploitatie met positief resultaat wordt afgesloten. Indien het niveau van de “algemene reserve grondexploitaties” wordt bereikt kan worden besloten een overheveling naar de algemene reserve te laten plaatsvinden. Indien het niveau van de “algemene reserve grondexploitaties” onderschreden wordt, dan dient in dat geval voeding uit de algemene reserve plaats te vinden of door andere dekkingsbronnen. Anderzijds kan dit aanleiding zijn de gemeentelijke grondexploitaties te her-prioriteren zodat een gezond niveau van de “algemene reserve grondexploitaties” blijft gewaarborgd.

De grondexploitatie is binnen de gemeentelijke begroting een gesloten circuit en de “algemene reserve grondexploitatie” heeft feitelijk dezelfde functie als de algemene reserve die heeft binnen de algemene dienst. Via de “algemene reserve grondexploitaties” worden de financiële resultaten en risico's van de grondexploitaties expliciet gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De “algemene reserve grondexploitaties” vormt ook een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitaties.

Gevoeligheidsanalyse

De toepassing van grondpolitiek is afhankelijk van vastgestelde ambities in beleidsvisies en de markt-omstandigheden en is locatie gebonden. In het (verre en korte) verleden heeft de gemeente via actieve grondpolitiek enkele grondaankopen gedaan om strategische grondposities te kunnen bezitten. Inmiddels is de wet gewijzigd (gemeente kan faciliterend kwantiteit mee bepalen) en zijn de marktomstandigheden drastisch gewijzigd en zijn bij ruimtelijke projecten aanpassingen aan bouwprogramma's, afzetting, herinrichtingen en uitstel van planontwikkeling aan de orde geweest.

Wel kan geconstateerd worden dat de markt nog steeds in de lift zit, ondanks de zo goed als afgelopen coronacrisis en de huidige stikstofproblematiek. De economische uitwerkingen hiervan zijn nu nog niet te voorspellen, zodoende blijven we voorzichtig begroten. De financiële effecten van deze ontwikkelingen zijn zoveel mogelijk verwerkt in de grondexploitatie.

De grondexploitatie (bouwgrond in exploitatie, kortweg BIE) is gevoelig voor wijzigingen in economische ontwikkelingen en haar onderliggende parameters, zoals rente, inflatie, kostprijsstijgingen en uitgifteprezen alsmede de looptijd van een project. De gemeente acht het van belang de ontwikkelingen en de impact daarvan op de verwachte resultaten nauwlettend te volgen. Om inzicht te krijgen in de actuele financiële positie van de grondexploitatie herijkt de gemeente de grondexploitaties, daar waar noodzakelijk, daarom driemaal per jaar. Voor de bepaling van de verwachte winst gaat de gemeente uit van de zogenaamde voorzichtige variant.

Gezien de complexiteit van ruimtelijke vastgoedontwikkelingen en de aannames en uitgangspunten in grondexploitaties kunnen grondexploitatieresultaten volatiel zijn. In financiële markten wordt de term volatiliteit gehanteerd in de zin van beweeglijkheid van aandelenkoersen. In het kader van grondexploitaties kan het variëren van parameters, uitgangspunten en aannames de volatiliteit van het grondexploitatieresultaat zichtbaar worden gemaakt in een netto contante waarde (kasstroom). Een manier om een indicatie van deze volatiliteit te krijgen is een worstcase scenario-analyse of gevoeligheidsanalyse (risicoanalyse) uit te voeren. Het verschil tussen het verwachte vast te stellen grondexploitatieresultaat en de uitkomst van de berekening van het worstcase scenario geeft een indicatie van de aan te houden risicobuffer in de algemene reserve grondexploitaties.

De worstcase scenario wordt uitgevoerd door enkele parameters en uitgangspunten in de grondexploitatie te wijzigen. Deze analyse is op drie punten uitgevoerd: aanpassing parameters, aanpassing in bepaalde kosten (kostenstijgingen) en opbrengsten (marktconjunctuur), en fasering (vertraging). Hier is wel “meege-speeld” voor de doorkijk, maar uiteindelijk zijn de parameters gehanteerd zoals deze in de paragraaf vermeldt staan.

Voor de grondexploitaties 2022 zijn de volgende parameters gehanteerd en toegepast in de MPG:

Parameter	Gehanteerd
Inflatiecorrectie	Correctie toegepast (raming verhoging constante prijzen in percentage).
Rente	Het BBV schrijft voor dat de rentetoerekening aansluit bij de fiscale grondslagen. Dat betekent dat alleen de daadwerkelijke rente toegerekend kan worden en dat er geen rente over het eigen vermogen mag worden toegerekend. Voor 2022 (nagecalculeerd) 0,588% van de boekwaarde de BIE's. Voor toekomstige boekwaarden als gevolg van nog te maken kosten en te verwachten opbrengsten wordt een gemiddelde rente vreemd vermogen gehanteerd van 0,650% voor de jaren 2023 en verder.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern gebaseerd op migratiesaldo 0.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde van het project.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per januari 2023 van een deskundig bureau.
Opbrengsten	Voor de opbrengsten wordt rekening gehouden met grondprijzen met een bandbreedte tussen de € 240,- voor sociale huur tot € 325,- voor vrije verkoop kavels (taxatie per kern opgenomen als beleid in de nota Grondbeleid 2019-2023). Bij kavels groter dan 500 m ² wordt rekening gehouden met grondopbrengsten van 50% op de basisgrondprijs.

Disconteringsvoet	De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone en bedraagt vooralsnog 2,0%.

De marktwaarde van bouwrijpe grond is van veel factoren afhankelijk. Deze factoren zijn per uitvoeringsproject verschillend. De gemeente stelt daarom per uitvoeringsproject een marktconforme uitgifteprijs vast op basis van een deskundigenrapportage (taxatie). Dit is ook als zodanig in de nota Grondbeleid 2019 door de raad vastgesteld.

Risicobeheer

Ten aanzien van de grondexploitatie worden er twee soorten risico's onderscheiden, namelijk:

- Onvoorzienbare risico's;
- Voorzienbare risico's.

Onvoorzienbare risico's

Marktontwikkelingen, zoals stagnatie van de gronduitgifte, kan leiden tot hogere voorraden van de "in exploitatie genomen gronden". De hogere voorraden leiden tot hogere kosten als gevolg van rentetoerekening. Naast dit kostenstijgende effect is het ook mogelijk dat de opbrengsten van grondverkoop dalen. Indien één of beide situaties zich voordoen kan kostendekkendheid van complexen onder druk komen te staan. Voor deze onvoorzienbare risico's is een "algemene reserve grondexploitatie" aanwezig, waarmee ook de financiële verwevenheid van de diverse grondexploitaties versterkt wordt.

Voorzienbare risico's

We kennen twee soorten waarderingsvoorschriften conform het BBV voor grondexploitaties. Op het moment dat voor een grondexploitatie het bestemmingsplan nog niet is vastgesteld moet deze opgenomen worden onder de post (im)materiële vaste activa. Op het moment dat voor een grondexploitatie het bestemmingsplan is vastgesteld is er sprake van een voorziening die gevormd moet worden op het moment dat er sprake is van het tekort aan het einde van de looptijd en mits er een reëel en stellig voornemen is dat deze locatie ontwikkeld gaat worden, blijvende uit een raadsbesluit. Als het reëel en stellig voornemen ontbreekt moet de boekwaarde aan het einde van het jaar afgeboekt worden ten laste van het resultaat. De voorzienbare risico's blijken uit de jaarlijks geactualiseerde kostenbegrotingen van de grondexploitaties. Een tekort aan het einde van de looptijd betekent dat er een afwaardering moet plaats vinden of dat er een voorziening gevormd moet worden waarbij de hoogte van het bedrag van deze afwaardering / voorziening de contante waarde van het verwachte verlies is, zoals dit naar voren komt in de kostenbegrotingen. De voorzienbare risico's zijn opgenomen in de MPG.

Maatregelen i.v.m. risico's en risicomanagement

Bij het in ontwikkeling/uitvoering nemen van nieuwe exploitatiegebieden wordt aan de hand van risicoanalyses gestreefd naar sluitende grondexploitaties. Toetsing van de uitkomst van deze analyse op een rendementsuitkomst van de "cashflow" zal een beslissing tot het in exploitatie nemen van een gebied ondersteunen.

In de periode 2015-2021 zijn (forse) maatregelen getroffen om de risico's van de grondexploitatie te dekken. Deze maatregelen betreffen:

- het vormen van een voorziening afwaardering boekwaarden voor het dekken van het verschil tussen de boekwaarde en actuele marktwaarde en
- het vormen van een voorziening voor te verwachten verliezen.

Om de risico's zoveel mogelijk beheersbaar te houden worden, daar waar noodzakelijk, driemaal per jaar de grondexploitatieberekeningen van de diverse exploitaties bijgesteld. Eventuele verliezen worden hiermee tijdig inzichtelijk gemaakt waardoor passende maatregelen kunnen worden getroffen.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Voorwoord

In artikel 2.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open Overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan. Dit artikel beoogd een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoording aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo.

Wat wilden we bereiken?

Verantwoording Woo

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Op korte termijn leidt dit niet tot grote wijzigingen. In de toekomst zal op basis van de Woo verplicht worden om een aantal categorieën van documenten actief openbaar te maken. Daarvoor zal personele inzet nodig zijn. Wanneer dit precies gaat spelen is op dit moment niet duidelijk. Ten behoeve van het actief openbaar maken wordt de landelijke voorziening PLOOI ontwikkeld. Dit ICT-project heeft onlangs vertraging opgelopen. De adviescommissie ICT projecten heeft namelijk geadviseerd dat het systeem dat nu ontwikkeld wordt te ingewikkeld is en dat men het beste opnieuw kan beginnen met een eenvoudiger ontwerp. Dit advies wordt opgevolgd en pas wanneer PLOOI af is kan gestart worden met het actief openbaar maken van documenten.

Wij hebben de formatie uitgebreid met 1 fte om hiermee adequaat uitvoering te kunnen geven aan de verantwoording van de Woo.

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Visie op verbonden partijen

Bladel heeft een positieve grondhouding ten opzichte van samenwerking: regionaal of nog breder. De verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren beleid uit voor de gemeente. Beleidsmatig blijft de gemeente uiteraard verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. De verbonden partijen zijn onderverdeeld in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke partijen. Monitoren en toezicht houden doen we enerzijds door bestuurlijke vertegenwoordiging in diverse overlegstructuren, anderzijds door de raad jaarstukken aan te bieden waarop zij haar zienswijze kan baseren. Partijen met een publiekrechtelijk karakter hebben hun eigen P&C cyclus. Bij de behandeling van de begrotingen en jaarrekeningen van de verbonden partijen neemt de gemeenteraad haar kaderstellende en controlerende taak.

Gemeenschappelijke regelingen / Stichtingen

In onderstaand overzicht worden de verbonden partijen nader toegelicht. Bij het onderdeel "financieel belang" wordt, daar waar bekend, de omvang van het gerealiseerde eigen en vreemd vermogen per eind 2022 weergegeven. Van een aantal verbonden partijen zijn deze "nog niet bekend" (nnb).

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Naam:	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost		
Vestigingsplaats:	Eindhoven		
Openbaar belang:	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Taken op het terrein van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing.		
Bestuurlijk belang:	Gezien de wettelijke taken van burgemeesters op deze terreinen is ervoor gekozen alleen vertegenwoordiging van burgemeesters in het bestuur toe te staan.		
Relatie taakveld:	Veiligheid		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 2.145.000	€ 2.167.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 40.392.000	€ 40.267.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	-€ 73.000	€ 390.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 1.265.000	€ 1.288.000
	De bijdrage, exclusief het deel voor bevolkingszorg e.d., wordt volledig verdeeld naar rato van de uitkering die gemeenten ontvangen vanuit het gemeentefonds, sub-cluster brandweezorg en rampenbestrijding.		
Ontwikkelingen:	Het jaar 2022 stond voor Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) in het teken van de 'ongekende' crisis. Kort nadat de meeste coronamaatregelen werden opgeheven, brak de oorlog in Oekraïne uit. De veiligheidsregio's werden gevraagd om de eerste opvang van vluchtelingen te coördineren. Daarvoor is een zogenaamde regionale hub-locatie in Eindhoven ingericht. Vanuit deze locatie worden Oekraïense vluchtelingen over de regio verspreid. Hierbij werken we nauw samen met gemeenten om opvangplekken te vinden. Richting de zomer werd de druk op de asielketen groot. Om te voorkomen dat mensen buiten moesten slapen, kreeg elke veiligheidsregio de vraag om 225 tot 450 mensen op te vangen in locaties voor noodopvang. In onze regio stelden diverse gemeenten locaties beschikbaar om voor enkele weken vluchtelingen op te vangen. Tijdens de opvangperiode organiseert en faciliteert de veiligheidsregio de dagelijkse gang van zaken. Dat betekent: zorgen voor een veilige leefomgeving; zorgen voor eten en drinken; organiseren van medische noodzorg en schoonmaak en zorgen voor een nuttige dagbesteding om verveling tegen te gaan. Ook op het gebied van brandweezorg was 2022 een druk jaar. Na het vervallen van de coronamaatregelen steeg het aantal evenementen in de regio weer richting het niveau van voor corona. Dat zorgde voor meer adviesaanvragen en controles bij (grote) evenementen. Verder had de brandweer in 2022 meer dan 5.600 uitrukken voor de bestrijding van incidenten, ruim 15% meer dan in 2021. Belangrijkste oorzaak van de stijging is het aantal natuurbranden in de regio. Door het droge en warme weer waren er meer natuurbranden, waarbij de inzet bij de brand in de Maripeel het meest in het oog sprong. Al deze ontwikkelingen zorgen voor een grote (werk)druk op de organisatie. De extra taken voor crisishulpverlening zorgen voor druk op medewerkers. Daarbij is de hoge werkdruk van de coronacrisis nog niet verwerkt. De stijging van het aantal en de toenemende complexiteit van incidenten zorgt voor druk op brandweerpersoneel, zowel bij beroepskrachten als bij vrijwilligers. Aanbestedingstrajecten bij de brandweer verlopen op het scherpst van de snede door de hoge inflatie.		
Risico's:	De omvang van de algemene reserve is onvoldoende t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's. Het is niet reëel dat alle benoemde risico's zich gelijktijdig en in de geraamde omvang voordoen. Daarmee acht VRBZO het acceptabel dat niet alle risico's via de algemene reserve zijn afgedekt.		

Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost

Naam:	Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost (GGD)		
Vestigingsplaats:	Eindhoven (samenwerking 21 regiogemeenten)		
Openbaar belang:	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Relatie taakveld:	Volksgezondheid en milieu		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 4.708.000	€ 5.465.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 29.188.000	€ 29.698.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 12.000	€ 412.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022 *	€ 687.000	€ 708.000
	* inclusief bijdrage JGZ 0 – 4 jaar.		
Ontwikkelingen:	O.a. het uitdragen van positieve gezondheid, betere spreiding en beschikbaarheid van ambulances, coronabestrijding, uitvoering integrale Jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar, een gezonde leefomgeving (de Omgevingswet), lokale preventieakkoord, de verschuiving naar meer aandacht voor preventie, infectieziekte bestrijding (o.a. Coronavirus), depressie- en suïcidepreventie, drugspreventie en de uitbreiding van het rijksvaccinatieprogramma.		
Risico's:	Om risico's te beheersen wordt jaarlijks bij de begrotingsbehandeling een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld door de GGD. Daarnaast wordt een actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester staat het management in de marapgesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkelingen en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden om deze risico's te beperken. In de jaarrekening worden telkens alle geïnventariseerde risico's uitgebreid beschreven.		

Metropoolregio Eindhoven

Naam:	Metropoolregio Eindhoven		
Vestigingsplaats:	Eindhoven		
Openbaar belang:	De regio moet voorzien in de behoefte aan werken, wonen, recreëren, maatschappelijke participatie en een veilige leefomgeving zonder dat daarmee kansen voor toekomstige generaties verloren gaan. Het MRE wil een organisatie zijn die op een flexibele wijze kan inspelen op de behoeften van de gemeenten en op doelmatige wijze mede inhoud geven aan de regionale vraagstukken.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.		
Relatie taakveld:	Bestuur en ondersteuning, Verkeer en vervoer, Economie, Volksgezondheid en Milieu, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 14.325.000	€ 14.294.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 14.427.000	€ 20.546.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 598.000	€ 469.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 288.000	€ 292.000
Ontwikkelingen:	<u>Samenwerking</u> Het Werkprogramma 2022 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning. Het nieuwe concept-samenwerkingsakkoord 2023-2026 opgesteld waarbij brede welvaart is toegepast als leidend perspectief. <u>Attero-arrest</u> In de cassatieprocedure tussen de Brabantse gewesten en Attero over de minderlevering van restafval 2015-januari 2017 is inmiddels het advies van de procureur-generaal van de Hoge Raad aan partijen toegestuurd, de zogeheten Conclusie. De procureur-generaal adviseert om het arrest van het Hof Den Haag te vernietigen en de vernietigingsprocedure verder (opnieuw) te laten behandelen door een van de andere gerechtshoven in Nederland. De Hoge Raad heeft aangegeven op 3 maart 2023 uitspraak te gaan doen in de zaak. N.a.v. deze uitspraak zal bekeken worden welke verdere stappen moeten worden gezet.		
Risico's:	De benodigde weerstandscapaciteit heeft een directe relatie met de activiteiten van de organisatie Metropoolregio Eindhoven. Vanaf 2017 zijn de uitvoerende SRE taken afgebouwd en resten er alleen nog werkzaamheden voor de nieuwe netwerkorganisatie en voor (het landgoed) Gulbergen. De risico's van Gulbergen worden afgedekt door de voorziening Gulbergen. De risico's die voortvloeien uit de reguliere werkzaamheden worden afgedekt door de algemene reserve van de Metropoolregio Eindhoven.		

KempenPlus

Naam:	KempenPlus		
Vestigingsplaats:	Bladel		
Openbaar belang:	Participatiebedrijf KempenPlus is per 1 juli 2019 ontstaan uit het sociale werkbedrijf WVK groep en de Intergemeentelijke Sociale Dienst de Kempen. KempenPlus voert namens de deelnemende gemeenten de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit. De WSW kent vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom meer. De medewerkers die per 1 januari 2015 onder de WSW vielen, behouden hun status en rechten tot aan het eind van hun arbeidzame leven. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen vanaf 1 januari 2015 een beroep doen op de Participatiewet. De Participatiewet regelt de inkomensvoorzieningen voor uitkeringsgerechtigden maar beoogt zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te leiden naar zo regulier mogelijk werk. KempenPlus draagt bij aan de ontwikkeling van cliënten en gesubsidieerde medewerkers en aan het vinden van een passende baan voor cliënten. Enerzijds door bemiddeling naar de markt, al dan niet met een loonkostensubsidie en anderzijds zelf als werkgever.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur.		
Relatie taakveld:	Verkeer en vervoer, Sport, cultuur en recreatie en Sociaal domein		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 8.300.000	€ 6.803.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 7.962.000	€ 8.081.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 74.000	€ 34.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 5.848.000	€ 5.855.000
Ontwikkelingen:	KempenPlus heeft ingezet op de ontwikkeling van cliënten en gesubsidieerde medewerkers in 2022. KempenPlus treedt als werkgever op voor mensen met een zodanige afstand tot de arbeidsmarkt als een baan bij een regulier bedrijf niet mogelijk is. Dat kan een permanente oplossing zijn maar de infrastructuur wordt ook steeds meer ingezet voor een tijdelijke periode als tussenstap naar een werkplek bij een regulier bedrijf. KempenPlus stuurt conform het voornemen in de begroting op de sociale toegevoegde waarde zonder de netto toegevoegde waarde te verwaarlozen. De omzetten liggen in 2022 lager dan geraamd, mede door COVID19. Dit heeft echter niet tot extra bijdragen van de gemeenten geleid omdat onder andere ook de lasten van gesubsidieerde medewerkers aanzienlijk lager zijn. De uitstroom van SW is hoger dan geraamd en de instroom van medewerkers met een loonkostensubsidie is lager dan geraamd. Dit laatste wordt mede veroorzaakt door COVID19.		

Naam:	KempenPlus
Risico's:	De volgende risico's zijn in de programmabegroting van KempenPlus opgenomen: · Prijsrisico's · Kwantiteits- en kwaliteitsrisico's. 1) hogere instroom cliënten door marktontwikkelingen (economische recessie) en daardoor hogere uitkeringslasten voor de gemeenten; 2) afname van het aantal mensen met een SW indicatie kan niet gecompenseerd worden door de instroom van medewerkers LKS (loonkostensubsidie) of beschut werk; 3) arbeidsvermogen (potentieel) van de medewerkers uit de doelgroep neemt af. De kans dat het eerste risico (meer cliënten) zich voordoet is door de coronacrisis sterk toegenomen. In de begroting van KempenPlus wordt ervan uitgegaan dat de uitstroom van de SW gecompenseerd wordt door de medewerkers met een loonkostensubsidie of in Beschut Werken. KempenPlus richt zich vooral op het plaatsen van medewerkers op een zo regulier mogelijke baan. Het risico bestaat dat de medewerkers die binnen de infrastructuur werken minder loonwaarde of productiviteit hebben en meer begeleiding nodig hebben. · Risico's door de ontwikkelingen in de markt. Voor de bedrijfsresultaten is KempenPlus afhankelijk van de vraag in de markt en de economische ontwikkelingen. De volgende risico's hangen hiermee samen: 1. Wegvallen van vaste klanten en goed renderende opdrachten; 2. Aflopende contracten met de gemeenten; 3. Aanpassen van de relatie met de gemeenten; 4. Meer instromers dan de markt aan kan waardoor de tarieven onder druk staan; 5. Concurrentie voor laagbetaalde functies door lage loonlanden en robotisering. De risico's kunnen binnen het weerstandsvermogen van KempenPlus opgevangen worden.

Kempisch Bedrijvenpark

Naam:	Kempische Bedrijvenpark		
Vestigingsplaats:	Bladel		
Openbaar belang:	Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de door het bevoegd gezag te stellen ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden en met inachtneming van de nader te formuleren sectorale doelstellingen en uitgangspunten.		
Relatie taakveld:	Economie		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 16.480.000	€ 14.043.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 7.000.000	€ 3.500.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 4.548.000	€ 1.264.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 0	€ 0
	De betrokkenen participeren risicodragend in de realisatie van het plan. Eventuele verliezen of winsten worden gelijkelijk door de gemeenten gedragen of over de deelnemende gemeenten verdeeld. Actuele grondexploitatieberekeningen tonen aan dat een sluitende exploitatie mogelijk is. Op dit moment wordt geen voorziening voor negatieve exploitatie nodig geacht.		
Ontwikkelingen:	Alle onverkochte kavels zijn gereserveerd. Het betreft 3,8 ha. De verwachting is dat in 2023 deze kavels worden verkocht en geleverd. Eén kavel van 0,2 ha wordt geleverd in 2024.		
Risico's:	Het belangrijkste risico is vertraging in de gronduitgifte. Het tempo van de uitgifte heeft invloed op het eindresultaat van de exploitatie. Indien het breakevenpoint nog niet is bereikt, heeft dit een impact op het resultaat, omdat de financieringslasten langer doorlopen. Omdat de financieringslasten laag zijn is de impact ook klein.		

Samenwerking Kempengemeenten

Naam:	Samenwerking Kempengemeenten (SK)		
Vestigingsplaats:	Reusel		
Openbaar belang:	De SK behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers op de gebieden van: informatie en communicatie technologie en automatisering (SSC); Hulpmiddelen, ondersteuning en begeleiding volgens Wet maatschappelijke ondersteuning Centrum Jeugd en Gezin en Jeugdhulp Bijzondere bijstand, Schuldhulpverlening en Sociaal raadslieden (MD), Personeel en organisatie (P&O), Vergunningen, Handhaving en Toezicht (VTH).		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.		
Relatie taakveld:	Bestuur en ondersteuning, Veiligheid, Sociaal Domein, Volksgezondheid en Milieu, VHROSV		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 0	€ 857.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 14.611.000	€ 12.602.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	-€ 150.000	€ 710.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 4.635.000	€ 5.358.000
Ontwikkelingen:	In 2022 is verder gewerkt aan het project Opnieuw Verbinden. De GRSK was door de uitbreidingen van de eerdere jaren een complexe structuur geworden waarin elke gemeente eigen keuzes had gemaakt. Alle deelnemende gemeenten hebben in 2022 de activiteiten die in de samenwerking zijn ondergebracht tegen het licht gehouden om te beoordelen of deze in de bestaande vorm voortgezet moeten worden. Op basis van deze analyse zijn op hoofdlijnen keuzes gemaakt die in 2022 zijn uitgewerkt. De keuzes worden met ingang van 1 januari 2023 geëffectueerd.		
Risico's:	Besloten is om in het verband van de SK geen eigen vermogen te vormen of aan te houden. Dit impliceert dat de SK niet kan beschikken over weerstandscapaciteit bij onvoorziene omstandigheden. In voorkomende gevallen zal dan teruggevallen moeten worden op de deelnemende gemeenten, conform de overeengekomen regeling Samenwerking Kempengemeenten.		

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Naam:	Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)		
Vestigingsplaats:	Eindhoven		
Openbaar belang:	Verbeteringen te bewerkstelligen in vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van de fysieke leefomgeving, onder meer door een intensievere onderlinge samenwerking. Omgevingsdiensten zorgen ervoor dat de leefomgeving voor mens en dier veilig en gezond is en dat het milieu wordt beschermd. De ODZOB is met ingang van 1 juni 2013 in werking getreden.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.		
Relatie taakveld:	Veiligheid en VHROSV		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 3.266.000	€ 1.012.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 8.620.000	€ 6.637.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 354.000	€ 1.046.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 415.000	€ 298.000
Ontwikkelingen:	Deze staan verwoord in de ODZOB-begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. In het concreetplan 2019-2022 zijn ambities geformuleerd en de noodzakelijke stappen die de ODZOB moet zetten, willen ze klaar zijn voor de uitvoering van het takenpakket dat uit de Omgevingswet voortvloeit, uitgaande van inwerkingtreding van deze wet op 1 januari 2022. Deze ambities gaan gepaard met investeringen in de organisatie. De ODZOB ondersteunt daarnaast de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling bij de implementatie en uitvoering van deze nieuwe wet. De ODZOB rapporteert hierover financieel en op basis van prestaties. In de begroting 2022 en de daarbij horende meerjarenraming zijn nog een aantal andere speerpunten benoemd, zoals het verder uitvoeren en door ontwikkelen van het Regionaal Operationeel Kader, het voorbereiden van de komst van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (samen met de Omgevingswet) en zorgen voor toekomstbestendige veehouderijen. Ook zijn onder andere op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid, gezondheid, asbest, bodemkwaliteit, zeer gevaarlijke stoffen en ondermijnende criminaliteit speerpunten benoemd.		
Risico's:	De belangrijkste risico's zijn: - De door de gemeenten en provincies ingezette bezuinigingen die leiden tot omzetsdaling; - Het verlies van takenpakket aan kleine samenwerkingsverbanden en andere concurrenten; - Het niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid en uniformiteit; - Mutatie in werk, bijvoorbeeld taken Wbb, deregulering, lokaal beleid en t.z.t. de Omgevingswet.		

BIZOB

Naam:	BIZOB		
Vestigingsplaats:	Oirschot		
Openbaar belang:	Het ondersteunen van de deelnemende gemeenten en aangesloten organisaties bij het uitvoeren van diverse inkoopacties voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied.		
Bestuurlijk belang:	Bizob is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten en aangesloten organisaties. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. De zit-tingsduur voor bestuurders is vier jaar. De voorzitter van het bestuur is een burgemeester en heeft een zittingsduur van zes jaar. Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur. Tevens neemt vanuit elke aangesloten gemeente één bestuurder deel in de Vergadering van Aangeslotenen.		
Relatie taakveld:	Overhead		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 1.405.000	€ 363.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 1.140.000	€ 1.210.000
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022		€ 614.000
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 112.000	€ 140.000
	De gemeentelijke bijdrage 2022 is na aftrek van het behaalde resultaat door Bizob in 2021. De gemeente neemt op jaarbasis 210 dagen af van de Stichting. Betaling gebeurt tegen een voorcalculatorisch door het bestuur bepaalde vergoeding.		
Ontwikkelingen:	In 2022 werkte Bizob, samen met onze aangesloten organisaties, aan ruim 1400 aanbestedingstrajecten. Daarbij blijft Bizob hoog inzetten op collectieve inkoop en contractmanagement en contractbeheer, want samen kunnen we veel voordelen behalen en inkoopkosten reduceren. Ook duurzaamheid staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden hoog op de ambitieladder. In 2022 werd in 89% van de aanbestedingen rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 72% van de aanbestedingen werd social return toegepast. Bizob nam in 2022 actief deel aan kennissessies georganiseerd vanuit Nevi publiek rondom social return. De conclusie is dat er veel verbeterpotentieel is en dat het samen optrekken hierin van belang is. Social return zien we als onderdeel van MVOI -beleid vaak als generiek thema terugkomen in het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. We zien dat de afstemming tussen inkoop en inhoudelijke social return beleidsmedewerkers aan de ene kant en de sociaal ontwikkelbedrijven aan de andere kant intensiever wordt en dat die interactie leidt tot betere keuzes. Als vertegenwoordiging van de inkoopfunctie binnen onze organisatie, anticipeert Bizob graag op het beroep dat op de inkoopfunctie wordt gedaan om de afgesproken doelen te bereiken. Dit begint met een analyse van de coalitieplannen. Op basis van deze analyse wordt samen met u focus aangebracht in de inkoopactiviteiten en daar waar passend slimme combinaties opgezocht, zodat u uw de doelen sneller kunt bereiken. Separaat aan deze analyse zal Bizob voor alle nieuwe raadsleden een informatiesessie over inkoop in de publieke sector organiseren. Door het vervallen van bijna alle corona maatregelen eind maart 2022, konden de Bizob inkopers en contractmanagers weer steeds vaker op de gemeente aanwezig zijn. Door te werken als collega op uw locatie zijn onze inkopers en contractmanagers nauw betrokken met de gemeente of organisatie waarin ze werken en makkelijk te bereiken zijn voor overleg of advies. Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren heeft Bizob in 2022 verschillende ondernemersbijeenkomsten georganiseerd waarin er aandacht wordt besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeente. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland om een verder invulling te geven aan de 18 punten uit de intentieverklaring: "Samenwerking bouw en gemeenten: ieder draagt zijn steentje bij", in navolging op de landelijke actieagenda Beter Aanbesteden. In 2022 werd 79% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 56% aan lokale of regionale bedrijven.		
Risico's	De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten.		

Stichting Huis van de Brabantse Kempen

Naam	Stichting Huis van de Brabantse Kempen		
Vestigingsplaats:	Hapert		
Openbaar belang:	Het Huis van de Brabantse Kempen vervult al vele jaren met veel succes een stimulerende rol in de ontwikkeling van de Kempen als vitale regio. De Stichting is een professionele non profit organisatie die, op basis van een gezamenlijke ambitie van Ondernemers, Overheid en Onderwijs programma's en projecten organiseert en initiatief neemt om te leren, ontmoeten en te innoveren. Het Huis vormt een belangrijke schakel tussen de triple helix samenwerking in de Kempen, de samenwerking in de Brainportregio, en de samenwerking met partners over de landsgrenzen.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in de algemene leden vergadering.		
Relatie taakveld:	Economie		
Financieel belang:	Eigen vermogen beging en eind 2022	€ 206.000	nmb
	Vreemd vermogen begind en eind 2022	€ 103.000	nmb
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 0	nmb
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 31.000	€ 0
	Gemeentelijke bijdrage bedraagt € 1,50 per inwoner.		
Ontwikkelingen:	De huidige samenwerkingsovereenkomst is in 2022 opgeheven.		
Risico's:	De huidige samenwerkingsovereenkomst is in 2022 opgeheven.		

Privaatrechtelijke verbondenheden

Voor een algemene toelichting van de risico's betreffende verbonden partijen wordt verwezen naar paragraaf weerstandsv Vermogen en risicobeheersing.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Naam:	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		
Vestigingsplaats:	's-Gravenhage		
Openbaar belang:	BNG is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Ze verstrekt kredieten tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. De klanten zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG vanwege dit maatschappelijke belang en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is aandeelhouder (62.790 aandelen)		
Relatie taakveld:	Algemene dekkingsmiddelen		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 5.062 mln	€ 4.615 mln
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	€ 143.995 mln	€ 107.995 mln
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 236 mln	€ 300 mln
	Dividend uitkering 2021 / 2022	€ 114.000	€ 142.000
Ontwikkelingen:	Wij verwachten dat gedurende het begrotingsjaar zich geen veranderingen voordoen in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. De BNG wordt door beleggers onverminderd als één van de veiligste banken ter wereld beschouwd.		
Risico's:	De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2023 kan de bank daarom niet maken.		

NV Brabant Water

Naam:	NV Brabant Water		
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch		
Openbaar belang:	De uitoefening van een bedrijf op het gebied van de watervoorziening en het verrichten van alle werkzaamheden die verband houden met de waterketen in de ruimste zin van het woord. Door de fusie van de NV WOB en de NV Waterleiding Maatschappij Noord-West-Brabant in Brabant Water NV per 1 januari 2002 heeft de gemeente Bladel 17.706 nieuwe aandelen verkregen met een nominale waarde van € 0,10 per aandeel.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is aandeelhouder (17.706 aandelen)		
Relatie taakveld:	Economische zaken		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	nmb	nmb
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	nmb	nmb
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	€ 31 mln.	€ 27 mln.
	Dividend uitkering 2021 / 2022	€ 0	€ 0
Ontwikkelingen:	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang dat de gemeente in Brabant Water heeft.		
Risico's:	Brabant water is bezig met het ontwikkelen van een "distributienet van de toekomst". Het vervangingsvraagstuk van het leidingnetwerk is complex. Brabant water anticipeert hierop door een wenssituatie te schetsen van het watertransport in 2030. Jaarlijks wordt een vervangingsprogramma van het leidingnetwerk opgesteld. Door vooruit te kijken naar 2030 en gebruik te maken van nieuwe technologieën probeert Brabant Water de vervangingspiek vanaf 2040 te verkleinen.		
Risico's:	Nihil, omdat de levering en distributie verzorgd wordt door monopolistische bedrijven, waarvan de aandelen in handen zijn van de provinciale en gemeentelijke overheid.		

Coöperatie Bosgroep Zuid-Nederland UA

Naam:	Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.		
Vestigingsplaats:	Heeze		
Openbaar belang:	De Bosgroep ondersteunt de leden op diverse manieren bij de doelmatige ontwikkeling, inrichting en beheer van hun bos- en natuurterreinen.		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in de algemene leden vergadering.		
Relatie taakveld:	Sport, cultuur en recreatie		
Financieel belang:	Eigen vermogen begin en eind 2022	€ 221.000	€ 247.000
	Vreemd vermogen begin en eind 2022	nmb	nmb
	(Voorlopig) resultaat 2021 / 2022	nmb	nmb
	Gemeentelijke bijdrage 2021 / 2022	€ 3.000	€ 3.000
	De coöperatie heeft niet tot doel het maken van winst. In artikel 4 van de statuten is geregeld dat elke aansprakelijkheid van de leden voor een tekort van de coöperatie is uitgesloten.		
Ontwikkelingen:	De te ontvangen SNL-subsidie wordt sinds 2020 weer doorbetaald aan de Bosgroep gelet op het teruglopen van het positieve beheersaldo van de gemeente Bladel binnen de Bosgroep. De coöperatie heeft niet tot doel het maken van winst. Er zijn extra kosten gemaakt voor calamiteiten, plagen, extra beheertaken en teruglopende houtopbrengsten.		
Risico's:	Er zijn geen risico's bekend.		

Corona

Corona

Corona is niet aan een programma of taakveld toe te rekenen. Het heeft betrekking (gehad) op de gehele gemeente en op veel programma's en taakvelden. Daarom lichten we in deze paragraaf integraal toe welke gevolgen corona op de gemeente heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft genomen. In 2022 konden we gelukkig weer terug naar het "nieuwe normaal". Nagenoeg alle coronamaatregelen werden afgeschaald of helemaal opgeheven.

Op verschillende momenten in 2020, 2021 en 2022 zijn er bedragen toegekend ter compensatie van de coronacrisis via de circulaire van de algemene uitkering van het gemeentefonds:

- de maartbrief 2021
- de meicirculaire 2020/2021
- de juni brief 2020
- de septembercirculaire 2020/2021
- de decembercirculaire 2020/2021/2022.

Via resultaatbestemming is bij de vaststelling van de jaarstukken 2021 besloten om de nog niet bestede coronamiddelen 2021 ad € 305.000,- beschikbaar te houden voor de uitvoering in 2022. De corona gerelateerde financiële gevolgen zouden hiermee in 2022 opgevangen kunnen worden. In deze jaarrekening hebben we de niet bestede steunpakketten over 2022 vrij laten vallen ten gunste van het rekeningresultaat.

Uitkeringen van het rijk

Steunpakket corona (algemene uitkering)

Het rijk heeft toegezegd de meerkosten binnen het sociaal domein (Jeugdwet en Wmo 2015) als gevolg van de coronapandemie te compenseren. De vergoeding wordt uitgekeerd via de algemene uitkering gemeentefonds en is dus op bepaalde verdeelsleutels gebaseerd en niet op daadwerkelijke kosten. Dat betekent dat individuele gemeenten geen garantie hebben dat de gemaakte kosten volledig worden gecompenseerd. We hebben hiervoor € 20.000,- ontvangen.

In de jaarrekening 2021 hebben we vanwege de genomen coronamaatregelen een lagere opbrengst voor de toeristenbelasting gerealiseerd. Omdat het rijk toegezegd heeft dat de decentrale overheden reële compensatie ontvangen, hebben we de lagere opbrengst ad € 120.000,- gecompenseerd gekregen in 2022. Daarnaast hebben we extra middelen ontvangen ter compensatie van de extra kosten (inrichting stemlokalen, alternatieve locaties, vervroegd stemmen e.d.) voor de Gemeenteraadsverkiezing in 2022.

Steunpakketten corona (specifieke uitkeringen):**- Bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (CTB)**

Het rijk heeft incidentele middelen voor ondersteuning bij de naleving van controles op coronatoegangsbewijzen (CTB) ad € 78.000,- beschikbaar gesteld. Wij hebben hiervoor voor de periode van 1 januari tot 1 maart 2022 € 14.000,- kosten gemaakt. We hebben daarom rekening gehouden dat we pro saldo € 64.000,- terug moeten betalen aan het rijk.

- Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen

Wij hebben van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland een specifieke uitkering ontvangen van € 1.000.000,- voor de ventilatie van scholen. Deze uitkering is gericht op het op orde krijgen van het binnenklimaat in schoolgebouwen in het voortgezet onderwijs in verband met de uitbraak van Covid-19. Verder wordt hiermee de bouw- en installatiebranche gestimuleerd. Aan Onderwijsstichting KempenKind is een voorschot uitgekeerd van € 1.000.000,-. Gelet op de werkelijk uitgaven hebben we rekening gehouden dat we € 79.000,- moeten terug betalen aan het rijk. Verantwoording vindt plaats via de SiSa verantwoording.

- Regeling specifieke uitkering inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen

Het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap blijft samen met scholen en universiteiten alles op alles zetten om kinderen en jongeren alle kansen te bieden op een goede toekomst, ondanks corona. Met het Nationaal Programma Onderwijs, dat samen met het onderwijsveld is opgezet, wil het kabinet de ontstane leervertraging door corona inlopen op bijv. cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak. Er zijn nog geen uitgaven geweest. We hebben de ontvangen bedragen ad € 337.000,- daarom overgebracht naar de balans (vooruit ontvangen specifieke uitkeringen).

Inkomsten van het rijk (bedragen x € 1.000)	raming 2022	werkelijk 2022
decembercirculaire 2021:		
gemeenteraadsverkiezingen	43	43
	43	43
decembercirculaire 2022:		
inkomstenderving toeristenbelasting 2021	120	120
continuïteit van zorg: meerkosten Jeugd en Wmo	20	20
	140	140
totaal maatregelen corona via algemene uitkering	183	183
specifieke uitkeringen:		
ondersteuning naleving controle CTB	78	78
te restitueren bijdrage ondersteuning toezicht en handhaving		-64
bijdrage ventilatie in scholen 2021	1.000	921
bijdrage ventilatie in scholen (bijdrage aan Pius-X-college)	-1.000	-921
bijdrage covid gerelateerde onderwijsvertragingen 2021	99	99
bijdrage covid gerelateerde onderwijsvertragingen 2022	238	238
te restitueren / af te zonderen rijksbijdrage	-337	-337
totaal maatregelen via specifieke uitkeringen	78	14
totaal inkomsten vanuit het rijk	261	197

Uitgaven van de gemeente

In onderstaande tabel worden de corona gerelateerde uitgaven gespecificeerd. We lichten ze in het kort toe:

Overige uitgaven:**- verkiezingen**

We hebben via de algemene uitkering extra middelen ontvangen ter compensatie van de extra kosten (inrichting stemlokalen, alternatieve locaties, vervroegd stemmen e.d.) voor de Gemeenteraadsverkiezing

in 2022. Omdat we voldoende middelen voor deze verkiezing in onze begroting geraamd hebben kon het geraamd extra budget vrij vallen.

- toezicht veiligheid en lokale orde

In 2021 is besloten tot het inzetten van 'coronatoezichthouders' in het kader van toezicht en handhaving van de veiligheid en de lokale orde. Het beschikbare budget is hiervoor volledig ingezet.

- voorschoolse voorziening peuters

Van het rijk hebben we in 2021 middelen ontvangen om een bepaalde groep ouders die kosten hebben gemaakt voor kinderopvang tijdens de sluiting van de opvang van 16 december 2021 tot 8 februari 2022 te vergoeden. Het betreft ouders die in deze periode een eigen bijdrage hebben betaald voor de gemeentelijke regelingen rondom kinderopvang. In 2022 is geen aanspraak gedaan op deze financiële compensatie.

- gemeentelijk schuldenbeleid / bijzondere bijstand / heroriëntatie zelfstandigen / re-integratie

In de begroting was als gevolg van de corona een toename van de armoede- en schuldenproblematiek verwacht. De extra middelen die we ontvangen hebben stelt de gemeente in staat om de inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen.

- Lokale culturele voorzieningen

Culturele instellingen die door de gemeente worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen was de verwachting, omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Met deze extra middelen wordt de gemeente in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden. Deze middelen hebben we voor een bedrag van € 28.000,- ingezet voor de aanpak dakloosheid en de kosten van de in 2023 op te starten pilot inzet Wijk GGZ-er Kempengemeenten.

- Extra begeleiding kwetsbare groepen / Bestrijden eenzaamheid ouderen

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd. In 2022 is geen aanspraak gemaakt op deze financiële compensatie.

- Buurt- en dorpshuizen

De extra beschikbaar gestelde middelen om de gemeente te compenseren voor de extra uitgaven voor cultuur en de dorps- en buurthuizen als gevolg van de coronamaatregelen hebben niet geleid tot extra kosten.

- Mentale ondersteuning jeugd / Activiteiten en ontmoetingen jeugd

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Daarom zet het kabinet samen met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door inzet op meer mogelijkheden tot ontmoeting in (tijdelijk onbenutte) ruimten zoals bibliotheken, buurthuizen, wijkcentra, sporthallen en evenementenhallen beter en veilig te benutten voor sociale en ondersteuningsactiviteiten. De beschikbaar gestelde middelen hebben niet geleid tot extra kosten.

- Meerkosten zorg Jeugd en Wmo

Via de decembercirculaire hebben we € 20.000,- compensatie ontvangen voor de dekking van de meerkosten van Jeugd en Wmo. Deze kosten zijn verdisconteerd in de eindafrekening van Maatschappelijke Dienstverlening.

Een deel van de overgehevelde budgetten van 2021 hebben we aangewend voor de dekking van corona gerelateerde uitgaven/inkomsten van diverse maatschappelijke instellingen en (sport)verenigingen over

2021. Omdat er door (sport)verenigingen en maatschappelijke instellingen hier niet volledig beroep op gedaan werd kan een deel van de overgehevelde budgetten 2021 vrij vallen.

(bedragen x € 1.000)	raming 2022	werkelijk 2022
uitgaven		
resultaatbestemming 2021:		
toezicht veiligheid en lokale orde	-23	-23
voorschoolse voorzieningen peuters	-5	
impuls re-integratie	-35	
lokale voorzieningen	-118	-28
begeleiding kwetsbare groepen / bestrijden eenzaamheid ouderen	-87	
buurt- en dorpshuizen	-8	
mentale ondersteuning jeugd / activiteiten en perspectief jeugd	-29	
	-305	-51
decembercirculaire 2021:		
gemeenteraadsverkiezingen 2022	-43	
	-43	
decembercirculaire 2022:		
continuïteit van zorg: meerkosten Jeugd en Wmo		
		-102
totaal uitgaven a.g.v. corona	-348	-102

Recapitulatie exploitatie Covid-19

In onderstaand tabel ziet u in een samengevat overzicht wat de financiële gevolgen van de coronamaatregelen voor onze gemeente zijn. We hadden een geraamd nadelig "corona resultaat" van € 87.000,-. Het werkelijk "corona resultaat" bedraagt € 95.000,- voordelig. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de middelen die we via resultaatbestemming 2021 overgeheveld hebben naar 2022 niet volledig tot uitgaven hebben geleid.

(bedragen x € 1.000)	samenvatting raming corona maatregelen	samenvatting werkelijk corona maatregelen	verschillen corona- maatregelen
totaal inkomsten / compensatie vanuit het rijk	261	197	-64
totaal extra uitgaven agv corona	-348	-102	246
geraamd / werkelijk "corona resultaat"	-87	95	182

- = nadeel en + = voordeel

Jaarrekening**Balans per 31 december 2022****Balans activa**

ACTIVA (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	7.965	8.815
<i>Materiële vaste activa</i>	83.589	74.297
<i>Financiële vaste activa</i>	1.855	1.899
Totaal vaste activa	93.409	85.011
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>	2.685	1.852
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	15.967	26.557
<i>Liquide middelen</i>	542	514
<i>Overlopende activa</i>	9.772	5.010
Totaal vlottende activa	28.966	33.934
Totaal activa	122.375	118.945
Verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (art 40b)		

Balans passiva

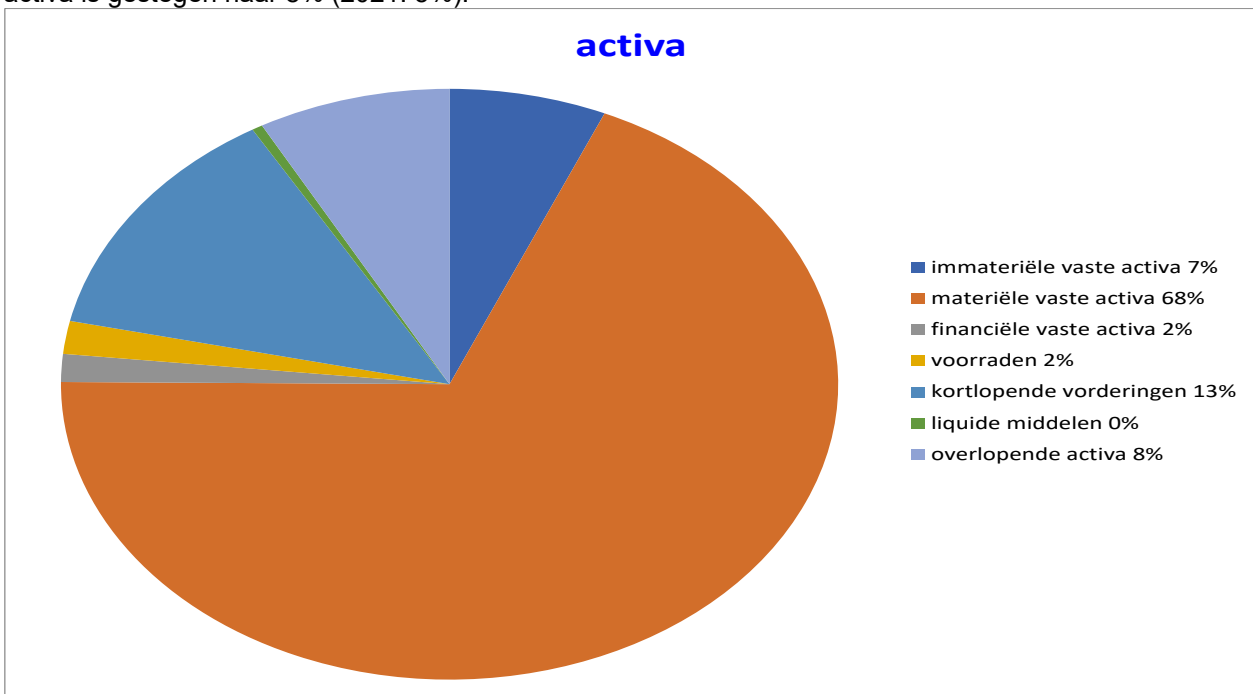
PASSIVA (bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	37.298	28.429
<i>Voorzieningen</i>	7.401	6.678
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	66.761	72.456
Totaal vaste passiva	111.460	107.563
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.244	4.683
<i>Overlopende passiva</i>	6.671	6.699
Totaal vlottende passiva	10.915	11.382
Totaal passiva	122.375	118.945
Gew aarborgde geldleningen	48.747	51.609

Balansopbouw

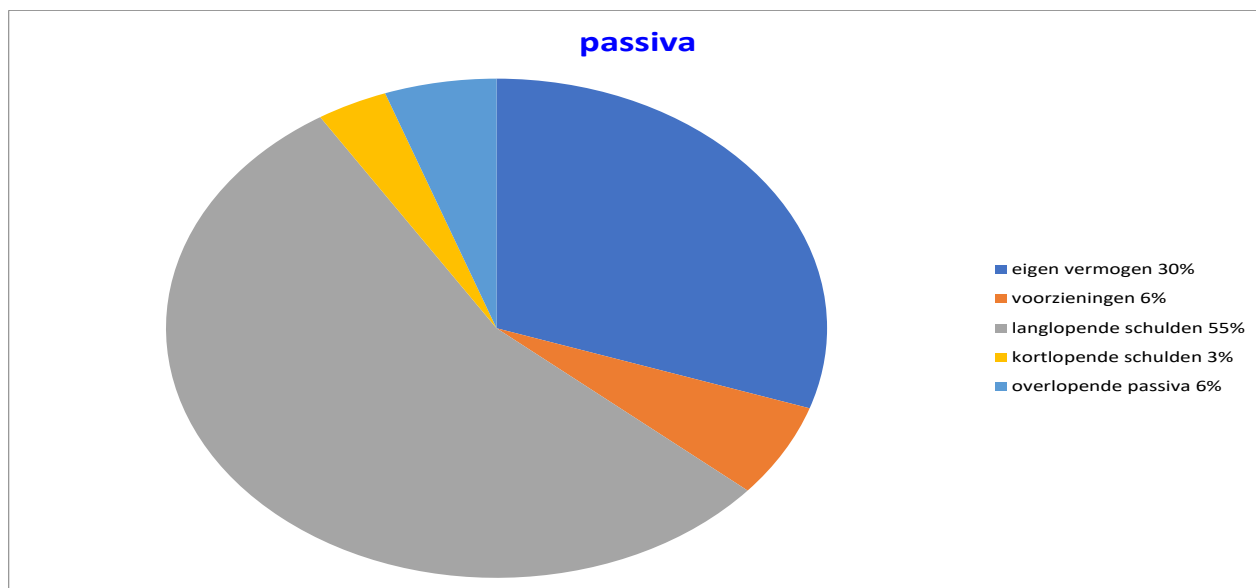
Balansopbouw

De balans is een momentopname en laat een beeld zien van de vermogenstoestand op een specifieke datum. Aan de debet kant van de balans staan de bezittingen (activa). Dat zijn niet alleen tastbare zaken zoals gebouwen en voorraden, maar ook vorderingen die we op anderen hebben. Aan de credit kant van de balans staan de financieringsbronnen (passiva). Dat zijn onder andere de voorzieningen, reserves en schulden op lange en korte termijn.

In onderstaande grafieken wordt de balansopbouw weergegeven. De bezittingen van de gemeente worden in boekhoudkundige termen vermeld als activa. De immateriële vaste activa is constant gebleven op 7% (2021: 7%). De financiële vaste activa maken is ook constant gebleven op 2% (2021: 2%). Veruit het grootste deel 68% (2021: 62%) is materiële vaste activa. Hieronder vallen onder andere gebouwen, wegen, vervoersmiddelen en machines. De voorraden van 2% (2021: 2%) zijn met name de voorraden grond in de grondexploitatie. De kortlopende vorderingen bedragen 13% (2021: 22%). De overlopende activa is gestegen naar 8% (2021: 5%).

De financieringsbronnen van bovengenoemde bezittingen zijn de passiva. Het eigen vermogen bedraagt 30% (2021: 25%) van het balanstotaal, dit geeft aan dat 30% van de activa is gefinancierd met eigen middelen en 70% (2021: 75%) met vreemd vermogen. Het grootste gedeelte van het vreemd vermogen betreffen de langlopende schulden en bedraagt 55% (2021: 60%). Het betreffen voornamelijk de opgenomen langlopende geldleningen bij de BNG. De voorzieningen zijn gelijk gebleven op 6% (2021: 6%). De kortlopende schulden zijn iets gedaald naar 3% (2021: 4%). De overlopende passiva is gelijk gebleven en bedraagt 6% (2021: 6%).

Voor een nadere specificatie verwijzen we naar de toelichting op de balans.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de "Financiële verordening gemeente Bladel 2021", waarin door de gemeenteraad op 25 maart 2021 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingskosten (artikel 63 lid 1 BBV). Strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder de huidige bestemming). Dit is conform de bestaande waarderingsgrondslagen voor gronden en terreinen onder de MVA. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd (artikel 63 lid 7 BBV).

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Deelnemingen worden tegen de verkrijgingsprijs gewaardeerd. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september-circulaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2021 van de commissie BBV het volgende. Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebon-

den budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. We moeten deze onzekerheid in de jaarstukken noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen casu quo schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de nota “waarden, activeren en afschrijven van vaste activa 2021”, zoals door de raad vastgesteld in zijn vergadering van 25 maart 2021. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen en restwaardes wordt verwezen naar bijlage 1. De afschrijvingen worden in beginsel berekend volgens de lineaire methode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele baten in de jaarrekening verwerkt. Slijtende investeringen worden met ingang van 1 januari volgend op het moment van ingebruikneming in beginsel lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Bij woningen, bedrijfsgebouwen en vervoersmiddelen wordt een restwaarde gehanteerd en er worden geen financiële derivaten gehanteerd.

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn per hoofdtakveld de bedragen > € 10.000,- opgenomen, welke een incidenteel karakter hebben.

Stelselwijzigingen

In 2022 heeft er geen stelsel- dan wel schattingswijziging plaatsgevonden ten opzichte van 2021.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde (artikel 65 lid 1 BBV). Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud en bodemsaneringen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Coronavirus

In 2020 en 2021 heeft corona een zware stempel gedrukt op de gemeenschap van Bladel. In 2022 konden we weer terug naar het nieuwe normaal. Nagenoeg alle coronamaatregelen werden gelukkig afgeschaald of helemaal opgeheven. Desondanks streven we naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden

en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Balans

A. Vaste Activa

Vaste activa zijn voor langere tijd vastgelegde vermogensbestanddelen die niet op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen. De vaste activa worden onderscheiden in de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

I. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs vermindert met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Hierbij dient de verkregen bijdrage als bate te worden verantwoord.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken lening.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar (artikel 64 lid 5 BBV).

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro en
- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

II. Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de

indirecte kosten. Specifiek investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

- Investerings economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifiek investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie.

- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte gebruiksduur afgeschreven.

- In erfpacht uitgegeven gronden

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

III. Financiële vaste activa

Een financieel vast actief is aanwezig als een duurzaam financieel belang gehouden wordt. Deze worden opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

B. Vlottende activa

Vlottende activa zijn voor korte(re) tijd vastgelegde vermogensbestanddelen die wel op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten. Onder vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

I. Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 BBV). Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt een verliesvoorziening getroffen voor het volledige verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of wordt afgevalueerd naar deze lagere marktwaarde (artikel 65 lid 2 BBV).

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen

worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Voor een nadere toelichting op onderhanden werk en winstnemingen met betrekking tot grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG).

Gereed product en handelsgoederen

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

II. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt jaarlijks bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (artikel 63 lid 1 BBV).

Buiten de balans opgenomen recht op verliescompensatie Vpb

Artikel 40 b bepaalt dat aan de actiefzijde van de balans buiten de balanstelling het bedrag wordt opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens Wet op de vennootschapsbelasting.

A. Vaste passiva

Onder vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, het gerealiseerde resultaat zoals dat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De waardering van passiva geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63 lid 7 BBV). Uitzonderingen hierop betreft voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.

I. Eigen vermogen

De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt als afzonderlijk onderdeel van het eigen vermogen opgenomen.

II. Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening in het kader van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Wet APPA) is gebaseerd op de actuariële berekeningen per 31 december van het kalenderjaar. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

III. Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

Verplichtingen voortvloeiden uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van financial leasing vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

B. Vlottende passiva

Onder vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De waardering van passiva geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63 lid 7 BBV). Uitzonderingen hierop betreffen voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.

I. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn de betalingsverplichtingen opgenomen die de gemeente binnen één jaar moet voldoen. De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

II. Overlopende passiva

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde. De niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel worden als vooruit ontvangen middelen op de balans verantwoord onder de overlopende passiva. De besteding van deze middelen vindt op een later tijdstip plaats.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Vaste activa

De vaste activa bestaan uit de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	231	695
c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	7.734	8.120
totaal immateriële vaste activa	7.965	8.815

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2022. Uit een controle op de activa is geconstateerd dat een activum foutief was gelabeld en dit heeft geresulteerd in een balanscorrectie. Een activum met een waarde van € 26.000,- is overgeboekt van "Bijdragen aan activa in eigendom van derden" naar "Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief".

verloop immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	Balans- correctie	overheve- lingen	investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaarde- ringen	boekwaarde 31-12-2022
a. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio								
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald	695	26	-76	231	26		-619	231
c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden	8.120	-26			361			7.734
totaal verloop immateriële vaste activa	8.815		-76	231	387		-619	7.965

In 2021 en 2022 zijn voorbereidingskosten gemaakt ten behoeve van de gebiedsontwikkeling van de exploitaties (de zgn "warme gronden") Lange Trekken, Het Palet, Den Tref en Egyptische Poort (opgedeeld in drie deelgebieden "woongebied", "sportgebied" en "recreatiegebied"). De geactiveerde voorbereidingskosten per 1 januari 2022 van deze deelgebieden hebben we afgewaardeerd, omdat deze voor-

bereidingskosten niet meer toegerekend (kunnen) worden aan het project Egyptische Poort woongebied en dus niet meer terugverdiend zullen worden ten laste van de grondverkopen. Grondexploitatie Lange Trekken is in de loop van 2022 BIE "bouwgrond in exploitatie" geworden en is overgeheveld naar de voorraden (bouwgrond in exploitatie).

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen immateriële vaste activa (x € 1.000,-)	besteed in 2022	
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
Vorbereidingskosten Het Palet / Den Tref	56	
vorbereidingskosten Egyptische Poort: recreatiegebied	175	
totaal		231

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

materiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. investeringen met een economisch nut	40.697	33.544
b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	23.315	22.932
c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	19.425	17.669
d. in erfpacht uitgegeven gronden	152	152
totaal materiële vaste activa	83.589	74.297

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. gronden en terreinen	7.032	6.408
b. woonruimten	2.200	2.768
c. bedrijfsgebouwen	23.598	22.706
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	438	466
e. vervoermiddelen		
f. machines, apparaten en installaties	7.581	1.348
g. overige materiële vaste activa		
totaal investeringen met een economisch nut	40.849	33.696

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

verloop investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	overheve- lingen	investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	des-inves- teringen	boekwaarde 31-12-2022
a. gronden en terreinen	6.408	-518	1.645			502	7.032
b. woonruimten	2.768			35		533	2.200
c. bedrijfsgebouwen	22.706		1.460	538	30		23.598
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	466		43	71			438
e. vervoermiddelen							
f. machines, apparaten en installaties	1.348		6.381	133	15		7.581
g. overige materiële vaste activa							
totaal verloop investeringen	33.696	-518	9.529	777	45	1.035	40.849

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden.

De strategische gronden die in de jaarrekening 2016 zijn overgezet van de niet in exploitatie genomen gronden naar de materiële vaste activa, dienen gedurende de duur van de overgangsregeling (tot en met 2021) apart te worden toegelicht in de toelichting op de materiële vaste activa. In onderstaand overzicht is het verloop van de "warme gronden" die in de toekomst getransformeerd gaan worden naar bouwrijpe grond weergegeven:

Complex	boek- waarde 31-12-2021	overheve- ling naar voorraad	vermeerde- ringen	verminde- ringen	boek- waarde 31-12-2022	voorzie- ning	balans- waarde 31-12-2022
Lange Trekken	518	-518					
Egyptische Poort	928				928		928
Strategische aankopen	1.536		1.639	503	2.672		2.672
Totaal	2.982	-518	1.639	503	3.600		3.600

Lange Trekken

Op 26 september 2022 is het woningbouwplan met exploitatiebegroting vastgesteld. De activa is overgebracht naar de bouwgrond in exploitatie.

Egyptische Poort

Het door de gemeenteraad gekozen scenario is uitgewerkt tot één overall scenario. Om de planontwikkeling tot stand te brengen en om kostenneutraal te kunnen ontwikkelen zijn een aantal deelprojecten opgestart. Het betreft de volgende deelprojecten:

- Sport
- Recreatie
- Woningbouw
- Oversteek van de provinciale weg N284.

De gemaakte kosten zullen t.z.t. verdisconteerd worden in de exploitatieopzet. Het plan is qua grond-exploitatie vastgesteld door de raad. Echter doordat de uitvoering van dit plan nog enkele jaren kan duren i.v.m. het gewenste (woning)bouwprogramma is de activa tijdelijk geparkeerd.

Strategische aankopen

Volgens de Nota Grondbeleid 2019 wordt er jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor randaankopen die vallen onder de noemer anticiperende verwervingen. Jaarlijks bij de begrotingsbehandeling wordt de hoogte van het krediet geactualiseerd. De hoogte van dit krediet is zo globaal mogelijk gehouden zodat daaruit door potentiële contractpartijen niet kan worden geconcludeerd wat per transactie de onderhandelingsruimte van de gemeente is. Er zijn in de meeste kernen voldoende ontwikkellocaties die kunnen voor-

zien in de woningbouwbehoefte voor de korte en middellange termijn. Mocht het college voornemens zijn een grondaankoop te doen die hoger is dan € 2.000.000,- dan zal deze eerst aan de raad worden voorgelegd ter goedkeuring. In 2022 hebben we 6.320 m² (€ 750.000,- excl. kosten koper) grond met een woonhuis aangekocht aan de Rondweg 2 en 1.955 m² (€ 700.000,- excl. kk) grond met een woonhuis aan De Wijer 52. Daarnaast is een perceel grond 16.090 m² (€ 140.000,- excl. kk) aangekocht aan De Pan en is de woning aan de Zwartakkers 23 verkocht. Alle anticiperende aan- en verkopen zijn verantwoord onder de materiële vaste activa.

De aankopen ten laste van dit krediet moeten verplicht geactiveerd worden als “materiële vaste activa” tot aan het moment dat er door de raad een bestemmingsplan met kostenbegroting wordt vastgesteld. Dit leidt tot extra rentelasten (zie meerjarenprogramma). Eerst bij de vaststelling van het betreffende bestemmingsplan met kostenraming zal de aankoop overgebracht worden naar het betreffende grondexploitatie. De rentelasten vallen dan vrij. De kosten worden gedekt door toekomstige grondverkopen in bestemmingsplannen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een economisch nut (x € 1.000,-)	bested in 2022	
<u>a. gronden en terreinen</u>		
anticiperende verwerving	1.639	1.639
<u>c. bedrijfsgebouwen</u>		
realisatie MFA Hapert (verdeling naar onderdelen)	-754	
realisatie verbouw MFA Hapert	1.851	
gemeenschapshuis aan de Markt	341	1.438
<u>d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>		
Bijdrage kunstwerk MFA Hapert	43	43
<u>f. machines, apparaten en installaties:</u>		
Vervanging sportveldverlichting 2022	66	
Vervanging installaties MFA De Poel	95	
Verduurzaming MFA De Poel	106	
Inrichtingskosten MFA Hapert	1.518	
Installaties/energieneutraal maken MFA Hapert	4.445	
Vervanging geluids- en video apparatuur 2022	75	
Energieneutraal maken gemeentehuis	26	
		6.331
totaal		9.450

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

verloop investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	investe- ringen	des-investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2022
a. gronden en terreinen							
b. woonruimten							
c. bedrijfsgebouwen							
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.816	1.058		654			23.220
e. vervoermiddelen							
f. machines, apparaten en installaties	116			21			95
g. overige materiële vaste activa							
totaal verloop investeringen	22.932	1.058		675			23.315

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting hiervoor.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven (x € 1.000,-)	besteed in 2022	
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken:		
uitvoering GRP 2021	553	
uitvoering GRP 2021: klimaatmaatregelen	402	
uitvoering GRP 2022: klimaatmaatregelen	84	
uitvoering GRP 2022: vervanging riolering	16	
		1.056
totaal		1.056

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

verloop investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	investe- ringen	des-investe- ringen	afschrij- vingen	bijdragen van derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2022
Maatschappelijk vóór 2017:							
a. gronden en terreinen							
b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.279			150			5.129
c. machines, apparaten en installaties	150			25			125
d. overige materiële vaste activa							
subtotaal	5.429			175			5.254
Maatschappelijk vanaf 2017:							
a. gronden en terreinen							
b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.057	2.182		342			13.897
c. machines, apparaten en installaties	183	121		31			274
d. overige materiële vaste activa							
subtotaal	12.240	2.303		373			14.171
totaal verloop investeringen	17.669	2.303		548			19.425

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting hiervoor.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen met een maatschappelijk nut(x € 1.000,-)	besteed in 2022	
b. grond-, weg- en waterbouwkundige werken:		
Verkeersvisie Hapert: aanp. Oude Provincialeweg	123	
Verbetering/ gepland groot onderhoud 2022	419	
Uitvoeren verkeersvisie 2022	139	
Verbreden fietspaden Cartierheide	28	
Gepland groot onderhoud wegen 2021	193	
Vervanging openbare verlichting 2022: armaturen	91	
Vervanging openbare verlichting 2022: masten	105	
Uitvoering groenstructuurplan 2022	33	
Terreininrichting MFA Hapert: buitenterrein	656	
Terreininrichting MFA Hapert: openbare verlichting	25	
Gebiedsplan Groene Long: aanleg voorzieningen	344	
		2.156
c. machines, apparaten en installaties:		
vervangen speeltoestellen 2020	52	
vervangen speeltoestellen 2021	65	
		117
totaal		2.273

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen.

Financiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	159	159
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
b. Leningen aan:		
- openbare lichamen art.1, onderdeel a, Wet fido		
- woningbouwcorporaties		
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
c. Overige langlopende leningen	1.696	1.740
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
e. Uitzettingen in de vorm van van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
f. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
totaal financieel vaste activa	1.855	1.899

Tot de financiële vaste activa behoren de kapitaalverstrekking aan deelnemingen, verstrekte leningen en overige kapitaalverstrekkingen. Deze uitzettingen zijn uitsluitend voor het uitoefenen van de publieke taak.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 weer.

financiële vaste activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	investe- ringen	desinveste- ringen	afschrijvingen / aflossing	afwaarde- ringen	boekwaarde 31-12-2022
a. Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	159					159
- gemeenschappelijke regelingen						
- overige verbonden partijen						
b. Leningen aan:						
- openbare lichamen art. 1, onderdeel a, Wet fido						
- woningbouwcorporaties						
- deelnemingen						
- overige verbonden partijen						
c. Overige langlopende leningen	1.740	250		294		1.696
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist > 1 jaar						
e. Uitzettingen van Nederlands schuld papier > 1 jaar						
f. Overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar						
totaal financieel vaste activa	1.899	250		294		1.855

Onder de afwaarderingen staan, indien van toepassing, de afwaarderingen vermeld wegens schattingswijzingen van de verwachte toekomstige gebruiksduur c.q. (rest)gebruikswaarden. De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

belangrijkste investeringen (x € 1.000,-)	besteed in 2022	
c, overige langlopende leningen		
startersleningen	250	
totaal	250	

In de post overige langlopende leningen zitten de gelden die we hebben verstrekt aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN) voor het verstrekken van startersleningen. De rekening-courant wordt ook in de totaalopstelling opgenomen, zodat het totaal aan startersleningen inzichtelijk is.

startersleningen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	boekwaarde 31-12-2022
De waarde van de beleggingen bij het SVN per 31 december 2021 is in totaal	2.476	
Dit bedrag is als volgt samengesteld:		
a. saldo rekening-courant (vlottende activa)	291	91
b. saldo verstrekte startersleningen, revolverend (vaste activa)	1.691	1.728
c. saldo verstrekte geldleningen via Gembank (niet revolverend)	493	407
totaal	2.476	2.226

Vlottende activa

Vlottende activa zijn bezittingen waarvan het daarin geïnvesteerde vermogen binnen één jaar vrijkomt. De vlottende activa bestaan uit voorraden, debiteuren (uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar), liquide middelen en overlopende activa.

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

voorraden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Grond- en hulpstoffen		
b. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.685	1.852
c. Gereed product en handelsgoederen		
d. Vooruitbetalingen		
totaal voorraden	2.685	1.852

Van de in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden weergegeven:

verloop in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	overheveling vanuit (IM)MVA	vermeerde- ringen	verminde- ringen	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2022	voorziening	balanswaarde 31-12-2022
-bp Akkerstraat Hoogeloon	1.429		189	1.654	7	-29		-29
-bp Beemd	-130					-130	26	-156
-Beemd / paardensportterrein	-147			213	77	-283		-283
-bp Lange Trekken		594	2.119			2.713		2.713
-locatie Kerkeneind	327		29	505	149			
-locatie oude sporthal	-50		15		35			
-Hoeve 11 en 13 Netersel	-57		2			-55		-55
-Kerkstraat Casteren	480		191	116		555	60	495
totaal	1.852	594	2.545	2.488	268	2.771	86	2.685

In de vermeerderingen is op basis van artikel 6.2.4, onderdeel n van de kostensoortenlijst van de BRO € 18.000,- begrepen voor toe te rekenen rente.

De grondexploitatie is gevoelig voor wijzigingen in economische ontwikkelingen en onderliggende parameters, zoals rente, inflatie en prijzen. De gemeente acht het van belang de ontwikkelingen en de impact daarvan op de verwachte resultaten nauwlettend te volgen. Om inzicht te krijgen in de actuele financiële positie van de grondexploitatie herijkt de gemeente de grondexploitaties, daar waar noodzakelijk, daarom driemaal per jaar. Voor de bepaling van de verwachte winst gaat de gemeente uit van de door BBV oplegde winstuitname volgens de percentage of completion methode (POC methode).

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van januari 2023 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

In de paragraaf grondbeleid zijn specificaties opgenomen van de (tussentijdse) winstuitnames en het verloop van de voorziening tekorten grondexploitaties.

Voor de grondexploitaties 2022 zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameter	Gehanteerd
Inflatiecorrectie	Geen correctie toegepast (raming constante prijzen).

Rente	Het BBV schrijft voor dat de rentetoerekening aansluit bij de fiscale grondslagen. Dat betekent dat alleen de daadwerkelijke rente toegerekend kan worden en dat er geen rente over het eigen vermogen mag worden toegerekend. Voor 2022 (nagecalculeerd) 0,588% van de boekwaarde van de BIE's. Voor toekomstige boekwaarden als gevolg van nog te maken kosten en te verwachten opbrengsten wordt een gemiddelde rente vreemd vermogen gehanteerd van 0,650% voor de jaren 2023 en verder.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern gebaseerd op migratiesaldo 0.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde van het project.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per januari 2023 van RA infra.
Opbrengsten	Voor de opbrengsten wordt rekening gehouden met grondprijzen met een bandbreedte tussen de € 240,- voor sociale huur tot € 325,- voor vrije verkoop kavels. Bij kavels groter dan 500 m ² wordt rekening gehouden met grondopbrengsten van 50% op de basisgrondprijs.
Disconteringsvoet	De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone en bedraagt vooralsnog 2,0%.

Hieronder is een toelichting per grondexploitatie:

Locatie Akkerstraat Hoogeloon: BIE

De woningen van fase 1 zijn in 2021/2022 door CPO gebouwd. De gemeente heeft het woonrijp maken voor het gehele plan aanbesteed. Een gedeelte van het plan is in 2021/2022 al woonrijp gemaakt. Bij dit plan is ook een exploitatieplan vastgesteld, omdat particulieren in hun achtertuin één of meerdere woningen mogen bouwen. Indien zij hier gebruik van maken moeten zij een exploitatiebijdrage aan de gemeente betalen. In 2021/2022 hebben al verschillende particulieren hiervan gebruik gemaakt en zijn er voor € 310.000,- aan bijdragen ontvangen. Fase 2 (24 kavels) zijn in 2022 verkocht. Na de realisatie van deze woningen wordt het woonrijp maken verder uitgevoerd. Grenzend aan het plangebied hebben particulieren de mogelijkheid om één of meerdere woningen in hun achtertuin te bouwen. Aangezien de particulieren niet verplicht zijn om in hun achtertuin te bouwen, zijn deze exploitatiebijdrage zoals opgenomen in de grondexploitatie geen zekerheid. Door het exploitatieplan zal bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor deze particulieren in totaal een bijdrage gevraagd worden van ca € 780.000,-. Hierdoor is het plan, naar verwachting, voorzien in een einde looptijd tot eind 2029.

De Beemd: BIE

Het plan Beemd Bladel is voornamelijk voorzien in de realisatie van sociale huurwoningen. Doordat er een viertal extra kavels gerealiseerd worden door een ontwikkelaar, moet de gemeente nog extra voorzieningen treffen in de openbare ruimte. Voor de komende jaren staat alleen nog wat bouw-, en woonrijp maken en plankosten met civiele kosten op de planning. We verwachten het plan op 31 december 2025 af te kunnen sluiten. In verband met de kostenstijging in 2022 en 2023 zal het plan een eindresultaat hebben van ca € 26.000,- negatief. Hiervoor is in de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd. Overigens is in de afgelopen jaren reeds een tussentijdse winst genomen van ca € 2.009.000,- op het plan Beemd Bladel. De risico's worden laag ingeschat.

De Beemd/Paardensportterrein: BIE

Alle vijf kavels zijn verkocht. Zodra alle kavels bebouwd zijn wordt de openbare ruimte deels nog bouw-, en woonrijp gemaakt. Met één grondeigenaar is nog een anterieure overeenkomst afgesloten. Deze opbrengsten worden naar verwachting in 2023 gerealiseerd. We verwachten dat het plan De Beemd paardensportterrein eind 2025 administratief en financieel met een batig resultaat van ca € 99.000,- kan worden afgesloten. De risico's worden laag ingeschat.

Lange Trekken: BIE

Op 26 september 2022 is het woningbouwplan Lange Trekken vastgesteld (105 woningen waarvan 5 woningen ter plaatse met de bestemming "Wonen" en anterieur geregeld en 100 woningen verspreid over de gronden met de bestemming "Woongebied"). De hiervoor benodigde gronden zijn in 2022 verworven. Binnen de beroepstermijn, na de vaststelling van de grondexploitatie, is er een beroepsschrift ontvangen bij de Raad van State. Het beroep richt zich tot het stikstofonderzoek. Hierdoor hebben we een stikstof-berekening laten actualiseren in februari 2023. De afhandeling van dit beroepsschrift door de Raad van State kan naar verwachting 2 jaar in tijd in beslag nemen. De risico's worden als gemiddeld ingeschat.

Kerkeneind: BIE

Het plan is financieel afgesloten.

Locatie oude sporthal Bladel: BIE

Het plan is financieel afgesloten.

Hoeve 11-13 te Netersel: BIE

Plan De Hoeve 11-13 te Netersel wordt eind 2023 administratief en financieel afgesloten in de grond-exploitatie. Het plan is voorzien in de realisatie van 24 woningen. Hetgeen nog resteert is het gedeeltelijk nog woonrijp maken van de openbare ruimte. Ondanks de kostenstijgingen in de grondexploitatie wordt het plan naar verwachting positief afgesloten met ca € 6.000. We verwachten dat het plan eind 2023 administratief en financieel kan worden afgesloten. De risico's worden als laag ingeschat.

Kerkstraat Casteren: BIE

In verband met de kostenstijging in 2022 en 2023 zal het plan een eindresultaat hebben van ca € 60.000,- negatief. Hiervoor is in de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd.

De marktwaarde van bouwrijpe grond is van veel factoren afhankelijk. Deze factoren zijn per uitvoerings-project verschillend. De gemeente stelt daarom per uitvoeringsproject een marktconforme uitgifteprijs vast op basis van een deskundigenrapportage (taxatie), zoals geregeld in de op 9 mei 2019 vastgestelde nota Grondbeleid 2019.

In onderstaand overzicht worden per exploitatie de geraamde nog te maken kosten en de geraamde nog te realiseren opbrengsten weergegeven.

prognose in exploitatie genomen bouwgronden (x € 1.000,-)	balanswaarde 31-12-2022	geraamde nog te maken kosten	geraamde nog te realiseren opbrengsten	geraamd resultaat (nominale waarde)
-bp Akkerstraat Hoogeloon	-29	703	674	
-bp Beemd	-156	158	2	
-Beemd / paardensportterrein	-283	197	13	-99
-bp Lange Trekken	2.713	4.270	7.565	-582
-locatie Kerkeneind				
-locatie oude sporthal				
-Hoeve 11 en 13 Netersel	-55	50		-5
-Kerkstraat Casteren	495	91	586	
totaal	2.685	5.469	8.840	-686

Om een project te kunnen realiseren moeten er investeringen worden gedaan en opbrengsten worden gegenereerd. Elk jaar worden de exploitatieplannen geactualiseerd. Verwacht wordt dat er per 1 januari 2023 nog € 5,469 miljoen moet worden geïnvesteerd en voor € 8,840 miljoen aan opbrengsten moet worden gegenereerd. Het verwachte positief eindresultaat bedraagt daarmee € 0,686 miljoen. De geprognosticeerde eindresultaat van de grondexploitatie geschiedt tegen eindwaarde. Voor de aannames die ten grondslag liggen aan de prognoses van het eindresultaat van de grondexploitaties, zoals rente, fasering, gehanteerde kosten- en opbrengstenontwikkeling (art 52 lid 3 BBV nieuw) wordt verwezen naar de hiervoor weergegeven parameters.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met looptijd < 1 jaar (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	voorziening oninbaarheid	balanswaarde 31-12-2022	balanswaarde 31-12-2021
a. Vorderingen op openbare lichamen	158		158	534
- Vorderingen op openbare lichamen Maatschappelijke Dienstverlening	2.017		2.017	23
- KempenPlus nog te ontvangen van gemeente				
b. Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen art. 1, onderdeel a. Wet financiering decentrale overheden				
c. Overige verstrekte kasgeldleningen				
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
e. Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	10.947		10.947	18.491
f. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen				
g. Uitzettingen in Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
d. Overige vorderingen	2.241	349	1.891	4.846
- Overige vorderingen KempenPlus	946		946	2.659
e. Overige uitzettingen	7		7	4
totaal uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	16.316	349	15.966	26.557

Er is een voorziening van € 176.000,- opgenomen voor algemene dubieuze debiteuren en € 174.000,- voor dubieuze debiteuren sociale zaken die vermoedelijk niet invorderbaar zijn.

Schatkistbankieren / Drempelbedrag

In het onderste deel van de tabel is de berekening weergegeven van het gemiddelde dag saldi. Achter (5a) staat per kwartaal een optelling van de dag saldi. Dat bedrag wordt gedeeld door het aantal dagen in dat kwartaal (5b) en de uitkomst daarvan is dan het bedrag (2).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.126	1.126	1.126	1.126
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	288	272	227	264
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	838	854	899	862
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.311			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.311			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1)	Drempelbedrag	1.126	1.126	1.126	1.126
	(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotings-totaal kleiner of gelijk is aan € 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	25.913	24.732	20.913	24.320
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	288	272	227	264

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

liquide middelen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Kasgelden	10	
b. Banksaldi	532	514
totaal liquide middelen	542	514

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een raamovereenkomst geïntegreerde dienstverlening gesloten. Binnen de overeenkomst worden afspraken vastgelegd ten aanzien van het krediet in rekening-courant, alsmede de voorwaarden ten aanzien van het afsluiten van kasgeldleningen, deposito's en vaste geldleningen. Hierdoor houden de gemeente financiële armslag tegen lage kosten.

Overlopende activa

Dit betreffen enerzijds posten waarvan de daadwerkelijke ontvangst in het daaropvolgende jaar zal plaatsvinden, maar waarvan aantoonbaar is, dat de opbrengsten in het lopende verslagjaar verantwoord dienen te worden en anderzijds waarvan de daadwerkelijke betaling reeds in het lopende verslagjaar heeft plaatsgevonden, maar waarvan de lasten in het volgende verslagjaar verantwoord dienen te worden. De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

overlopende activa (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Voorschotbedragen ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen		
- het Rijk		
- overige Nederlandse overheidslichamen		
b. Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	9.727	4.972
- Nog te ontvangen bedragen Maatschappelijke Dienstverlening	45	38
totaal overlopende activa	9.772	5.010

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:

specificatie Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen (x € 1.000,-)	saldo per 31-12-2021	toevoegingen	ontvangen bedragen	saldo per 31-12-2022
a. Europese overheidslichamen				
b. het Rijk (bijdrage opvang ontheemde Oekraïners)		1.207		1.207
c. overige Nederlandse overheidslichamen				
totaal		1.207		1.207

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969

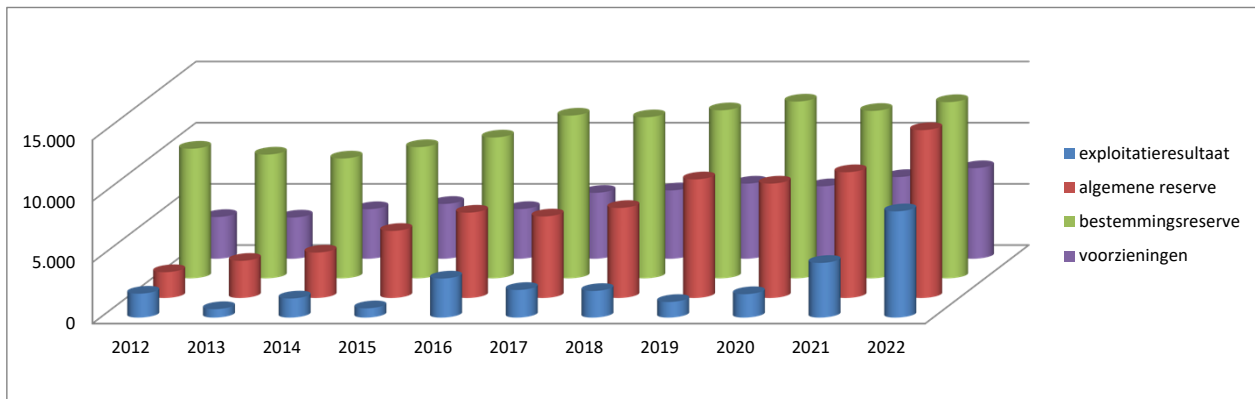
Buiten de balanstelling wordt het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

recht op verliescompensatie Vpb bedragen (x € 1.000,-)	saldo per 31-12-2021	toevoegingen	ontvangen bedragen	saldo per 31-12-2022
totaal				

Passiva

In 2022 is de totale positie van reserves en voorzieningen toegenomen met een bedrag van ruim € 9,591 miljoen, waarmee het totaal van de reserves en voorzieningen uitkomt op € 44,698 miljoen (2021: 35,107 miljoen).

De algemene reserves, de bestemmingsreserves en het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening behoren tot het eigen vermogen, de voorzieningen tot het vreemd vermogen. Het totaal van de reserves en voorzieningen laat de laatste jaren een stijgende trend zien. Ontwikkeling reserves en voorzieningen (bedragen x € 1.000):

Vaste passiva

De vaste passiva bestaat uit eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

eigen vermogen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. algemene reserve	13.719	10.276
b. bestemmingsreserves	14.402	13.685
c. gerealiseerd resultaat blijkend uit het overzicht van baten en lasten in jaarrekening	9.177	4.468
totaal eigen vermogen	37.298	28.429

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De algemene reserves zijn alle reserves die primair dienen als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden. Het verloop in 2022 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

verloop eigen vermogen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	toevoegingen 2022	onttrekkingen 2022	bestemming resultaat 2021	onttrekking dekking van kap.goed	boekwaarde 31-12-2022
a. algemene reserve:						
- minimale omvang (ijzeren voorraad)						
- noodzakelijke omvang (voldoende)	1.218		276			942
- vrij besteedbaar deel	9.058	5.589	1.871			12.776
totaal algemene reserve	10.276	5.589	2.147			13.718
b. bestemmingsreserves						
- dekkingsreserves						
- afschrijving geactiveerde investering	11.817	102			757	11.162
totaal dekkingsreserves	11.817	102			757	11.162
- overige bestemmingsreserves						
- reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	957	1.530	5			2.482
- reserve duurzaamheid		133				133
- reserve bovenwijkse voorzieningen	172		172			
- algemene reserve grondexploitaties	595		72			523
- reserve uitvoering generatiepact	144		41			103
totaal overige bestemmingsreserves	1.868	1.663	290			3.241
totaal bestemmingsreserves	13.685	1.765	290		757	14.403
c. gerealiseerd resultaat in jaarrekening	4.468	9.177		-4.468		9.177
totaal verloop eigen vermogen	28.429	16.531	2.437	-4.468	757	37.298

In de nota reserves en voorzieningen 2021 is de normering van de omvang van de algemene reserve bepaald. De boekwaarde is daarop gecorrigeerd.

Hieronder worden de aard en reden van de reserves en de toevoegingen en onttrekkingen toegelicht.

Algemene reserve

De algemene reserve maakt deel uit van het weerstandsvermogen van de gemeente en heeft als doel de gemeente de mogelijkheid te bieden om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. De omvang van de algemene reserve is gebaseerd op het risicoprofiel van de gemeente. In de nota reserves en voorzieningen 2021 wordt de algemene reserve als normatief kader beschouwd voor het weerstandsvermogen: het eigenstandig normkader is bepaald op de gemiddelde omvang van de geïnventariseerde risico's.

De algemene reserve is onderverdeeld in:	stand 01-01-2022	stand 31-12-2022
1. noodzakelijke omvang	€ 1.218.000	€ 942.000
2. vrij aanwendbaar deel	€ 9.058.000	€ 12.776.000

De voornaamste vermeerderingen betreffen: het rekeningresultaat blijkend uit de jaarrekening over het jaar 2021 (€ 4.468.000,-), winstuitkering KBP (€ 925.000,-), winstuitname van grondexploitaties (€ 124.000,-), vrijval reserve grondexploitatie (€ 118.000,-) en aanpassing noodzakelijke omvang (€ 276.000,-).

De voornaamste verminderingen betreffen: budgetoverheveling 20201 (€ 1.326.000,-), dekking eenmalige kosten MFA Hapert € 15.000,-, dekking afwaardering Egyptische Poort (€ 494.000,-) en dekking subsidie duurzame energie particulieren (€ 312.000,-).

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves worden onderverdeeld in dekkingsreserves en reserves ingesteld voor een bepaald doel.

Dekkingsreserves

Deze reserves zijn ingesteld ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut.

Reserve afschrijving geactiveerde investeringen

Afdekken van de kapitaallasten van diverse investeringen. Er is € 757.000,- ten gunste van de exploitatie verantwoord en € 102.000,- rente bijgeschreven over de stand van de reserve per 1 januari.

stand 01-01-2022	€ 11.817.000
stand 31-12-2022	€ 11.162.000

Overige bestemmingsreserves

Deze reserves zijn ingesteld voor een bepaald doel.

Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied

Verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap, gekoppeld aan gemeentelijke projecten. In 2022 is € 1.530.000,- toegevoegd aan de reserve. Het betreft de ontvangen schadevergoeding in het kader van de Ruimte-voor Ruimte -regeling. Daarnaast is er € 5.000,- onttrokken voor de dekking van ErvenPus 3.0.

stand 01-01-2022	€ 957.000
stand 31-12-2022	€ 2.482.000

Reserve duurzaamheid

Dekking van maatregelen om in de directe omgeving van windpark de Pals duurzaamheid te bevorderen of voor de dekking van maatregelen ter bevordering van duurzaamheid. Bij nieuwe ontwikkelingen, plannen en activiteiten zoeken we daarbij naar een optimale balans tussen de sociale, ecologische en economische gevolgen. In 2022 is € 133.000,- toegevoegd vanwege ontvangen leges windpark.

stand 01-01-2022	€ 0
stand 31-12-2022	€ 133.000

Reserve bovenwijkse voorzieningen

Deze reserve was bedoeld om de aanleg van infrastructurele werken met meer dan uitsluitend planbete-
kenis mogelijk te maken, zoals bijv. randwegen, hoofdriolering, parkeervoorzieningen etc. In 2022 is de reserve vrijgevallen omdat er geen kosten meer op de betreffende projecten komen.

stand 01-01-2022	€ 172.000
stand 31-12-2022	€ 0

Algemene reserve grondexploitaties

Met de reserve worden algemene risico's op het gebied van grondexploitaties opgevangen. In 2022 is € 72.000,- vrijgevallen. Voor een nadere toelichting verwezen naar de paragraaf grondbeleid en voorstel resultaatbestemming.

stand 01-01-2022	€ 595.000

---

stand 31-12-2022	€ 523.000

Reserve generatiepact

Door het inzetten van strategische personeelsplanning wordt instroom, doorstroom en uitstroom in de organisatie bevorderd. Als ouderen minder willen werken, waarvoor zij deels gecompenseerd worden, ontstaat ruimte in de formatie en financiën om nieuwe, jongere medewerkers te werven. In 2022 is er € 41.000,- onttrokken ten gevolge van de loonverschillen in 2022.

- stand 01-01-2022	€ 144.000

- stand 31-12-2022	€ 103.000

Resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voor een toelichting op het saldo van het overzicht van lasten en baten verwijzen wij u naar de toelichting op de resultatenrekening.

- stand 01-01-2022	€ 4.468.000

- stand 31-12-2022	€ 9.177.000

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde/het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- bestaande risico's op balansdatum ter zake van te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.;
- middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord. Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan (behoudens waardering tegen contante waarde). De onderverdeling van de in de balans opgenomen voorzieningen is als volgt:

voorzieningen (x € 1.000,-)	boekwaarde 2022	boekwaarde 2021
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, maar redelijkerwijs in te schatten is	310	
b. risico's van te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten	2.224	2.469
c. te maken kosten welke strekken tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren	2.607	2.260
d. bijdragen van toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven		
e. van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.260	1.949
totaal voorzieningen	7.401	6.678

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de voorzieningen in 2022 aangegeven.

verloop voorzieningen (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	toevoegingen	vrijval tgv exploitatie	aanwendungen	boekwaarde 31-12-2022
a. te schatten verplichtingen en verliezen:					
- claim Attero		310			310
sub-totaal		310			310
b. te schatten risico's voor verplichtingen en verliezen					
- wethouderspensioenen	2.420		189	148	2.083
- wachtgeld voormalige wethouders		142		45	97
- wachtgeld voormalig personeel	13		10	3	
- verlofsparen		8			8
- risico's grondexploitatie	36				36
sub-totaal	2.469	150	199	196	2.224
c. gelijkmatige verdeling van lasten:					
- onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.908	552	140	231	2.089
- onderhoud wegen	352	606		440	518
- voorziening renovatie riolering					
sub-totaal	2.260	1.158	140	671	2.607
d. vervangingsinvesteringen met heffingen:					
niet van toepassing					
sub-totaal					
e. van derden verkregen middelen					
- afvalstoffenheffing	308			96	212
- onderhoud riolering	1.641	407			2.048
sub-totaal	1.949	407		96	2.260
totaal verloop voorzieningen	6.678	2.025	339	963	7.401

In de kolom "vrijval t.g.v. exploitatie" zijn de bedragen opgenomen welke enerzijds ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen en anderzijds dienen ter egalisatie van kosten.

In te schatten verplichtingen en verliezen

Dit betreft voorzieningen wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch wel redelijkerwijs is in te schatten.

Voorziening claim Attero

De Hoge Raad heeft op 7 maart 2023 uitspraak gedaan over de minderlevering restafval 2015-januari 2017. Dit is voor de gemeente(n) in het nadeel uitgevallen. Het uiteindelijke gevolg van de uitspraak is dat de procedure met betrekking tot de naheffing over de jaren 2015-2017 tussen Attero en de Vereniging van Contractanten (VvC) tot een definitief einde is gekomen en dat Attero weer aanspraak kan maken op de in de tweede arbitrage toegekende suppletievergoedingen, en wel per direct. De uitspraak van de Hoge Raad is definitief en hier is geen verweer meer tegen mogelijk. Op basis van een concept berekening (procentueel aandeel van het tekort van de leveringen) van de Metropoolregio hebben wij in de jaarstukken hiervoor een voorziening gevormd van € 310.000,-. Het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio moet de definitieve verdeling over de gemeenten nog definitief vaststellen.

- stand 01-01-2022	€ 0
- stand 31-12-2022	€ 310.000

Risicovoorziening

Dit betreft voorzieningen wegens op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of risico's. Tevens is er sprake van voorzieningen op oninbare vorderingen en voorziene exploitatierisico's voor de grondexploitatie. De voorziening exploitatierisico's grondexploitatie is ten gunste van de betreffende grondexploitatie gebracht.

Voorziening wethouderspensioenen

In de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) is geregeld dat wethouders gedurende de periode dat zij wethouder zijn, ouderdoms- en nabestaandenpensioen opbouwen. Deze voorziening is bedoeld voor het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van pensioenverplichtingen van (voormalige) wethouders, alsmede opvangen van verplichtingen voortvloeiende uit de overgedragen elders opgebouwd pensioenkapitaal van wethouders. Jaarlijks wordt een actuariële berekening (met een rekenrente van 2,472% (2021: 0,528%)) gemaakt om te kunnen bepalen of het saldo van deze voorziening voldoende is om de pensioenverplichtingen van de wethouders te kunnen uitbetalen. De pensioenen werden met 11,96% verhoogd. Deze indexatie is opgenomen in de waarde berekeningen. Mede vanwege deze lage rekenrente in combinatie met een de doorwerking van een financiële correctie uit vorige jaren, heeft dit geleid tot een eenmalige vrijval van € 189.000,-. Ten laste van de voorziening werd € 147.000,- pensioen verstrekt.

- stand 01-01-2022	€ 2.420.000
- stand 31-12-2022	€ 2.083.000

Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders

Het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van de kosten verbonden aan de rechtspositie van voormalige wethouders in termen van wachtgeld. In 2022 is eenmalig € 142.000,- toegevoegd aan de voorziening en is er € 45.000,- uitgekeerd aan een voormalige wethouder.

- stand 01-01-2022	€ 0
- stand 31-12-2022	€ 97.000

Voorziening wachtgeldverplichtingen voormalig personeel

Het opbouwen van vermogen voor het kunnen dekken van de wachtgeldverplichtingen van voormalige medewerker(s). In 2022 is € 3.000,- uitgekeerd aan een voormalig afdelingshoofd en € 10.000,- vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.

- stand 01-01-2022	€ 13.000
- stand 31-12-2022	€ 0

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 'verlofsparen'. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier op grond van het BBV een voorziening voor gevormd te worden.

- stand 01-01-2022	€ 0
- stand 31-12-2022	€ 8.000

Voorziening nog te maken kosten Wijer-De Kuil

Nog te maken kosten van het financieel afgewikkeld plan Wijer-De Kuil. In 2022 hebben er nog geen mutaties plaatsgevonden.

- stand 01-01-2022	€ 36.000
- stand 31-12-2022	€ 36.000

Egalisatievoorzieningen

Deze voorzieningen worden gevormd wegens kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of daaraan voorafgaand en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal jaren. Het betreft voorzieningen waaraan beheerplannen zijn gekoppeld. In de paragraaf onderhoud kapitaal-goederen wordt de stand van de beheerplannen toegelicht.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de lasten van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over een aantal begrotingsjaren. Vanuit de exploitatie is € 552.000,- toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 371.000,- direct ten laste van de voorziening geboekt.

- stand 01-01-2022	€ 1.908.000
- stand 31-12-2022	€ 2.089.000

Op basis van een voortschrijdende onderhoudscyclus van 10 jaar zijn de financiële consequenties in beeld gebracht en vertaald in de jaarrekening.

Voorziening onderhoud wegen

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de (groot) onderhouds-lasten van wegen, straten en pleinen over een aantal begrotingsjaren. Vanuit de exploitatie is € 606.000,- toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 440.000,- direct ten laste van de voorziening gebracht.

- stand 01-01-2022	€ 352.000
- stand 31-12-2022	€ 518.000

Van derden verkregen middelen

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Het egaliseren van het saldo lasten/baten dat in een bepaald jaar ontstaat in de afvalverwijdering, alsmede het meerjarig opvangen van schommelingen in de tarieven voor de afvalstoffenheffing. De vermeerdering betreft de verrekening van het positieve exploitatieresultaat op het taakveld afvalverwijdering (€ 59.000,-). Daarnaast is 50% van de claim van Attero (€ 155.000,-) verrekend met de voorziening.

- stand 01-01-2022	€ 308.000
- stand 31-12-2022	€ 212.000

Voorziening egalisatie riolering

Het egaliseren van het saldo lasten/baten dat in een bepaald jaar ontstaat in de riolering, alsmede het meerjarig opvangen van schommelingen in de tarieven voor de rioolheffingen. Het positieve exploitatie-saldo van € 407.000,- van het taakveld riolering is toegevoegd aan de voorziening. Ingevolge art 44 lid 2 van het BBV wordt de voorziening verplicht gevormd uit geheven / ontvangen specifieke bijdragen van de burger. Het zijn gelden die aan betreffende taak moeten worden besteed dan wel aan de burger moeten worden teruggegeven.

- stand 01-01-2022	€ 1.641.000
- stand 31-12-2022	€ 2.048.000

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

vaste schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Obligatieleningen		
b. Onderhandse leningen:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	66.749	72.384
- binnenlandse bedrijven		
- openbare lichamen als bedoeld in art. 1, ond.a , van de Wet financiering decentrale overheden		
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	66.749	72.384
c. Door derden belegde leningen		
d. Waarborgsommen	12	72
e. Overige leningen		
totaal vaste schulden	66.761	72.456

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden in 2022 aangegeven.

verloop vaste schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2021	vermeerde- ringen	aflossingen	boekwaarde 31-12-2022
a. Obligatieleningen				
b. Onderhandse leningen:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	72.384		5.635	66.749
- binnenlandse bedrijven				
- openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- overige binnenlandse sectoren				
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
	72.384		5.635	66.749
c. Door derden belegde gelden:				
d. Waarborgsommen	72		60	12
e. Overige leningen				
totaal verloop vaste schulden	72.456		5.695	66.761

Het gemiddelde rentepercentage over het leningsaldo aan het einde van 2022 bedraagt 0,80% . De rentelast over alle onderhandse leningen bedraagt € 534.000,-. In 2021 was dit respectievelijk bedrag 0,89% en € 645.000,-.

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit crediteuren (netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar) en overlopende passiva. Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

vlottende passiva (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.244	4.683
b. Overlopende passiva	6.670	6.699
totaal vlottende passiva	10.914	11.382

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

verloop netto-vlottende schulden (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in art. 1, ond. a. van de Wet		
b. Overige kasgeldleningen		
c. Banksaldi		
d. Overige schulden		
- Maatschappelijke Dienstverlening overige schulden	4.046	4.683
- Maatschappelijke Dienstverlening / KempenPlus te betalen aan gemeente	198	
totaal verloop netto-vlottende schulden	4.244	4.683

Bij de post overige schulden is het crediteurensaldo (inclusief sociale zaken / rijk) van € 4.046.000,- (2021: € 4.683.000,-) begrepen. Het betreft bedragen die de gemeente nog moet betalen aan verschillende leveranciers.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

overlopende passiva (x € 1.000,-)	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2021
a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten		
arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	1.938	1.421
- Maatschappelijke Dienstverlening nog te betalen	2.810	2.720
- Gemeente nog te betalen aan MD / KempenPlus		
	4.748	4.141
b. De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van (art 49, lid 2):		
- Europese overheidslichamen		
- het Rijk	1.557	2.217
c. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	366	341
Totaal	6.671	6.699

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

specificatie van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen voor specifieke uitkeringen (x € 1.000,-)	saldo per 31-12-2021	ontvangen bedragen	bestede bedragen	vrijgevallen bedragen	saldo per 31-12-2022
1. Europes overheidslichamen					
2. het Rijk	2.217	993	1.653		1.557
3. overige Nederlandse overheidslichamen					
totaal	2.217	993	1.653		1.557

Specificatie van de specifieke uitkeringen van het Rijk.

Ministerie (x € 1.000,-)	Specifieke uitkering	boekwaarde 31-12-2022
Binnenlandse zaken	Bijdrage maatschappelijke begeleiding 2019	43
Binnenlandse zaken	Aanpak energiearmoede	189
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	OAB 2019	118
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	OAB 2020	169
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	OAB 2021	87
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	OAB 2022	60
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	Covid gerelateerde onderwijsvertraging	336
Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Sportakkoord 2022	21
Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Preventieakkoord	21
Volksgezondheid, Welzijn en Sport	SPUK sport 2022	282
Justitie en Veiligheid	Controle CTB 2022	64
Financiën	Regeling toeslagenproblematiek	29
Sociale zaken	Onderwijsroute 2022	14
Sociale zaken	Wet inburgering 2021	45
Dienst Ondernemend Nederland	SPUK C32 ventilatie	79
Totaal		1.557

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

verloop garantiestellingen (x € 1.000,-)	oorspronkelijk bedrag	percentage borgstelling	restant 31-12-2022	restant 31-12-2021
1. Woningstichting de Zaligheden	71.765	achtervang	48.472	50.140
2. Wooninc.	6.897	achtervang	227	242
3. Onderwijsstichting de Kempen	5.000	100%	0	1.175
4. Stichting Open Muziekcentrum Bladel	100	100%	48	52
totaal verloop garantiestellingen	83.762		48.747	51.609

Om ervoor te zorgen dat corporaties leningen tegen relatief gunstige condities kunnen aantrekken, heeft Stichting WSW een zekerheidsstructuur voor corporaties ontwikkeld. De zekerheidsstructuur bestaat uit drie lagen:

1. Primaire zekerheid: dit betreft de financiële positie van de corporatie.
2. Secundaire zekerheid: dit betreft de borgstelling van Stichting WSW.
3. Tertiaire zekerheid: dit betreft de achtervangpositie van rijk en gemeente (beide 50%).

In het kader van de gemeentelijke volkshuisvesting heeft de gemeente zich in het verleden garant gesteld voor de plaatselijke woningcorporaties. Het betreft hier een tertiaire borgstelling via het Waarborgfonds voor de Sociale Woningbouw (WSW). Het WSW is het borgstellinginstituut van en voor de woningcorporaties. De term tertiaire borgstelling kan als volgt nader worden verklaard: in eerste instantie moet een corporatie zichzelf redden. Bij noodgevallen kan men teruggrijpen op het Centraal fonds voor de volkshuisvesting (primair). Secundair borgt het WSW de gelden die door toegelaten instellingen worden geleend. Hier zijn zeer strenge criteria aan verbonden, onder andere voor wat betreft de financiële situatie van de corporatie. Het WSW zal nooit voor meer borg staan dan maximaal de boekwaarde van het bezit per corporatie.

De tertiaire achtervang ligt bij het Rijk en de gemeenten. Zij verstrekken aan het WSW een renteloze lening indien zij worden aangesproken om de rente en aflossing (dus niet het totaalbedrag) te kunnen betalen. Door deze grote mate van zekerheid hebben de corporaties (eenvoudiger) toegang tot de kapitaalmarkt. Tot op heden heeft het WSW de gemeente nog nooit aangesproken.

In het kader van de verleende borg- en garantstellingen is in 2022 geen beroep gedaan op Bladel als gevolg van verleende borg- en garantstellingen.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag is informatie opgenomen over per balansdatum bestaande risico's die niet in de balans tot uitdrukking komen. Het zijn zogenaamde voorwaardelijke verplichtingen, die pas geëffectueerd worden als aan bepaalde (leverings-)voorwaarden is voldaan.

Emu-saldo

Emu-saldo

De EMU-tekortruimte voor gemeenten in 2022 is vastgesteld op -/- 0,27% BBP. De individuele EMU-referentiewaarde voor Bladel is voor 2022 vastgesteld € 2.170.000,-. dit betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Omschrijving	x € 1000,-
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	8.873 +
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	8.398 -
3. Mutatie voorzieningen	722 +
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	833 -
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0 -
Berekend EMU-saldo	364

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De gemeente heeft diverse verplichtingen, die niet in de balans mogen / kunnen worden opgenomen. De belangrijkste geven we hieronder aan. Wat belangrijke verplichtingen zijn is primair ter beoordeling van de gemeente.

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Artikel 53 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) verplicht de gemeente daarom in de toelichting op de balans inzicht te geven in de onderstaande financiële verplichtingen waaraan de gemeente is verbonden:

- financiële verplichtingen die consequenties hebben voor toekomstige jaren.
- specificaties van de eventueel gehanteerde financiële derivaten.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze toekomstige verplichtingen:

- Meerjaren (welzijns)subsidies en huurovereenkomsten:

De gemeente heeft met diverse partijen meerjarige contracten en overeenkomsten afgesloten waaruit financiële verplichtingen kunnen voortvloeien die niet uit de balans blijken. De financiële consequenties van al deze verplichtingen zijn structureel gedekt in de meerjarenbegroting.

- Participatiewet

De uitvoering van de Participatiewet blijft ondergebracht bij KempenPlus. De financiële consequenties van al deze verplichtingen zijn structureel gedekt in de meerjarenbegroting.

- Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen. Dit betekent dat door de gemeente geen zekerheid omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen.

- Juridische procedures

Inzake de lopende juridische procedures is een inschatting gedaan van de mogelijke financiële impact voor de gemeente. Op basis van deze inschatting worden geen materiele nadelige effecten verwacht en is er geen voorziening gevormd.

- Financiële derivaten

De gemeente hanteert geen financiële derivaten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Met zijn roekeloze inval in Oekraïne en dreigementen met erger, legt de Russische president Vladimir Poetin ook een bom onder de wereldeconomie. Deze oorlog zal niet zonder economische gevolgen blijven voor ons land met mogelijke doorwerking naar onze gemeente. De impact is op dit moment nauwelijks te overzien.

Het bestuur van Kempisch Bedrijvenpark (KBP) is op dit moment voorbereidingen aan het treffen om te komen tot een liquidatieplan per 31 december 2023. Nadat het algemeen bestuur van het KBP hiertoe besloten heeft kunnen we waarschijnlijk winstuitkeringen tegemoet zien.

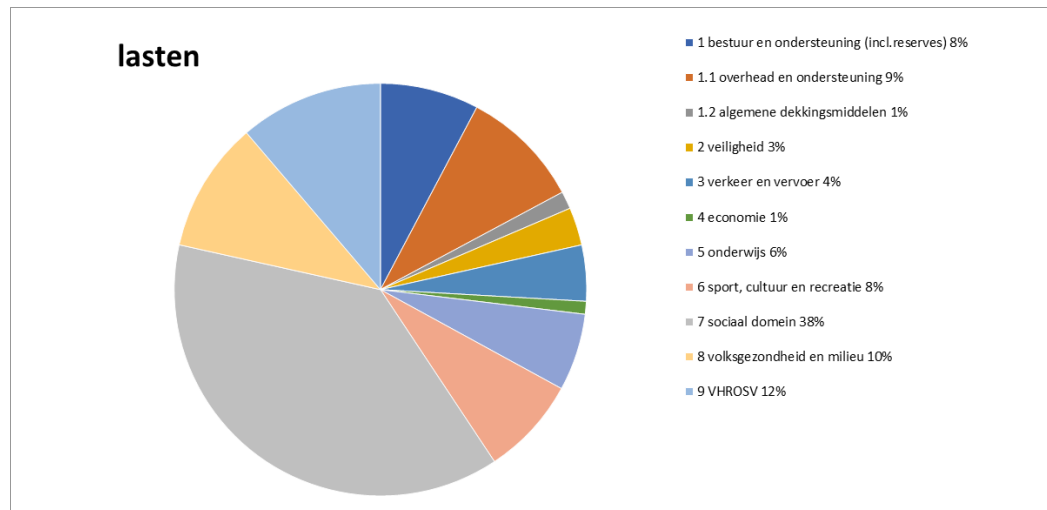
Overzicht van baten en lasten en toelichting

Opbouw baten en lasten

Opbouw baten en lasten

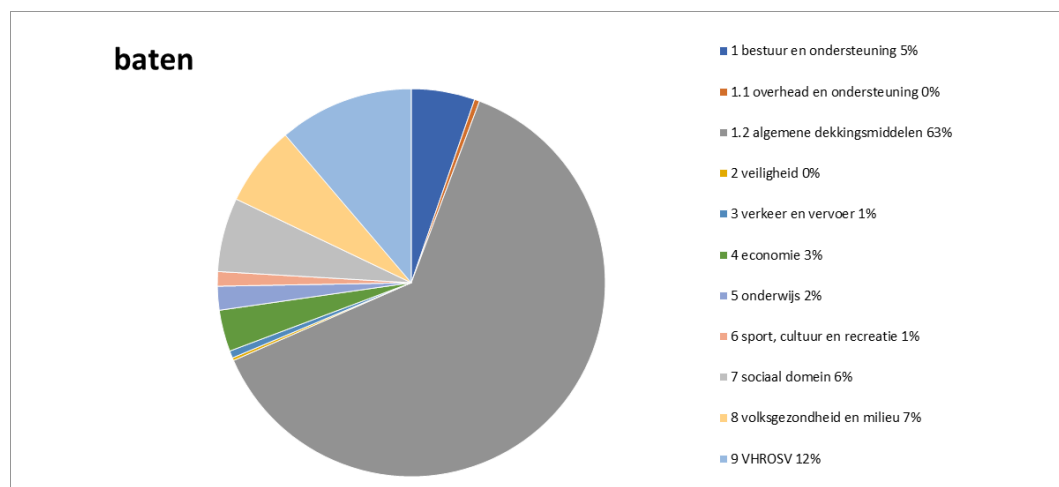
Opbouw baten

In onderstaande grafiek wordt de opbouw van de baten weergegeven. Veruit de meeste baten van de gemeente zijn verantwoord in hoofdtakveld 'algemene dekkingsmiddelen' waarin o.a. de algemene uitkering, de integratie-uitkering sociaal domein en de belastingen opgenomen zijn. In hoofdtakveld 'Sociaal domein' zijn o.a. de specifieke uitkeringen van het rijk opgenomen, in hoofdtakveld "Volksgezondheid en milieu" de opbrengsten van de afvalstoffen- en rioolheffing en in 'hoofdtakveld 'VHROSV' de opbrengsten uit grondexploitaties en leges omgevingsvergunningen.

Opbouw lasten

In onderstaande grafiek wordt de opbouw van de lasten weergegeven. De meeste lasten bevinden zich in de hoofdtakvelden 'sociaal domein'. In hoofdtakveld 'sociaal domein' zijn o.a. de uitvoering van de specifieke uitkeringen en de Jeugdhulp en Wmo en Wsw opgenomen. In 'hoofdtakveld 'VHROSV' worden de grondexploitaties en in hoofdtakveld "Volksgezondheid en milieu" het ophalen van huishoudelijk afval en het onderhoud van de riolering.

Gerealiseerd resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten

Het gerealiseerd resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten

Het jaar 2022 is afgesloten met een voordelig resultaat van € 9.177.000,-. In het voordelig resultaat is rekening gehouden met per saldo circa € 308.000,- onttrekking aan de reserves.

In onderstaand overzicht van baten en lasten vindt u per hoofdtakveld een financiële analyse van de grotere over- en onderschrijdingen. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar de 'toelichting op het overzicht van baten en lasten'.

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000,-)	saldo	begroting 2022 voor wijziging			begroting 2022 na wijziging			jaarrekening 2022			saldo
	rekening 2021	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	rekening 2022 t.o.v. begroting
Bestuur	-1.097	-1.785	499	-1.286	-2.363	640	-1.723	-1.919	581	-1.338	385
Overhead	-4.987	-6.077	199	-5.878	-6.356	284	-6.072	-5.859	306	-5.553	519
Algemene dekkingsmiddelen:											
Treasury	333	-242	584	342	-525	666	141	-509	752	243	102
OZB woningen	2.160	-176	2.525	2.349	-176	2.613	2.437	-262	2.606	2.344	-93
OZB niet woningen	1.969	-33	2.084	2.051	-33	2.163	2.130	-4	2.165	2.161	31
Algemene uitkering en overige uitk.	34.558	-5	34.716	34.711	-5	38.624	38.619	-5	39.165	39.160	541
Overige baten en lasten	46	537		537				-110		-110	-110
Vennootschapsbelasting	132	-14		-14	-222		-222	38		38	260
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	39.198	67	39.909	39.976	-961	44.066	43.105	-852	44.688	43.836	731
Veiligheid	-1.664	-1.757	91	-1.666	-2.008	192	-1.816	-1.843	163	-1.680	136
Verkeer en vervoer	-2.255	-2.575	79	-2.496	-3.123	393	-2.730	-2.724	429	-2.295	435
Economie	583	-781	1.334	553	-808	2.403	1.595	-626	2.468	1.842	247
Onderwijs	-2.371	-2.443	36	-2.407	-4.500	2.074	-2.426	-3.753	1.415	-2.338	88
Sport, cultuur en recreatie	-3.550	-4.513	661	-3.852	-5.551	1.063	-4.488	-4.793	859	-3.934	554
Sociaal domein	-18.987	-22.628	2.544	-20.084	-24.605	3.313	-21.292	-23.473	4.398	-19.075	2.217
Volksgezondheid en milieu	-1.669	-5.881	4.223	-1.658	-6.914	4.786	-2.128	-6.368	4.753	-1.615	513
VHROSV	-483	-5.593	5.132	-461	-7.170	7.376	206	-6.983	8.006	1.023	817
Saldo van baten en lasten	2.718	-53.967	54.707	741	-64.359	66.590	2.231	-59.193	68.066	8.873	6.642
Toevoeging/onttrekking aan reserves:											
Bestuur	1.749	-452	1.607	1.155	-2.932	3.654	722	-2.886	3.194	308	-414
Totaal mutaties reserves	1.749	-452	1.607	1.155	-2.932	3.654	722	-2.886	3.194	307	-415
Gerealiseerd resultaat	4.468	-54.417	56.311	1.893	-67.293	70.243	2.950	-62.082	71.259	9.177	6.227

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het aanwenden van een reserve vereist een raadsbesluit waarin de reden van aanwending wordt aangegeven, die correspondeert met het doel van de reserve. In de rekening zijn alleen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves verwerkt tot maximaal het bedrag dat via de begroting (swijzigingen) door de raad is goedgekeurd. Hieronder zijn de mutaties binnen de reserves nader toegelicht:

Onttrekking aan de reserves (baten):		(x € 1.000,-)	
- Algemeen reserve:	budgetoverheveling 2021	1.326	inc.
	afwaardering Egyptische Poort (woon-, sport- en recreatiegebied)	494	inc.
	openingskosten MFA Hapert	15	inc.
	duurzame energie particulieren	312	inc.
- Algemene reserve grondexploitatie	vrijval reserve	72	inc.
- Reserve bovenwijkse voorzieningen	vrijval reserve	172	inc.
- Reserve kwaliteit buitengebied	deelname programma ErvenPlus 3.0	5	inc.
- Reserve geactiveerde kapitaaluitgaven	dekking kapitaallasten	757	str.
- Reserve generatiepact	bijdrage lasten generatiepact 2022	41	inc.
Totaal onttrekkingen		3.194	a.
toevoeging aan de reserves (lasten):		(x € 1.000,-)	
- Algemene reserve:	winstuitkering KBP	925	inc.
	vrijval algemene reserve grondexploitatie	72	inc.
	winstnemingen grondexploitaties	124	inc.
- Reserve ruimtelijke kw.buitengebied	opbrengst anterieure overeenkomsten	119	inc.
	schadevergoeding Ruimte-voor-Ruimte regeling	1.411	inc.
- Reserve duurzaamheid	leges vergunning windpark	133	inc.
- Reserve geactiveerde kapitaaluitgaven	rentebijdragen	102	inc.
Totaal toevoegingen		2.886	b.
Per saldo mutaties t.l.v. reserves		-308	a - b

Mutaties reserves

In onderstaand overzicht worden de mutaties van de reserves op basis van artikel 28 onderdeel d van het BBV gespecificeerd naar structurele toevoegingen en onttrekkingen:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	raming mutaties reserves 2022				realisatie mutaties reserves 2022			
	baten (onttrekking reserve)	waarvan structureel	lasten (toevoeging reserve)	waarvan structureel	baten (onttrekking reserve)	waarvan structureel	lasten (toevoeging reserve)	waarvan structureel
Algemene reserve	2.511		-1.043		2.147		-997	
Reserve afschrijving geact. investeringen	757	757	-102	-102	757	757	-102	-102
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen	172				172			
Reserve generatiepact	41				41			
Algemene reserve grondexploitatie	118		-124		72		-124	
Reserve verv.sportmaterieel X-sport								
Reserve verv.sportmaterieel Eureka								
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	55		-1.530		5		-1.530	
Reserve duurzaamheid			-133				-133	
totaal	3.654	757	-2.932	-102	3.194	757	-2.886	-102
		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel		waarvan incidenteel
		2.897		-2.830		2.437		-2.784

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Algemeen

Het BBV zegt hierover dat lasten en baten per hoofdtakveld geanalyseerd moeten worden. De analyse is gebaseerd op een analyse op hoofdlijnen, waarbij iedere over- of onderschrijding groter dan € 10.000,- van een verklaring is voorzien. Hierna geven wij een overzicht van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting (na wijziging) en de rekening.

Bestuur

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
bestuur en ondersteuning	n -1.544	n -1.690	n -2.227	n -1.824	403
beheer overige gebouw en en gronden	n -94	n -95	n -137	n -96	41
gerealiseerde lasten	n -1.638	n -1.785	n -2.364	n -1.920	v 444
baten:					
bestuur en ondersteuning	v 310	v 306	v 411	v 387	-24
beheer overige gebouw en en gronden	v 231	v 193	v 228	v 194	-34
totaal gerealiseerde baten	v 541	v 499	v 639	v 581	n -58
toevoegingen reserves	n -1.300	n -452	n -2.932	n -2.886	v 46
onttrekkingen reserves	v 3.048	v 1.607	v 3.654	v 3.194	n -460
geraamd/gerealiseerd resultaat	v 651	n -131	n -1.003	n -1.031	n -28
bestemming van gerealiseerd resultaat	n -4.468	n -1.893	n -2.950	n -9.177	n -6.227
gerealiseerd resultaat	n -3.817	n -2.024	n -3.953	n -10.208	n -6.255

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 386.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	35	Inventarisatie en onderzoek oneigenlijk gebruik gemeentegronden loopt door naar 2023
Bestuursorganen	228	Vrijval gedeelte voorziening wethouderspensioenen a.g.v. actuariële berekeningen.
	22	Lagere loonkosten
Loonkosten	130	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Overige lasten bestuursorganen	12	Lagere projectkosten Ontwikkelstrategie De Kempen
Burgerzaken	19	Lagere exploitatielasten t.b.v. leges
Diversen	4	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal voordeel	450	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Bestuursorganen	-12	Hogere lasten voor cursussen en begeleidingskosten voormalige wethouder
Agrarische zaken e.d.	-52	Lagere opbrengsten grondverkopen / hogere taxatie- en notariskosten
Totaal nadeel	-64	
Totaal verschil	386	voordeel

Toelichting reserves:	Voordeel	Nadeel
Algemene reserve: budgetoverhevelingen		€ 438.000,-
Algemene reserve: vrijval grondexploitatie / overige mutaties	€ 120.000,-	
Algemene reserve grondexploitatie: vrijval		€ 46.000
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	<u>0,-</u>	<u>€ 50.000,-</u>
	€ 120.000,-	€ 534.000,-
saldo		€ 414.000,-

Kosten overhead

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
overhead	n -5.239	n -6.077	n -6.356	n -5.859	v 497
totaal gerealiseerde lasten	n -5.239	n -6.077	n -6.356	n -5.859	v 497
baten:					
overhead	v 253	v 199	v 284	v 305	v 21
totaal gerealiseerde baten	v 253	v 199	v 284	v 305	v 21
gerealiseerd resultaat	n -4.986	n -5.878	n -6.072	n -5.554	v 518

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 518.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Loonkosten	256	Lagere loonkosten a.g.v. niet ingevulde vacatures
Afdeling Ontwikkeling	33	Diverse lagere bedrijfsvoeringslasten
Afdeling DV & BV	96	Diverse lagere bedrijfsvoeringslasten
P&O	71	Diverse lagere bedrijfsvoeringslasten
Huisvesting	36	Diverse lagere huisvestingslasten gemeentehuis
Informatiebeveiliging	24	Minder ondersteuningsuren vanuit BMC voor informatiebeveiliging en risicomodule (ISMS)
Diversen	2	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal voordeel	518	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Totaal nadeel		
Totaal verschil	518	voordeel

Algemene dekkingsmiddelen

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
algemene dekkingsmiddelen	n -547	v 67	n -962	n -852	v 110
totaal gerealiseerde lasten	n -547	v 67	n -962	n -852	v 110
baten:					
algemene dekkingsmiddelen	v 39.745	v 39.906	v 44.065	v 44.687	v 622
totaal gerealiseerde baten	v 39.745	v 39.906	v 44.065	v 44.687	v 622
gerealiseerd resultaat	v 39.198	v 39.973	v 43.103	v 43.835	v 732

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 732.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Geldleningen	102	Renteresultaat 2022, resultante van hogere verrekening kapitaallasten en hogere rentebaten.
Algemene uitkering	541	Hogere uitkering Algemene uitkering (inclusief uitkering energietoeslag)
Vennootschapsbelasting	211	Lagere voorlopige aanslag als gevolg van uitgestelde realisatie plan Lange Trekken
	49	carryback verlies 2021
Uitvoering Wet WOZ	14	Lagere waarderings, taxatie- en invorderingskosten
Totaal voordeel	917	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Verrekening loonkosten	-68	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Onroerende zaak belastingen	-7	Lagere belastingopbrengst
Voorziening dubieuze debiteuren	-110	Op grond van een analyse van de openstaande vorderingen hebben we de voorziening aangevuld op basis van een inschatting t.a.v. de mate van invorderbaarheid.
Totaal nadeel	-185	
Totaal verschil	732	voordeel

Veiligheid

Het onder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	n -66	n -83	n -85	n -76	v 9
handhaving	n -388	n -273	n -497	n -357	v 140
rampenbestrijding / crisisbeheersing	n -1.412	n -1.401	n -1.426	n -1.410	v 16
totaal gerealiseerde lasten	n -1.866	n -1.757	n -2.008	n -1.843	v 165
baten:					
integrale veiligheid					
preventie en vergunningverlening	v 11	v 16	v 16	v 10	n -6
handhaving	v 125	v	v 99	v 79	n -20
rampenbestrijding / crisisbeheersing	v 65	v 74	v 76	v 74	n -2
totaal gerealiseerde baten	v 201	v 90	v 191	v 163	n -28
gerealiseerd resultaat	n -1.665	n -1.667	n -1.817	n -1.680	v 137

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 137.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Loonkosten	48	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Brandweer en rampenbestrijding	12	Lagere exploitatiekosten brandweer
Toezicht veiligheid en lokale orde	63	Minder inzet van toezichthouders
Regiopolitie / BIBO beleid	8	Lagere lasten voor het RIEC en uitvoering BIBOP beleid
Georganiseerde ondermijnende criminaliteit	13	Lagere exploitatielasten Kempisch Interventie Team
Totaal voordeel	144	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Gemeentelijke leges	-7	Lagere legesopbrengsten bijzondere wetten
Totaal nadeel	-7	
Totaal verschil	137	voordeel

Verkeer en vervoer

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
infrastructuur:	n -2.012	n -2.100	n -2.362	n -2.131	v 231
investerings					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	n -4	n -8	n -11	n -9	v 2
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	n -355	n -265	n -377	n -320	v 57
doorstroming	n -189	n -152	n -322	n -263	v 59
openbaar vervoer		n -51	n -51		v 51
totaal gerealiseerde lasten	n -2.560	n -2.576	n -3.123	n -2.723	v 400
baten:					
infrastructuur:	v 216	v 70	v 250	v 304	v 54
investerings					
onderhoud					
beheer (schoon)					
parkeren	v 4	v 4	v 4	v 4	
gedrag / gebruik infrastructuur					
veiligheid	v 6	v 5	v 10	v 9	n -1
doorstroming	v 79		v 129	v 111	n -18
openbaar vervoer					
totaal gerealiseerde baten	v 305	v 79	v 393	v 428	v 35
gerealiseerd resultaat	n -2.255	n -2.497	n -2.730	n -2.295	v 435

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 435.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	52	Onderhoud wegens herstelwerkzaamheden i.v.m. glasvezelnetwerk loopt door naar 2023
Verrekening loonkosten	168	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Wegen, straten en pleinen	200	Hogere opbrengsten degeneratievergoeding en verhaal juridische kosten, alsmede lagere kosten calamiteiten, stortrechten, onderhoud en gladheidsbestrijding
	16	Vergoeding Kempenglas
Verkeersregelingen	49	Lagere lasten regionale pilots binnen Bladel op basis van Verkeersvisie 2022-2026, alsmede lagere kosten voor vervanging verkeersborden en onderhoud
Herontwikkeling centrum Hapert	27	Lagere advies- en overige voorbereidingskosten
Totaal voordeel	512	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Openbare verlichting	-60	Hogere lasten bodemonderzoeken conform CROW400-normering en afrekening eigen risico bij schadegevallen periode 2018 t/m 2022
Vorbereiding N284	-12	Hogere voorbereidingskosten
Diversen	-5	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal nadeel	-77	
Totaal verschil	435	voordeel

Economie

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	n -77	n -79	n -81	n -77	v 4
regionale samenwerking	n -39	n -54	n -68	n -81	n -13
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	n -27	n -46	n -46	n -26	v 20
overige infrastructuur		n -1	n -1		v 1
organisatie:					
werkgelegenheid	n -173	n -171	n -171	n -134	v 37
overleg / beheer / samenwerking	n -194	n -156	n -242	n -207	v 35
promotie	n -110	n -275	n -199	n -101	v 98
totaal gerealiseerde lasten	n -620	n -782	n -808	n -626	v 182
baten:					
economische ontwikkeling:					
innovatie / stimulering	v 77	v 75	v 77	v 77	
regionale samenwerking				v 12	v 12
infrastructuur:					
bedrijventerreinen (incl. KBP)	v 23	v 33	v 957	v 947	n -10
overige infrastructuur					
organisatie:					
werkgelegenheid	v 3				
overleg / beheer / samenwerking	v 18	v 11	v 25	v 26	v 1
promotie	v 1.082	v 1.214	v 1.344	v 1.406	v 62
totaal gerealiseerde baten	v 1.203	v 1.333	v 2.403	v 2.468	v 65
gerealiseerd resultaat	v 583	v 551	v 1.595	v 1.842	v 247

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 247.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	77	Uitvoering van het project Kempische Vrijtijdseconomie loopt door naar 2023
	33	Heroverweging supermarktbeleid loopt door naar 2023
Loonkosten	27	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Toeristenbelasting	74	Hogere opbrengsten toeristenbelasting vanwege toename aantal overnachtingen in combinatie met lagere onderzoekskosten
Stimulering werkgelegenheid	31	Bijdrage Huis Brabantse Kempen wegens opheffing
Bevordering toerisme	9	Lagere uitgaven kempische vrijetijdseconomie
Totaal voordeel	251	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
	-4	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal nadeel	-4	
Totaal verschil	247	voordeel

Onderwijs

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
onderw ijshuisvesting	n -3.084	n -1.927	n -3.358	n -3.053	v 305
onderw ijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer	n -661	n -317	n -323	n -342	n -19
leerplicht	n -213	n -185	n -186	n -184	v 2
participatie / onderw ijs achterstandenbeleid e.d.	n -544	n -14	n -633	n -174	v 459
totaal gerealiseerde lasten	n -4.502	n -2.443	n -4.500	n -3.753	v 747
baten:					
onderw ijshuisvesting	v 1.181	v 12	v 1.444	v 1.186	n -258
onderw ijs- en leerlingenzaken:					
leerlingenvervoer	v 378				
leerplicht	v 39	v 24	v 11	v 23	v 12
participatie / onderw ijs achterstandenbeleid e.d.	v 535		v 619	v 206	n -413
totaal gerealiseerde baten	v 2.133	v 36	v 2.074	v 1.415	n -659
gerealiseerd resultaat	n -2.369	n -2.407	n -2.426	n -2.338	v 88

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 88.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	5	Eenmalige kosten Het Palet t.b.v. MFA Hapert
Loonkosten	20	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Basisonderwijs huisvesting	33	Lagere gymvergoedingen scholen basisonderwijs
Gemeenschappelijke lasten onderwijs	24	Lagere inkomensoverdracht scholen (kinderen statushouders)
WE/GOA	38	Correctie balansmutaties vorige jaren
Totaal voordeel	120	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Voortgezet onderwijs huisvesting	-9	Hogere bijdrage aan Pius-X-college wegens doordecentralisatie onderwijshuisvesting
Leerlingenvervoer	-22	Nagekomen verrekening leerlingenvervoer juli 2022
Diversen	-1	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal nadeel	-32	
Totaal verschil	88	voordeel

Sport, cultuur en recreatie

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
sport en beweging:					
accommodaties	n -1.292	n -1.438	n -1.724	n -1.465	v 259
bevorderen deelname en activiteiten	n -388	n -454	n -372	n -366	v 6
cultuur:					
cultuur en verbinding	n -190	n -201	n -415	n -306	v 109
cultuur en participatie	n -431	n -308	n -291	n -372	n -81
accommodaties	n -575	n -579	n -568	n -557	v 11
erfgoed en kunst	n -64	n -70	n -105	n -57	v 48
natuur	n -1.551	n -1.463	n -2.076	n -1.669	v 407
totaal gerealiseerde lasten	n -4.491	n -4.513	n -5.551	n -4.792	v 759
baten:					
sport en beweging:					
accommodaties	v 499	v 469	v 501	v 471	n -30
bevorderen deelname en activiteiten	v 87		v 76	v 76	
cultuur:					
cultuur en verbinding	v 11	v 11	v 11	v 11	
cultuur en participatie	v 147	v 21	v 39	v 119	v 80
accommodaties	v 105	v 104	v 114	v 114	
erfgoed en kunst	v 11	v 9	v 9	v 9	
natuur	v 82	v 47	v 313	v 59	n -254
totaal gerealiseerde baten	v 942	v 661	v 1.063	v 859	n -204
gerealiseerd resultaat	n -3.549	n -3.852	n -4.488	n -3.933	v 555

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 555.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	426	Fusie korfbalverenigingen / Herinrichting sportpark Casteren / Kroonvensche Heide / Opstellen kerkenvisie / onderhoud monumentaal groen / groenvoorziening rondom retentievijver industrieterrein Hapert en onderhoud bomen
Loonkosten	139	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Bibliotheek	7	Lagere energielasten wegens afrekening vorig jaar
Combinatiefunctie / buurtcoaches	6	Lagere kosten combinatiefunctie
Binnensportaccommodaties	8	Diverse lagere exploitatielasten
Buitensportaccommodaties	68	Diverse lagere exploitatie- en onderhoudslasten
Kunst en cultuur	25	Lagere projectkosten uitvoering cultuurhistorisch beleidsvisie
Openbaar groen	70	Lagere kosten voor rooien, planten en maaien bermen
25 jarig jubileum	94	Lagere exploitatielasten
Groene Long	23	Diverse lagere exploitatielasten
Diversen	10	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal voordeel	876	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Budgetoverheveling	-255	Overheveling bijdrage Provincie Kroonvensche Heide
Waterlossingen	-15	Hogere kosten onderhoud en vrijmaken duikers
Binnensportaccommodaties	-40	Compensatieregeling huidig binnenzwembad
Recreatie- en evenementen	-5	Hogere exploitatielasten
Egyptische Poort: sport- en recreatiegebied	-6	Hogere advieskosten
Totaal nadeel	-321	
Totaal verschil	555	voordeel

Sociaal domein

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
Lasten:					
participatie:					
accommodaties	n -1.622	n -1.773	n -1.828	n -1.645	v 183
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	n -253	n -222	n -762	n -708	v 54
mantelzorg	n -83	n -59	n -49	n -52	n -3
voorgliggende voorzieningen	n -538	n -497	n -537	n -553	n -16
arbeidsparticipatie	n -204	n -293	n -293	n -202	v 91
overige lokale initiatieven	n -110	n -198	n -384	n -372	v 12

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
Wmo:					
zorgloket	n -426	n -496	n -698	n -597	v 101
maatw erkdiensverlening 18+	n -4.951	n -4.516	n -5.264	n -4.986	v 278
complexe cacuïstiek					
inkomensregelingen:					
inkomensvoorzieningen	n -9.484	n -8.661	n -8.653	n -8.634	v 19
minimabeleid	n -515	n -416	n -1.316	n -1.222	v 94
bijzondere bijstand					
schuldhulpverlening	n -3	n -5	n -8	n -5	v 3
jeugd:					
preventie	n -1.019	n -1.041	n -1.104	n -1.235	n -131
maatw erkdiensverlening 18-	n -3.408	n -4.078	n -3.262	n -2.820	v 442
geëscaleerde zorg 18+					
geëscaleerde zorg 18-	n -330	n -303	n -378	n -343	v 35
vrijw illigers (w aardering / ondersteuning)	n -74	n -70	n -70	n -100	n -30
totaal gerealiseerde lasten	n -23.020	n -22.628	n -24.606	n -23.474	v 1.132
baten:					
participatie:					
accommodaties	v 87	v 130	v 130	v 177	v 47
algemeen toegankelijke individuele ondersteuning	v 57	v 5	v 260	v 1.357	v 1.097
mantelzorg					
voorgiggende voorzieningen	v 56	v 12	v 12	v 8	n -4
arbeidsparticipatie	v 22	v 22	v 23	v 26	v 3
overige lokale initiatieven	v 7	v 3	v 136	v 136	
Wmo:					
zorgloket					
maatw erkdiensverlening 18+	v 140	v 140	v 180	v 183	v 3
complexe cacuïstiek					
inkomensregelingen:					
inkomensvoorzieningen	v 3.547	v 2.164	v 2.502	v 2.439	n -63
minimabeleid	v 30	v 30	v 30	v 30	
bijzondere bijstand					
schuldhulpverlening					
jeugd:					
preventie	v 38	v 39	v 42	v 41	n -1
maatw erkdiensverlening 18-					
geëscaleerde zorg 18+					
geëscaleerde zorg 18-	v 51				
vrijw illigers (w aardering / ondersteuning)					
totaal gerealiseerde baten	v 4.035	v 2.545	v 3.315	v 4.397	v 1.082
gerealiseerd resultaat	n -18.985	n -20.083	n -21.291	n -19.077	v 2.214

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 2.214.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	397	Uitvoering energietoeslag
	23	Uitvoering instroom inburgeraars
	290	Eenmalige kosten MFA Hapert / gemeenschapshuis aan de Markt
	15	Bijdrage DUVO-middelen Veilig Thuis
Dementievriendelijke gemeente	10	Jaarlijkse projectbudget Dementievriendelijke gemeente maar voor een klein deel gebruikt
Algemeen maatschappelijk werk	48	Vrijval stelpost algemene uitkering
Uitvoering diverse taken ihkv Wmo	42	Lagere kosten voor ondersteuning, onderzoeken, maatwerkvoorzieningen, burgerinitiatieven en nieuwe lokale initiatieven
Garantiebanen	42	Er zijn minder garantiebanen geplaatst dan waar we van uit zijn gegaan.
Praktijkhuis / praktijkwinkel	60	Vrijval budget projectkosten en lagere exploitatielasten
MFA's	22	Lagere diverse exploitatielasten
Uitvoering Wmo	312	Lagere lasten voor begeleiding zorg in natura door Maatschappelijke Dienstverlening
Uitvoering Jeugd	293	Vrijval deel bijdrage DUVO-middelen Veilig Thuis en diverse lasten uitvoering Jeugdwet
Inburgering nieuwkomers	76	Lagere uitvoeringskosten door KempenPlus
Opvang ontheemden / vluchtelingen	1.063	We ontvangen voor de opvang normbedragen. Omdat onze kosten aanzienlijk lager waren heeft dat geleid tot voordelen.
Totaal voordeel	2.693	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Verrekening loonkosten	-133	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Participatie / BBZ / BUIG	-5	Hogere uitvoeringskosten KempenPlus
Gemeentelijk minimabeleid	-299	In 2022 zijn er meer verzoeken voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen binnengekomen en meer aanvragen energietoeslag via Maatschappelijke Dienstverlening
Bijstandsbesluit zelfstandigen	-27	Nadelig afrekening Tozo 2021
Diversen	-15	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal nadeel	-479	
Totaal verschil	2.214	voordeel

Volksgezondheid en milieu

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
volksgezondheid:					
preventie	n -810	n -772	n -868	n -822	v 46
acute zorg		n -7	n -2	n -2	
riolering	n -2.015	n -1.917	n -1.899	n -1.848	v 51
duurzaam grondstoffengebruik / afval	n -2.109	n -1.773	n -1.908	n -2.054	n -146

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
kw aliteit van de leefomgeving					
preventie	n -666	n -629	n -796	n -509	v 287
handhaving	n -98	n -151	n -152	n -87	v 65
natuur (aanleg)	n -75	n -147	n -47	n -57	n -10
klimaat	n -725	n -485	n -1.241	n -990	v 251
totaal gerealiseerde lasten	n -6.498	n -5.881	n -6.913	n -6.369	v 544
baten volksgezondheid en milieu					
volksgezondheid:					
preventie	v 51		v 42	v 43	v 1
acute zorg					
riolering	v 2.209	v 2.100	v 2.098	v 2.083	n -15
duurzaam grondstoffengebruik / afval	v 2.423	v 2.074	v 2.247	v 2.228	n -19
kw aliteit van de leefomgeving					
preventie	v 4		n -28	n -28	
handhaving					
natuur (aanleg)					
klimaat	v 142	v 50	v 427	v 427	
totaal gerealiseerde baten	v 4.829	v 4.224	v 4.786	v 4.753	n -33
gerealiseerd resultaat	n -1.669	n -1.657	n -2.127	n -1.616	v 511

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 511.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	11 29 144 230 50	Uitvoering preventieakkoord loopt door naar 2023 Projectkosten kansrijke start en Jeugd aan zet Subsidie duurzamen energie particulieren Opstelling van de warmtevisie / transitie / Klimaat & Energie Digitaliseren milieuvergunningen loopt door naar 2023
Loonkosten	12	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Afvalverwijdering	165 71	Diverse lagere exploitatielasten afvalverwijdering Hogere onttrekking aan egalisatievoorziening afvalstoffenheffing (waarvan 50% aandeel claim Attero)
Riolering	380	Diverse lagere exploitatielasten riolering
Transitie landelijk gebied	-15	Er is geen gebruik gemaakt van het budget wegens gewijzigde prioritering / correctie energiearmoede
Milieubeheer	11	Lagere uitbestede werkzaamheden
Omgevingsdienst ZO-Brabant	173	Lagere kosten op basis van eindafrekening Werkprogramma 2022 (minder inzet op vergunning-verlening, toezicht en handhaving vanwege personele tekorten)
Totaal voordeel	1.261	

(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Afvalverwijdering	-9	Lagere opbrengst afvalstoffenheffing
	-81	Lagere overige opbrengsten
	-310	Gemeentelijk aandeel in claim Attero naar aanleiding van uitspraak Hoge Raad
Riolering	-15	Lagere opbrengst rioolheffing en overige inkomsten
	-329	Hogere dotatie aan egalisatievoorziening riolering
Diversen	-6	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal nadeel	-750	
Totaal verschil	511	voordeel

VHROSV

Hieronder wordt het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten weergegeven:

Bedragen (bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroting prm 2022	Begroting na wijz. 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting
lasten:					
bebouw d:					
w onen	n -787	n -994	n -1.507	n -1.407	v 100
grondexploitaties	n -771	n -3.565	n -3.929	n -4.083	n -154
overig gebruik ruimte	n -1.266	n -837	n -1.657	n -1.489	v 168
onbebouw d:					
cultuurlandschap	n -5	n -197	n -77	n -5	v 72
natuur / water					
totaal gerealiseerde lasten	n -2.829	n -5.593	n -7.170	n -6.984	v 186
baten VHROSV					
bebouw d:					
w onen	v 1.045	v 1.092	v 2.203	v 2.479	v 276
grondexploitaties	v 1.090	v 3.650	v 3.261	v 3.566	v 305
overig gebruik ruimte	v 186	v 175	v 1.793	v 1.842	v 49
onbebouw d:					
cultuurlandschap	v 24	v 215	v 119	v 119	
natuur / water					
totaal gerealiseerde baten	v 2.345	v 5.132	v 7.376	v 8.006	v 630
gerealiseerd resultaat	n -484	n -461	v 206	v 1.022	v 816

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 816.000,- voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

(bedragen x € 1.000,-)	voordeel	toelichting
Budgetoverheveling	54	Advieskosten / uitbesteding vastgoedbeheer
	15	Opschonen woonwagenkamp Castersedijk
	10	Actualiseren woonvisie
	42	Voorbereiding Wet kwaliteitsborging bouwen
	370	De implementatie van de invoering Omgevingswet heeft doorwerking naar 2023.
Ruimtelijke ordening	46	Lagere advieskosten en hogere anterieure vergoedingen
Volkshuisvesting	14	Lagere lasten voor HHM Woonzorgvisie
Voormalige praktijkschool	11	Lagere exploitatielasten
Leges omgevingsvergunningen	296	Hogere opbrengst omgevingsvergunningen
Kwaliteit buitengebied	50	Van de sloopregeling vrijgekomen bedrijfsmiddelen werd geen gebruik gemaakt
Grondexploitatie	88	Lagere lasten grondexploitaties (geen grex)
	322	Woon- en bouwrijpmaken grondexploitaties
	90	Mutaties onderhanden werk
	144	Extra winstuitnames
Totaal voordeel	1.552	
(bedragen x € 1.000,-)	nadeel	toelichting
Verrekening loonkosten	-245	De loonkosten van het ambtelijk apparaat betrekking hebbende op het primaire proces worden toegerekend aan de onderscheidene taakvelden. De doorbelasting geschiedt op basis van werkelijke tijdsbesteding.
Grondexploitatie	-410	Grondverkoop, anterieure overeenkomsten, overige opbrengsten
	-80	Extra dotatie tekorten grondexploitatie
	-1	Diverse verschillen exploitatielasten <10K.
Totaal nadeel	-736	
Totaal verschil	816 voordeel	

Toelichting op investerings- en projectbudgetten

Toelichting op investerings- en projectbudgetten

In deze paragraaf lichten we de lopende investeringen en projecten per hoofdtaakveld toe door middel van de zgn. smileys. Bij een groene smiley is de investering of project afgerond, bij een gele smiley is de investering of project in uitvoering en bij een rode smiley is de investering of project nog niet in uitvoering.

Van de begrote investeringsuitgaven van € 43,050 miljoen is in vorige jaren een totaalomvang gerealiseerd van € 15,044 miljoen en in 2022 € 13,133 miljoen. We stellen voor om restantkredieten tot een bedrag van € 14,258 miljoen door te schuiven naar het volgende jaar. Daarnaast kunnen een aantal kredieten worden afgesloten. Als de uitvoering van een investering of project met meer dan € 10.000,- overschreden wordt lichten we dat voor die investering of project nader toe in het onderdeel "Begrotingsrechtmatigheid".

Toelichting Bestuur en ondersteuning

Vervanging geluid- en video apparatuur

Afwikkeling van het krediet geschiedt in 2023.

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Vervanging geluid- en video apparatuur	125		75	50		50
totaal	125		75	50		50

Toelichting Overhead

Bij de uitvoering van hoofdtakveld overhead zijn in 2022 de volgende investeringen gepland en/of uitgevoerd.

Energie neutraal maken / vervanging installaties gemeentehuis

Door de nasleep van de Covid-19 crisis hebben voorbereidingen, aanbestedingen, schaarste van (basis)-materialen (met als gevolg verlate leveringen), uitval en een te kort aan personeel, invloed gehad op planningen van projecten / uitvoering van werkzaamheden, waardoor deze (wederom) de nodige vertraging hebben opgelopen. Het restantkrediet 2022 zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Renovatie liftinstallatie gemeentehuis

Het krediet kan met een geringe overschrijding van circa € 1.000,- worden afgewikkeld.

Hieronder worden de investeringen weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Energie neutraal maken gemeentehuis	346	84	26	236		236
Vervangen installaties gemeentehuis	464	63	2	399		399
Renovatie liftinstallatie gemeentehuis	43		42	1		
totaal	853	147	70	636		635

Toelichting Veiligheid

Renovatie dak brandweerkazerne

Voor de renovatie van het dak van de brandweerkazerne Hapert is een raming van € 32.000,- opgenomen. Op basis van een recente inspectie van het gebouw is gebleken dat deze renovatie nog enkele jaren kan worden doorgeschoven en zal worden gecombineerd met overige onderhoudswerkzaamheden in de periode 2025-2027. De kredietraming kan hierdoor komen te vervallen.

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Renovatie dak brandweerkazerne	32					
totaal	32					

Toelichting Verkeer en vervoer

Bij de uitvoering van hoofdtakveld verkeer en vervoer zijn in 2022 de volgende investeringen gepland en/of uitgevoerd.

Verbetering bereikbaarheid bedrijventerrein de Sleutel & Kleine Hoeve

Het plan omtrent de N284 voorziet in een nieuw kruispunt tussen beide bedrijventerreinen. Het wegvak vanaf dit kruispunt naar beide bedrijventerreinen dient aangelegd en gefinancierd te worden door beide gemeenten. Daartoe is in 2022 een plan van aanpak en overeenkomst opgesteld. Ten laste van het restantkrediet 2022 ad € 48.000,- zijn in 2022 geen uitgaven gedaan. Ten behoeve van de verdere voorbereiding van de aanleg van de verbindingsweg en waterberging Hoeven 26 en de aanpassing van Halenstraat en Raambrug zal het restantkrediet worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Gepland groot onderhoud wegen 2021

Het restantkrediet 2022 is ingezet voor de verdere uitvoering van klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 1 en asfaltonderhoud op diverse locaties in de gemeente. Het krediet kan met een geringe overschrijding van circa € 7.000,- worden afgewikkeld.

Gepland groot onderhoud wegen 2022

Het krediet is in 2022 ingezet voor het project klimaatmaatregelen fase 1 en 2 Hoogeloon. Het project Hemelrijken/Kerkstraat Casteren is doorgeschoven naar 2024 vanwege de vertraging die het woningbouwproject Den Tip heeft opgeleverd. Nadat de woningen zijn opgeleverd kunnen deze werkzaamheden

worden opgepakt. Het gepland onderhoud op De Hoeve in Netersel is uitgesteld omdat de partijen die de kabels en leidingen verleggen meer tijd nodig hadden en omdat de nieuwe bestratingsmaterialen niet tijdig leverbaar waren. Met dit project zal in januari 2023 worden aangevangen. De onderhoudswerkzaamheden aan de voet- en fietspaden in de Europlaan en Helleneind in Bladel zijn uitgesteld in verband met ontbrekende capaciteit van de aannemer voor het elementenonderhoud en de aanleg van glasvezel. De werkzaamheden zullen in Q1 2023 uitgevoerd worden. Het restantkrediet ad € 881.000,- zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Uitvoering herinrichting N284

De gemeenten Reusel – De Mierden en Bladel werken samen met de provincie aan een nieuwe robuuste N284. De voorbereidingen zijn gestart in 2019, met als resultaat een gedragen voorkeursalternatief. Daarna is gewerkt aan de verdere uitwerking van het tracé en de kruispunten. Vanwege de geringe voorbereidingskosten in 2022 zijn deze ten laste gebracht van de exploitatie gebracht. Het restantkrediet 2022 ad € 424.000,- zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023 en worden ingezet voor de verdere uitwerking van het voorkeursalternatief inclusief de ruimtelijke gevolgen.

Verkeersvisie Hapert / aanpassing Oude Provincialeweg

De voorbereiding is gestart in 2020 en is afgestemd met zowel de N284 plannen alsmede de MFA plannen in Hapert. In 2022 is de voorbereiding van de uitvoering afgerond. De verwachting is dat de daadwerkelijke uitvoering in 2023-2024 kan worden afgerond omdat we met de aanpak hebben gewacht tot de nieuwe MFA in Hapert gereed van. Het krediet is met een bedrag van circa € 19.000,- overschreden en zal worden verrekend met de verdere uitvoering van de aanpassing van de Oude Provincialeweg in 2023. Voor het jaar 2023 is hiervoor een krediet van € 3.100.000,- beschikbaar gesteld, inclusief een bijdrage van € 750.000,- vanuit het rioolkrediet GRP 2023.

Uitvoeren Verkeersvisie 2022

Het krediet is voor het merendeel ingezet voor het project klimaatmaatregelen fase 2 Hoogeloon en de aanschaf van een snelheidsmeter voor de locatie De Gagelvelden te Casteren. Het krediet kan met een geringe overschrijding van circa € 9.000,- worden afgewikkeld.

Verbindingsweg en waterberging Hoeven 26

Voor het aandeel van de gemeente Bladel in de aanleg van een nieuwe verbindingsweg tussen bedrijven-terrein De Sleutel en Kleine Hoeven (Reusel) is in 2022 een krediet beschikbaar gesteld. Met de voorbereiding hiervan is medio 2022 gestart. De uitvoering van de werkzaamheden wacht nog op de benodigde bestemmingsplanprocedure. Het krediet zal daarom worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Aanpassing omgeving De Vest

Voor de aanpassing van de omgeving van De Vest in verband met de nieuwbouw van basisschool de Vest is in 2020 een krediet geraamd van € 45.000,-. Ten laste van het restantkrediet zijn in 2022 geen uitgaven meer gedaan. De verdere herstelkosten zijn afhankelijk van de plannen voor de definitieve invulling van deze locatie/omgeving. In afwachting hiervan zal het restantkrediet 2022 ad € 41.000,- worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Verbreden fietspaden Cartierheide

Voor het aandeel van Bladel in het project verbreden recreatieve fietspaden en uitkijktoren Cartierheide is een krediet van in totaal € 600.000,- beschikbaar gesteld, mede op basis van een toegekende subsidie vanuit Brainport van € 300.000,- (waarvan 50% voor Bladel). Na de nodige voorbereidingen resteert er van dit krediet ultimo 2022 nog € 502.000,-. Dit restantkrediet alsmede het nog te ontvangen subsidiebedrag van € 300.000,- zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023. In 2022 is het tracé van de fietspaden bepaald en heeft de afstemming plaatsgevonden met het bevoegd gezag. Het bestemmingplan is opgesteld, waarbij de bestemmingplanprocedure en het vergunningentraject in Q1/Q2 2023 doorlopen wordt. Na vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad zal de aanbestedingsprocedure in Q3/Q4 2023 opgestart worden. In 2024 zal de uitvoering plaatsvinden.

Herinrichting Sniederslaan

Er is een voorbereidingskrediet van € 80.000,- beschikbaar gesteld voor het opstellen van een ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte van de Sniederslaan (tussen de Markt en de Profile fietsenwinkel) en het opstellen van een toetsingskader waaraan beeldkwaliteit en reclame-uitingen kunnen worden getoetst. In verband met een nadere prioritering van werkzaamheden in relatie met de beschikbare capaciteit binnen afdeling Ontwikkeling is de voorbereiding en aanpak van dit project vooralsnog opgeschort. Het krediet zal in afwachting van de verdere aanpak worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Vervanging masten en armaturen 2022

De kredieten 2022 voor de vervanging van de openbare verlichting ad resp. € 91.000,- (armaturen) en € 105.000,- (masten) zijn in 2022 geheel ingezet ten behoeve van onderhoud, beheer en vervanging conform de meerjarig gesloten overeenkomst met Heijmans Wegen B.V. te Eindhoven.

Gemeenschapshuis aan de Markt: buitenterrein

Voor de voorbereiding van de inrichting van de buitenterrein nabij het gemeenschapshuis is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 20.000,-. Het restant wordt doorgeschoven naar 2023.

Hieronder worden de investeringen weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Verb. bereikbh. Sleutel & Kl. Hoeven	100	52		48		48
Gepland groot onderhoud wegen 2021	1.200	1.014	193	-7		
Gepland groot onderhoud wegen 2022	1.300		419	881		881
Uitvoering herinrichting N284	450	26		424		424
Verkeersvisie Hapert: Oude Provinciale weg	215	111	123	-19	-19	-19
Uitvoeren verkeersvisie 2022	130		139	-9		
Verbindingsweg en waterberging Hoeven 26	270			270		270
Aanpassing omgeving de Vest	45	4		41		41
Verbreden fietspaden Cartierheide	600	70	28	502		502
Herinrichting Sniederslaan	80			80		80
Verv.openbare verlichting 2022: armaturen	91		91			
Verv.openbare verlichting 2022: masten	105		105			
Gemeenschapshuis aan de Markt: buitenterrein	20		3	17		17
totaal	4.606	1.277	1.101	2.228	-19	2.244

Toelichting Sport, cultuur en recreatie

Bij de uitvoering van hoofdtakveld sport, cultuur en recreatie zijn in 2022 de volgende investeringen gepland en/of uitgevoerd.

Uitvoering groenstructuurplan 2022

Voor de uitvoering van het groenstructuurplan is jaarlijks een krediet van € 110.000,- beschikbaar. In 2022 is van dit krediet een bedrag van circa € 33.000,- besteed aan de afronding van de aanleg van groenvoorzieningen voor het project klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 1. Het restantkrediet 2022 ad € 77.000,- zal worden overgeheveld naar 2023 en worden ingezet voor het vervangen van bomen aan de Kranenberg / de Hoeve. Deze werkzaamheden konden in 2022 niet worden uitgevoerd vanwege de nodige problemen met het verleggen van kabels en leidingen.

Gebiedsplan de Groene Long

Voor de aanleg van de infrastructurele voorzieningen in het Gebiedsplan de Groene Long is een krediet van € 516.000,- beschikbaar gesteld. Ultimo 2022 resteert nog een krediet van € 51.000,- dat zal worden

overgeheveld naar het dienstjaar 2023 ten behoeve van de afronding van de laatste infrastructurele voorzieningen.

Vervanging topplaag kunstgrasvelden 2022-2023

Begin 2021 zijn de velden opnieuw geïnspecteerd. Beide velden voldoen aan de gebruiksnorm en kunnen derhalve de komende twee seizoenen ('21-'22 en '22-'23) worden gebruikt voor door de KNVB georganiseerde wedstrijden. Over twee jaar dienen de velden een nieuwe keuring in het kader van de gebruiksnorm te ondergaan. Op basis van een indicatie van de kosten van het vervangen van de topplaag is in 2022 een krediet van € 250.000,- beschikbaar gesteld. Het voornemen is om zowel de voorbereiding als de aanbesteding van het vervangen van de topplaag van de kunstgrasvelden bij vv Bladella te combineren met de aanleg van een nieuw kunstgras-korfbalveld en een nieuw kunstgras-voetbalveld op sportpark Hapert. Er is een adviesbureau gecontracteerd om de begeleiding te verzorgen van inventarisatie tot en met uitvoering. Het vervangen van de toplagen geniet de hoogste prioriteit. Realisatie is voorzien omstreeks augustus / september 2023. In Q1 2023 wordt duidelijk of de geraamde kredieten voldoende zijn of via perspectiefnota 2023 bijstelling behoeven. Het restantkrediet 2022 ad € 250.000,- zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Renovatie sportvelden

De speelbaarheid van de sportvelden in onze gemeente is van een zodanig niveau dat vervanging dan wel (grondige) renovatie zich gemiddeld 1 keer per 20 jaar voordoet. Ook de onkruiddruk noopt tot maatregelen. Er is opdracht verleend tot het in kaart brengen van de kwaliteit van de sportvelden. Aan de hand van een objectief beoordelingssysteem wordt in overleg met de gebruikers de kwaliteitsnorm voor de komende jaren bepaald. Op basis daarvan heeft een aanbesteding van het sportveldenonderhoud plaatsgevonden en is een meerjarige onderhoudsplanung opgesteld. De aanbesteding van de betreffende werkzaamheden in 2022 bleek uiteindelijk lager uit te vallen dan de aanvankelijk geraamde kosten van € 1.625.000,- voor 5 jaar. De aanbesteding resulteerde in een opdracht voor € 1.220.000,- excl. btw. voor 5 jaar. Als gevolg hiervan kunnen de jaarlijkse ramingen in het MIP ad € 25.000,- voor de renovatie van sportvelden met ingang van 2023 komen te vervallen alsmede de tot en met het jaar 2022 hiervoor reeds gereserveerde middelen tot een bedrag van € 125.000,-.

Vervanging sportverlichting

Voor de vervanging van sportveldverlichting is in 2022 een krediet van € 70.000,- beschikbaar gesteld. Dit krediet is ingezet voor de vervanging van sportveldverlichting op het sportparken in Bladel, Nettersel en Hoogeloon en kan met een kleine onderschrijding van € 4.000,- financieel worden afgesloten.

Kunstgrasveld voetbalveld De Lemelvelden

Door de gemeenteraad is op 4 november 2021 een gezamenlijke motie van de coalitiepartijen BT, CDA en VHP aangenomen waarmee het college werd verzocht positief te staan tegenover de realisatie van één kunstgrasveld in Hapert en om samen met vv Hapert dit plan concreet uit te werken. Op basis van een door vv Hapert opgestelde eerste opzet aan de hand van landelijk gangbare - door de KNVB gehanteerde - kengetallen is een indicatieve kostenraming voor dit plan gemaakt van € 605.000,- incl. btw. Het gevraagde budget van € 605.000,- is 50/50 over 2022/2023 begroot. Het kunstgras-voetbalveld voor vv Hapert zal najaar 2023 worden gerealiseerd. De aanbesteding loopt mee in een totaalopdracht samen met het vervangen van de topplaag van de kunstgras-voetbalvelden van vv Bladella en het nieuwe kunstgras-korfbalveld bij KVC Hapert. Het voor 2022 beschikbaar gestelde krediet ad € 303.000,- zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Verduurzaming en vervanging installaties gemeentelijke gebouwen

De afgelopen jaren zijn diverse kredieten beschikbaar gesteld voor de verduurzaming, renovaties en de vervanging van technische installaties van de gemeentelijke gebouwen. Door de nasleep van de Covid-19 crisis hebben voorbereidingen, aanbestedingen, schaarste van (basis)materialen (met als gevolg verlate leveringen), uitval en een te kort aan personeel, invloed gehad op planningen van projecten / uitvoering van werkzaamheden, waardoor deze (wederom) de nodige vertraging hebben opgelopen. De restantkredieten zullen daarom overgeheveld worden naar dienstjaar 2023.

Renovatie dak sporthal Eureka

De renovatie van het dak is in 2022 voltooid en financieel afgewikkeld.

Vervanging speeltoestellen

De restantkredieten zijn in 2022 ingezet voor de afronding van de vervanging van een kabelbaan en de skatetoestellen op het Doollandveld in Bladel, een speelvoorziening aan de Akkerstraat in Hoogeloon en het plaatsen van basketbalpalen op diverse speelplekken in de gemeente. Het restantkrediet 2022 zal in 2023 ingezet worden om verschillende speeltoestellen te vervangen waarvan de levensduur is verstreken. De vervangingen die dit jaar zullen gaan plaatsvinden hebben voornamelijk betrekking op de kern Hapert, namelijk op de locaties Antoon Schildersstraat / De Voren, Het Ronsel, Jupiter en Distel. In Q3 of Q4 2023 zullen deze vervangingen daadwerkelijk plaats moeten gaan vinden.

Hieronder worden de investeringen weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Uitvoering groenstructuurplan 2022	110		33	77		77
Gebiedsplan Groene Long: aanleg voorzieningen	516	121	344	51		51
Vervanging toplaag kunstgrasvelden 2022-2023	250			250		250
Renovatie sportvelden 2021-2025	125			125		
Vervanging sportveldverlichting 2022	70		66	4		
Kunstgras voetbalveld de Lemelvelden	303			303		303
Verduurzaming sportpark De Lemelvelden	184			184		184
Vervanging installaties tennis/ korfbal Lemelvelden	37			37		37
Verduurzaming sportpark De Roetweijer	31			31		31
Verduurzaming voetbal/ korfbal Casteren	126			126		126
Vervanging installaties sporthal Eureka	160	2	6	152		152
Technische installaties voetbal/ korfbal Casteren	102			102		102
Sportpark de Roetweijer: verv. Install. KV Klimroos	53			53		53
Sportpark de Roetweijer: renovatie dak KV Klimroos	14			14		14
Sporthal Eureka: aanpassing tbv aansluiting op MFA	20		3	17		17
Renovatie dak sporthal Eureka	105	91	14			
Verduurzaming sporthal Eureka (ivm MFA)	277			277		277
Vervanging speeltoestellen 2020	90	38	53	-1		
Vervanging speeltoestellen 2021	90	33	66	-9		
Vervanging speeltoestellen 2022	46		5	41		41
totaal	2.709	285	590	1.834		1.715

Toelichting Sociaal domein

Bij de uitvoering van hoofdtaakveld sociaal domein zijn in 2022 de volgende investeringen gepland en/of uitgevoerd.

Verduurzaming en vervanging installaties De Poel

De werkzaamheden met betrekking tot de vervanging installaties en verduurzaming van MFA de Poel te Nettersel zijn in 2022 afgerond. De kredieten moeten in samenhang gezien worden. Pro saldo kunnen deze met een geringe overschrijding van € 8.000,- worden afgewikkeld.

Realisatie MFA Hapert

Voor de realisatie van de nieuwe MFA Hapert was een totaalkrediet van € 20.188.000,- (na wijziging) beschikbaar gesteld. Hiervan is in 2021 een bedrag van € 11.714.000,- tot besteding gekomen. De restantkredieten zijn overgeheveld naar het dienstjaar 2022 voor de afronding van de ver/nieuwbouw, inrichtingskosten en de inrichting van de buitenruimte. Na de oplevering van de MFA in 2022 resteert ultimo 2022 een restantkrediet van € 664.000,- dat vooralsnog zal worden overgeheveld naar 2023 in het

kader van de verdere financiële afwikkelingen van dit project. Daarnaast zal een bedrag van circa € 1.400.000,- aan inkomsten worden overgeheveld naar 2023, zijnde de inbreng van vermogen en voorzieningen van Den Tref, de Kloostertuin en het schoolbestuur.

☹️ **Verbouwing gemeenschapshuis aan de Markt**

Op 10 februari 2022 is ten behoeve van het project Gemeenschapshuis aan de Markt te Bladel een krediet beschikbaar gesteld van € 19.339.000,- voor de jaren 2022 en 2023. Het restantkrediet ad € 6.480.000,- zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Hieronder worden de investeringen weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Verduurzaming MFA De Poel	124	4	106	14		
Vervanging installaties MFA De Poel	78	5	95	-22	-22	
Realisatie MFA Hapert	20.188	11.714	7.810	664		664
Gemeenschapshuis aan de Markt: verbouwing	7.555	734	340	6.481		6.480
totaal	27.945	12.457	8.351	7.137	-22	7.144

Toelichting Volksgezondheid en milieu

Bij de uitvoering van hoofdtakveld volksgezondheid en milieu zijn in 2022 de volgende investeringen gepland en/of uitgevoerd.

☹️ **Uitvoering GRP 2021**

Voor het uitvoeringsprogramma GRP 2021 zijn kredieten beschikbaar gesteld voor vervanging riolering en voor klimaatmaatregelen. Het restantkrediet 2021 is voor het merendeel ingezet voor het project Klimaatmaatregelen fase 2 Hoogeloon. Deze werkzaamheden zijn in 2022 niet volledig afgerond kunnen worden. Tijdens de uitvoering van het aanleggen van de riolering zijn er kabels aangetroffen die niet de juiste ligging hadden en ook kwamen we enkele kabels tegen die onbekend waren. Dit heeft voor vertraging gezorgd. Ten Eiken en een groot gedeelte van Hoofdstraat in Hoogeloon zijn gereed. In Q1 2023 zal het project afgerond zijn. Het restantkrediet 2022 van pro saldo ad € 256.000,- zal hiervoor worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

☹️ **Uitvoering GRP 2022**

Voor het uitvoeringsprogramma GRP 2022 zijn kredieten beschikbaar gesteld voor vervanging riolering en gemalen alsmede voor klimaatmaatregelen. Het project Hemelrijken/Kerkstraat Casteren is doorgeschoven naar 2024. Dit komt door de vertraging die het woningbouwproject Den Tip in Casteren heeft opgeleverd. Nadat de woningen zijn opgeleverd kunnen deze werkzaamheden worden opgepakt. Het gepland onderhoud op De Hoeve in Netersel is uitgesteld omdat de partijen die de kabels en leidingen verleggen meer tijd nodig hadden en omdat de nieuwe bestratingsmaterialen niet tijdig leverbaar waren. Aanvang van het project zal in januari 2023 plaatsvinden. Van het krediet voor klimaatmaatregelen is circa € 84.000,- besteed voor het project Klimaatmaatregelen fase 2 Hoogeloon en onderzoek klimaatbuffer De Sleutel te Bladel. De restantkredieten zullen daarom worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

☹️ **Oprichten digitaal grondwatermeetnet**

Voor het oprichten van een digitaal grondwatermeetnet is in 2022 een krediet beschikbaar gesteld. Dit project heeft vertraging opgelopen doordat de benodigde meetapparatuur niet leverbaar was vanwege een tekort aan chips. Eind 2022 hebben we bericht ontvangen dat ze nu weer leverbaar zijn zodat de uitvoering in 2023 zal plaatsvinden. Het krediet zal daarom worden overgeheveld naar 2023.

☹️ **Waterbergingsgebied nabij industrieterrein Bladel**

Voor de aanleg van een waterbergingsgebied nabij Hoeve 26 te Reusel is een krediet beschikbaar gesteld van € 192.000,-. Met de voorbereiding hiervan is medio 2022 gestart. De uitvoering van de

werkzaamheden wacht nog op de benodigde bestemmingsplanprocedure. Het krediet zal worden overgeheveld naar het dienstjaar 2023.

Hieronder worden de investeringen weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Uitvoering GRP 2021: vervanging riolering	1.465	645	553	267		267
Uitvoering GRP 2021: klimaatmaatregelen	624	233	402	-11	-11	-11
Uitvoering GRP 2022: klimaatmaatregelen	500		84	416		416
Uitvoering GRP 2022: vervangen gemalen	75		2	73		73
Uitvoering GRP 2022: vervangen riolering	1.465		16	1.449		1.449
Oprichten digitaal grondwatermeetnet	84			84		84
Waterbergingsgebied nabij industrieterr.Bladel	192			192		192
totaal	4.405	878	1.057	2.470	-11	2.470

Toelichting VHROSV

Bij de uitvoering van hoofdtakveld sociale samenhang en leefbaarheid zijn in 2022 de volgende investeringen gepland en/of uitgevoerd.

Startersleningen

In 2022 is voor startersleningen een krediet van € 375.000,- beschikbaar. Er zijn in 2022 10 startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 250.000,-. Het restantkrediet ad € 125.000,- kan bij de jaarrekening 2022 komen te vervallen. Voor het jaar 2023 is wederom een krediet beschikbaar van € 375.000,-.

Anticiperende verwervingen

Voor anticiperende verwervingen is in 2022 een krediet van € 2.000.000,- beschikbaar. Dit krediet is in 2022 ingezet ten behoeve van de aankoop van gronden aan de Wijer, Beemdstraat, De Pan en Rondweg voor een totaalbedrag van € 1.639.000,-. Het restantkrediet ad € 361.000,- kan bij de jaarrekening 2022 komen te vervallen. Voor het jaar 2023 is voor anticiperende verwervingen wederom een krediet van € 2.000.000,- beschikbaar.

Hieronder worden de investeringen weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	beschikbaar krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	restant krediet	overschrijding > €10.000,-	over te boeken
Startersleningen	375		250	125		
Anticiperende verwervingen	2.000		1.639	361		
totaal	2.375		1.889	486		

Overzicht aanwending onvoorzien

Overzicht aanwending onvoorzien

In onderstaand overzicht wordt de specificatie van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien weergegeven.

onvoorziene uitgaven en stelposten (€)	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Raming 2022 na wijziging	Raming 2022 vóór wijziging
<i>Begroting 2022: onvoorziene uitgaven</i>			-13.000	-13.000
BW 5-2022 perspectiefnota 2022			7.000	
BW 6-2022 najaarsnota 2022			6.000	
Totaal onvoorziene uitgaven				-13.000
<i>Begroting 2022: stelpost loon- en prijsmutatie</i>			8.000	8.000
- BW 1-2022 vaststellen begroting			-233.000	
- BW 3-2022 gemeenschapshuis aan de Markt			-38.000	
- BW 5-2022 perspectiefnota 2022			263.000	
<i>Begroting 2022: door te belasten rente en afschrijvingen</i>			-6.000	-6.000
- BW 1-2022 vaststellen begroting				
- BW 5-2022 perspectiefnota 2022			6.000	
<i>Begroting 2022: stelpost onderuitputting kapitaallasten</i>			548.000	548.000
- BW 2022 vaststelling begroting			-126.000	
- BW 2-2022 doorwerking najaarsnota 2021			3.000	
- BW 3-2022 gemeenschapshuis aan de Markt			-276.000	
- BW 5-2022 perspectiefnota 2022			-17.000	
- BW 6-2022 najaarsnota 2022			-132.000	
Vrijval / dotatie voorziening dubieuze debiteuren	46.000	-109.000		
Totaal stelposten	46.000	-109.000		550.000
Totaal onvoorzien en stelposten	46.000	-109.000		537.000

Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 van het BBV wordt onderstaand overzicht van de incidentele baten en lasten 2022 gepresenteerd. Bedragen > € 10.000 worden afzonderlijk vermeld met een toelichting. De kleinere bedragen worden in totaal per hoofdstaakveld vermeld.

Hoofdstaakveld (x €1.000,-)	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning									
0.1 Raad en raadscommissies: cursussen/ doorontwikkeling gemeenteraad/ verzekeringen				-81		-81	-37		-37
0.1 B&W: actualisatie voorziening wethouderspensioen / wachtgeld vm wethouders				-168		-168	47	19	66
0.1 opstellen ontwikkelstrategie/ bijdragen / dorpsraden				-39	26	-13	-12	25	13
0.3 grondverkoop algemene dienst / openbaar groen		100	100		130	130		12	12
0.3 inventarisatie en onderzoek oneigenlijk gebruik gemeentegronen				-36		-36			
totaal bestuur en ondersteuning		100	100	-324	156	-168	-2	56	54
Overhead									
0.4 Afdeling Ontwikkeling / P&O Bladel: inhuur tijdelijk personeel				-87		-87	-168		-168
0.4 Afdeling Ontwikkeling / DV & BV: thuiswerkvergoeding				-81		-81	-6		-6
0.4 Afdeling Ontwikkeling: vrijval voorziening voormalig personeel					10	10		10	10
0.4 DV/BV: Voorbereiding Wet Open Bestuur	-54		-54	-54		-54			
0.4 Gemeentehuis: aanschaf meubilair tbv VTH / tijdelijke koelinstallatie				-70		-70	-67		-67
0.4 SK: restitutie bijdrage 2021 / eenmalige lasten	3		3	-37		-37	-35		-35
totaal overhead en ondersteuning organisatie	-51		-51	-329	10	-319	-276	10	-266
Algemene dekkingsmiddelen									
0.5 stelpost onderuitputting mip	555		555	409		409			
0.7 algemene uitkering: actualisatie en afwikkeling vorig jaar					530	530		564	564
0.9 vennootschapsbelasting: vorig jaar				-11		-11	-11		-11
totaal algemene dekkingsmiddelen	555		555	398	530	928	-11	564	553

Hoofdtakveld (x €1.000,-)	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Veiligheid</u>									
1.2 coronamaatregelen/ toezicht veiligheid en lokale orde (2021)				-60	21	-39	-53	21	-32
1.2 controle CBT/ bijdrage				-78	78		-78	78	
1.2 inhuur jeugdcoach/ overlast jeugd				-53		-53	-23		-23
totaal veiligheid				-191	99	-92	-154	99	-55
<u>Verkeer en vervoer</u>									
2.1 herstelwerkzaamheden vanwege wegininspectie / degeneratievergoeding 2021				-55		-55	-8		-8
2.1 verkeersregelingen: inhuur personeel				-20		-20	-13		-13
2.1 herinrichting centrum Hapert: projectkosten voorbereiding				-40		-40	13		13
2.1 voorbereiding projecten verkeer Kempenregio: inhuur personeel/ terugontvangst	-30		-30	-180	97	-83	-139	96	-43
totaal verkeer en vervoer	-30		-30	-295	97	-198	-147	96	-51
<u>Economie</u>									
3.1 projectkosten vervolgonderzoek bedrijventerreinen / supermarktvissie				-65	14	-51	-34	14	-20
3.1 bijdrage CM verlenging BIZ-verordeningen				-18		-18	-18		-18
3.2 vergoeding KBP secretariaat, administratie, archief en winstuitkering		33	33		957	957		947	947
3.4 uitvoeringsprogramma Kempische vrijetijdseconomie / Sinterklaascomité				-59		-59	-2		-2
3.4 Toeristenbelasting naar arbeidsmigranten: onderzoekskosten / afrekening vorig jaar	-5		-5	-20	54	34	-7	54	47
totaal economie	-5	33	28	-162	1.025	863	-61	1.015	954
<u>Onderwijs</u>									
4.2 project nieuwbouw MFA: eenmalige kosten Palet	-59		-59	-5		-5			
4.2 basisonderwijs: onderwijsvertragingen agv COVID/ bijdrage Rijk				-98	98		-61		-61
4.2 onderwijs ontheemde Oekrainers/ SPUK				-90	100	10	-20	20	
4.2 voortgezet onderwijs: ventilatie scholen				-1.000	1.000		-921	921	
4.3 afrekening project VUP 2021					-13	-13		11	11
4.3 WE/GOA				-615	615		-202	202	
totaal onderwijs	-59		-59	-1.808	1.800	-8	-1.204	1.154	-50
<u>Sport, cultuur en recreatie</u>									
5.1 uitkering sportakkoord 2022					20	20	-76	76	
5.1 afwikkeling afrekening SPUK stimulering sport 2021					34	34		34	34
5.2 binnensportaccommodaties / compensatieregeling				-131	36	-95	-79	7	-72
5.2 buitensportaccommodaties				-110		-110	-37		-37
5.3 25-jarig bestaan gemeente Bladel	-200		-200	-200		-200	-106		-106
5.5 Cultuurhistorie: budget opstellen integrale lokale kerkenvissie				-25		-25			
5.6 Openbare bibliotheek: afrekening gasverbruik 2021				12		12	9	3	12
5.7 gebiedsontwikkeling Kroonvissche Heide				-267	267		-12	12	
5.7 openbaar groen: opstellen groenbeheerplan / diverse werkzaamheden vorig jaar				-98		-98	-112		-112
totaal sport, cultuur en recreatie	-200		-200	-819	357	-462	-413	132	-281
<u>Sociaal domein</u>									
6.1 uitvoering inburgering/ bijdrage inburgering				-343	343		-88	88	
6.1 opvang Oekrainers				-295	145	-150	-358	1.230	872
6.1 noodopvang vluchtelingen: kosten/ bijdrage Veiligheidsregio				-100	100		-41	41	
6.1 diverse taken ihkv Wmo: gemeentelijk ouderenconsulent/ dekking lasten	-48		-48	-48		-48	-48		-48
6.1 ouderenbeleid: diverse incidentele lasten				-20		-20	-9		-9
6.1 afrekening subsidie 2021 diverse gemeenschapshuizen en sloopkosten	-249		-249	-345		-345	-66		-66
6.1 Algemene voorzieningen jeugd diverse				-56		-56	-14	2	-12
6.1 Sociaal Huis Bladel: projectkosten				-15		-15			
6.1 Pand Bleijenhoeke: afrekening gasverbruik 2021				-12		-12	-7		-7
6.2 subsidie clientondersteuning MEE/ afrekening 2021				-13		-13	-13		-13
6.3 Bijstandsbesluit zelfstandigen/participatie/ voorgaande jaren				-6	34	28		27	27
6.3 Minimabeleid: energietoeslag / aanpak energiearmoede				-572	108	-464			
6.4 diverse taken ihkv Wmo: gemeentelijk ouderenconsulent/ dekking lasten	23		23	23		23			
6.4 sociale werkvoorziening: bijdrage KempenPlus: aandeel frictiekosten	-84		-84	8		8	-42		-42
totaal sociaal domein	-358		-358	-1.794	730	-1.064	-686	1.388	702

Hoofdtakveld (x €1.000,-)	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Volksgezondheid en milieu</u>									
7.1 Basisgezondheidszorg: Preventieakkoord / Kempenbranie				-105	42	-63	-35	32	-3
7.3 projectkosten voorbereiding grondstoffencentrum; dekking tlv voorz.				-80		-80	-25		-25
7.3 claim Attero 50%							-155		-155
7.4 digitaliseren milieuvergunningen	-50		-50	-50		-50			
7.4 uitvoeringsprogramma sanering verkeerslawaaï/ afrekening subsidie					-28	-28		-28	-28
7.4 Klimaatbeleid: voorbereiding energie- en warmtetransitie	-70		-70	-308		-308	-77		-77
7.4 Duurzaamheid: maatregelen uitvoeren duurzaamheid				-25		-25			
7.4 Subsidieregeling duurzame energie particulieren	-250		-250	-555		-555	-450		-450
7.4 Aanpak energiearmoede: projectkosten/ bijdrage Rijk				-285	285		-144	144	
totaal volksgezondheid en milieu	-370		-370	-1.408	299	-1.109	-886	148	-738
<u>Volkshuisvesting, Ruimtelijke Prdening en Stedelijke Vernieuwing</u>									
8.1 RO: advieskosten VTH / dwangsommen / schadeclaim				-94	1.451	1.357	-86	1.451	1.365
8.1 Centrumvisie Bladel: advieskosten				-15		-15	-54		-54
8.1 Vastgoedbeheer: advieskosten uitvoeren duurzaamheidsscans				-44		-44	-4		-4
8.1 Voormalige praktijkschool Bladel/ incidentele onttrekking voorziening				135		135		135	135
8.1 Omgevingswet: invoering en implementatie				-108		-108	-19		-19
8.2 risicovoorziening saldi grondexploitatie: dotatie wgs afwaarderingen				-778		-778	-657		-657
8.2 grondexploitaties: winstuitname		121	121		124	124		268	268
8.2 verkoopopbrengst/ afwaardering Zwartakkers				-1.046	1.276	230	-1.035	1.276	241
8.3 actualiseren woonvisie en woonzorgvisie				-20		-20	-9		-9
8.3 kosten ontruimen en opschonen woonwagencentrum				-15		-15			
8.3 duurzaamheid: maatregelen bevorderen duurzaamheid	-25		-25	25	133	158		133	133
8.3 kwaliteit buitengebied: diversen	-175	215	40	-55	119	64	-5	119	114
totaal ruimtelijke ontwikkeling en beheer	-200	336	136	-2.015	3.103	1.088	-1.869	3.382	1.513
<u>Reserves</u>									
0.10 Algemene reserve: diversen	-45	558	513	-1.043	2.511	1.468	-997	2.147	1.150
0.10 Best.bovenwijkse voorzieningen vrijval					172	172		172	172
0.10 algemene reserve grondexploitatie: winstuitnames/vrijval	-121	45	-76	-124	118	-6	-124	72	-52
0.10 reserve kwaliteit buitengebied: diversen	-215	175	-40	-1.530	55	-1.475	-1.530	5	-1.525
0.10 reserve duurzaamheid: diversen		25	25	-8	-125	-133	-133		-133
0.10 reserve generatiepact: beschikking		41	41		41	41		41	41
totaal reserves	-381	844	463	-2.705	2.772	67	-2.784	2.437	-347
totaal incidentele lasten en baten	-1.099	1.313	214	-11.452	10.978	-474	-8.493	10.481	1.988

(- = nadeel en + = voordeel)

Wet normering topinkomens (WNT)

Verantwoordingsinformatie WNT

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Bladel. Het doel van de WNT is het tegengaan van excessieve beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. Het voor gemeente Bladel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,-. Bij een gemeente zijn de topfunctionarissen gedefinieerd als de gemeentesecretaris en de (wnd) griffier.

Hieronder staan de verplichte gegevens rond deze topfunctionarissen opgenomen.

bedragen x € 1,-	E. Mol	J.v.d.Wiel	S. Verouden
functiegegevens	secretaris	griffier	wnd griffier
aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,00	1,00	0,14
dienstbetrekking	ja	ja	ja
bezoldiging:			
- beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.581	75.385	10.592
- beloningen betaalbaar op termijn	18.303	12.422	1.587
subtotaal	121.884	87.807	12.179
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2022	216.000	216.000	30.240
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
bezoldiging	121.884	87.807	12.179
het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
gegevens 2021			
aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	6/1 - 31/12	
omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,0	1,0	
dienstbetrekking	ja	ja	
bezoldiging:			
- beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	98.951	69.289	
- beloningen betaalbaar op termijn	18.655	12.076	
subtotaal	117.606	81.365	0
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2021	209.000	209.000	
bezoldiging	117.606	81.365	0

Overige rapportageverplichtingen op grond de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium.

Begrotingsoverschrijdingen zijn strikt formeel onrechtmatig. Er zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. De accountant kan de onrechtmatigheden, zoals genoemd in kolom b. betrekken bij zijn oordeel. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de commissie BBV, ten minste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:

cat.nr	begrotingsoverschrijding door:	onrechtmatig (telt niet mee voor oordeel)	onrechtmatig (telt wel mee voor oordeel)
1	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten of kostendekkende omzet.	onrechtmatig	
2	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen.	onrechtmatig	
3	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn.		onrechtmatig
4	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd.		onrechtmatig
5	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend.		onrechtmatig
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. - 6a. geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - 6b. geconstateerd na verantwoordingsjaar	onrechtmatig	onrechtmatig
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere kapitaallasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - 7a. jaar van investeren - 7b. kapitaallasten in latere jaren	onrechtmatig	onrechtmatig

De begroting 2022 is op het niveau van de hoofdtakvelden door de raad vastgesteld, zodat voor budgetoverschrijdingen op het niveau van het hoofdtakveld goedkeuring moet worden gevraagd. Om te voldoen aan het begrotingsrechtmatigheidscriterium worden de volgende budgetoverschrijdingen van de lasten ten opzichte van de begroting gemeld (inclusief reserves).

In onderstaand tabel is per hoofdtakveld de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per “soort” begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per “soort” begrotingsafwijking is hiervoor weergegeven.

Aangezien een lastenoverschrijding op hoofdtakveldniveau een saldo is van meerdere takveldonderdelen, is het mogelijk dat de nadere uitsplitsing van de overschrijdingen kan leiden tot een hoger bedrag aan overschrijdingen dan het saldo op het hoofdtakveld. Op bepaalde hoofdtakveldonderdelen zijn ook lagere lasten dan begroot gerealiseerd. Deze zijn in het kader van de beoordeling van de begrotingsrechtmatigheid buiten beschouwing gelaten tenzij deze relevant zijn voor de beoordeling.

omschrijving beleidsvelden (bedragen x € 1.000,-)	begroting 2022 na wijz.			rekening 2022			begrotingsafwijking			lasten overschrijding > € 10.000,-
	totaal lasten	totaal baten	saldo	totaal lasten	totaal baten	saldo	totaal lasten	totaal baten	saldo	
bestuur en ondersteuning	-2.364	639	-1.725	-1.919	581	-1.338	445	-58	387	
overhead en ondersteuning organisatie	-6.356	284	-6.072	-5.859	305	-5.554	497	21	518	
algemene dekkingsmiddelen	-962	44.065	43.103	-852	44.687	43.835	110	622	732	
veiligheid	-2.008	191	-1.817	-1.843	163	-1.680	165	-28	137	
verkeer en vervoer	-3.123	393	-2.730	-2.723	429	-2.294	400	36	436	
economie	-808	2.403	1.595	-626	2.468	1.842	182	65	247	
onderwijs	-4.500	2.074	-2.426	-3.753	1.415	-2.338	747	-659	88	
sport, cultuur en recreatie	-5.551	1.063	-4.488	-4.792	859	-3.933	759	-204	555	
sociaal domein	-24.606	3.315	-21.291	-23.474	4.397	-19.077	1.132	1.082	2.214	
volksgezondheid en milieu	-6.913	4.786	-2.127	-6.369	4.753	-1.616	544	-33	511	
VHROSV	-7.170	7.376	206	-6.984	8.006	1.022	186	630	816	
Totaal (exclusief reserves)	-64.361	66.589	2.228	-59.194	68.063	8.869	5.167	1.474	6.641	
toevoeging reserves	-2.932		-2.932	-2.886		-2.886	46		46	
onttrekking reserves		3.654	3.654		3.194	3.194		-460	-460	
Totaal (inclusief reserves)	-67.293	70.243	2.950	-62.080	71.257	9.177	5.213	1.014	6.227	

Analyse begrotingsrechtmatigheid / exploitatie

Tijdens het samenstellen van de jaarrekening is geconstateerd dat er afwijkingen zijn opgetreden ten opzichte van de begroting na wijziging. De afwijkingen passen binnen de kaders van de gemeentelijke interpretatie van het begrotingscriterium. Volgens de regels kunnen ze dus als 'onrechtmatig' worden aangemerkt maar wegen ze niet mee in het accountantsoordeel over de rechtmatigheid.

Afwijkingen c.q. overschrijdingen exploitatie-uitgaven

Er zijn geen begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld.

In onderstaand overzicht is aangegeven om welke afwijkingen dit op het niveau van de hoofdtakvelden gaat en hoe deze passen binnen de genoemde gemeentelijke invulling van het begrotingscriterium.

omschrijving beleidsvelden (bedragen x € 1.000,-)	lasten overschrijding > € 10.000,-	rechtmatig telt niet mee voor oordeel				onrechtmatig en telt mee voor oordeel				
		cat. 1.	cat. 2.	cat. 6b.	cat. 7b.	cat. 3.	cat. 4.	cat. 5.	cat. 6a.	cat. 7a.
bestuur en ondersteuning										
overhead en ondersteuning organisatie										
algemene dekkingsmiddelen										
veiligheid										
verkeer en vervoer										
economie										
onderwijs										
sport, cultuur en recreatie										
sociaal domein										
volksgezondheid en milieu										
VHROSV										
Totaal (exclusief reserves)										
reserves										
Totaal (inclusief reserves)										

Analyse begrotingsrechtmatigheid / investeringen

Op basis van de verordening op het financieel beheer ex. artikel 212 van de Gemeentewet wordt gerapporteerd over kredietoverschrijdingen boven de € 10.000,-.

Verkeersvisie Hapert: aanpassing Oude Provincialeweg

De voorbereiding is gestart in 2020 en is afgestemd met zowel het N284 plan als het MFA plan in Hapert. In 2022 is de voorbereiding van de uitvoering afgerond. De verwachting is dat de daadwerkelijke uitvoering in 2023-2024 kan worden afgerond, omdat we met de aanpak, zoals aangegeven, hebben gewacht tot de nieuwe MFA in Hapert gereed is. Het restantkrediet 2022 is per saldo met een bedrag van circa € 19.000,- overschreden en kan financieel worden afgewikkeld. Voor de verdere uitvoering van de aanpassing van de Oude Provincialeweg is voor het jaar 2023 een krediet van € 3.100.000,- beschikbaar gesteld, inclusief een bijdrage van € 750.000,- vanuit het rioolkrediet GRP 2023.

omschrijving krediet (bedragen x € 1.000,-)	krediet	uitgaven t/m 2021	uitgaven 2022	saldo krediet	overschrij- ding > € 10.000	rechtmatig telt niet mee voor oordeel					onrechtmatig en telt mee voor oordeel				
						cat. 1.	cat. 2.	cat. 4.	cat. 6b.	cat. 7b.	cat. 3.	cat. 4.	cat. 5.	cat. 6a.	cat. 7a.
bestuur en ondersteuning	125		75	50											
overhead en ondersteuning organisatie	853	147	70	636											
algemene dekkingsmiddelen															
veiligheid	32														
verkeer en vervoer	4.606	1.277	1.101	2.228	-19					-19					
economie															
onderwijs															
sport, cultuur en recreatie	2.709	285	590	1.834											
sociaal domein	27.945	12.457	8.351	7.137											
volksgezondheid en milieu	4.405	878	1.057	2.470											
VHROSV	2.375		1.889	486											
Totaal	43.050	15.044	13.133	14.841	-19					-19					

Concluderend

Op grond van de jaarrekening bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 626.000,- (1% van de lasten inclusief toevoegingen aan reserves) en voor onzekerheden € 1.877.000,- (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

SiSa

Voor een aantal specifieke uitkeringen geldt dat de verantwoording hiervan plaatsvindt middels de Single information, Single audit-bijlagen (SiSa). De onafhankelijke accountant neemt de controle voor de betreffende regelingen mee in de jaarrekeningcontrole. Een aantal gegevens over de regelingen wordt opgenomen in de verplichte SiSa-bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries.

De vorm van de bijlage is wettelijk voorgeschreven. Er mag niet worden afgeweken van het achterliggende model.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 6-3-2023								
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: A13/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Aard controle R Indicator: A13/03	Aard controle R Indicator: A13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
			€ 14.091	Ja	€ 0	€ 14.091	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 872.800	€ 237.131	€ 0	€ 15.591	€ 0	€ 81.551
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11	
			€ 480	€ 43.050	€ 1.250.603	€ 1.250.603	Nee	

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/03</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/06</i>
			1	21	0	2	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/09</i>			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>
			€ 380	€ 7.980	€ 0	€ 6.936	€ 4.488	€ 4.488
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/24</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/25</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/26</i>	
			€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 4.868	

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C32/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: C32/04	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-01131406	€ 920.890	€ 0	Ja		Ja
			Kopie Beschikingsnummer/Naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) Aard controle D2 Indicator: C32/08	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 SUVIS21-01131406	Ja				
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten Aard controle R Indicator: C55/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten Aard controle R Indicator: C55/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			181	€ 22.891	€ 22.891	576	€ 72.847	€ 72.847
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten Aard controle R Indicator: C55/08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			757	757	0	0	0	0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 6-3-2023								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04				
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	€ 240	Nee				
			Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 141.803	€ 0	€ 0	€ 0	€ 373.334	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
			1					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 2.166	€ 0	€ 0	€ 0	€ 99.272	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			1					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 6-3-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: D19/01 € 2.488	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02 € 0 Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01 € 1.672.001	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02 € 25.839	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03 € 82.519	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04 € 0	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05 € 32.924	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06 € 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07 € 29.014	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08 € 12.728	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09 € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10 € 542.937	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11 € 0	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12 € 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14 Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01 € 0	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02 € 0	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03 € 0	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05 € 0	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06 € 1.340

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 6-3-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05
								Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 72	€ 0	€ 0	€ 11.376	€ 582
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.039	€ 3.748	€ 249
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 29	€ 2.474	€ 190
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 129	€ 281
			6 Totaal	-€ 72	€ 0	€ 1.068	€ 17.727	€ 1.302
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/09		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 6-3-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	0	0	0		
			Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
€ 88.269	€ 0	Nee						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 6-3-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 3.439	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 414.293	€ 180.345				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Renovatie	€ 23.302	€ 23.302			
			2 Onderhoud	€ 38.373	€ 38.373			
			3 Aankoop	€ 900		€ 900		
			4 Dienstverlening door derden	€ 96.768		€ 96.768		
			5 Beheer en exploitatie	€ 11.281		€ 11.281		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1033167	€ 85.142	€ 0	€ 28.528	€ 0	€ 85.142
			2 1042059	€ 37.717	€ 0	€ 26.760	€ 0	€ 26.760
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07				
			1 1033167	Ja				
			2 1042059	Nee				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 6-3-2023								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 20.545	Ja	Nee			
LNV	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland SiSa tussen medeoverheden	Gebiedsnaam/nummer Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02	Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: L7B/03	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: L7B/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06
		1	Kroonwensche Heide e.o.	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 11.502	€ 44.717	Nee	

Controleverklaring accountant

Verklaring over de jaarstukken

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Verklaring moet nog ingevoegd worden.

Bijlagen

1. Overzicht afschrijvingstermijnen

Overzicht afschrijvingstermijnen

Onderstaand afschrijvingstabel geeft invulling aan de betreffende uitgangspunten uit de nota “activeren, waarderen en afschrijven van vaste activa 2021”. De genoemde termijnen zijn maximale termijnen, richtinggevend en niet bindend. Wanneer wordt afgeweken van de aangegeven afschrijvingstermijnen is dit een onderdeel van het investeringsbesluit. De tabel is niet limitatief en kan aangevuld worden met nieuwe soorten activa en hun maximale afschrijvingstermijnen.

Balansrubriek	betreft	afschrijvings- termijn
Algemeen		
Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.		
Immateriële vaste activa	a. kosten sluiten geldleningen	tlv resultaat
	b. onderzoek en ontwikkeling bepaald actief (onder voorwaarden)	max. 5 jaar
Materiële vaste activa		
Gronden en terreinen	a. gronden en terreinen	niet
	b. renovatie sportterreinen	25 jaar
	c. aanleg sportvelden	40 jaar
	d. aanleg gravelbanen	25 jaar
	e. aanleg kunstgras sportvelden	10 jaar
Woonruimten	a. woningen	40 jaar
	b. renovatie, restauratie, uitbreiding en aankoop woonruimten	25 jaar
	c. semi-permanante woningen	15 jaar
Bedrijfsgebouwen	a. nieuwbouw bedrijfs- en schoolgebouwen	40 jaar
	b. kleedlokalen sportvoorzieningen	40 jaar
	c. renovatie, restauratie, uitbreiding en aankoop bedrijfs- en schoolgebouwen	25 jaar
	d. semi-permanente gebouwen/ noodlokalen/ loodsen/ opslagplaatsen	15 jaar
	e. dierenverblijf	25 jaar
Grond- weg- en waterbouw- kundige werken	a. bergbezinkbassins, vrijval en druk rioleringen	50 jaar
	b. rioolgemalen bouwkundig	50 jaar
	c. rioolgemalen mechanisch en electrisch	20 jaar
	d. aanleg wegen, pleinen en rotondes	50 jaar
	e. aanleg tunnels, viaducten en bruggen	50 jaar
	f. aanleg plantsoenen, parken en groenvoorzieningen	40 jaar
	g. reconstructie plantsoenen, parken en groenvoorzieningen	25 jaar
	h. reconstructie / rehabilitatie wegen, pleinen en rotondes	50 jaar
	i. straatmeubilair (abri's, bewegwijzering, straatnaamborden, verkeersborden)	10 jaar
	j. verkeersregelinstallaties	12 jaar
	k. lichtmasten openbare verlichting	40 jaar
	l. armaturen openbare verlichting	20 jaar
	m. aanleg speelterreinen	20 jaar
	n. speeltoestellen	10 jaar
Vervoersmiddelen	a. vrachtwagens en tractoren	12 jaar
	b. bedrijfswagens	8 jaar

Balansrubriek	betreft	afschrijvings- termijn
Machines, apparaten en installaties	a. automatiseringsmiddelen b. kantoormeubilair c. meubilair scholen en gemeenschapshuizen d. strooibenedigdheden e. technische installaties f. veiligheidsvoorzieningen g. bij (eerste) inrichtingen e.d., waarbij de zgn. componentenbenadering niet is en ook niet zal worden toegepast, wordt een forfaitaire afschrijvingstermijn gehanteerd van	3-5 jaar 10 jaar 15 jaar 10 jaar 15 jaar 10 jaar 25 jaar
Overige materiële vaste activa	a. hekwerken, terreinafstering/-afscheiding b. buitenterreinen c. rijwielstalling/berging d. schuilhutten e. luchtfoto's	15 jaar 25 jaar 15 jaar 25 jaar 5 jaar
Financiële vaste activa	a. bijdragen in activa van derden (als ware het actief in bezit van de gemeente)	variabel
Restwaarde	a. bedrijfsgebouwen: gemeentehuis b. bedrijfsgebouwen: overig c. woningen d. vervoersmiddelen e. overige activa	25% WOZ-waarde 10% WOZ-waarde 50% WOZ-waarde 5% aanschafwaarde - geen

Vorengenoemde opsomming is niet uitputtend. Voorts blijft het in incidentele gevallen, bijvoorbeeld indien de werkelijke levensduur sterk afwijkt, mogelijk af te wijken

* In het algemeen wordt de lineaire afschrijvingsmethode toegepast. Bij woningen hanteren we daarentegen de annuïtaire afschrijvingsmethode.

** Normaal gesproken wordt de boekwaarde van een activum aan het eind van de afschrijvingstermijn tot € 0 gereduceerd. Voor sommige vaste activa wordt echter van tevoren vastgesteld dat sprake dient te zijn van een restwaarde, omdat een deel van het actief geacht wordt altijd zijn waarde te behouden (tot het moment van verkoop of buitengebruikstelling). De reden voor het hanteren van een restwaarde dient goed te zijn onderbouwd. De restwaarde moet gebaseerd zijn tegen 'het prijspeil op moment van ingebruikname'.

2. Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per beleidsveld

Op grond van artikel 66 van het BBV nemen we in de jaarrekening een verplichte bijlage taakvelden op. De realisatie van het totaaloverzicht van de baten en lasten per taakveld is integraal en omvat dezelfde totaalbedragen als de begroting onderscheidenlijk de jaarstukken. Voor het overzicht met de gerealiseerde baten en lasten 2022 wordt hetzelfde verdelingsprincipe en dezelfde indeling gebruikt als voor het overzicht met de ramingen. Onderstaand het overzicht van de baten en lasten verdeeld over de voorgeschreven taakvelden.

omschrijving hoofdtaakveld	taak	omschrijving taakveld BBV (bedragen x € 1,0)	R 2021-U	R 2021-I	Pr-B 2022-U	Pr-B 2022-I	B 2022-U	B 2022-I	R 2022-U	R 2022-I	verschil last	verschil baat
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	-1.132.055	62.514	-1.288.042	77.250	-1.618.700	102.750	-1.360.046	109.368	258.654	6.618
	0.10	Mutaties reserves	-1.299.742	3.048.362	-451.645	1.607.355	-2.932.063	3.654.309	-2.886.063	3.194.422	46.000	-459.887
	0.2	Burgerzaken	-411.452	247.398	-402.248	228.953	-608.197	308.588	-463.645	277.201	144.552	-31.387
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-94.349	230.576	-94.769	192.937	-136.571	228.268	-95.757	194.038	40.814	-34.230
			-2.937.597	3.588.849	-2.236.704	2.106.495	-5.295.531	4.293.915	-4.805.511	3.775.029	490.020	-518.886
Resultaat	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-4.468.226	0	-1.893.361	0	-2.949.988	0	-9.177.457	0	-6.227.469	0
			-4.468.226	0	-1.893.361	0	-2.949.988	0	-9.177.457	0	-6.227.469	0
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.336.065	74.456	-1.362.315	74.442	-1.374.968	76.330	-1.357.848	73.854	17.120	-2.476
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-529.136	126.469	-394.253	16.297	-633.359	115.377	-484.902	88.794	148.457	-26.583
			-1.865.201	200.925	-1.756.568	90.739	-2.008.327	191.707	-1.842.750	162.648	165.577	-29.059
Verkeer en vervoer	2.1	Verkeer en vervoer	-2.556.206	301.280	-2.516.528	74.754	-3.060.580	389.254	-2.715.149	424.656	345.431	35.402
	2.2	Parkeren	-4.237	4.070	-7.759	3.910	-11.380	3.910	-8.906	3.855	2.474	-55
	2.5	Openbaar vervoer	0	0	-50.570	0	-50.570	0	0	0	50.570	0
			-2.560.444	305.350	-2.574.857	78.664	-3.122.530	393.164	-2.724.055	428.511	398.475	35.347
Economie	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	6.043	0	11.340	0	11.340	0	12.079	0	739
	3.1	Economische ontwikkeling	-366.829	14.552	-327.133	0	-413.612	13.594	-340.984	13.594	72.628	-0
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-26.810	22.769	-46.789	33.267	-46.789	956.831	-26.155	947.398	20.634	-9.433
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-76.650	76.850	-78.954	75.000	-81.274	77.150	-76.500	77.150	4.774	0
	3.4	Economische promotie	-148.713	1.081.937	-328.553	1.214.400	-266.217	1.343.733	-182.432	1.417.718	83.785	73.985
			-619.002	1.202.151	-781.429	1.334.007	-807.892	2.402.648	-626.072	2.467.939	181.820	65.291
Onderwijs	4.2	Onderwijshuisvesting	-3.083.776	1.180.905	-1.927.045	11.905	-3.357.533	1.443.842	-3.053.043	1.186.074	304.490	-257.768
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.418.657	951.319	-516.000	23.600	-1.142.135	630.048	-700.236	228.766	441.899	-401.282
			-4.502.433	2.132.225	-2.443.045	35.505	-4.499.668	2.073.890	-3.753.280	1.414.840	746.388	-659.050
Sport, cultuur en recreatie	3.4	Economische promotie	-17.216	7.200	-20.497	18.975	-18.604	18.975	-30.256	18.615	-11.652	-360
	5.1	Sportbeleid en activering	-387.743	87.031	-454.066	0	-372.077	76.194	-365.975	76.193	6.102	-1
	5.2	Sportaccommodaties	-1.291.655	498.838	-1.438.170	469.399	-1.723.690	500.996	-1.465.254	471.348	258.436	-29.648
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-256.623	11.096	-293.523	11.096	-473.383	11.096	-356.578	11.096	116.805	0
	5.4	Musea	-8.000	0	-8.000	0	-8.000	0	-8.000	0	0	0
	5.5	Cultureel erfgoed	-55.794	10.603	-62.043	8.862	-96.517	8.862	-48.623	8.862	47.894	0
	5.6	Media	-575.015	104.719	-578.590	104.195	-568.160	114.089	-557.448	114.090	10.712	1
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.898.423	221.216	-1.658.029	48.928	-2.290.532	333.040	-1.960.945	159.297	329.587	-173.743
			-4.490.470	940.704	-4.512.918	661.455	-5.550.963	1.063.252	-4.793.079	859.502	757.884	-203.750

omschrijving hoofttaakveld	taak	omschrijving taakveld BBV (bedragen x € 1,0)	R 2021-U	R 2021-I	Pr-B 2022-U	Pr-B 2022-I	B 2022-U	B 2022-I	R 2022-U	R 2022-I	verschil last	verschil baat
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-3.077.334	207.228	-3.259.649	149.168	-4.153.477	537.806	-4.105.749	1.678.493	47.728	1.140.687
	6.2	Wijkteams	-1.072.884	38.404	-1.129.571	39.000	-1.250.305	41.587	-1.168.216	41.064	82.089	-523
	6.3	Inkomensregelingen	-5.367.945	3.588.109	-4.110.529	2.204.240	-5.143.247	2.542.637	-4.994.084	2.480.255	149.163	-62.382
	6.4	Begeleide participatie	-4.972.046	10.544	-5.380.817	11.500	-5.281.577	11.500	-5.201.410	14.774	80.167	3.274
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-590.931	0	-545.219	0	-604.219	0	-689.346	0	-85.127	0
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-4.475.027	139.549	-4.096.129	140.000	-4.802.235	179.574	-4.397.977	183.356	404.258	3.782
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-3.134.912	0	-3.803.302	0	-2.992.020	0	-2.573.988	0	418.032	0
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-329.861	50.590	-303.101	0	-378.416	0	-342.728	0	35.688	0
			-23.020.939	4.034.423	-22.628.317	2.543.908	-24.605.496	3.313.104	-23.473.499	4.397.942	1.131.997	1.084.838
Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	-809.600	50.642	-779.177	0	-870.194	42.447	-824.052	42.589	46.142	142
	7.2	Riolering	-2.014.745	2.208.686	-1.917.091	2.099.850	-1.898.988	2.097.663	-1.847.941	2.082.816	51.047	-14.847
	7.3	Afval	-2.108.818	2.422.935	-1.773.004	2.073.503	-1.907.919	2.246.888	-2.053.671	2.228.307	-145.752	-18.581
	7.4	Milieubeheer	-1.563.546	145.822	-1.411.918	50.000	-2.236.950	399.501	-1.642.641	399.501	594.309	-0
			-6.496.709	4.828.084	-5.881.190	4.223.353	-6.914.051	4.786.499	-6.368.305	4.753.213	545.746	-33.286
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)	8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.155.248	186.163	-778.376	199.700	-1.587.176	1.817.318	-1.404.236	1.847.915	182.940	30.597
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-770.889	1.090.496	-3.564.631	3.650.014	-3.928.981	3.261.113	-4.082.663	3.566.269	-153.682	305.156
	8.3	Wonen en bouwen	-902.532	1.069.036	-1.249.621	1.281.862	-1.653.737	2.297.130	-1.496.483	2.592.412	157.254	295.282
			-2.828.668	2.345.694	-5.592.628	5.131.576	-7.169.894	7.375.561	-6.983.383	8.006.596	186.511	631.035
Overhead en ondersteuning organisatie	0.4	Overhead	-5.239.445	252.576	-6.076.819	198.992	-6.356.449	283.783	-5.859.488	305.600	496.961	21.817
			-5.239.445	252.576	-6.076.819	198.992	-6.356.449	283.783	-5.859.488	305.600	496.961	21.817
Algemene dekkingsmiddelen	0.5	Treasury	-332.532	665.898	-241.685	582.777	-525.175	665.862	-508.762	751.605	16.413	85.743
	0.61	OZB woningen	-334.017	2.493.896	-176.281	2.524.513	-176.462	2.612.348	-262.139	2.606.379	-85.677	-5.969
	0.62	OZB niet-woningen	-6.638	1.975.965	-33.115	2.084.026	-33.115	2.162.708	-4.483	2.164.500	28.632	1.792
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-5.100	34.563.077	-5.100	34.714.587	-5.255	38.624.266	-5.255	39.164.790	0	540.524
	0.8	Overige baten en lasten	0	46.055	537.234	0	7	0	-109.509	0	-109.516	0
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	131.548	0	-13.814	0	-221.918	0	37.930	0	259.848	0
			-546.739	39.744.892	67.239	39.905.903	-961.918	44.065.184	-852.218	44.687.275	109.700	622.091
			-59.575.873	59.575.873	-56.310.597	56.310.597	-70.242.707	70.242.707	-71.259.096	71.259.095	-1.016.389	1.016.388

3. Evaluatie startersleningen

Startersleningen

Op 15 december 2016 heeft de gemeenteraad besloten om de “Verordening starterslening gemeente Bladel 2017” vast te stellen. Ieder jaar volgt een monitor en tussentijdse rapportage van het instrument via de P & C-cyclus. In 2022 zijn 10 startersleningen afgehandeld en is door de SVn, namens de gemeente Bladel, een bedrag van € 250.000,- uitgeleend.

De aanvragers zijn afkomstig uit:	Gemeente Bladel	5
	Overige Kempengemeenten	4
	Elders	1
De aanvragers zijn/komen:	Echte starter (van huis uit)	8
	Vanuit huurwoning in gemeente Bladel	0
	Vanuit part. huurwoning gemeente Bladel	0
	Vanuit huurwoning elders	2
De aangekochte woningen liggen in de kern:	Bladel	5
	Hapert	1
	Hoogeloon	3
	Casteren	1
	Netersel	0
De leningen zijn bestemd voor aankoop van:	Bestaande woning	7
	Nieuwbouwwoning	3

Financiering startersleningen

Het instrument Starterslening loopt nu 9 jaren en in deze jaren zijn de navolgende startersleningen verstrekt. De starterslening wordt vanuit de eigen middelen van de gemeente gefinancierd.

Jaar	aantal startersleningen	Bedrag uitgeleende leningen
2014	21	€ 132.000
2015	11	€ 181.000
2016	14	€ 335.000
2017	17	€ 404.000
2018	16	€ 274.000
2019	9	€ 186.000
2020	18	€ 428.000
2021	17	€ 410.000
2022	10	€ 250.000
TOTAAL	133	€ 2.600.000

4. Afkortingen

AVG	- Algemene verordening gegevensbescherming
AWB	- Algemene wet bestuursrecht
Awbz	- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWR	- Algemene wet inzake rijksbelastingen
B&W	- Burgemeester en wethouders
BBV	- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	- Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BIE	- Bouwgrond in exploitatie
Bizob	- Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant
BLV	- Boulevard
BNG	- Bank Nederlandse Gemeenten
BOV-Kempen	- Best, Veldhoven en de Kempengemeenten
BT	- Bladel Transparant
BTW	- Belasting Toegevoegde Waarde
BV	- Besloten vennootschap
BZK	- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	- Collectieve Arbeids Overeenkomst
CC	- Cultureel centrum
CDA	- Christen Democratisch Appèl
CJG+	- Centrum Jeugd en Gezin plus
CO2	- Koolstofdioxide
COELO	- Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPO	- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
DB	- Dagelijks bestuur
DPRA	- Deltaplan Ruimtelijke adaptatie
DV & BV	- Dienstverlening & Bedrijfsvoering
EMU	- Economische en Monetaire Unie
ENSIA	- Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPA-U	- Energielabel utiliteit
EU	- Europese Unie
FIDO	- Financiering Decentrale Overheden
Fte	- Fulltime equivalent
GGD	- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGO	- Gepland groot onderhoud
GOB	- Groen Ontwikkelfonds Brabant
GR	- Gemeenschappelijke Regeling
GRP	- Gemeentelijk Rioleringsplan
GRSK	- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten
GTK	- Gemeentelijk Toezichtkader
GVVP	- Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
Ha	- hectare

HAS	- Hogere Agrarische School
HR	- Human Resource
ICT	- Informatie- en communicatietechnologie
IFLO	- Inspectie Financiën Lokale Overheden
loaw	- Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
loaz	- Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
IPB	- Informatie- en Procesbeheer
IPO	- Interprovinciaal Overleg
ISMS	- Information Security Management System
KBP	- Kempisch Bedrijvenpark
KCC	- Klant Contact Centrum
kg	- kilogram
KNVB	- Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
KOP	- Kempisch Ondernemers Platform
KVO-W	- Keurmerk Veilig Ondernemen - Winkelgebieden
KVO-B	- Keurmerk Veilig Ondernemen - Bedrijventerreinen
LED	- Light Emitting Diode
LKCA	- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst
LKS	- Loonkostensubsidie
LOT	- Lokale Ondersteuningsteams
LUWA-toren	- Luchtwachtoren
MD	- Maatschappelijke dienstverlening
MFA	- Multifunctionele Accommodatie
MJOP	- Meerjarenonderhoudsplan
MRE	- Metropoolregio Eindhoven
MVA	- Materiële vaste activa
NAI	- Nederlands Arbitrage Instituut
NB	- Nota Bene
Nnb	- Nog niet bekend
NNB	- Natuurnetwerk Brabant
NPO	- Nationaal Programma Onderwijs
OAB	- Onderwijs Achterstanden Beleid
OBGB	- Ondernemersvereniging Bedrijventerreinen Gemeente Bladel
ODZOB	- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
OV	- Openbaar Vervoer
OZB	- Onroerende zaakbelasting
P&C	- Planning & Control
P&O	- Personeel & Organisatie
p.m.	- pro memorie
PAS	- Programma Aanpak Stikstof
PFAS	- Poly- en perfluoralkylstoffen
PGA	- Persoonsgerichte aanpak
PIR	- Polyisocyanuraat
PIR	- polyisocyanuraat
PMD	- plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons
POC	- Percentage of completion methode

PV	- Photo Voltaic
PV	- fotovoltaische cel
RhcE	- Regionaal historisch centrum Eindhoven
RO	- Ruimtelijke ontwikkeling
SK	- Samenwerking Kempengemeenten
SMART	- Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SMI	- Sociaal medische indicatie
SNL	- Subsiestelsel Natuur en Landschap
SO	- Speciaal onderwijs
SPUK	- Specifieke Uitkering
SRE	- Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SSC	- Shared Service Center
SW	- Sociale Werkvoorziening
t.z.t.	- te zijner tijd
Tozo	- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TVW	- Transitie Visie Warmte
UA	- Uitgesloten van Aansprakelijkheid
VGRP	- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VHP	- Vrije Hapertse Partij
VHROSV	- Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
VNG	- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	- Voortgezet Onderwijs
Vpb	- Vennootschapsbelasting
VRBZO	- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
VTE	- Vrijetijdseconomie
VTH	- Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VvC	- Vereniging voor Contractanten
VVD	- Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
Vve	- Vereniging van eigenaars
VWS	- Volksgezondheid Welzijn Sport
WEP	- Wet elektronische publicaties
Wm	- Wet milieubeheer
Wmo	- Wet maatschappelijke ondersteuning
Woo	- Wet open overheid
Woo	- Wet open overheid
WOZ	- Wet Waardering Onroerende zaken
Wro	- Wet Ruimtelijke ordening
Wsw	- Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	- Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wvggz	- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
ZLTO	- Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie
ZZP	- Zelfstandige Zonder Personeel